the book of kells

Sadoc
iustificatus
Sidon
uenatio
Thomas
abyssus
Zorobabel
ipse magister
babilonis
Zabulon
habitaculum
Zaccheus
iustificatus si
ue iustificandus





© The Board of Trinity College Dublin



2

© The Board of Trinity College Dublin



2

© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin



3v

© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin

Matheus Lucas Matheus Lucas

Matheus	Lucas	Matheus	Lucas
III	II	cxxiii	ccx
x	uiii	cxxxiiii	clxxiii
xu	xi	cliii	liiii
xui	xuii	cliiii	ccxxui
xxi	xlii	clxi	clxi
xxui	xliiii	clxxui	cc
xxuiii	xluiii	clxxxi	clxxxiii
xxx	xluiiii	clxxxii	clxxxiiii
xxxiiii	cxiiii	clxxxiii	cxxi iii
xxxiii	clxi	clxxxuiii	cxui iiii
[illegible]	lii	cxxiii	cclxxi
xl	li	cciii	cccxxu
xli	lu	ccxi	clxxxi
xlii	cxxiii	ccxxuiii	cxxxuiiii
xliii	clui	ccxxxi	clxxuiiii
xliiii	cxxxuiii	ccxxxi	[illegible]xui
xluiii	cxci	ccxxxuii	clxi
xluiiii	cl	ccxxxuiii	cxxxui
li	lxiiii	ccxxxuiiii	cxxxi
liii	cxui	ccxl	cxxxuiiii
liiii	liiii	ccxli	cxl
lui	clxx	cclu	cxli
luii	lxi	cclui	clxxui
luiii	lx	cclui	cci
lx	clxxi	cclui	ccu
lxi	lxiii	cclxu	ccxiii
lxii	clxxii	cclxui	cciii
lxiii	lxxii	cclxxuii	ccxi
lxxiii	cu	cclxxiiii	clui ii
lxxuiii	ciiii	cclxxx	clu
lxxxiii	cxi		cliiii
lxxxuiii	ciiii		ccxuiiii
xciii	cxlu		ccc.xxxi
xcu	clx		
xcui	clxxxii		
xcuii	clxxxiiii		
ci	lxxiiii		
ciii	lxxxii		
cu	cxciii		
cuii	lxxxiii		
cuiii	cxi		
cx	cxxiii		
cxii	clxu		
cxuiii	clxxiii		
cxxi	cc ui		
cxxu	lxx ii		
cxxuiii	ccc iiii		
cxxuiiii	ccx ii		
cxxxi	ccxx		
	lxxx i		

Explicit canon in quo duo. Incipit

Canon VI in quo II

4v

© The Board of Trinity College Dublin



viiii
xviii
xx
xxi
xlviii
lxxiii
lxxxiii
c
cxxviiii
cxlv
cxlv iii
clii
cliiii
clvii
clviiii
clx
clxiii
clxv
clxv iiii
clxxiii
clxxx
clxxxviiii
cc ii
ccx iiii
ccxvi
ccxx iiii
ccxlii
ccxlvii
ccl
ccli
cclviii
cclx
cclxiii
cclxvi
cclxxii
cclxxvii
cclxxxviiii
ccxc
ccxcii
ccxcviii
cccv
cccviiii
cccxi
cccxxv
cccxxxvii
cccxli: ccclviii:
cccl ...

iii
vii
viiii
x
xvii
lxiii
xxxviiii
xciiii
xlvi
lx
lxvi
lxvi iii
lxx ii
lxxii
lxxiii
lxxviii
lxxxvii
lxxx
lxxxv iiii
lxxxviiii
c
ciii
cxiii
cxx
cxx iii
cxxi
cxl
cxlii
cxliiii
cxlvi ii
cxlvi iii
cli
clii
clvi ii
clx iii
clxvii
clxxviiii
clxxxi
clxxxiii
clxxxviiii
clxxxvi
cxc
cxcii
ccviii
cxcvii
ccxci: lxxxvii:
cclxxxviiii:

Explicit in quo canon quo
v
xxiiii
xxiiii
xxviii
cxx
clxxxvi
cciii
Explicit vii in
Incipit viii in
Marcus
xii
xiiii
xvi
xxviiii
xviii
xlviii
lvi
lxi
lxxvi
xcvii
cccxli
cccxxi
cccxxx
Explicit viiii

et canon ii incipit viii in duo
lxxxvi
xxiiii
xxxii
xxx iii
lxxx ii
cxv
ci
canon duo duo
canon quo duo
Lucas
xiii
xxvi
xxvii
xxviii
xxvi iii
[illegible]
ccxlv
cclxxxvii
cclxxxvi
canon
incipit duo

© The Board of Trinity College Dublin

Lucas	Iohannis	Mathe		
XXX xxx cclxii cclxii cclxxiii	CCxiiii ccxxii cc iii cxiiii ccxxiiii	lxxii lxxi lxxxiiii xci xcii iiii	cxxxiiii cxl ii cclxii iii cclxxiii cclxxx iii	Incipit canon x in quo
cclxxiiii cclxxxiii ccciii ccciiii cccxii	ccxxviii ccxxx i ccc ccc ccc	ci cii ciiii cxii cxii	ccc iii ccc xiiii ccc xviii ccc xxiii ccc xlii	mar propriae
ccc iii ccc iiii ccc xii ccc iii ccc iiii	clxxxiii clxxxii clxxxiii clxxx ii clxxx ii	cxii iii cxx iiii cxxiii cxxxiii cxl ..	cccli ccclii Incipit canon x in quo mar propriae	Incipit canon in quo Lucas propriae
ccc xvi ccc xl ccc xl ccc xli ccc xli	clxxx ii cxx iii cxx iiii cc xxi cc xviii	cli clii clxiii clxxi clxxiii	Xiiii xxxi xliii xliiii liiii	Incipit canon x in quo mar propriae
ccc xli Explicit canon iiii Incipit canon x in quo	cc xxi mathe propriae	clxxxl clxxxiiii clxxxvii clxxxiiii cxci	lxi lxx lxxiii lxxxi lxxxiiii	Incipit canon in quo Lucas
Matheus ii iiii iii xiii xxiiii		cxcii cc ccx ccxii ccxiiii	xc xcii xc iiii ci ciii	Propri
xxiii xxiiii xxxiii xxxii xxxiiii	xxxiiii xlii xlu lii Explicit canon x in quo ma Luthe propriae	ccxxii ccxxiii ccxxx ccxxxiii ccxxxii	cxxiii cxxxii clxxxii ccx iii	[illegible]

[illegible] cimanam. do dom[n]all [illegible] cnaib [illegible] dogr. [illegible] no chlu [illegible] bros [illegible] he
[illegible] fo [illegible] ondeclaim [illegible] cecoit..

© The Board of Trinity College Dublin

Lucas Iohannis

I	cci	IIII	xcuiiii	xcui
III	cciii	uii	cii	cc
U	ccuiiii	uiiii	ciiii	ccii
uiiii	ccx	xi	cui	ccu
xuiiii	ccxiii	xii	cuiii	ccuiii
xx	ccxxii	xui	cx	
xxii	ccxxu	xuiii	cxii	
xxiiii	ccxxxiii	xxii	cxu	
xxxi	ccxxxuii	xxiii	cxuii	ccx
l	ccluii	xxuii	cxuiiii	ccxii
	Lucas.			ccxiiii
				ccxui
li	cclui	xxuiiii	cxxii	ccxuiii
luiii	ccluiiii	xxx	cxxi	
luiiii	cclxiiii	xxxi	cxxuiii	
lxii	cclxxl	xxxiii	cxxx	
lxxi	cclxxxii	xxxuii	cxxxii	
		xxxuiiii		cclx
				cclxuiii
ciiii	cclxxxii	xli	cxxxuiiii	cclxxii
cui	cclxxxuiii	xliii	cxxxui	cclxxuiii
cuiii	cclxxxxuiii	xlui	cxxxuiii	ccxc
cxiii	cclxxxxuiiii	l	cxl	
cxuiii	ccxcii	lii	cxliii	
cxxii	ccxcuiii	liiii	cxlu	
cxxuiii	ccci	lui	cxluii	
cxxxi	ccciii	luiii	cxluiiii	
cxiii	cccui	lx	cli	
cxluiiii	cccuiii	lxii	cliii	
cli	cccxiii	lxiiii	clu	
cliii	cccxx	lxuiii	cluii	cccxii
cluiiii	cccxxu	lxxi	cluiiii	
clxiii	cccxxxi	lxxiii	clxi	
clxuiii	cccxxxuiiii	lxxui	clxiii	
clxxi	cccxxxxuiiii	lxxui	clxuiii	
clxxiiii	cccxli	lxxuiiii	clxuiiii	
clxxxi	Explicit canon III	lxxx	clxxi	Expli
clxxxuiii		lxxxi	clxxiii	cit
clxxxx	III. Incipit quo Lucas propria	lxxxxiiii	clxxxui	
clxxxui	Incipit canon	[illegible]	clxxxuiiii	canon
clxxxxuiiii	X. in quo Iohannis pro	[illegible]	clxxxx	
cxc		[illegible]	clxxxxuiiii	
cxcii		[illegible]	xci	
cxciii	pria	[illegible]	cxc III	

[illegible] De [illegible] [illegible] [illegible]

† Nuimir chilli Cenannsa [illegible] [illegible] nob [illegible] cama .i. baile [illegible] con [illegible]
[illegible] mb. 7 baile [illegible] gan conalchuinnu [illegible] 7 conan [illegible] [illegible]
[illegible] cell dorfhioin [illegible] [illegible] mb. [illegible] inobguirg. do [illegible] [illegible]
mantai .i. abb [illegible] [illegible] [illegible] cea [illegible] [illegible] [illegible]
cai abb [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
Chinn [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
dell [illegible] [illegible] maccab [illegible] [illegible]

© The Board of Trinity College Dublin

Roe[...] [...] ri. Mael Sechnaill mc Conchobair hui
Mael Sechnaill. ocus comarba Coluim Cille .i. Domnall mc Robar-
taig dhulib frithib charta archena lethra[...]chaire ocus espcop oc
Phulg[...] rosdoirt dno cloistor archena lethrach ri. Cormacc mc
Rechtocan comaccl[...]chib ramtha Coluim Chille archena. rosforairet
[...]u nachulirn disirt Choluim Chille hicchuinnir dalib[...] do
dia ocus dodbeanoit eniasbl[...] do gn[...] chrestb ii dilis donach [...]
[...] [...]u corochinne ablichaid do dia ocus corop[...]
Riat im[...] plain ocus oilg do[...] idirnisin. ri. Frithib cl[...]
[...] danabbaid. Ri Mide ri Mael Sech[...] mc Conchobair hui Mael
[Sech]naill ocus sruaid ocus [...]b Mide archena. Donnchad mc
[...] hui Ruairc ri Connacht ocus galsig. i Gairbanach huacc
[...] [...]hin [...] galsig archena. hi frithadmain rig Caisil ni[...]
[...] hui Chellachain chaisil roforais [...] [...]
[...] [...] choluim chill co[...] [...] ocus cat
[...] mor [...] ocus chathaid na sopaircuisin. Mallacht [...] ocus
[...] dan[...]b [...] cath ocus chadir
na sopaircain. Gdacht [...] bith [...] [...]
[...] rannabbaid ocus ran[...] rocilligh [...] ocus
[...] na abbchaib. Or do mc magis. qui [...] ocus
[...] idirnaicara do dia ocus d[...] na abbchaib.
[illegible] do [...]gell peccati [...] [...] [...]
[illegible] [...] choretin [...] non [...]
[illegible] [...] confessio [...]
[illegible] [...] ocus [...]
[illegible] [...] mor. ocus [...] [...]
[illegible] [...] ocus [...]
[illegible] [...] mc [...]
[illegible] [...] mc mc [...] ocus [...] mc mc [...]
[illegible] [...] ocus [...] ocus [...]
[illegible] [...] ocus [...]

dubthaig do chlaind chongalaig i muntir [illegible] muman
corrsub uile comarbaib [illegible] oc; [illegible] claind chongalaig
oc ... airchinnech gnellega ... bachall [illegible] airchinnech [illegible]
7 bachall ... dub ... oc; ... uile ... oc ...
.i. ... dub ... coluim cille uile. oc ... domnall [illegible]
.i. comarba ... oc; ... dunan .i. ... oc;
... domnall mc ... claind ... mael sechnaill. oc; ...
... .i. gilla beccan mc cellaig sechnaill. ... airchinnech ...
oc; ... mc ... airchinnech ... oc; mc ... [illegible]
beccan. oc; ... airchinnech domnaig moir. oc; ...
comairge uile ... cell ... oc; ...
... comarbaib ... uile ... comairge. oc; [illegible]
... 7 ... [illegible]

Do saire cille delga inso. ... gilla col ...

Fechtas tanic Conchobor ua Mael Sechlaind do ... [illegible]
... coraid comarba coluim cille ... 7 [illegible]
... do altoir colum cille
7 ... dall ... mael ... dunin mc ... an
der. ... do rat Conchobor ua mael sechlaind
cill delga ... 7 ... do dia 7 do coluim cille [illegible]
... [illegible]
... [illegible]
... comairge ... do rata ... [illegible]
comarba ... comarba ... [illegible]
... [illegible]
... ferainn ... [illegible]
... comairge. 7 ... uile ... [illegible]
... uile [illegible]
lachta in ... [illegible]
... col cille ... [illegible]
... temnach ... brathair he do col cille ...

L... [illegible] maic ... [illegible]
... coluim cille ... [illegible]
... [illegible]
... maic gilla ... maic ... [illegible]
... mc ... mc mac ... [illegible]
mc ... [illegible]
... airchinnech ... [illegible]

© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin



Nativitas xpi in bethlem Iudae magi munera offerunt
et infantes interficiuntur

© The Board of Trinity College Dublin

ihu exegipto innazareth ·:· baptisma ·:·
Debabtismo iohannis iniordane Etxpi
Ubi zabuslus temptat ihm Etieiunauit ihs
xl diebus ·:· Ubi iohannes traditus est et
secessit ihs incafarnaum ·:· Ubi petrum
et andream piscatores conuocat ·:· ·:·
Debeatitudine et altera mandata addis
cipulos suos loquitur ·:· Nonuenit ihs so
luere legem sed adimplere ·:· Nonmoechan
dum ·:· Dedilectione inimicorum ·:· ·:·
Deelimosinis nesciat sinistra quidfaciat
dextera ·:· Nonmultum
Ieiunis noncontristandum et inoratione
loquendum et de thesauro incaelo · deuio
Nemo potest duobus dominis seruire et
latalibus et lilialibus et sollicitudine diei ·:·
Defistuca et de trabe inoculo demargare
tis nonmittendis ante porcos ·:· ·:·
Intrate perangustam portam et cauete

© The Board of Trinity College Dublin

a falsis profetis :: In regnum caelorum
Non omnis qui dicit mihi dne dne intrabit
Et de domo aedificata super petram
Et harenam :: dixit
Descendens ihs de monte leprosum mun
Ubi puerum centorionis ihs saluum fecit
Ubi socrum petri a febribus liberauit ::
Ubi quidam dixit magister sequar te Et a
lio dixit ihs sequere me Et in nauicula dormi
:: ens excitatur a discipulis suis :: eiecit
:: In terra gerasenorum legionem demonum
Ubi paraliticum iusit ire cum lecto suo
: Et matheum uocat de teloneo suo ::
Non egent sani medicum sed male habentes
Non ieiunant filii sponsi quamdiu cum illis
: est sponsus :: Et filia princi
Ubi mulier a profluio sanguinis curatur
pes a morte suscitatur :: Et nuam
Ubi caecis oculos aperuit Et surdum

demonium eicit ⁘ Et dat apostolis
Messis quidem multa operari autem pauci
potestatem curandi ⁘ omni doc
Nomina apostolorum dicit quos misit cum
trina . si uos persequuntur in unam ciuita
tem fugite maliam ⁘ non est
Qui dilegit patrem aut matrem super me
⁘ dignus ⁘ Iohanne ad turbas
Iohannis ad ihm de carcere misit et ihs de
loquitur lex et profetae usque ad iohannem
Ubi improperat choros ain et bethsaida
ciuitatibus ⁘ Confiteor tibi dne pater
caeli et terrae quia abscondisti haec a sa
pientibus et reuelasti ea paruulis ⁘
Ubi discipuli spicas uellunt sabbatis ⁘
Ubi manum aridam sanauit hominem
a demonio cecum et mutum curauit ⁘
Ubi scribae et farisaei signum petunt
ab ihu ⁘ Mater eius et fratres eius dicunt

© The Board of Trinity College Dublin

ad ihm stant foris sedens in nauicula ihs tur
bis parabulas exponit Et de semine super
petram et spinas et in bona terra seminatū
De zizaniis in tritico · de grano sinapis et fer
mento ·· ta · Et de rete misaz
De thesauro absconso et de bona margare
mare ·· De iohannis capite in disco allato ·
De quinque panibus et duobus piscibus in
quinque milia hominum ·· gentem eleuat ··
Ubi super mare ambulat et petrum mer ·
De manibus lauandis et de his quae de ore
exeunt quia coinquinant hominem non quae
intrant ·· gentes fimbriam uesti ihu ··
In terra gerasenorum multi curati sunt tan
De filia mulieris quam a daemonio curauit ·
De septem panibus et paucis piscisbus in
quattuor milia uirorum et saducaei petunt
ab ihu signum et de fermento farisaeorum
et de episcopatu petri super petram ··

10

© The Board of Trinity College Dublin

Ubi dicit ihs si quis uult post me uenire tollat
crucem suam et sequatur me
Ubi in monte cum moyse et helia apparet
et puerum lunaticum saluat. Et de fide
dicit sinapis granum qui fuit more
Dedragma dicit petro reddere de statere
piscis de &aculo eruendo
De humilitate sicut puer et de manu et pe
&deo uerrucatae ter alteri
Et de correptione fratrum et indulgere al
Qui conseruum suum propter denarios cen
tum suffocat bus
Uxorem non debere dimitti et de spadoni
De diuite quod difficile intrabit in regnum
caelorum Et erunt primi nouissimi
et nouissimi primi e
De filius zebedei et primis ac cubitus caen
De duobus caecis secus uiam sedentibus
et cum ihs sedere super pullum asinae

10v

© The Board of Trinity College Dublin

nummularios iecit de templo ∴ mo filios

De arbore ficus quae arida facta est et ho
mine eam mittit ∴ Parabulam de puplica
nis et meretricibus dicit de uinea locata
colonis ubi interficiunt misos eose et inuita
ti contempnunt uenire ad nuptias ∴ cesaris∴
Reddite d̄o quae sunt dī et quae cesari q∴ sunt
De muliere quae septem fratres habuit et
farisaeos interrogatos de xp̄o cuius filius
esset ∴ Quae farisaei dicunt uti fiant et
quae faciunt non fiant ∴ / et ualice et
De proselito de iuramento et de camillo
calice et catino de monumentis de albatis
et de monumentis profetarum ∴ profetas∴
Hierusalem hyrusalem quae interficis
De secundo xp̄o proximare diem nouissimum
De breuitate uitae temporum et secundo
profetis ∴ De decem uirginibus et de ta
lentis ∴ De segregatione ouium

11

© The Board of Trinity College Dublin

et caeclorum

lxxii De ungento mulieris quae perfudit caput ihu.
lxxiii Et dicit ihs ad discipulos suos quod unus eum
tradere et de sacramento corporis sui et
sanguinis dicit. Et oratio ihu ad patrem
lxxiiii Petro dicit quod ter eum abnegaturus esse
ubi iudas eum tradidit et petrus tertio abne
gavit et lacrimatus est et ubi iudas laqueo
se suspendit et de agro figuli et de pasio
lxxv ne chri ihu. De resurrectione ihu
Item de mandatis et de doctrina eius et de babtismo

Finit Breves causae
euangelii secundum matheum
Incipit argumentum euangelii
secundum matheum

© The Board of Trinity College Dublin

MATHEUS EX

iudaeis sicut primus poni-
tur in ordine

Ita euangelium in iudea primus scripsit cuius
uocatio ad dnm ex publicanis actibus fuit
duorum in generatione xpi principia prae-
sumens unius cuius prima circumcisio in
carne alterius cuius secundum cor electio
fuit et ex utrisque in patribus xps sicque
quaternio denario numero triformiter
posito principium a credendi fide in elec-
tionis tempus porrigens et ex electione in tra-
ns migrationis diem dirigens atque a trans
migratione usque in xpm desiniens decursam
aduentus dni ostendit generationem ut
et numerositatis faciens et tempori et se quod

12

T 12R

© The Board of Trinity College Dublin

esse ostenderet. Cuius iscopus demons-
trans etiam in his quorum genus possuit xpi
operantis a principio testimonium non nega-
ret. quarum omnium rerum tempus ordo
numerus dispositio uel ratio quod fidei ne-
cessarium est ds xps est qui factus ex muli-
ere factus sub lege natus ex uirgine passus
in carne omnia in cruce fixit ut triump-
fans in semet ipso resurgens in corpore
et patris nomen in patribus filio Et filii
nomen patri restitueret in filiis sine
principio sine fine ostendens se unum cum
patre esse quia unus est in quo euangelio
utile est desiderantibus dm sic prima uel
media uel perfecta cognoscere ut et
uocationem apostoli Et opus euangelii et
dilectionem di in carne nascentis per uniuer-
sa legentes intellegant atque id in eo in quo adprae-
hensi sunt et adpraehendere expetunt recognoscant

nobis enim hoc in studio argumenti fuit et fi
dem factae rei tradere et operantis dī intel
ligendam esse diligenter dispositionem
quaerentibus non tacere ∴ ∴ ∴ Finit
argumentum euangelii secundum
Mattheum ∴ Incipit breues cau
se euangelium marcum

ERAT

hannis habo zonni the ve
nit super eum sp̄s dī et ieiunans in deserto
temptatus ∴ Et postquam traditus est ioha
nis praedicauit ihs et uocauit discipulos et
hominem ab sp̄u inmundo curauit ∴ Pedam
Socrum petri a febribus liberauit et quae
cum turbae ut saluarentur
Rogauit ihm leprosus et mundauit eum

Et sanans paraliticum dixit et tolle grabat-
tum tuum et uade. Et iacob secutus est ihm
Non est opus sanis medicus sed male ha-
bentibus. Et non possunt ieiunare filii spon
si sponso praesente. Discipuli uellentes
spicas sabbatis manducabant. Dum
in sinagoga hominem habentem manum ari-
sanauit. hominatam uocauit.
Et cum multos infirmos sanauit apostolos
Omne regnum aduersus se diuisum non stabit
Et qui dixerit in spu sco non remittetur ei. Et hii
sunt fratres mei qui faciunt uoluntatem
patris mei. Dum seminat. Et altera
Et ecce exiit qui seminat seminare. Et
Homo misit semen et cum dormit et exiit
semen et fecit spicam et misit falcem
Et dormiens in nauicula ihs facta tempes-
tate excitatus conpiscuit uentos et mare.
In regione gerasenorum hominem a legione

13v

© The Board of Trinity College Dublin

mundauit :· Et cum filiam principis a mor-
tuis saluaret mulierem a profluuio sanguinis
saluat :· Non est profeta acceptus in patri[a]
sua rent et curarent infirmo[s]
Et misit duodecim discipulos ut praedica-
Et herodis decolauit iohannem et uenerunt
nt ad ihm discipuli et refecit eos :· num
De quinque panibus in quinque milia homi-
ubi super fluctus ambulauit et infirmos
curauit :· :· hominem :·
Non lotis manibus edere non quo inquinat
Non licet tollere panem filiorum et dare
canibus et curata est puella a demonio :·
Hominem sordum et mutum curauit ut au-
dire et loqueretur :· cauete a fermento
De uii panibus in quattuor milia hominum
farisseorum et caecus dixit uideo homine[s]
ut arbores :· Et dixit qui uult me
Et dixit ihs quem me dicunt homines esse

14

© The Board of Trinity College Dublin

sequi tollat crucem suam ∴ leas ∴

Et in monte uisi sunt cum ihu moyses et he-

Puerum a demonio mundauit quem discipu-

li eiecere non poterunt ∴ tem demonia

Dixit ei iohannis uidimus quendam eicien

qui non sequitur nobiscum Et de manu et pede

et oculo eruendo ∴ Regnum ut puer ∴

Non debere dimitti uxorem et suscipere

Qui pecuniam habent dificile intrabunt

in regna caelorum ∴ filium seruus ∴

Qui uoluerit in uobis esse primus erit om

Quendam caecum barti meum sedentem

secus uiam inluminauit ihs ∴ bae dic

Sedentem ihm super pullum asinae cur

mabant ossanna ∴ tes eiciebat de tem plo ∴

Cum maledixit ihs arborem ficus et uenden

Baptisma iohannis de caelo fuit an ex

hominib; ∴ De uinea et colonis qui occi

derunt heredem ∴ Reddite quae sunt

© The Board of Trinity College Dublin

sunt dō & quae sunt caesaris caesari :·

De septem fratribus qui unam uxorem
habuerunt & dilegere dm & proximum

Et cum interrogaret de xp̄o cuius filius
sit dixit caute a scribis :·

Et laudauit ihs uiduam quae miserat qua
drantem in gazofilacio :· uit nouissimum

Et cum diceret de lapidibus templi designa
tempus :· unguento abiit iudas

Et mulier quaedam cum perfunderet ihm
uatrauerit eum & manducauit ihs cum disci
pulis pascha :· qui pro multis effudit :·

Et dixit ihs hoc est corpus meum & sanguis

Et cum dixisset petro ter me negabis adorate
neueniatis in temptationem :· acebatur

Cum duceretur ihs ad caifan quidam sequi
amictus sendonem Et ductus est ihs ad passi
onem :· Post resurrectionem apparuit a
postolis & dixit qui crediderit & baptizatu

15 R
© The Board of Trinity College Dublin

fuerit saluabitur qui non crediderit damna-
bitur Et receptus est in caelis dns.

Explicit capitulatura. Incipit argum
[illegible] euangelii secundum marc.

MARCUS EUANGELISTA ELEC
tus di Et petri in baptisma-
te filius atque in diui-
no sermone discipulus sacerdotium in is-
rahel agens secundum carnem leuita conuer-
sus ad fidem xpi euangelium in italia scripsit
ostendens in eo quid et generi suo deberet Et
xpo nam initium principii in uoce profetice
exclamationis instituens ordinem leuiticae
electionis ostendit ut praedicans praedisti-
natum iohannem filium zachariae in uoce
angeli adnuntiantis emisum non solum uer-
bum carofactum sed Et corpus dni in omnia

© The Board of Trinity College Dublin

peruerbum diuinaeuocis animatum initium
euangelicae praedicationis ostenderet utquis
haec legens sciret cuinitium ⁘ carnis crederet
indño et di aduenientis habitaculum caro
deberet agnoscere atque insemetperuerbum
uocis quod inconsonantibus perdiderat in
ueniret denique perfecti euangelii opus
intrans monstrans ipse et abaptismo dñi
praedicare dm̄ inchoans nonlaborauit na
tiuitatem carnis quaminprioribus uiderat
dicere sedtotus inprimis expulsionem
deserti ieiunium numeri temptationem
diaboli congregationem bestiarum et minis
terium protulit angelorum ut instituens
nos adintellegendum singula inbreui con
pigens necauctoritatem factaerei ademeret
et perficiendo operi plenitudinem nonne
garet denique amputasse sibi post fidem
pollicem dicitur et sacerdotio reprob:

16

16 R

© The Board of Trinity College Dublin

haberetur. sed tamen cum consentiens fidei prae-
destinata potuit electio ut tamen sic in opere uer-
bi perdiderat quod prius meruerat in gene-
re nam alaxandriae episcopus fuit cui-
us per singula opus scire et euangelii in
se dictum disponere et disciplinam in se le-
gis agnoscere est et diuinam domini in carne
intellegere naturam quae et in nos primum
requiri dehinc in qua est et quis sit uolumus
agnosci habentes mercidem exortationis.
quoniam qui plantat et qui inrigat unum
sunt qui autem incrementum
praestat deus est. Incipit
argumentum euangelii secun-
dum lucam



Lucas syrus na-
tione antiochensis arte

medicus discipulus apostolorum postea
paulum secutus usque ad confessionem
eius seruiens dō sine crimine nam neque
uxorem umquam neque filios habens
lxxiiii annorum obiit in bethania ple
nus spū scō qui cum iam descripta essent
euangelia per matheum quidem in iudea
per marcum hautem in italia scō instigante
spū in achaiae partibus hoc scribsit euangeli
um significans etiam ipse in principio ante
alia esse descripta cui extra ea quae ordo
euangelicae dispositionis exposcat ea maxime
necnecessitas fuit laboris ut primum grecis
fidelibus omni praefatione profectione
uenturi in carnem dī manifestata ne iude
ias fabulis intenta in solo legis desiderio
detenerentur uel ne hereticis fabulis et stul
tis sollicitationib: seducta exciderent a ue
ritate elaborare dehinc ut in principio

17

17R

© The Board of Trinity College Dublin

euangelii iohannis natiuitatis praesump
ta . cum euangelium scribere . Et in quo
electus scribere indicaret . confestificans
in se conpleta esse . quae ab alis inchoata
sunt . cum deo post baptismum filii dei a per
fectione generationis in xpo inpletae . Et
repetendae a principio natiuitatis huma
nae potestas permissa est ut requirentibus
demonstraret . in quo adpraehendens erat
per natham filium in dauid recurrentis in
dm generationis admiso indisparabilis
ds ut praedicans in hominibus hominibus
suum xpm perfecti opus hominis redi
re in se per filium faceret . Qui per dauid
patrem uenientibus iter praebebat in
xpo . cui lucae non inmerito etiam scriben
dorum apostolicorum actuum potestas
in ministerio datur ut do in dm pleno ac fily
prodotionis extincto oratione ab apostolis

fieret sorte dni electionis numerus comple
retur sicque paulus consummationem
apostolicis actibus daret quem diu contra
stimulos recalcitrantem dns elegisset
quod legentibus ac requirentibus dm haec
si per singula expediri a nobis utile fuit sci
entes tamen quod operantem agricolam
oportet de fructibus suis edere uitamus
publicam curiositatem ne non tam uolenti
bus dm demonstrare uideamur quam
fastidientibus prodidisse

Argumentum euangelii secundum Iohannem

HIC EST IOHANNES EUAN
gelista unus de duodecim
discipulis di qui uirgo electus a do est quem
de nuptiis nubere uolentem reuocauit ds

18

18 R
© The Board of Trinity College Dublin

cui uirginitas inhoc duplex testimonium
in euangelio datur quod et praeceteris di
lectus a dō dicitur et huic matrem suam iens
ad crucem commendauit dn̄s ut uirginem
uirgo seruaret denique manifestans in
euangelio quod erat ipse incorruptibilis
uerbi opus inchoans solus uerbum caro
factum esse nec lucem atenebris fuisse con
praehensam testatur primum signum po
nens quod in nuptiis fecit dn̄s ostendens
quod erat ipse legentibus demonstraret
quod ubi dn̄s inuitatur deficere nuptiarum
uinum debeat ut ueteribus inmutatis noua
omnia quae a xp̄o instituuntur appareant
de quo singula quaequ in ministerio acta
uel dicta euangelii ratio quaerentibus mon
strat hoc autem euangelium scribsit
in assia posteaquam in pathmos insula
apocalipsi inscribserat ut cui in principio

cationis corruptabile principium ingenissi
Et incorruptabilis finis peruirginem inapo
calipsi redderetur dicente xpo Egosum alpha
Et ω et hic est iohannis quisciens superuenis
se diem recessus sui conuocatis discipulis
suis ineffesso permulta signorum experimen
ta conprobans dm discendens inde fossum
sepulturae suae locum facta oratione
adpositus est adpatres suos tam extraneus
adolore mortis quam acorruptione carnis
alienus inuenitur. qui et si post omnes euan
gelium scribsit sed hic tamen in dispositione
canonis ordinati post matheum ponitur
quoniam in dno quae nouissima sunt non
uelud extrema. Et abiecta numero sed
plenitudinis opere perfecta sunt et hoc
uirgini debebatur quorum tamen uel scri
torum in tempore dispositio uel librorum
ordinatio ideo per singula anobis non

19 R
© The Board of Trinity College Dublin

exponitur ut sciendi desiderio collocato et
quaerentibus fructus laboris et deo magiste-
rii doctrina seruetur

Zachariae sacerdoti appa-
ruit angelus et adnuntiauit ei filium iohan-
nem et idem mariae adnuntiauit angelus
filium ihm ctoribus et uacci
Natiuitatem ihu adnuntiat angelus pas
pit simeon puerum ihm et benedixit
dm et de anna profeassa bat
et annorum duodecim ihs in templo doce-
seniores tismum poenite
Ubi iohannis baptizat populum bap

© The Board of Trinity College Dublin

uae .: Et baptizatus ihs ab iohanne
fuit fere annorum xxx quando putabatur
esse filius ioseph et generatio usque ad
adam a quo fuit filius dei. Et in deserto
agebatur a zabulo temptatus ieiunat
xl diebus
Et in nazareth legit ihs librum esaiae. Et dixit
non est acceptus profeta in patria sua
In sinagoga hominem habentem demonium
mundavit catores hominum.
Ubi apostolis dixit venite faciam uos pis
Ubi leprosus rogavit ihm et mundavit eum.
Paraliticum curavit dns qui tollens gra
battum suum abiit in domum suam.
Et secutus est ihm publicanus nomine leui
Et dixit ihs nemo mittat uinum nouum in
utres ueteres eas Et manducabant
Die sabbati discipuli uellebant spi
Et in sinagoga ihs curavit hominem habentem manum

20

© The Board of Trinity College Dublin

ericlam · Ubi discipulos elegit et nomina eorum
designat et loca beatitudinem
De festuca et trabe de oculo eruendo et de domo
aedificata supra petram et haec similia
Ubi centurionis servum curavit ihs
Mortuum unicum filium viduae resuscitavit ihs
et matri restituit — uentarius es et ihs accedit
Iohannis de carcere ad ihm mittit dicentes tales qui
bus de iohanne loquitur — Mulier ingressa
Recumbens ihs in domum farissaei quae de
lacrimis lavit pedes eius et capillis tergens os
culabatur et unguento
Proponit parabulam seminantis et ad ea exposuit
eam discipulis suis et nuntiabatur ei mater
et fratres eius exquisitoris foris
Et dormiente ihu in navicula facta est tem
pestas et rogatus a discipulis conpescuit mare
et silui — ihm ut exeret de homine
in legione — chirugeorum demoniorum porci

eant ii porcos

Filiam principis resuscitat ihs et mulierem a profluuio sanguinis saluat

Potestatem dat ihs discipulis suis demonia expellere et langores sanare

Familia

De quinq; panib; et duobus piscib; in quinque milia uirorum

Et dicit qui uult tollat crucem suam et sequatur me

Interrogat ihs discipulos quem eum dicerent

In monte loquebatur cum moyse et helia discendens ihs de monte puerum a demonio curauit et docebat humilitatem sicut pueros fieri dicendum prohibito qui non sequebatur

Dixerunt iacob; et iohannis dne sinis pta mus ignem ut ueniat helias de caelo

Ait quidam ad ihm sequar te et alio dicit sequere me et sine mortuos sepelire mortuos suos et cetera

© The Board of Trinity College Dublin

Et designauit ihs [illegible] et mandauit eis ut ir[illegible]
in [illegible] properat ciuitatibus. elite quia nomina

Et reuersi lxxii cum gaudio et dicit eis ihs gau
uestra scripta sunt in caelo et confessio ihu
ad patrem. lem in [illegible]richo et incidit

Hominis parabulam [illegible] ase
in latrones. eligi

Intrat ihs marthae mariae optimam partem

Et postulatus eius do[illegible]scipulos [illegible] et
propo[illegible] pa[illegible] pt[illegible] pani[illegible]
et dicit [illegible] elemosina.

Et cum diceretur quod in belzebul eiecit
dicit omne regnum diuissum aduer
sus se non stabit

De [illegible] profetae et lucerna cor-
poris [illegible] oculus [illegible] foris

De calice et catino mundatis farisaei et.

De primatis cathedras et monumentis profetarum

improperat ihs farisaeis

Dicit discipulis attendite a fermento farisaeorum
et qui blasphemat in spu sco non remittetur ei et nolite
cogitare quid loquamini.

Homini dicenti ut diuideret frater ad diuidit possessio :
Nolite sollicita esse animae quid opus sit uolatilia
agri nolite timere pusillus grex. ut despicio
quibus confitent ihs super candelam ... ut
... eis ... liberari ab
Non uenit pacem mittere sed gladium ... opus liberari
ab aduersario dum es cum illo in uia et uenit ad ar
borem ficus plantatam in uineam quae non fecit
fructus per annos tres. Cum sacrificiis
De sanguine galilaeorum quem miscuit pylatus
Mulierem ab infirmitate annorum uero decem sa
nauit ihs ... et grano sinapis et fermento ab
scondito in farina. Hierusalem ...
Filii regni expellentur et ... nouissimi primi
quae occidis prophetas. Ubi ...

© The Board of Trinity College Dublin

et ædificare primos accubitos et ad caenam non
diuites sed pauperes rogari; est sal.
De eo qui uolunt turrem aedificare et bonum
De oue ⁊ quae errauerat ualde dicentes et mulierib·
quae perdiderat decem dragmas ·· substan
Homo quidam habuit duos filios et diuisit substan
tiam suam ·· Non potest duobus
De uilico iniquitatis quod prudenter fecit ·· Plurimi
dominis seruire ⁊ qui dimittit uxorem suam et aliam
ducit moechatur. scandalum quidem illi
de quodam diuite et lazaro et abraham quibus uiuit
erat nomina sua. discipuli aiunt adauge nobis fidem
Si peccauerit frater tuus corripe eum et de his qui
ex his ... gratias agente ·· tias egit . lō.
De eorum utilitate si mundati sunt et qui de his unus gratias
Sic uenit regnum dei. Sicut fuit in diebus noe et ubi
fuerit corpus ibi erunt aquilae ·· parua
De iudice iniquitatis et uiduae filius hominis
ueniens fidem ·· Duo homines ascenderunt

in templo orare · concipiente elisabeth [illegible]

puls[illegible] · ad lulatam · pastoribus dicit

Factus est ad euangelium pharisaeorum accusant eum

Graecum secundum mensuram sedentem in lumina

De zacheo publicanorum sacramentum · Homo diues abiit accipere regnum et electis seruis decem mnas

De asina et pullo · Clamant ihs si hii tacuerint lapides clamabunt · Et flet super hierusalem et eicit de templo uendentes · Et interrogant ihm baptismum iohannis unde sit

Vineam colonis occiderunt filium uineae et dominum

Reddite quae caesaris sunt caesari et quae dei sunt deo · Et de xpo filio dauid

Septem fratres qui unam uxorem habuerunt

Fuit interrogatio · Filiatio

Et respiciens uidit uiduam mittere · beatur in gazo

Ponite in cordibus uestris non praemeditari in illa hora · et puellam quam uidi · De arbore fici et omnes arbores

[illegible]

23

Ingreditur satanas in cor iudae ut traderet ihm.

Misit dns discipulos et parauerunt pascha.
dixit sacramentum corporis et sanguinis
sui qui uult in uobis esse maior erit minister.

Qui habet tollat et peram et qui non habet
uendat tunicam et emat gladium.

Et cum in monte solus orasset dixit discipu
lis orate ne intretis in temptationem

Et dixit ihs iudae osculo filium hominis tradis.

Et dixerunt ad illum principes sacerdotum si
tu es xps dic nobis et obtulerunt eum
pilato ad herodi.

Et in passione dixit ihs pater dimitte illis
qui nesciunt et unum de latronibus dicit
hodie mecum eris in paradiso

Post resurrectionem apparuit ihs duob:
euntibus ad castellum et apostolis et sic uidentibus
eis ascendit in caelis

23 v

© The Board of Trinity College Dublin

Iohannis testimonium perhibet de eo dicens
non sum dignus corrigiam calciamenti
eius soluere ... Item iohannis dicit ecce
agnus di qui tollit peccatum mundi ...

Ostendit ihs discipulis suis ubi maneret et
secuti sunt eum · Ubi ihs de aqua uinum fecit
in channa galilae ... Eiecit ihs de templo om
nes uendentes et dicit domus orationis est
domus patris mei · Qui non renatus fuerit denouo
ex aqua et spu sco non intrabit in regnum di ...
Ubi baptizat ihs et dicit iohannis discipulis
ego non sum xps · Ubi secessit ihs a iudea et
ubiit in samariam · petit bibere et di
Sedens super puteum mulierem samaritanam
ait discipulis suis alii laborauerunt et uos in la
borem ipsorum introistis · Omnis propheta sine
honore est in patria est · Sic ubi filium reguli sana
uit ...

© The Board of Trinity College Dublin

In portico salamonis ad natatoriam piscinam
hominem ab infirmitate. hordiacis
Annorum xxxviii sanauit. De quinque panibus
et duobus piscibus ubi uolunt eum et de hebrae-
in regem et fugit et uenit ad discipulos suos
ambulans supra mare et dixit Ego sum
panis uitae. Numquid et uos uultis me.
Cum aliqui de discipulis abirent retro dixit
Et dixerunt ad ihm fratres eius uade hinc
in iudeam et dixit ihs nolite iudicare se-
cundum faciem quaeritis me et ubi sum non
potestis uenire. uerbum in adulterio
Quia sicut scriptum est. Adducunt ad eum mu
deprachensam Et dixit ihs iudaeis Cum
exaltaueritis filium hominis cognoscetis
quia ego sum et ante abraham ego sum.
De caeco a natiuitate cui linuit oculos et
dixit uade ad siloam.

© The Board of Trinity College Dublin

Ego sum pastor bonus qui pono animam meam
pro ouib; meis. lam...
Dicunt ei farisaei si tu es xps dic nobis pa
Ubi lazarum resuscitat quarta die. ihu
Et accipit maria unguentum et unxit pedes
et farisaei uolebant occidere lazarum.
Et turbae acciperunt flores palmarum et
dicebant ossanna et dicebant ihs qui
amat animam suam perdet eam.
Cum multa signa fecisset ihs dicebat ego
lux in hunc mundum ueni ...
Ubi ihs pedes discipulorum lauit
Et cum exiret iudas ut traderet ihm dixit
ei ihs quod facis fac celerius.
Et cum diceret ihs discipulis suis dilegite in
uicem uos et petro dicit ter me ne-
gabis ego sum uia et ueritas.
Si diligitis me praecepta mea custodite

© The Board of Trinity College Dublin

Ego rogabo patrem meum et mittet uo
bis spm ueritatis me diligitis et au
Ego sum uitis uera et pater meus agricola si
deritis quia uado ad patrem
Venit hora ut qui uos occiderit puta
se obsequium dō facere et tristitiam
habebitis sed iterum uidebo uos et
gaudebit cor uestrum et eleuatis
oculis ihs dixit pater clarifica filium tuum
Pater scē serua eos in nomine tuo id est
discipulos et ad pilatum
Et duxerunt ihm ad annam et caifam
Et de cruce dixit ihs discipulo quem di
ligebat ecce mater tua
Post resurrectionem apparuit ihs disci
pulis et non credebat thomas et iterum ap
paruit ei increbat eum et post pasca
Et cum dixisset manifestauit se ihs discipulis et dixit petro diligis
me et sequere me

© The Board of Trinity College Dublin

Agusta	uel sollempniter festum
Aaron	mons eorum
Anna	gratia eius
Aser	beatus
Amos	onerati-is
Acelda	robustus uel one
Arfaxat	sanans depopulat
Adam	homo terrenus
Aminadus	populus abiectus
Acesa	uel possessio principa
Achereneu	heredes
Cosam	diuinans
Caiam	lucatus
Cafarnaum	ager consulationis
Cheber	transitus
Herodes	pellicius

elisabeth	dei mei saturitas
heli	ascendens
elmadadi	dei mensura
er	uigilans
enan	oculus eorum
elisae	dei salus
samuel	facies dei / diams pascha
pasec	transitus quod nos
filippus	os lampadis / dei
gabriel	fortitudo dei siue confortatio
galilea	uolutabilis / gelsor
satan	aduersarius siue trans
gerasearum	salus bona
iturae	montana iae
iordanis	descensus
iona	culumba mea
iairum	dominus exultans
iohanna	dominus gratia eius
lazarus	inluminan

© The Board of Trinity College Dublin

Socur ardabrecan orig herind imuinnchertuc ualochlaind 7 o diarmait ua mael
sechlaind orig mide 7 orig lolgairne o ceo mic conulad ua chellain ulban. Araile
dochur robói oloigaib arardeclais .i. adaig cominfoa cenaitin. Roaslaid
lochlaind rig herind 7 diarmait uamaelsechlaind rig mide 7 rig loegaire frie na
haidche ⁊ coibnat 7 comingaib don. condrosin dodib modaib ideclais conaenic
7 conarfuind ⁊ ne corcind na huile neclas 7 airce moaz ethe ⁊. condrecartha
do ollamnaib modaib alaro ⁊ arodmbrecan pul ogaib .i. 7 Giac ro plana ferdeligi
⁊ maroire .i. gillameic liac comarba patraic. muinnchertac rig herind. diarmait
mac domnaill mic murchaid rig mide. eogan uamiadacan sepscop mide. congalac
mac fhran rig galeng .i. marlioa cathasaig rig saitne. domnall ua bnaim rig luigne.
mael ruanaid uaciardai rig cairpre. moel cron mac gilli sechlaid rig dhescirt
breg. murchad ua fidullan rig delbna. mac ronan rig cairpre gabra. loegaire
na hecailre cobnaċ. cantomairtt ⁊ fligid 7 caillid actabit i coicid domuigin
ardabrecan amal biass do caċ imdoiuch ⁊ cena.,



+ [illegible] gill gilla crist mac mancan [illegible] foreila [illegible] catail [illegible]
[illegible] onoe. omdacran beolan .i. oc [illegible] 7 ob [illegible] Isse [illegible] mac [illegible]
[illegible] flana .i. moenac uagiltan [illegible] dalaig [illegible] aed uamail [illegible] 7 [illegible]
[illegible] ise [illegible] bret [illegible] mac [illegible]
[illegible] colaiccille 7 gillachrist uactucan [illegible] 7 [illegible]
mainstir [illegible] mac mic beolan 7 [illegible] nunc [illegible] noluad [illegible]
[illegible] gilla crist ualon [illegible] conaclaid 7 mac gillai brig [illegible] mac [illegible] ouamun [illegible]
7 mac [illegible] 7 domnall uabluc allen [illegible] conmac [illegible] mac [illegible]
uacin [illegible] 7 lus [illegible] mac [illegible]
dubruin. Isse [illegible]
Is nert cand donlet ule.

© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin



28v

© The Board of Trinity College Dublin



Liber generationis ih̄u xp̄i

Liber

Liber generationis

29

© The Board of Trinity College Dublin

ihu xpi filii da
uid filii abra
cham abra
cham autem
genuit isac
isac autem ge
nuit iacob ia
cob autem ge
nuit iudam
et fratres eius
iudas autem
genuit phares
et zaram de
thamar

phares autem
genuit esrom
esrom autem
genuit aram
aras autem
genuit amin
dab aminna
dab autem ge
nuit naason
naason autem
genuit salam
on salamon
autem genuit
booz de ra

© The Board of Trinity College Dublin

chab booz h̄
genuit obed ex
ruth obed au
tem genuit ies
se iesse autē
genuit dauid
regem dauid
autem genuit
rex salamo
nem ex ea que
fuit uriae
Salamon h̄
genuit

roboam robo
am autem gen̄
it abiam abia
autem genuit
asam asa h̄
genuit iosafat
iosafat autē
genuit ioram
ioras autem
genuit oziam
ozias autem
genuit ioathā
ioathas autē

© The Board of Trinity College Dublin

genuit achaz
achas autem genuit
ezechiam eze-
chias autem
genuit manas-
sem manasses
autem genuit am-
os amos autem
genuit iosiam
iosias autem genuit
iechoniam et
fratres eius
in transmigra-

tionem babylo-
nis. Et post tra-
ns migrationem
babilonis ie-
chonias genuit
salathiel sala-
thiel autem genuit
sorobabel so-
robabel autem
genuit abiud
abiud autem
genuit eliachim
eliachim

© The Board of Trinity College Dublin

h genuit azor
azor autem
genuit saddoc
saddoc autem
genuit achim
achim autem
genuit eliud
eliud autem
genuit eleazar
eleazar autem
genuit matthan
matthas autem
genuit iacob

iacob autem
genuit ioseph
uirum mariae
de qua natus
est ihs qui uoca
tur xps
Omnes ergo
generationes
ab abracham
usque ad dauid
generationes
xiiii. Et ab da
uid usque ad

31

© The Board of Trinity College Dublin

trans migrationem babilonis xiiii· Et a·
trans migrationem babilonis usque ad
xp̄m generationes xiiii ∴

© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin



32v

© The Board of Trinity College Dublin



33R

© The Board of Trinity College Dublin



33v

© The Board of Trinity College Dublin



34

34 R.

© The Board of Trinity College Dublin

sic erat cum esset disponsata mater
eius maria ioseph ante quam conueni
rent inuenta est in utero habens de spu
sco
Ioseph autem uir eius cum esset
iustus nolet eam traducere uo
luit occulte dimittere eam
Haec autem eo cogitante ecce ange
lus dni in somnis apparuit ei dice
ns ioseph fili dauid noli timere ac
cipere mariam coniugem tuam quod
enim in ea natum est de spu sco est
pariet autem filium et uocabis no
men eius ihm ipse enim saluum faciet
populum suum a peccatis eorum hoc
autem totum factum est ut conple
retur quod dictum est a dno per

© The Board of Trinity College Dublin

isaiam profetam dicentem· Ecce uirgo
in utero habebit et pariet filium et uo
cabunt nomen eius emanuel· quod est
interpraetatum nobiscum ds·
Exsurgens autem ioseph asump
no fecit sicut praecepit ei angelus
dni· Et accepit coniugem suam et non
cognoscebat eam donec peperit fili
um suum unigenitum Et uocauit no
men eius ihm
Cum ergo natus esset ihs in bethle
iudae in diebus herodis regis ecce mag
ab oriente uenerunt in hierusolimam
dicentes ubi est qui natus est rex iudeo
rum uidimus enim stellam eius in ori
ente et uenimus adorare eum
Audiens autem herodis rex

35

35R

© The Board of Trinity College Dublin

turbatus est & omnis hierusolima cum
eo & congregatis omnes principes sacer
dotum & scribas populi sciscitabatur
ab eis ubi xps nasceretur
At illi dixerunt in bethlem iudae
sic enim scriptum est per profetam
Et tu bethlem terra iuda nequaquam
minima es in principibus iuda ex te
enim exiet dux qui reget populum
meum israhel
Tunc herodis clam occultate uocat
us magis diligenter didicit ab eis tem
pus stellae quae apparuit eis &
mittens eos in bethlem dixit ite & in
terrogate diligenter de puero & cum
inueneretis eum renuntiate mihi ut
& ego ueniens adorare eum quicumaui

35v

© The Board of Trinity College Dublin

dissent regem abierunt. Et ecce stella quae
uiderant in oriente antecedebat eos us
que dum ueniens staret supra ubi erat
puer. Uidentes autem stellam gauisi
sunt gaudio magno ualde. Et intran
tes domum inuenerunt puerum cum
maria matre eius et procedentes ad
orauerunt eum. Et apertis thesauris
suis obtulerunt ei munera aurum tus
et murram. Et responso accepto in
somnis ne redirent ad herodem sed
per aliam uiam regresi sunt in regionem
suam qui cum regressissent ecce ange
lus domini apparuit in somnis ioseph
dicens. Surge et accipe puerum et matr
em eius et fuge in aegyptum et esto ibi usque
dum dicam tibi futurum est enim ut he

© The Board of Trinity College Dublin

rodis quaerat puerum ipsum adper
dendum eum qui consurgens accepit
puerum et matrem eius nocte et reces
sit in aegyptum et erat ibi usque
ad obitum herodis ut adimpleretur qu
od dictum est a domino per profetam di
cen tem
Ex aegypto uocaui filium meum
Tunc herodis uidens quoniam inlu
sus esset a magis iratus est ualde
et mittens occidit omnes infantes
qui erant in bethlem et in omnibus fi
nibus eius a bimatu et infra secun
dum tempus quod exquisi erat a ma
gis Tunc adimpletum est quod dic
tum est per heremiam profetam
dicen tem

© The Board of Trinity College Dublin

Uox in rama audita est
ploratus et ululatus multus rachel
plorans filios suos et noluit consu
lari quia non sunt

Defuncto autem herode ecce appa
ruit angelus dni in somnis ioseph
in aegypto dicens surge et accipe pu
erum et matrem eius et uade in terram
israhel

Defuncti sunt enim qui quaerebant
animam pueri qui consurgens accipit
puerum et matrem eius et uenit in
terram israhel

Audiens autem quod archilaus
regnaret in iudaea pro herode patre
suo timuit illuc ire et admonitus in
somnis secessit in partes galilaeae

36*

© The Board of Trinity College Dublin

Math.
Cap. III.

Et ueniens habitauit in ciuitatem que
uocatur nazareth· ut adimpleretur
quod dictum est per profetas quoniam
nazareus uocabitur

In illis diebus uenit iohannis bap
tista praedicans in deserto iude
ae· et dicens paenitentiam agite adpro
pinquauit enim regnum caelorum

Hic est enim qui dictus est per essaiam
profetam dicentem

Uox clamantis in deserto parate
uiam dni rectas facite semitas eius

Ipse autem iohannis habebat uesti
mentum de pilis camellorum et zo
nam pelliciam circa lumbos suos es
ca autem eius erat lucustae et mel
siluestrae· Tunc exibat ad eum hieru

© The Board of Trinity College Dublin

solima. & omnis iudea & omnis regio cir
ca iordanen & baptizabantur in ior
dane ab eo confitentes peccata sua.
Uidens autem multos phariseorum
& saduceorum uenientes ad baptismum
suum dixit eis progenies uiperarum
quis demonstrauit uobis fugere a fu
tura ira. Facite ergo fructum dignum
paenitentiae & ne uelitis dicere intra
uos patrem habemus abracham. dico
enim uobis quoniam potest ds ex lapi
dibus istis suscitare filios abrachae.
Iam enim securis ad radicem arborum
possita est.
Omnis ergo arbor quae non facit
fructum bonum excidetur & in ignem
mittetur.

© The Board of Trinity College Dublin

Ego quidem uos baptizo in aqua in pe
nitentiam qui autem post me uenturus
est fortior me est cuius non sum dig
nus calciamenta portare ipse uos
baptizabit in spu sco et igni
Cuius uentilabrum in manu sua et
permundabit aream suam et congre
gabit triticum suum in horreum pa
leas autem conburet igni inextinguibili
Tunc uenit ihs a galilea in iordanen
ad iohannen ut baptizaretur ab eo
iohannis autem prohibebat eum
dicens ego a te debeo baptizari et tu
uenis ad me Respondens autem
ihs dixit ei sine modo sic enim decet nos
implere omnem iustitiam tunc dimis
sit eum

© The Board of Trinity College Dublin

Baptizatus autem ihs confestim
ascendit de aqua et ecce aperti
sunt ei caeli et uidit spm di discenden
tem de caelo sicut columbam uenien
tem super se et ecce uox de caelis dicens
hic est filius meus dilectus in quo mihi
bene conplacui
Tunc ihs ductus est in desertum a spu Math
ut temptaretur a diabulo
Et cum ieiunasset xl diebus et
xl noctibus postea esuriit et acce
dens ad eum temptator dixit si fili
us di es dic ut lapides isti panes fiant
qui respondens dixit scriptum est
non in pane solo uiuit homo sed in
omni uerbo quod procedit de ore di
Tunc adsumpsit eum zabulus in sanc

38

38R

© The Board of Trinity College Dublin

ciuitatem et statuit eum supra pin
naculum templi. Et dixit ei si filius dei
es mitte te deorsum scriptum est
enim quia angelis suis mandauit de te
et in manibus tollent te ne forte offen
das ad lapidem pedem tuum
Et ait illi ihs rursum scriptum est
non temptabis dnm dm tuum. Iterum
adsumpsit eum zabulus in montem
excelsum ualde et ostendit ei om
nia regna mundi et gloriam eorum
et dixit illi haec tibi omnia dabo si ca
dens adoraueris me. Tunc dicit
ei ihs uade retro satanas scriptum
est enim dnm dm tuum adorabis et
illi soli seruies
Tunc reliquit eum zabulus et ecce

© The Board of Trinity College Dublin

angeli accesserunt et ministrabant ei:

Cum autem audisset ihs quod iohan
nis traditus esset secessit in galileam:
Et relicta ciuitate nazareth uenit
et habitauit in capharnaum maritimam
in finibus zabulon et nepthalim ut im
pleretur quod dictum est per essaiam
pro phetam dicentem terra zabulon
et terra nepthalim uia maris trans
R: iordanen galileae gentium populus
qui sedebat in tenebris lucem uidit
magnam et sedentibus in regione
et umbra mortis lux orta est eis:

Exinde coepit ihs praedicare
et dicere penitentiam agite ad
propinquauit enim regnum caelo
rum ambulans autem iuxta mare

© The Board of Trinity College Dublin

galileae uidit duos fratres simonem
qui uocabatur petrus et andream fra
trem eius mittentes rete in mare erant
enim piscatores
Et ait illis ihs uenite post me et
faciam uos piscatores fieri
hominum et illi continuo relictis reti
bus secuti sunt eum
Et procedens inde uidit alios
duos fratres iacobum zebedei et io
hannem fratrem eius in naui cum ze
bedeo patre eorum reficientes retia
sua et uocauit eos illi autem statim
relictis retibus suis et patre secuti
sunt eum
Et circumibat ihs totam galile
am docens in sinagogis eorum et prae

© The Board of Trinity College Dublin

dicans euangelium regni et sanans
omnem languorem et omnem infirmita-
tem inpopulo am et obtule-
Et abiit opinio eius in totam siri-
runt ei omnes male habentes uariis
languoribus et tormentis conprae-
hensos et qui demonia habebant
Et lunaticos et paraliticos et cura-
uit eos et secutae sunt eum turbae
multae a galilea et decapuli et de
hierusolimis et de iudea et de trans
iorda—ne—n

Uidens autem ihs turbas ascen-
dit in montem et cum sedisset
accesserunt ad eum discipuli eius et
aperiens os suum docebat eos
dice—ns

40

40 R

© The Board of Trinity College Dublin

Beati pauperes spu quoniam
ipsorum est regnum caelorum
Beati mites quoniam ipsi possi
debunt terram
Beati qui lugent nunc quoniam
ipsi consulabuntur
Beati qui essuriunt et sitiunt
iustitiam quoniam ipsi satu
rabuntur
Beati misericordes quoniam
ipsi misericordiam consequentur
Beati mundo corde quoniam
ipsi dnm uidebunt
Beati pacifici quoniam filii di
uocabuntur
Beati qui persecutionem pati
untur propter iustitiam quom

© The Board of Trinity College Dublin

ipsorum est regnum caelorum
Beati estis cum maledixerint uos
homines et persecuti uos fuerint
et dixerint omne malum aduer-
sum uos mentientes propter me
gaudite et exsultate quoniam mer[c]-
cis uestra copiosa est in caelis
Sic enim persecuti sunt et profeta(s)
qui fuerunt ante uos
Uos estis sal terrae quod si sal eua-
nuerit in quo salietur ad nihilum
ualebit ultra nisi ut mittatur foras
et conculcetur ab hominibus
Uos estis lux mundi non potest ci-
uitas abscondi supra montem
posita neque accendunt lucer-
nam et ponunt eam sub modio

41

© The Board of Trinity College Dublin

sedsupra candellabrum utluceat om
nibus quiindomusunt· Sic luceat lux
uestra coram hominibus utuideant
operauestra bona & glorificent pa
trem uestrum quiincaelis est
Nolite putare quiaueni soluere lege
aut profetas nonueni soluere
sedadimplere · transeat cae
Amen quippe dico uobis donec
lum & terra iota unum autunus
apex nonpraeteribit alege donec
omnia fiant [illegible]
Quis ergo soluerit unum demand·
minimis & docuerit sichomines mi
nimus uocabitur inregno caelorum
Qui autem fecerit sic & docuerit hic
magnus uocabitur inregno caelorum

44v

© The Board of Trinity College Dublin

Dico enim uobis quia nisi abundauerit
iustitia uestra plus quam scribarum
et phariseorum non intrabitis in regnum
caelorum
Audistis quia dictum est antiquis
non occides qui autem occiderit reus
erit iudicio· Ego autem dico uobis quia
omnis qui irascitur fratri suo
reus erit iudicio· qui autem dixerit fra
tri suo racha reus erit concilio· qui au
tem dixerit fatue reus erit gehennae ignis
Si ergo offeres munus tuum ad altare
et ibi recordatus fueris quia frater
tuus habet aliquit aduersum te relin
que ibi munus tuum ante altare et
uade prius reconciliare fratri tuo
et tunc ueniens offeris munus tuum

42 R
© The Board of Trinity College Dublin

Esto consentiens aduersario tuo cito
dum es in uia cum eo ne forte tradat te
aduersarius iudici · et iudex tradat
te ministro et in carcerem mittaris
Amen dico tibi non exies inde donec
reddas nouissimum quadrantem
Audistis quia dictum est antiquis
non mechaberis ego autem dico uobis
quoniam omnis qui uiderit mulierem
ad concupiscendam eam iam mecha
tus est eam in corde suo
Quod si oculus tuus dexter scanda
lizat te erue eum et proiece abs te ex
pedit enim tibi ut pereat unum mem
brorum tuorum quam totum corpus
tuum mittatur in gehennam. Et si dex
tera manus tua scandalizat te ab

© The Board of Trinity College Dublin

scide eam & proiece abs te expedit enim
tibi ut pereat unum membrorum tuo
rum quam totum corpus tuum mittatur
in gehennam: dictum est enim quicum
que dimisserit uxorem suam det illi
libellum repudii: Ego autem dico uobis
quia omnis qui dimisserit uxorem suam
excepta fornicationis causa facit eam
moechari & qui dimissam duxerit
adulterat
Iterum audistis quia dictum est anti
quis non periurabis reddes autem domino
iuramenta tua
Ego autem dico uobis non iurare om
nino neque per caelum quia thronus
dei est neque per terram quia scabellum
est pedum eius neque per hieruso

43

© The Board of Trinity College Dublin

limam quia ciuitas est magni regis neq:
per caput tuum iuraueris quia non po
tes unum capillum tuum album face
re aut nigrum · Sit autem sermo uester
est est non non quod autem his abun
dantius a malo est

Audistis quia dictum est antiquis
oculum pro oculo dentem pro dente·

Ego autem dico uobis non resistere
a malo

Sed si quis te percusserit in dexte
ram maxillam tuam praebe illi
et alteram et ei qui uult tecum in iudi
cio contendere et tunicam tuam tol
lere dimitte ei et pallium

Et quite angarizauerit mille
passus uade cum illo alia duo

© The Board of Trinity College Dublin

qui petit a te da ei et uolenti mutuari a te
ne auerteris :· diliges prox
Audistis quia dictum est antiquis
imum tuum et odies inimicum tuum
Ego autem dico uobis diligite inimicos
uestros et benefacite his qui oderu
nt uos et orate pro persequentibus
et calumpniantibus uobis ut sitis filii
patris uestri qui in caelis est· Qui solem
suum oriri facit super bonos et malos
et pluit super iustos et iniustos :·
Si enim diligatis eos qui uos diligunt
quam mercedem habebitis nonne
et publicani hoc faciunt· Et si salu
taueritis fratres uestros tantum quid
amplius facitis nonne et ethnici hoc
faciunt estote ergo uos perfecti

44R
© The Board of Trinity College Dublin

MATH. VI

sicut et pater uester caelestis perfectus est

Adtendite ne iustitiam uestram facia
tis coram hominibus ut uideamini ab ei(s)
Alioquin mercedem non habebitis apud
patrem uestrum qui in caelis est
Cum ergo facies elimosinam noli tu
bae canere ante te sicut hypochritae
faciunt in sinagogis et in uicis ut hono
rificentur ab hominibus Amen dico
uobis perciperunt mercedem suam
Te autem faciente elimosinam nescia
at sinistra tua quid faciat dextera tua
ut elimosina tua sit in abscondo et pa
ter tuus qui uidet in abscondo reddet ti(bi)
Et cum oratis non eritis sicut hypo
critae qui amant in sinagogis et in an
gulis platearum stantes orare ut uide(ant)

© The Board of Trinity College Dublin

antur ab hominibus

Amen dico uobis receperunt
mercedem suam Tu autem cum oraberis
intra in cubiculum tuum et cluso ostio
tuo ora patrem tuum in absconso
et pater tuus qui uidet in absconso red
det tibi

Orantes autem nolite multum lo
qui sicut ethnici putant enim quia
in multa loquio suo exaudiantur Noli
te ergo adsimilari eis Scit enim pa
ter uester quid uobis opus sit ante
quam petatis ab eo Sic ergo uos orabitis
tur nomen tuum

Pater noster qui es in caelis sctifice
adueniat regnum tuum fiat uo
luntas tua sicut in caelo et in terra

© The Board of Trinity College Dublin

panem nostrum supersubstantialem
da nobis hodie et dimitte nobis de
bita nostra sicut et nos dimittimus
debitoribus nostris · et ne inducas nos
in temptationem sed libera nos a malo
Si enim dimisseritis hominib: peccata
eorum dimittet et uobis pater ues
ter caelestis dilicta uestra caelestis si h
non dimisseritis hominibus nec pater
uester dimittet uobis peccata uestra
Cum autem ieiunatis nolite fieri
sicut hypocritae tristes demoliuntur
exterminant enim facies suas ut pare
ant hominibus ieiunantes
Amen dico uobis quia receperunt
mercedem suam Tu autem cum
ieiunas unge caput tuum et faciem tuam

45v

© The Board of Trinity College Dublin

laua neuidearis hominibus ieiunans
sedpatritúo quiinabsconso est & pa
tertuus quiuidet inabsconso reddettibi:
Nolite thesaurizare uobis thesauros
in terra ubi erugo & tinea demoliatur &
ubi fures effodiunt & furantur
Thensaurizate autem uobis thens
auros in caelo ubi neque erugo neque tinea
demoliatur & ubi fures non effodiunt
nec furantur ubi enim fuerit thensau
rus tuus ibi erit & cor tuum
Lucerna corporis tui est oculus tuus
si fuerit oculus tuus simplex totum
corpus tuum lucidum erit
Si autem oculus tuus nequam fuerit
totum corpus tuum tenebrosum erit
Si ergo lumen quod in te est tenebrae

© The Board of Trinity College Dublin

sunt· tenebrae ipse quantae sunt :·
Nemo potest duobus dominis seruire·
aut unum enim hodio habebit et al
terum dileget· aut unum sustenebit et
alterum contempnet· non potestis ser
uire deo et mammonae· :·
Ideo dico uobis ne soliciti sitis animae
uestrae· quid manducetis neque corpo
ri uestro quid induamini· nonne anima
plus est quam esca et corpus plus qu
am uestimentum :·
Respicite uolatilia caeli quoniam
non serunt neque metunt neque con
gregant in horrea :·
Et pater uester caelestis pascit
illa nonne uos magis plures estis
illis quis autem uestrum cogitans

46 V

© The Board of Trinity College Dublin

potest adiecere adstaturam suam cu
bitum unum & de uestamento quid sol
liciti estis considerate lilia agri quomodo
crescunt non laborant neque neunt
Dico autem uobis quoniam nec salamon
in omni gloria sua. coopertus est sicut
unum ex istis
Si autem fenum agri quod hodie est
& cras in clibanum mittitur dS sic ues
ut quando magis uos minimae fidei
Nolite ergo solliciti esse dicentes
quid manducabimus aut quid bibemus
aut quid operiemur haec enim omnia
gentes inquirunt Scit enim pater
uester quia his omnibus indigetis
Quaerite ergo primum regnum dī
& iustitiam eius & omnia haec adia

© The Board of Trinity College Dublin

etur uobis : Nolite ergo solliciti esse
in crastinum : Crastinus enim dies sol
licitus erit sibi ipse sufficit enim
diei malitia sua :
MATH. VII. Nolite iudicare ut non iudicemini in
quo enim iudicio iudicaueritis iudi
cabemini et in qua mensura mensi fu
eritis remetietur uobis :
Quid autem uides fistucam in oculo
fratris tui et trabem in oculo tuo
non uides aut quomodo dicis fratri tuo
sine eiciam fistucam de oculo tuo et ec
ce trabis est in oculo tuo :
Hypocrita eice primum trabem de
oculo tuo et tunc uidebis eicere fistu
cam de oculo fratris tui :
Nolite dare sanctum canibus neque

© The Board of Trinity College Dublin

mittatis margaritas uestras ante porcos
ne forte conculcent eas pedibus suis et
conuersi disrumpant uos

Petite et dabitur uobis querite et
inuenietis pulsate et aperietur uo
bis omnis enim qui petit accipit
et qui querit inuenit et pulsanti ape
ritur

Aut quis est ex uobis homo quem si
petierit filius suus panem numquid
lapidem porriget ei aut si piscem
petierit numquid serpentem porri
get ei si ergo uos cum sitis mali nostis
bona dare filiis uestris quanto magis
pater uester qui in caelis est dabit
bona petentibus se

Omnia quaecumque uultis hom

© The Board of Trinity College Dublin

ut faciant uobis homines ita et uos fa
cietis haec est enim lex et profetae

Intrate per angustam portam quia
lata porta et spatiosa uia quae
ducit ad perditionem et multa sunt
qui intrant per eam quia angusta po
ta et arta uia quae ducit ad uitam
et pauci sunt qui inueniunt eam

Adtendite autem uobis a falsis profe
tis qui ueniunt ad uos in uestimentis o
uium intrinsecus autem sunt lupi ra
paces a fructibus eorum cognoscetis eos

Numquid colligunt de spinis uuas
aut de tribulis ficus

Sic omnis arbor bona fructus facit
bonos. Mala autem arbor malos
fructus facit. Non potest arbor bona

© The Board of Trinity College Dublin

malos fructus facere. Neque arbor ma
la fructus bonos facere. Omnis ar
bor quae non facit fructum bonum ex
ciditur et in ignem mittetur. Igitur ex
fructib: eorum cognoscetis eos

Non omnis qui dicit mihi dne dne intra
bit in regnum caelorum sed qui
facit uoluntatem patris mei qui in cae
lis est ipse intrabit in regnum caelorū

Multa dicent mihi in illa die dne dne
nonne in tuo nomine prophetauimus
et in tuo nomine demonia eiecimus et
in tuo nomine uirtutes multas fecimus

Et tunc confitebor illis quia numquam
quam noui uos discedite a me omnes
qui operamini iniquitatem

Omnis ergo qui qui audit uerba

© The Board of Trinity College Dublin

mea haec et facit ea adsimilabitur uiro
sapienti qui aedificauit domum suam
super petram et discendit pluia et uene-
runt flumina et flauerunt uenti et in
ruerunt in domum illam et non caecidit
fundata enim erat super petram ::

Et omnis qui audit uerba mea
haec et non facit ea similis erit uiro
stulto qui aedificauit domum suam
super haerenam et discendit pluia
et uenerunt flumina et flauerunt
uenti et inruerunt in domum illam et
cecidit et fuit ruina eius magna

Et factum est cum consummasset
ihs uerba haec admirabantur turbae
super doctrinam eius erat enim docens
eos sicut potestatem habens et non

© The Board of Trinity College Dublin

sicut scribae eorum & farisaei·

Cum autem discendisse& de monte Math VIII

secutae sunt eum turbae multae

& ecce leprosus quidam ueniens ado

rabat eum dicens dñe si uis potes me

mundare & extendens manum teti

git eum ihs dicens uolo mundare & con

fesam mundata est lepra eius & ait illi

ihs uide nemini dixeris sed uade osten

de te sacerdoti & offer munus quod

praecipit moyses in testimonium illis·

Post haec autem cum introisse& ihs

cafarnaum ad eum accessit qui

dam centorio rogans eum & dicens dñe

puer meus iace& in domu paraliticus

& male torquetur· & ait illi ihs ego ue

niam & curabo eum

© The Board of Trinity College Dublin

Et respondens centorio ait illi dne
non sum dignus ut intres sub tectum meum
sed tantum dic uerbo et sanabitur
puer meus :: constitutus habens
Nam et ego homo sum sub potestate
sub me milites et dico huic uade et ua
dit et alio ueni et uenit et seruo meo
dico fac hoc et facit ::
Audiens autem ihs miratus est
et sequentibus se dixit amen dico uo
bis non inueni tantam fidem in israhel
Dico autem uobis quod multi ab o
riente et occidente uenient et re
cumbent cum abracham et isaac et
iacob in regno caelorum filii autem
regni huius eicientur in tenebras ex
teriores ibi erit fletus et stridor dentium

© The Board of Trinity College Dublin

Et dixit ihs centorioni uade et sicut
credidisti fiat tibi et sanatus est puer in
illa hora.
Et cum uenisset ihs in domum petri
uidit socrum eius iacentem et febrician
tem et tetigit manum eius et dimissit
eam febris et surrexit et ministrabat eis
Uespere autem facto obtulerunt ei
multos demonia habentes et eiecebat
sps inmundos uerbo et omnes male
habentes curauit ut conpleretur
quod dictum est per essaiam profetam
dicentem quia ipse infirmitates nostras
accepit et egritudines portauit.
Uidens autem ihs turbas multas cir
cum se iusit ire trans fretum
Et accedens unus scriba ait illi

© The Board of Trinity College Dublin

magister sequar te quocumque ieris:·

Et dicit ei ihs uulpes foueas habent
et uolucres caeli nidos ubi requiescunt
Filius autem hominis non habet ubi
capud suum reclinet

Alius autem de discipulis eius ait illi
dñe permitte me primum ire et sepe
lire patrem meum

Ihs autem ait illi sequere me et dimit
te mortuos sepelire mortuos suos:

Et ascendente eo in nauicula secu
ti sunt eum discipuli eius. Et ecce
motus magnus factus est in mari ita
ut nauicula operiretur fluctib:
erat enim uentus contrarius illis ip
se uero dormiebat et accesserunt
et suscitauerunt eum dicentes dñe

© The Board of Trinity College Dublin

salui nos perimus et dicit eis quid timi
estis modicae fidei. Tunc surgens impe
rauit uentis et mari et facta est tran
quillitas magna. porro homines mira
ti sunt dicentes qualis est hic quia uen
ti et mare obediunt ei

Et cum uenisset trans fretum in regi
one gerassenorum occurrerunt ei duo
homines habentes demonia demonu
mentis exeuntes seui nimis ita ut nemo
posset transire per uiam illam et ecce
clamauerunt dicentes quid nobis et ti
bi ihu fili di uenisti huc ante tempus
torquere nos. erat autem non longe ab
eis grex porcorum multorum pascens
daemones autem rogabant eum dicen
tes si eicis nos mitte nos in gregem por

52 R
© The Board of Trinity College Dublin

eorum et at illi exeuntes abie
runt in porcos et ecce impetu abiit totus
grex per praeceps in mare et mortui sunt
in aquis. Pastores autem fugerunt et
uenientes in ciuitatem nuntiauerunt
omnia et de his qui demonia habebant
Et ecce tota ciuitas exit obiam ihu et uiso
eo rogabant ut transire a finib: eorum.
TH.IX. Et ascendens in nauicula tras fretauit
et uenit in ciuitatem suam et ecce
offerebant ei paraliticum iacentem
in lecto et uidens ihs fidem illorum dix
it paralitico confide fili remittun
tur tibi peccata tua. Et ecce quidam de
scribis dixerunt intra se hic blasfe
mat. Et cum uidisset ihs cogitationes
eorum dixit ut quid cogitatis mala in

© The Board of Trinity College Dublin

cordibus uestris · Quid est facilius dicere

dimittuntur tibi peccata tua . aut dicere

surge et ambula ut sciatis autem quoni

am filius hominis habet potestatem

in terra dimittere peccata ::

Tunc ait paralitico surge et tolle lec

tum tuum et uade in domum tuam

Et surrexit et abiit in domum suam

uidentes autem turbae timuerunt et

glorificauerunt dm̄ qui dedit potesta

tem talem hominibus

Et cum transiret inde ihs uidit

hominem sedentem in teloneo matheū

nomine et ait illi sequere me et sur

gens secutus est eum ::

Et factum est discumbente eo

in domu ecce multi puplicani et peccat

© The Board of Trinity College Dublin

tores uenientes discumbebant cum ihū
& discipulis eius & uidentes farissei di
cebant discipulis eius quare cum pu
plicanis & peccatoribus manducat
magister uester
At ihs audiens ait non est opus ualen
tibus medico sed male habentibus eun
tes autem discite quid est misericordi
am uolo & non sacrificium non enim
ueni uocare iustos sed peccatores ad pe
nitentiam
Tunc accesserunt ad eum discipuli
iohannis dicentes quare nos & farissei
ieiunamus frequenter discipuli autem
tui non ieiunant & ait illis ihs num
quid possunt filii sponsi lugere quam
diu cum illis est sponsus uenient autem

© The Board of Trinity College Dublin

dies cum aufertur ab eis sponsus et tunc
ieiunabunt in illis diebus nemo autem
conmittat commissuram panni rudis in
uestimentum uetus· tollit enim plenitu
dinem eius a uestimento ::

Et peior scisura fit neque mittunt
uinum nouum in uteris ueteres alio quin
prumpuntur utres et uinum effun
detur et utres pereunt sed uinum no
uum in utres nouos mittunt et ambo
conseruantur

Haec illo loquente ad eos ecce prin
ceps unus accessit et adorabat
eum dicens filia mea modo defuncta est
sed ueni inpone manum tuam super eam
et uiuet· Exsurgens ihs sequebatur
eum et discipuli eius· Et ecce mulier

54 R

© The Board of Trinity College Dublin

quaesanguinis fluxum patiebatur duo
decim annis accessit retro et tetigit fim
briam uestimenti eius dicebat enim in
trase si tetigero tantum uestimentum eius
saluaero :·

At ihs conuersus et uidens eam dixit
confide filia fides tua te saluam fecit :·

Et salua facta est mulier ex illa hora
Et cum uenisset ihs in domum principis
et uidisset tibicines et turbam tumult
antem dicebat recedite non est enim
mortua puella sed dormiuit et deri
debant eum et cum iecta esset turba
intrauit et tenuit manum eius et sur
rexit puella :·

Et exiit fama haec in uniuersam
terram illam :·

© The Board of Trinity College Dublin

Et transeunte inde ihs secuti sunt eum
duo caeci clamantes et dicentes missere
re nostri fili dauid cum autem uenisset
domum accesserunt ad eum duo
caeci et dixit eis ihs creditis quia pos
sum hoc facere uobis · Dicunt ei utique:
dne tunc tetigit oculos eorum dicens
secundum fidem uestram fiat uobis
Et aperti sunt oculi eorum et commi
natus est eis ihs dicens uidete ne quis
sciat illi autem exeuntes diffamaueru
nt eum in tota terra illa egresis
autem illis : Et surdum
Ecce obtulerunt ei hominem mutum
demonium habentem et eiecto demonio
locutus est mutus et miratae sunt
turbae dicentes numquam apparuit

55R

© The Board of Trinity College Dublin

sicut in israhel. farisei autem dicebant
in belsebud in principe demoniorum
eicit demones
Et circumibat ihs civitates omnes
et castella docens in sinagogis eorum
et praedicans evangelium regni et curans
omnem languorem et omnem infirmitatem
Videns autem turbas misertus est eis
quia erant vexati et iacentes sicut oves
non habentes pastorem
Tunc dicit discipulis suis messis qui
dem multa operarii autem pauci rogate
ergo dnm messis ut eiciat operarios
in messem suam
MATH. X Et convocatis duodecim discipulis
suis dedit eis potestatem spm inmundo
rum ut eicerent eos et curarent omnem

© The Board of Trinity College Dublin

languorem et omnem infirmitatem

Duodecim autem apostolorum no
mina haec sunt primus simon qui
dicitur petrus et andreas frater eius
iacobus zebedei et iohannis frater eius
philippus et bartholomeus thomas
et matheus puplicanus iacobus alphei
et thatheus simon cannaneus et iudas
scariothes qui tradidit eum

Hos duodecim missit ihs praecipiens
eis et dicens in uiam gentium ne abieritis
et in ciuitates samaritanorum ne intra
ueritis sed potius ite ad oues quae peri
erunt domus israhel

Euntes autem praedicate dicentes quia
adpropinquauit regnum caelorum in
firmos curate mortuos suscitate

56

© The Board of Trinity College Dublin

leprosus mundate daemones eicite

Quod gratis accepistis gratis date. Nolite
possidere aurum neque argentum ne
que pecuniam in zonis uestris non peram
in uia. neque duas tunicas neque calcia
menta. neque uirgam in manibus uestris
dignus est enim operarius cibo suo

In quacumque ciuitatem aut castellum
intraueritis interrogate quis in ea
dignus sit et ibi manete donec exeatis

Intrantes autem in domum salutate
eam dicentes pax huic domui et si qui
dem fuerit digna domus illa ueniat
pax uestra super eam si autem non fu
erit digna pax uestra ad uos reuertetur

Et quicumque non receperit uos
neque audierit sermones uestros ex

© The Board of Trinity College Dublin

euntes foras de domu uel de ciuitate uel
castella illo excutite puluerem de pedib:
uestris :· Amen dico uobis tolerabilib:
erit terrae sodomorum et gomorreorum
in die iudicii quam illi ciuitati :·
Ecce ego mitto uos sicut oues in medio
luporum estote ergo prudentes sicut
serpentes et simplices sicut columbae :·
Cnt enim uos m
Cauete autem ab hominibus trade:
concilis et in sinagogis suis flagillabunt
uos et ad praesides et ad reges ducemini
propter me in testimonium illis et gentib:
Cum autem tradent uos nolite cogi
tare quomodo aut quid loquemini non
enim uos estis qui loquemini sed sps
patris uestri qui loquitur in uobis

57R

© The Board of Trinity College Dublin

Tradet autem frater fratrem in mortem
et pater filium et insurgent fili in paren
tes et morte eos adficient et eritis odio
omnibus hominibus propter nomen
meum qui autem perseuerauerit usque
in finem hic saluus erit
Cum autem persequentur uos in ci
uitate ista fugite in aliam si autem et
in alia persecuti uos fuerint t
fugite et in ceteram amen enim dico uobis non
consummabitis ciuitates israhel do
nec ueniat filius hominis
Non est discipulus super magistrum
nec seruus super dominum suum suf
ficit discipulo ut sit sicut magister eius
et seruus sicut dominus eius
Si patrem familias belzebub uocau

© The Board of Trinity College Dublin

uerunt quanto magis domisticos eius
ne ergo timueritis eos ::
Nihil enim est opertum quod non reue-
labitur et occultum quod non scietur
Quod dico uobis in tenebris dicite in
lumine et quod in aure audistis
praedicate super tecta et nolite time-
re eos qui occidunt corpus animam autem
non possunt occidere sed
potius eum timete qui potest animam
et corpus perdere in gehennam nonne
duo passeres asse ueniunt et unus ex illis
non cadit super terram sine patre ues-
tro qui in caelis est ::
Uestri autem et capilli capitis omnes
numerata sunt nolite ergo timere eos
multis passeribus meliores estis uos

58R
© The Board of Trinity College Dublin

omnis ergo qui confitebitur me coram ho
minibus confitebor et ego eum coram pa
tre meo qui in caelis est :·
Qui autem negauerit me coram homi
nibus negabo et ego · et ego eum coram
patremeo qui in caelis est :·
Nolite arbitrari quia uenirim pacem
mittere in terram non ueni pacem
mittere sed gaudium ueni
enim separare filium hominem aduer
sus patrem suum et filiam aduersus
matrem suam et nurum aduersus so
crum suam et inimici hominis domestici eius
Qui amat patrem aut matrem plus
quam me non est me dignus et qui
amat filium aut filiam plus quam me
non me dignus et qui non accipit crucem

58v

© The Board of Trinity College Dublin

suam & sequitur me non est me dignus:
Qui inuenit animam suam perdet
illam & qui perdiderit animam
suam propter me inueniet eam :
Qui recipit uos me recipit & qui
me recipit recipit eum qui me missit
Qui recipit prophetam in nomine
profetae mercedem profetae
accipiet & qui recipit iustum in nomine
iusti mercedem iusti accipiet :
Et quicumque potum dederit uni
ex minimis istis calicem aquae fri
gidae tantum in nomine discipuli amen
dico uobis non perdet mercedem suam:
Et factum est cum consummasset
ihs uerba haec praecipiens duo
decim discipulis suis transit inde ut

59

59R

© The Board of Trinity College Dublin

docere et praedicare in ciuitatib: eorum :
Iohannis autem cum audisset in uincu
lis opera xpi mittens duos de disci
pulis suis ait illi tu es qui uenturus es
an alium exspectamus · Et respondens
ihs ait illis euntes renuntiate iohanni
quae audistis et uidistis caeci uident
claudi ambulant leprosi mundan
tur surdi audiunt mortui resurgunt
pauperes euangelizantur : Et beatus
est qui non fuerit scandalizatus in
me · illis autem abeuntibus coepit ihs
dicere ad turbas de iohanne baptista
quid existis in desertum uidere harun
dinem uento agitatam sed quid existis
uidere hominem mollibus uestitum :
Ecce qui mollib: uestiuntur in domib:

© The Board of Trinity College Dublin

regum sunt sed quid existis uidere profe
tam etiam dico uobis et plus quam profeta
Hic est enim de quo scriptum est ecce
ego mitto angelum meum ante faciem tuam
qui praeparabit uiam tuam ante te ::
Amen dico uobis non surrexit in
ter natos mulierum maior iohan
ne baptista qui autem minor est in
regno caelorum maior illo
A diebus autem iohannis baptis
tae usque nunc regnum caelorū
uim patitur et uiolenti rapiunt illud
Omnes enim profetae et lex usq:
ad iohannem profetauerunt
Et si uultis percipere ipse est helias
qui uenturus est qui habet aures au
diendi audiat

60

© The Board of Trinity College Dublin

Cui autem similem aestimabo generati
onem istam similis est pueris sedentibus
in foro qui clamantes coaequalibus dicunt
cantauimus uobis et non saltastis lamenta
uimus uobis et non planxistis. Uenit enim
iohannis neque manducans neque bi
bens et dicunt demonium habet uenit
filius hominis manducans et bibens et
dicunt ecce homo uorax et potatorum
puplicanorum et peccatorum amicus et
iustificata est sapientia a filiis suis.
Tunc coepit exprobrare ciuitatibus in
quibus factae sunt plurimae uirtutes eius
quia non egissent penitentiam. Uae tibi beth
saida quia si in tyro et sidone factae es
sent uirtutes quae factae sunt in uobis ol
lim in cilicio et cinere paenitentiam egis

© The Board of Trinity College Dublin

seuit uerumtamen dico uobis tyro & sidoni
remisius erit in die iudicii quam uobis & tu
cafarnaum numquid usque ad caelum
exaltata es usque ad infernum discendes
Quia si in sodomis factae fuissent uir
tutes quae factae sunt in te forte man
sissent usque in hunc diem uerumtamen
dico uobis quia terrae sodomorum remis
sius erit in die iudicii quam tibi
In illo tempore respondens ihs dixit con
fiteor tibi pater domine caeli & terrae quia
abscondisti haec a sapientibus & prudenti
bus & reuelasti ea paruulis ita pater
quia sic fuit placitum ante te
Omnia mihi tradita sunt a patre meo
patrem quisquam
& nemo nouit filium nisi pater neq:

© The Board of Trinity College Dublin

nouit nisi filius et cui uoluerit filius reuelare
Uenite ad me omnes qui laboratis et ho
norati estis et ego reficiam uos tollite
iugum meum super uos et discite a me
quia mitis sum et humilis corde et inueni
etis requiem animabus uestris iugum enim
meum suaue est et honus meum leue est
In illo tempore abiit ihs sabbato per sa
ta discipuli autem eius essurientes co
eperunt uellere spicas et manducare fa
risaei autem uidentes illos dixerunt
ei ecce discipuli tui faciunt quod non lice
eis facere sabbatis at ille dixit eis non le
gistis quid fecerit dauid quando essuriit
et qui cum eo erant quomodo intrauit
in domum di et panes propossitiones
comedit quos non licebat ei edere neq;

© The Board of Trinity College Dublin

his quicumeoerant nisisolissacerdotibus:
Aut non legistis in lege quia sabbatis
sacerdotes intemplo sabbatum uiolant
et sine crimine sunt dicoautem uobis
quitemplo maiorest hic sih' sciretis quid
est misericordiam uolo et non sacrificium
numquam condempnassetis innocentes
dns estenim filius hominis etiam sabbati:
Et cuminde transisset uenit insinago
gam eorum et ecce homo erat manum a-
ridam habens et interrogabant eum di-
centes si licet sabbatis curare ut accu-
sarent eum ipse h autem dixit illis quis
erit ex uobis homo qui habet ouem unam
et si ceciderit haec sabbatis in foueam
nonne tenebit et leuabit eam quanto
magis melior est homo oue itaque lice-

© The Board of Trinity College Dublin

sabbatis benefacere :·

Tunc ait homini extende manum
tuam et extendit et restituta est sanita
ti sicut et altera :·

Exeuntes autem farissaei consiliu͞
faciebant aduersus eum quomo
do eum perderent :·

Ihs autem sciens secessit inde et secu
tasunt eum multi et curauit eos om
nes et praecipit eis ne manifestum eum
facerent ut inpleretur quod dictum
est per essaiam profetam dicentem

Ecce puer meus quem elegi dilectus meus
in quo bene conplacuit animae meae ponam
spiritum meum super eum et iudicium gentib:
conuntiabit non contendet neque clama
bit neq: audiet aliquis in plateis uocem

© The Board of Trinity College Dublin

eius arundinem quassatam non confrin
get et linum fumigans non extinguet do
nec eiciat ad uictoriam iudicium et in no
mine eius gentes sperabunt ::

Tunc oblatus est ei homo demonium
habens caecus et mutus et surdus
et curauit eum ita ut loqueretur et uideret

Et stupebant omnes turbae et di
cebant num quid hic est filius dauid

Pharissei autem audientes dixerunt
hic non eicit demonia nisi in belzebub
principe demoniorum ::

Ihs autem sciens cogitationes eorum
dixit eis omne regnum diuisum contra se
disolabitur et omnis ciuitas uel domus
diuisa contra se non stabit si enim sata
nas satan eicit aduersus se diuisus est ::

© The Board of Trinity College Dublin

Quomodo ergo stabit regnum eius si ego
in beelzebul eicio demones filii uestri in
quo eiciunt ideo ipsi iudices uestri erunt
si autem ergo in spu dei eicio demonia igitur
peruenit in uos regnum di · Aut quomo
do potest quisquam intrare in domum
fortis et uassa eius diripere nisi prius
alligauerit fortem et tunc domum illius
diripiet ·:

Qui non est mecum contra me est et qui
non congregat mecum dispargit · ideo
dico uobis omne peccatum et blasfemia
remittetur hominibus sps autem blas
phemia non remittetur et quicumque
dixerit uerbum aduersus filium hominis
remittetur ei Et qui autem dixerit con
tra spm scm non remittetur ei neque

© The Board of Trinity College Dublin

in hoc saeculo neque in futuro ∴
Aut facite arborem bonam et fruc
tum eius bonum aut facite arborem ma
lam et fructum eius malum siquidem
ex fructu arbor cognoscitur progenies
uiperarum quomodo potestis bona lo
qui cum sitis mali · Ex abundantia enim
cordis os loquitur ∴
Bonus homo de bono thesauro pro
fert bona ∴ Et malus homo de ma
lo thesauro cordis sui profert mala ∴
Dico autem uobis quoniam omne uer
bum otiosum quod locuti fuerint
homines reddent rationem pro eo in die
iudicii ∴ Ex uerbis enim tuis iustificabe
ris et ex uerbis tuis condempnaberis ∴
Tunc responderunt ei quidam de

64

© The Board of Trinity College Dublin

scribis et pharisseis dicentes magister uo
lumus a te signum uidere
Qui respondens ait illis generatio mala
et adultera signum querit et signum non
dabitur ei nisi signum ionae profetae
sicut enim fuit ionas in uentre coeti tribus
diebus et tribus noctibus sic erit filius
hominis in corde terrae tribus diebus
et tribus noctibus
Uiri niniuitae surgent in iudicio cum
generatione ista et condempnabunt eam
quia poenitentiam egerunt in praedicati
one ionae et ecce plus quam iona hic
Regina austri surget in iudicio cum gene
ratione ista et condempnabit eam quia
uenit a finibus terrae audire sapientiam
salamonis et ecce plus quam salamon
hic

© The Board of Trinity College Dublin

Cum autem inmundus sps transierit ab
homine ambulabat per loca arida quae
rens requiem et non inuenit ·/· de exi :
Tunc dicit reuertar in domum meam un
Et ueniens inuenit uacantem scopis mun
datam et ornatam · Tunc uadit et adsumit
secum septem alios sps nequiores se
et intrantes habitant ibi :· Et fiunt no
uissima hominis illius peiora priorib:
sic erit generationi huic pessimae :·
Adhuc eo loquente ad turbas · ecce
mater eius et fratres foris stabant q· rentes
loqui cum eo :· Dixit autem ei quidam ecce
mater tua et fratres tui foris stant quae
rentes loqui tecum :· At ipse respondens
dicenti sibi ait quae est mater mea et qui
sunt fratres mei et extendens manum

© The Board of Trinity College Dublin

in discipulos suos dixit ecce mater mea
et fratres mei quicumque enim fecerit
uoluntatem patris mei qui in caelis est
ipse meus frater et soror et mater mea est.
In illo die exiens ihs de domu sedebat se
cus mare et congregatae sunt ad eum tur
bae multae ita ut in nauicula ascendens
sederet et omnis turba stabat in lit
tore et locutus est eis in parabulis dicens.
Ecce exiit qui seminat seminare se
men suum et dum seminat quaedam ci
ciderunt secus uiam et uenerunt uo
lucres caeli et comederunt ea
Alia autem ciciderunt in petrosa
ubi non habebant terram multam et
continuo exorta sunt quia non habebant
altitudinem terrae sole autem orto

© The Board of Trinity College Dublin

aestuauerunt & quia non habebant ra
dicem aruerunt :·
Et alia autem ciciderunt in spinas
& creuerunt spinae & soffocauerunt ea
Et alia uero ciciderunt in terram bonam
& dabunt fructum aliut centissimum
aliut sexagissimum aliut tricensimum
qui habet aures audiendi audiat Et ac
cedentes discipuli dixerunt ei quare
in parabulis loqueris eis · qui respondens
ait eis :· Quia uobis datum est nos
se misterium regni caelorum · illis autem
non datum est :·
Qui enim habet dabitur ei & ab illo
dabit qui autem non habet & quod
habet auferetur ab eo :· dentes
Ideo in parabulis loquor eis quia ui

© The Board of Trinity College Dublin

non uident et audientes non audiunt nec
intellegunt ut conpleretur eis profeta
essaiae · dicentis auditu audietis et non in
tellegetis et uidentes uidebitis et non uide
bitis incrassatum est enim cor populi huius
et auribus suis grauiter audierunt et ocu
los suos conclusserunt ne quando oculis
uideant et auribus audiant et corde in
tellegant et conuertantur et sanem eos :·

Et uerum incrassatum est cor populi
huius et aures eorum obturuerunt et ocu
los suos conpraeserunt ne quando con
uertantur et sanem eos :·

Uestri autem beati oculi qui uident et
aures uestrae quia audiunt amen quip
pe dico uobis quia multi profetae et iusti
cupierunt uidere quae uidetis et non ui

© The Board of Trinity College Dublin

dierunt & audire quae auditis & non au
dierunt

Vos autem audite parabulam semi
nantis omnis qui audit uerbum regni
& non intellegit uenit malignus & rapit
illud quod seminatum est in corde eius
hic est qui secus uiam seminatus est ∴
Qui autem supra petrosa seminatus est
hic est qui audit uerbum & continuo
cum gaudio accipit illud non habet au
tem in se radicem sed temporalis est
facta autem tribulatione & persecuti
one propter uerbum continuo scanda
lizatur ∴ Qui autem seminatus est
in spinis hic est qui uerbum audit & sol
licitudo saeculi istius & fallacia diui
tiarum suffocat uerbum & sine fructu

67

© The Board of Trinity College Dublin

efficitur· Qui uero in terram bonam
seminatus est· hic est qui audit uerbum
& intellegit & fructum adfert & facit
aliud quidem centissimum aliud autem
sexagissimum· aliud tricensimum·
Aliam parabulam propossuit
eis dicens simile factum est
homini regnum caelorum qui seminau
it bonum semen in agro suo cum autē
dormirent homines uenit inimicus eius
& superseminauit zezania in medio
tritici & abiit· Cum autem creuisset her
ba & fructum fecisset· Tunc apparue
runt zezania accidentes autem serui
patri familias dixerunt ei· Dñe nonne
bonum semen seminasti in agro tuo· un
de ergo habet zezania· Et ait illis inimi

© The Board of Trinity College Dublin

cus homo hoc fecit servi autem dixerunt
ei uis imus et colligemus ea ait
Et ait eis non ne forte colligentes zezania
simul et triticum cum eis eradicetis sed
sinite utraque crescere usque ad mes
sem et in tempore messis dicam messo
ribus meis colligite primum zezania
et alligate ea in fasciculos ad conconbu
rendum triticum autem congregate in hor
reum meum
Aliam parabulam propossuit
eis dicens simile est regnum caelo
rum grano sinapis quod accipiens homo
seminavit in agro suo quod minimum est
omnibus seminib: cum autem creverit
maius fit omnibus holeribus et fit ar
bor ita ut volucres caeli veniant et in

68

© The Board of Trinity College Dublin

habitent in ramis eius celis
Aliam parabulam locutus est eis di
simile est regnum caelorum fermnto
Quod acceptum mulier abscondit in fa
rinae satis tribus donec fermentatum
est totum
Haec omnia locutus est ihs in para
bulis ad turbas · Et sine parabulis
non loquebatur eis · ut impleretur quod
dictum est per profetam dicentem · Ape
riam in parabulis os meum eructabo
absconsa a constitutione mundi ::
Tunc dimissis turbis uenit in domum
et accesserunt ad eum discipuli
eius dicentes dne · dissere nobis parabu
lam tritici · Et zizaniorum agri · Qui res
pondens ait · qui seminat bonum se

© The Board of Trinity College Dublin

menest filius hominis · Ager autem est
hic mundus bonum uero semen hii sunt
filii regni · Zizania autem filii sunt dia
buli nequam inimicus autem qui semina
uit ea est diabulus messis uero consumma
tio saeculi est · messores uero angeli sunt ·
Sicut ergo colliguntur zizania et igni
conburuntur :· Sic erit in consummati
one saeculi · Mittet filius hominis an
gelos suos et colligent de regno eius om
nia scandala et eos qui faciunt iniqui
tatem et mittent eos in caminum ignis :
Ibi erit fletus et stridor dentium · Tunc
iusti fulgebunt sicut sol in regno pa
tris eorum qui habet aures audiendi
audiat :· ro abscondito in
Simile est regnum caelorum thesau

69

agro quem qui inuenit homo abscon
dit et prae gaudio illius uadit et uendit
uniuersa quae habet et emit agrum
illum· Iterum simile est regnum cae
lorum homini negotiatori quaerenti
bonas margaretas inuenta autem
una margarita praetiosa abiit et
uendidit omnia quae habuit et emit eam·
Iterum simile est regnum caelorum
sagenae missae in mare quae ex omni
genere piscium congreganti quam cum
inpleta esset eduxerunt uolitus· Et
sedentes elegerunt bonos in uassa sua·
malos autem miserunt foras· Sic
erit in consummatione saeculi exi
bunt angeli et separabunt malos
de medio iustorum et mittent eos in ca

© The Board of Trinity College Dublin

minum ignis ibi erit fletus et stridor den
tium. Dicit eis intellexistis haec omnia
dicunt ei etiam dne. Et ait illis ideo om
nis scriba doctus in regno caelorum
similis est homini patri familias
qui profert de thesauro suo noua
et uetera.
Et factum est cum consummasset
ihs parabulas istas transiuit inde.
Et ueniens in patriam suam doce
bat eos in sinagogis eorum ita
ut mirarentur et dicerent unde huic
sapientia haec et uirtutes nonne hic est
fabri filius ioseph nonne mater eius
dicitur maria et fratres eius iacobus
et iohannis et ioseph et simon et iudas
et sorores eius nonne omnes apud nos
sunt

70

© The Board of Trinity College Dublin

Unde ergo huic omnia ista et scandali
zabantur in eo :
Ihs autem dixit eis non est profeta
sine honore nisi in patria sua et
in domu sua et ideo non fecit ibi uirtutes
multas propter incredulitatem eorum :
In illo tempore audiuit herodis tetra
cha famam de ihu et ait pueris suis
Numquid hic est iohannis baptista
quem ego decollaui ipse surrexit a
mortuis et ideo uirtutes operantur in eo
Herodis enim tenuit iohannem et al
ligauit eum et possuit eum in car
cere propter erodiadem uxorem fra
tris sui philippi· dicebat enim illi io
hannis non licet tibi habere eam·
Et uolens eum occidere timuit popu

© The Board of Trinity College Dublin

lum quia sicut profetam eum habe-
bant it filia herodiadis
Die autem natalis herodis saltauit
in medio triclinio et placuit herodi
unde cum iuramento pollicitus est
ei dare quodcumque postulasset
ab eo at illa praemonita a matre
sua dixit da mihi caput iohannis
baptistae in disco et contristatus est
herodis propter iuramentum autem
et propter eos qui pariter recumbe-
bant iusit dari missitque et decola-
uit iohannem in carcere et adlatum
est caput eius in disco et datum est
puellae et puella detulit matri suae
et accedentes discipuli eius tulerunt
corpus eius et sepelierunt illud et

71

© The Board of Trinity College Dublin

uenientes nuntiauerunt ihu ∴
Quod cum audisset ihs secessit in
de in nauicula in locum desertum
seorsum et cum audissent turbae
secutae sunt eum pedestres de ciuita
tibus et exiens uidit turbam multam et
misertus est eis et curauit languidos eorum
Uespere autem facto accesserunt
ad eum discipuli eius dicentes de
sertus est locus et hora iam praeterit
dimitte turbas ut euntes in castella
emant sibi escas — ∴ necesse ire da
ihs autem dixit eis non habent nec
te illis uos manducare · Respon
derunt ei dicentes non habemus hic
nisi panes · u · et duos pisces qui ait eis
adferte illos mihi huc et cum iussisset

71v
© The Board of Trinity College Dublin

turbam discumbere supra foenum
acceptis quinque panibus et duobus pis
cibus aspiciens in caelum benedixit
et fregit et dedit discipulis suis panes
discipuli autem dederunt turbis et
manducaverunt omnes et saturati
sunt et tulerunt reliquias duodecim
cofinos fragmentorum plenos man
ducantium autem fuit numerus quin
que milia virorum exceptis mulieri
bus et parvulis
Et statim iussit discipulis suis as
cendere in naviculam ut praecederent
eum trans fretum donec ipse dimit
teret turbas :: ontem
Et dimisa turba ascendit in m
solus orare ::

72

72 R

© The Board of Trinity College Dublin

Vespere autem facto solus erat ibi na-
uicula autem in medio mari iactabatur
fluctibus erat autem illis uentus contra-
rius quarta autem uigilia noctis uenit
ad eos ambulans supra mare et uiden-
tes eum supra mare ambulantem tur-
bati sunt dicentes quia fantasma est
et pro timore clamauerunt statimque
ihs locutus est eis dicens habete fidu-
ciam ego sum nolite timere

Respondens autem petrus dixit
Domine si tu es iube me uenire ad te
super aquas at ipse ait ueni et discen-
dens petrus de nauicula ambulabat
super mare ut ueniret ad ihm uidens
uero uentum ualidum timuit et cum
coepisset mergi clamauit dicens dne

72 v

© The Board of Trinity College Dublin

saluum me fac & continuo ihs exten
dens manum & ad prachendit eum
& ait illi modicae fidei quare dubitasti·
Et cum ascendisset in nauiculam
cessauit uentus qui autem in naui
uicula erant uenerunt & adoraue
runt eum dicentes uere di filius es tu ∴
Et cum transfretassent uenerunt
in terram genezar & cum cog
nouissent eum uiri loci illius· Ueneru
nt & adorauerunt eum & miserunt
in uniuersam regionem illam & obtu
lerunt ei omnes male habentes &
rogabant eum ut uel fimbriam ues
timenti eius tangerent quicumque
tangerunt salui facti sunt ∴
Tunc accesserunt ad eum ab hieru . Mat

73

73 R

© The Board of Trinity College Dublin

solimis scribae et farissei dicentes qua
re discipuli tui transgrediuntur tra
ditionem seniorum non enim manus
suas lauant cum panem manducant
ipse autem respondens ait illis · Qua
re et uos transgredimini mandatum
di propter traditionem uestram nam
ds dixit honora patrem tuum et ma
trem tuam :· Et qui maledixerit pa
tri uel matri morte moriatur · Uos
autem dicitis uel patri uel matri suae
quicumque dixerit munus quodcumq:
et me est tibi proderit et non honori
ficauit patrem suum uel matrem et
inritum fecistis mandatum di prop
ter traditionem uestram :· hypocri
tae bene profetauit de uobis isaias

© The Board of Trinity College Dublin

dicens populus hic labis me honorat
cor autem eorum longe est a me sine
causa autem me colunt docentes doc
trinas et mandata hominum Et con
uocatis ad se turbis dixit eis Audite
et intellegite Non quod in os intrat
quod inquinat hominem sed quod pro
cedit ex ore hoc quo inquinat hominem
Tunc accedentes discipuli eius dix
erunt ei scis quia pharisaei audi
to hoc uerbo scandalizati sunt At
ille respondens ait Omnis plantatio
quam non plantauit pater meus caeles
tis eradicabitur Sinite illos caeci
sunt duces caecorum caecus autem
si caeco ducatum praestet ambo in
foueam cadent Respondens autem

© The Board of Trinity College Dublin

petrus dixit ei· dissere nobis parabulam
istam at ille dixit adhuc et uos sine intel
lectu estis non intellegitis quia omne
quod in os intrat in uentrem uadit et
in secesum recessit mittitur· Quae autem
procedunt de ore de corde exeunt hec
coinquinant hominem· De corde enim
exeunt cogitationes male homicidia
adulteria fornicationes falsa testimo
nia blasfemiae furta auaritia nequi
tia doli :· Haec sunt quae coinquinant
hominem· non lotis autem manibus
manducare non coinquinat hominem:·
Et egresus inde ihs secessit in par
tes tyri et sidonis et ecce mulier cannanea
a finibus illis egressa clamauit ad eum
dicens miserere mei dne fili dauid

© The Board of Trinity College Dublin

filia mea male a daemonio uexatur qui
non respondit ei uerbum et accedentes
discipuli eius rogabant eum dicentes
dimitte eam quia clamat post nos.
Ipse autem respondens ait non sum
missus nisi ad oues quae perierunt
domus israhel.
At illa uenit et adorauit eum dicens
dñe adiuua me. qui respondens
ait non est bonum sumere panem filiorum
et mittere canibus. At illa dixit
etiam dñe nam et catuli edunt de micis
quae cadunt de mensa dominorum
suorum. Tunc respondens ihs ait ei
O mulier magna est fides tua fiat tibi
sicut uis et sanata est filia illius ex illa
hora.

© The Board of Trinity College Dublin

Et cum transisset inde ihs uenit inte
rum secus mare galilae et ascendens
in montem sedebat ibi et accesserunt
ad eum turbae multae ·:· Habentes se
cum mutos clodos caecos debiles et a
lios multos et proiecerunt eos ad pedes
eius et curauit eos omnes ita ut turbae
mirarentur uidentes mutos loquentes
clodos ambulantes caecos uidentes
et magnificabant dnm israhel ::
Ihs autem uocatis xii discipulis suis
dixit miserior turbae huic quia tri
duum est iam quod perseuerant me
cum et non habent quod manducent
dimittere eos ieiunos nolo ne deficiant
in uia et dicunt ei discipuli unde ergo
nobis in deserto panes tantos ut sa

© The Board of Trinity College Dublin

tirenatur turbae multae : Et ihs ait illis
quot panes habetis · At illi dixerunt
septem et paucos pisciculos et praeca
pit turbae ut discumberent super
terram et accipiens ihs septem panes
et pisces gratias agens benedixit fregit
et dedit discipulis suis · Et discipuli de
derunt populo et comederunt omnes
Et saturati sunt et quod superfuit de
fragmentis tulerunt septem sportas
plenas erant autem qui manducave
runt quattuor milia hominum extra
parvulos et mulieres et dimisit turba
ascendit in naviculam et venit in fines
magedan

Accesserunt ad eum pharissei
et saducaei temptantes eum

76

76 R

© The Board of Trinity College Dublin

gauerunt eum ut signum de caelo ostende-
ra eis at ille respondens ait eis :·

Facto uespere dicitis serenum erit
incras · rubicundum est caelum
cum nubibus · Et mane dicitis hodie tem-
pestas rutilat enim triste caelum

Hypochritae faciem ergo caeli iudica-
re nostis signa autem temporum non
potestis :·

Generatio mala et adultera signum
quaerit et signum non dabitur ei
nisi signum ionae profetae et relictis
illis abiit :· Et cum uenissent disci-
puli eius trans fretum oblitisunt
panes accipere :·

Qui dixit eis intendite uobis et ca-
uete a fermento pharisseorum

76v

© The Board of Trinity College Dublin

Et saducaeorum :·

At illi cogitabant inter se dicentes
quia panes non accipimus :· Sciens
autem ihs cogitationes eorum dixit
quid cogitatis inter uos modicae fidei
quia panes non habetis nondum intel
legitis neque recordamini ii de quinq;
panibus et quinque milibus hominum
et quod cofinos sumpsistis neque
septem panes et quattuor milia ho
minum et quod sportas sumpsistis
quare non intellegitis quia non de pa
ne dixi uobis cauete a fermento sa
ducaeorum et phariseaeorum :·

Tunc intellexerunt quia non de pani
bus dixerit cauete a fermento pani
um phariseorum et saducaeorũ

© The Board of Trinity College Dublin

sed a doctrina pharisseorum et
saducaeorum adtendere sibi
Venit autem ihs in partes cessa
riae philippi et interrogabat
discipulos suos dicens quem dicunt
homines esse filium hominis. At illi
dixerunt alii iohannem baptistam.
Alii autem eliam alii uero hieremiam
aut unum ex profetis. dicit illis uos
autem quem me esse dicitis. Respon
dens autem simon petrus dixit tu es
xps filius di uiui.
Respondens autem ihs dixit ei be
atus es simon bar iona quia
caro et sanguis non reuelauit
tibi sed pater meus qui in caelis est.
Et ego dico tibi quia tu es petrus

© The Board of Trinity College Dublin

Et super hanc petram aedificabo aec
clessiam meam et portae inferni non
praeualebunt aduersus eam et tibi
dabo claues regni caelorum :: Et
quaecumque ligaueris super terram
erunt ligata et in caelo :: Et quae
cumque solueris super terram erunt
soluta et in caelis ::

Tunc praecepit discipulis suis ut
nemini dicerent quia ipse esset
ihs xps :: Exinde coepit ihs ostende
re discipulis suis quia oportet eum
ire in hierusolimam et multa pati
a senioribus et scribis et principibus
sacerdotum et occidi et tertia die
resurgere ::

Et adsumens eum petrus coepit

© The Board of Trinity College Dublin

In crepare illum dicens absit a te dn̄e
non erit tibi hoc qui conuersus dixit pe
tro uade post me satanas scandalū
es mihi quia non sapis ea quae sunt
dī sed ea quae sunt hominum

Tunc ihs dixit discipulis suis Si
quis uult post me uenire abneget
se ipsum sibi et tollat crucem suam
et sequatur me Qui enim uoluerit
animam suam saluam facere per
det eam qui autem perdiderit animam
suam propter me inueniet eam
Quid autem prodest homini si uniuer
sum mundum lucretur animae ue
ro suae detrementum patiatur aut
quam dabit homo commutationem
pro anima sua Filius enim homi

78 v

© The Board of Trinity College Dublin

nis uenturus est in gloria patris sui cum
angelis suis · Et tunc reddet unicuique
secundum opera eius :·
Amen dico uobis sunt quidam
de hiis adstantibus qui non gustabunt
mortem donec uideant filium homi
nis uenientem in regno suo :· Et fac MATH. XVII.
tum est post dies sex adsumpsit ihs
petrum et iacobum et iohannem fra
trem eius · Et ducit illos in montem
excelsum seorsum et transfiguratus
est ante eos · Et resplendidit facies
eius sicut sol uestimenta autem eius
facta sunt alba sicut nix · Et ecce
apparuit illis moyses et helias cum
eo loquentes :· Respondens autem
petrus dixit ad ihm dne bonum est

79 R
© The Board of Trinity College Dublin

nobis hic esse · Si uis faciamus hic tria
tabernacula unum tibi et mosi unum
et heliae unum :· Adhuc eo loquente
ecce nubs lucida obumbrauit eos :·
Et ecce uox de nube dicens hic est fili
us meus dilectus in quo mihi bene con
placui ipsum audite · Et ecce audi
entes discipuli ciciderunt in faciem
suam et timuerunt ualde · Et accessit
ihs et tetigit eos :· Et dixit eis surgite
et nolite timere · leuantes autem ocu
los suos neminem uiderunt nisi so
lum ihm · Et discendentibus illis de
monte praecepit eis ihs dicens nemi
ni dixeritis uissionem donec filius
hominis a mortuis resurgat :·
Et interrogauerunt eum

79v

© The Board of Trinity College Dublin

discipuli dicentes quid enim scribae dicunt
quod heliam primum oportet uenire
At ille respondens ait illis helias qui
dem uenturus est et restituet omnia·
Dico autem uobis quia helias iam ue
nit et non cognouerunt eum sed fe
cerunt in eo quaecumque uoluerunt
sic et filius hominis passurus est
ab eis· Tunc intellexerunt discipuli
quia de iohanne babptista dixit eis·
Et cum uenisset ad turbas acces
sit ad eum homo genibus prouolutus
ante eum dicens domine missere filio
meo quia lunaticus est et male pati
tur nam sepe cadit in ignem et crebro
in aquam et obtuli eum discipulis
tuis et non potuerunt curare eum·

© The Board of Trinity College Dublin

Respondens ihs ait o generatio incre
dula et perversa quousque ero
vobiscum usquequo patiar vos ad
ferte mihi illum huc adme. Et incre
pavit eum ihs et exiit ab eo demoni
um et curatus est puer ex illa hora.
Tunc accesserunt discipuli ad ihm
secreto et dixerunt ei quare
nos non potuimus eicere illum.
Et dixit eis propter incredulitatem
vestram. Amen quippe dico vobis
si habueritis fidem sicut granum si
napis dicetis monti huic transi hinc
illuc et transibit et nihil inpossibi
le erit vobis hoc autem genus non
eicitur nisi per orationem et ieiunium
Conversantib: autem illis in ga

80v

© The Board of Trinity College Dublin

uleam dixit illis ihs futurum est ut fili
us hominis tradetur in manus hominum
& occident eum & tertia die resurget
& contristati sunt uehementer :·
Et cum uenissent in cafarnaum
accesserunt qui didragma acci
piebant ad petrum & dixerunt ma
gister uester non soluit dedragma
& ait etiam :· Et cum intrasset in
domum praeuenit eum ihs dicens qu
id tibi uidetur simon reges terrae a
quibus accipiunt tributum uel censū
a filiis suis an ab alienis dicente autē
illo ab alienis :· Dixit illi ihs ergo
liberi sunt filii· Ut ergo non scandali
zemus eos uade ad mare & mitte
amum tuum & eum piscem qui primu

© The Board of Trinity College Dublin

ascenderit tolle et aperto ore eius in
uenies ibi staterem illum sumens da
eis pro me et te

ATH.
VIII.

In illa hora accesserunt discipuli ad
ihm dicentes quis putas maior est
in regno caelorum et aduocans ihs par
uulum statuit eum in medio eorum
et dixit amen dico uobis nisi conuer
si fueritis et efficiamini sicut paruu
li non intrabitis in regnum caelorum
Quicumque ergo humiliauerit se
sicut paruulus iste hic erit mai
or in regno caelorum Et qui sus
ciperit unum paruulum talem in
in nomine meo me suscepit
Qui autem scandalizauerit unum
de minimis istis qui in me credunt

© The Board of Trinity College Dublin

expedit ei ut suspendatur mola assina
ria in collo eius et demergatur in profun
dum maris :· Uae autem mundo huic
a scandalis necesse est enim ut ueni
ant scandala · Uerumtamen uae ho
mini illi per quem uenit scandalum :·
Si autem manus tua uel pes tuus
scandalizat te abscide eum
et proiece abs te bonum est tibi ingre
di debilem ad uitam uel clodum quam
duas manus uel duos pedes habentem
mitti in ignem aeternum
Et si oculus tuus scandalizat te
erue eum et proiece abs te bo
num est tibi unum oculum habere
et ingredi in uitam quam duos occulos
habere et mitti in gehennam ignis :

© The Board of Trinity College Dublin

Uidete ne contemnatis unum de pu
sillis istis qui credunt in me· dico enim
uobis quia angeli eorum in caelis sem
per uident faciem patris mei qui in
caelis est· Uenit enim filius hominis
saluare quod perierat:
Quid uobis uidetur si fuerint alicui
homini centum oues et errauerit
una ex eis nonne relinquet non
aginta nouem in montibus et uadit
querere eam quae errauerat: Et
si contigerit ut inueniat eam amen
dico uobis quia gaudebit super eam
magis quam super nonaginta nouem
quae non errauerunt sic non est uolun
tas ante patrem uestrum qui in caelis
est ut pereat unus de pusillis istis:

© The Board of Trinity College Dublin

Si autem peccaverit in te frater tuus
uade et argue eum inter te et ip
sum solum si te audierit lucratus
es fratrem tuum
Si autem non te audierit adhuc ad
hibe tecum unum uel duos ut in o
re duorum uel trium testium stet om
ne uerbum quod si non audierit eos
dic aecclessiae si autem aecclesiam
non audierit sit tibi sicut gentilis et
puplicanus
Amen dico uobis quaecumque alligat
ueritis super terram erunt ligata
et in caelis et quaecumque solueri
tis super terram erunt soluta et
in caelis ∴ Iterum dixit ∴ Erint
Amen dico uobis quia si conuene

85

83 R

© The Board of Trinity College Dublin

duo ex uobis super terram de omni re q:
cumque petierint a patre meo qui in
caelis est fiet cum illis· Ubi enim
sunt duo uel tres congregati in nomi
ne meo ibi ego sum in medio eorum
Tunc accedens petrus ad eum dixit
dne quoniam si peccauerit in me
frater meus quoties dimittam ei us
que in septies· Dicit illi ihs non dico
tibi usque septies sed usque septua
gies et septies
Ideo adsimilatum est regnum cae
lorum homini regi qui uoluit ra
tionem ponere cum seruis suis
Et cum coepisset rationem po
nere oblatus est ei unus qui debe
bat decem milia talenta cum autem

© The Board of Trinity College Dublin

non haberet unde redderet iussit eum
dominus uenundari & uxorem eius
& filios & omnia quae habebat & red
di debitum procedens autem seruus
ille rogabat eum dicens patientiam
habe in me domine & omnia reddam
tibi. Misertus autem dn̄s illi seruo
dimissit eum & debitum remissit ei.
Egresus autem seruus ille inuenit
unum de conseruis suis qui debe
bat ei centum denarios & tenens
suffucabat eum dicens redde qu
od debes & procedens conseruus
eius rogabat eum dicens patien
tiam habe in me & omnia reddam
tibi. Ille autem noluit sed habiit & mi[s]
sit eum in carcerem donec redderet

84R

© The Board of Trinity College Dublin

debitum · Videntes autem conserui eius
quae fiebant contristati sunt ualde ·
Et uenerunt et narrantes domino suo
omnia quae facta fuerant :
Tunc uocauit illum dns eius et ait illi
serue nequam omne debitum dimisi
tibi quoniam rogasti me · non ergo opor
tuit et te missereri conseruo tuo si
cut et ego tui missertus sum · Et ira
tus dns eius tradidit eum tortorib:
quoadusque redderet uniuersum
debitum sic et pater meus caelestis
faciet uobis si non remisseritis unus
quisque fratri suo de cordibus uestris
T11 X Et factum est cum consumma
sset ihs sermones hos tran
tulit se a galilea et uenit in fines

© The Board of Trinity College Dublin

iudeae trans iordanen et secutae
sunt eum turbae multae et curabat
eos ibi · Et accesserunt ad eum faris
saei temptantes eum et dicentes si li
cet homini dimittere uxorem suam
quacumque ex causa qui respondit
et ait illis :· Non legistis quia qui fe
cit ab initio masculum et feminam
fecit eos et dixit propter hoc dimit
tet homo patrem et matrem et ad
herebit uxori suae et erunt duo in
carne una. Itaque non sunt duo
sed una caro quod ergo ds coniunc
xit homo non separet. Dicunt illi
quid ergo moyses mandauit dari
illi libellum repudii et dimittere
uxorem · Ait illis quoniam moyses

© The Board of Trinity College Dublin

ad duritiam cordis uestri permissit
uobis dimittere uxores uestras ab ini
tio autem non sic fuit :·
Dico autem uobis quia quicumq:
dimisserit uxorem suam nisi
ob causam fornicationis & aliam
duxerit a marito mechatur & qui
dimisam duxerit mechatur. Dicunt
ei discipuli eius si ita est causa ho
mini cum muliere non expedit nube
re qui dixit non omnes capiunt
uerbum istud sed quib: datum est
Sunt enim eunuchi qui de matris ute
ro sic nati sunt :· & sunt eunu
chi qui facti sunt ab hominibus &
sunt eunuchi qui se ipsos eunucha
uerunt propter regnum caelorum

85v

© The Board of Trinity College Dublin

qui potest capere capiat
Tunc oblati sunt ei paruuli ut ma
nus eis inponeret et oraret dis
cipuli autem increpabant eos
Ihs uero ait eis sinite paruulos ueni
re ad me et nolite prohibere eos ta
lium enim est regnum caelorum. Et cum
inpossuisset eis manus abiit inde
Et ecce unus accedens ait illi
magister bone quid boni fa
ciam ut habeam uitam aeternam qui
dixit ei quid me interrogas de bono
unus est bonus ds. si autem uis ad
uitam uenire serua mandata dicit
ille quae. ihs autem dixit non homi
cidium facies non adulterabis non
facies furtum. non falsum testimo

86

86R

© The Board of Trinity College Dublin

nium dices honora patrem et matrem
et diliges proximum tuum sicut te
ipsum. Dicit illi adolescens omnia
haec custodiui quid adhuc mihi deest
Ait illi ihs si uis perfectus esse ua
de uende omnia quae habes
et da pauperib: et habis thesaurum
in caelo et ueni se quaere me
Cum audisset autem adolescens
uerbum haec abiit tristis. Erat
autem habens multas possesiones
Ihs autem discipulis suis dixit a
men dico uobis quia difficile est di
uitem intrare in regnum caelorum.
Et iterum amen dico uobis facilius
est enim camellum per foramen a
cus transire quam diuitem intrar

© The Board of Trinity College Dublin

in regnum caelorum :

Audientes autem discipuli miraban
tur & timebant ualde dicentes quis er
go poterit saluus esse aspiciens autem
ihs dixit eis apud homines hoc imposs
bile est apud dm autem omnia pos
sibilia sunt. Tunc respondit pe
trus dicens ei ecce nos reliquimus omnia
& secuti sumus te quid ergo erit nobis

Ihs autem dixit illis amen dico uo
bis quod uos qui secuti estis me in
generatione cum sederit fili
us hominis in sede maiestatis suae

Sedebitis & uos super sedes xii iudi
cantes xii tribus israhel :

Et omnis qui reliquerit domum
uel fratres aut sorores aut

© The Board of Trinity College Dublin

patrem aut matrem aut uxorem aut
filios aut agros propter me et prop
ter euangelium centuplum accipiet et
uitam aeternam possidebit ::

Multi autem erunt primi nouissimi
et nouissimi primi ::

MATH. XX.
Simile est regnum caelorum homi
ni patri familias qui exiit primo
mane conducere operarios in uineam
suam conuentione autem facta cum
operariis ex dinario diurno misit eos
in uineam suam et egresus circa hora
tertiam uidit alios otiosus in foro
stantes et illis dixit et uos ite in uine
am meam et quod iustum fuerit da
bo uobis illi autem abierunt . Ite
rum autem exiit circa sextam

87v

© The Board of Trinity College Dublin

et horam nonam et fecit similiter cir
ca undecimam uero exiit · et inuenit
alios stantes et dicit illis · quid hic
statis tota die · otiosi dicunt ei quia
nemo nos conduxit dicit illis ite et
uos in uineam meam :: cum autem
sero factum esset dicit dominus ui
neae procuratori suo uoca operarios
et redde illis mercedem incipiens a
nouissimis usque ad primos cum
uenissent autem qui circa undecimã
horam uenerant acceperunt singu
los denarios · uenientes autem et
primi arbitrati sunt quod plus es
sent accepturi · acceperunt autem
et ipsi singulos denarios et accipi
entes murmurabant aduersus

© The Board of Trinity College Dublin

patrem familias dicentes hii nouis
simi una hora fecerunt et pares
illos nobis fecisti. Qui portauimus
pundus diei et aestum :· At ille res
pondens uni eorum dixit amice
non facio tibi iniuriam nonne ex
denario conuenisti mecum. Tolle
quod tuum est et uade uolo autem
et huic nouissimo dare sicut et
tibi aut non licet mihi dare mea
et quod uolo. in meis. facere an ocu
lus tuus nequam est quia ego bo
nus sum. Sic erunt nouissimi pri
mi et primi nouissimi. Multi enim
sunt uocati pauci uero electi :·

Et ascendens ihs hierusoli
mam adsumpsit xii dis

© The Board of Trinity College Dublin

cipulos suos secreto · Et ait illis ec
ce ascendimus hierusolimam
Et filius hominis tradetur prin
cipibus sacerdotum et scribis et
condemnabunt eum morte et tra
dent eum gentibus ad deludendum
et flagillandum et crucifigendum
et tertia die resurget



Tunc accessit ad eum mater fili
orum zebedei cum filis suis ad
orans et petens aliquid ab eo qui
dixit ei quid uis · At illa dicit sede
ant hi duo filii mei unus ad dexte
ram tuam et unus ad sinistram
in regno tuo · Respondens autem
ihs dixit illis nescitis quid petatis
potestis calicem bibere quem

© The Board of Trinity College Dublin

ego bibiturus sum dicunt ei possumū s.
Ait illis ihs calicem quidem
meum bibetis· Sedere autem ad
dexteram meam aut sinistram
non est meum dare uobis· Sed qui
quibus paratum est a patre meo·
Audientes illi x· indignati
sunt de duobus fratrib:
Ihs autem uocauit eos adse
et ait scitis quia principes gentium
dominantur eorum Et qui maiores
sunt potestatem exercent in eos
Non ita erit inter uos sed quicumq:
uoluerit inter uos maior fieri sit
uester minister Et qui uoluerit in
ter uos primus esse erit uester
seruus

© The Board of Trinity College Dublin

Nam et filius hominis non uenit minis
trari sed ministrare Et dare
animam suam redemptionem
pro multis

Et egredientibus eis ab hericho
secuta est eum turba multa.
Et ecce duo caeci sedentes secus uiam
audierunt quia ihs transiret clama
uerunt dicentes dne misserere nobis
fili dauid turba autem increpabat
eos ut tacerent at illi magis clama
bant dicentes dne miserere nostri
fili dauid Et stetit ihs Et uocauit
eos ad se. Et quid uultis ut faci
am uobis dicunt illi dne ut aperian
tur oculi nostri. Misertus au
tem eis ihs tetigit oculos eorum

90

© The Board of Trinity College Dublin

Et confestim uiderunt et secuti sunt eum·
LXXI Et cum adpropinquasset hie
rusolimis et uenissent in
bethfage ad montem oliueti
Tunc ihs missit duos discipulos
dicens eis ite in castellum quod con
tra uos est· Et statim inuenietis as
sinam alligatam et pullum cum ea
soluite et adducite mihi· Et si
quis uobis aliquid dixerit dicite
quia dns his opus habet et confestim
dimittet eos
Hoc autem factum est ut adin
pleretur quod dictum est
per esaiam profetam dicentem dica
te filiae sion ecce rex tuus uenit
tibi mansuetus et sedens super

© The Board of Trinity College Dublin

asinam et pullum subiugalis

Euntes autem discipuli fecerunt
sicut praecipit illis ihs et ad
duxerunt asinam et pullum et
inpossuerunt super eum uestimen
ta sua et eum desuper sedere fe
cerunt · plurimae autem turbae
strauerunt uestimenta sua in uia ·

Alii autem cedebant ramos de
arboribus et sternebant in uia

Turbae autem quae praecedeba
nt et quae sequebantur
clamabant dicentes osanna filii
dauid benedictus qui uenit in nomi
ne dni · ossanna in excelsis ·

Et cum intrasset hierusolimam
commota est uniuersa

91

© The Board of Trinity College Dublin

ciuitas dicens quis est hic populi au
tem dicebant hic est ihs profeta a
nazareth galileae

Et intrauit ihs in templum di
et eiciebant omnes uenden
tes et ementes in templo et mensas
nummulariorum et cathedras
uendentium columbas euertit dicens
eis scriptum est domus mea domus
orationis uocabitur uos autem fecis
tis eam speloncam latronum

Accesserunt ad eum caeci et
clodi in templo et sanauit eos
Uidentes autem pharissaei et
scribae mirabilia quae fecit
ihs. et pueros clamantes in templo
ossanna filii dauid indignati sunt

© The Board of Trinity College Dublin

Et dixerunt ei audis quid isti dicunt·
Ihs autem dicit eis utique non le
gistis quia ex ore infantium et lac
tantium perfecisti laudem
Et relictis illis abiit foras ex
tra ciuitatem in bethaniam
ibique mansit · Mane autem
reuertens in ciuitatem esuriit et ui
dit fici arborem unam secus uiam
uenit ad eam et nihil inuenit in
ea nisi folia tantum · Et ait illi
numquam ex te fructus nascatur
in sempeternum et arida facta est
continuo ficulnea · Et uidentes dis
cipuli mirati sunt dicentes quomo
do continuo aruit ficulnea
Respondens autem ihs ait eis

92 R
© The Board of Trinity College Dublin

amen dico uobis si habueritis fidem
et non haessitaueritis non solum de
ficulnea facietis sed et si monti huic
dixeritis tollere et iactate in mare fi
Omnia quaecumque petieri
tis in oratione credentes
accipietis

Et cum uenisset in templum
accesserunt ad eum docen
tem principes sacerdotum et seni
ores populi dicentes in qua potesta
te haec facis. et quis tibi dedit ha
nc potestatem. Respondens
ihs dixit eis interrogabo uos et ego
unum sermonem quem si dixeritis
mihi et ego uobis dicam in qua pote
state haec facio ∴ Baptismum

© The Board of Trinity College Dublin

iohannis unde erat e caelo an ex homi
nibus at illi cogitabant intra se di
centes. Si dixerimus e caelo dicet no
bis quare uos non credidistis ei
Si dixerimus ex hominibus timemus
turbam. Omnes enim habebant
iohannem sicut profetam et respon
dentes ei dixerunt nescimus ait illis
et ipse nec ego dico uobis in qua po
testate haec facio
Quid autem uidetur uobis homo
quidam habebat duos filios
et accedens ad primum dixit
fili uade hodie operare in uineam
meam. Ille autem respondens ait
nolo. Postea autem paenitentia
motus abiit in uineam suam. Ac

93R
© The Board of Trinity College Dublin

cedens autem ad alterum dixit illis
similiter at ille respondens ait eo
dne et non iuit quis ex duobus fecit
uoluntatem patris. Dicunt pmus
et nouissimus. Ait illis ihs amen
dico uobis quia publicani et merere-
trices praecedent uos in regno di.
Uenit enim iohannis ad uos in uia
iustitiae et non credidistis ei. pu
plicani autem et meretrices cred
derunt ei. Uos autem uidentes nec
penitentiam habuistis ut postea
crederetis ei.

Aliam parabulam audite ho
mo erat pater familias qui
plantauit uineam et sepem
circumdedit ei. et fodit in ea tor

94

93v

© The Board of Trinity College Dublin

cular · Et aedificauit turrem et
locauit eum agricolis et peregre
profectus est cum autem tempus
fructuum adpropinquaret missit
seruos suos ad agricolas ut accipe
rent fructus eius et agricolae ue
nerunt adpraehensis seruis eius
Alium caeciderunt alium occide
runt alius uero lapidabant · Ite
rum missit alios seruos plures
prioribus et fecerunt illis similiter
Nouissime autem missit ad eos
filium suum dicens reuerebuntur
filium meum · Agricolae au
tem uidentes filium dixerunt in
tra se hic est heres uenite occi
damus eum et habebimus heredi

© The Board of Trinity College Dublin

tatem eius Et adpraechensum eum
eicerunt extra uineam et occiderunt
eum. Cum ergo uenerit dns uineae
quid faciet agricolis illis. Dicunt
illi malos male perdet Et uineam
locabit aliis agricolis qui reddant
ei fructum temporibus suis. Dicit
illis ihs numquam legistis in scrip
turis. Lapidem quem reprobaue
runt aedificantes hic factus est
in caput anguli. A dno factus est
istud hoc est mirabile in oculis nostris
Ideo dico uobis quia auferetur a uo
bis regnum di et dabitur genti faci
enti fructum eius. Et qui ceciderit
super lapidem istum confringetur
super quem uero ceciderit conteret eum

© The Board of Trinity College Dublin

Et cum audissent principes
sacerdotum et pharissaei
parabulas eius cog·nuerunt quod
de ipsis diceret. Et quaerentes eum tene
re timuerunt turbas quia sicut pro
fetam eum habebant.
Et respondens ihs dixit iterum MATH. X
in parabulis dicens
Simile est regnum caelorum homi
ni regi. Qui fecit nuptias filio suo
Et missit seruos suos uocare inuita
tos ad nuptias et noluerunt uenire.
Iterum missit alios seruos dicens
dicite inuitatis. Ecce prandium meum
paraui. Tauri mei et altilia occissa
sunt et omnia parata sunt ueni
te ad nuptias illi autem neglexerunt

© The Board of Trinity College Dublin

Et abierunt alii in uillam suam. Alii
uero ad negotiationem suam. Reli
qui uero tenuerunt seruos eius et
contumelia adflictos occiderunt
Rex autem cum audisset iratus
est et misit exercitum suum et per-
didit homicidas illos et ciuitatem
illorum succendit. Tunc ait ser-
uis suis nuptiae quidem paratae
sunt sed qui inuitati erant non su
nt digni. Ite ergo ad exitus uiarum
quoscumque inueneritis uocate
ad nuptias. Et egressi serui eius
in uias congregauerunt omnes
quotquot inuenerunt malos et
bonos et impletae sunt nuptiae
discumbentium

© The Board of Trinity College Dublin

Intrauit autem rex ut uideret
discumbentes et uidit ibi homi
nem non uestitum ueste nuptiali et
ait illi amice quomodo huc intras
ti non habens uestem nuptialem
at ille obmutuit. Tunc dixit rex
ministris ligatis pedibus et manib;
et mittite eum in tenebras exteri
ores ibi erit fletus et stridor dentiū
multi autem sunt uocati pauci uero
electi :

Tunc abeuntes pharissaei con
silium fecerunt ut caperent
eum in sermone et mittunt ei dis
cipulos suos cum herodianis dicen
tes. Magister scimus quia uerax es
et uiam dei in ueritate doces et non

96

96R

© The Board of Trinity College Dublin

est tibi cura de aliquo non enim respi
cis personas hominum dic ergo nobis
quid tibi uideatur licet censum dare
cessari aut non :· Cognita autem
ihs nequitia eorum ait quid me temp
tatis hypuchritae ostendite mihi
nummis ma census at illi obtuleru
nt ei denarium Et ait illis ihs cuius
est imago haec et super scriptio di
cunt ei cessaris :· Tunc ait illis ihs
reddete ergo quae sunt cessaris ces
sari· Et quae sunt dī dō :· Et audi
entes mirati sunt et relicto eo abi
erunt :· In illa die accesseru
nt saducaei ad eum qui dicunt non
esse resurrectionem· Et interroga
uerunt eum dicentes magister

96v

© The Board of Trinity College Dublin

moyses dixit siquis mortuus fuerit
non habens filium ut ducat frater
eius uxorem illius et suscitet se
men fratri suo· Erant autem apud
nos septem fratres et primus ux
ore ducta defunctus est et non
habens semen reliquit uxorem
suam fratri suo· Similiter secun
dus et tertius usque ad septimum
nouissimae autem omnium et mu
lier defuncta est· In resurrectio
ne ergo cuius erit de septem uxor
omnes enim habuerunt eam ⁝
Respondens ihs ait illis erratis
nescientes scripturas neque
uirtutem di in resurrectione enim

© The Board of Trinity College Dublin

neque nubent neque nubentur sed e-
runt sicut angeli di in caelo : De
resctione mortuorum autem non
legistis quod dictum est a dō dicen
te uobis : Ego sum dš abrachae
Et ds isaac Et dš iacob non est
ds mortuorum sed uiuentium : Et
audientes turbae admirabantur
in doctrina eius
Pharissei autem cum audien
tes quia inpossuisse sadu-
ceis sillentium conuenerunt in u
num aduersus eum Et interroga
uit eum quidam ex ipsis legis doc
tor temptans eum magister quod
est mandatum magnum et primū

in lege· ait illi ihs· Diliges dnm dm

tuum ex toto corde tuo et ex tota

anima tua et in tota mente tua·

Hoc est maximum et primum

mandatum· Secundum autem

simile est huic· Diliges proximum

tuum sicut te ipsum· In his duobus

mandatis universa lex pendet

et profetae

Congregatis autem pharisseis in

terrogavit eos ihs dicens quid

vobis videtur de xpo cuius filius est·

Dicunt ei dauid ait illis ihs quomo

do ergo dauid in spu vocat eum

dnm dicens

Dixit dns dno meo sede a dextris

meis donec ponam inimicos

99

98 R

© The Board of Trinity College Dublin

tuos scabellum pedum tuorum

Si ergo dauid in spu uocat eum
dnm quomodo filius eius est
Et nemo poterat respondere
ei uerbum neq; ausus fuit quis
quam interrogare eum amplius
ex illa hora

Tunc ihs locutus est ad turbas et
ad discipulos suos dicens super
cathedram mogsi sederunt scribae
et pharissei omnia ergo quaecumque
dixerint uobis seruate et facite se
cundum uero opera eorum nolite
facere dicunt enim ipsi et non faciunt
Alligant autem onera grauia
et inportabilia et inponunt
in humeros hominum digito autem

© The Board of Trinity College Dublin

suo nolunt mouere et

Omnia ergo opera sua faciunt
ut uideantur ab hominibus dila
tant enim filacteria sua. Et magnifi
cant fimbrias. Amant enim primos
recubitos in cenis. Et primas cathe
dras in sinagogis. Et salutationes
in foro. Et uocari ab hominibus rabbi

Vos autem nolite uocari rabbi
unus enim est magister uester.

Omnes autem uos fratres estis
Et patrem nolite uocare uobis
super terram unus est enim pater
uester qui in caelis est. Nec uocemi
ni magistri quia unus est uester
magister xps

Qui maior erit uester minister.

99R

© The Board of Trinity College Dublin

Qui autem exaltauerit se humilia
bitur Et qui se humiliauerit exaltabi
tur

Ue autem uobis scribae et pha
rissaei hypochritae quia clu
ditis regnum caelorum ante homi
nes uos autem non intratis nec in
tro euntes sinitis intrare

Ue uobis scribae et pharissaei
hypochritae quoniam comedatis
domus uiduarum occassione longa
orantes propter hoc accipitis am
plius iudicium

Ue uobis scribae et pharissaei
hypochritae quia circuitis
mare et aridam ut faciatis unum
prosilitum Et cum fuerit factus

99 v

© The Board of Trinity College Dublin

facitis eum filium gechennae duplo
quam uos :
Ve uobis duces caeci qui dicitis
quicumque iurauerit in templū
nihil est qui autem iurauerit in auro
templi debitor est · Stulti caeci
quid enim maius aurum an templū
quod sc̄ificat aurum · Et quicū
que iurauerit in altare nihil est ·
Quicumque autem iurauerit in do
no quod super illud est debitor est ·
Caeci quid enim maius est donum
an altare quod sc̄ificat donum
Qui ergo iurat in altare iurat in eo
Et in omnibus quae super illud sunt ·
Et qui iurauerit in templo iurat in
illo et in eo qui habitat in ipso ::

100

100R

© The Board of Trinity College Dublin

Et qui iurat in caelo iurat in throno
di· et in eo qui sedet super eum
Uae uobis scribae et pharissaei
hypucritae quia decimatis menta;
et anetum et cyminum et reliquistis
quae grauiora sunt legis iudicium
et missericordiam et fidem haec opor
tuit facere et illa non omittere ∴
Duces caeci excolantes culicē cae
mellum autem glutientes ∴
Uae uobis scribae et pharissaei hy
puchritae quia mundatis quod
de foris est calicis et perabsidis
intus uero pleni estis sunt rapina·
et inmunditia farisse caece
munda prius quod intus est calicis
et parabsidis ut fiat et id quod de

© The Board of Trinity College Dublin

foris est mundum

Uae uobis scribae et pharissaei
hypuchritae quia similes estis
sepulchris dealbatis quae a foris
apparent speciosa hominibus in
tus uero plena sunt ossibus mor
tuorum et omni spurcitia. Sic et uos
a foris apparetis quidem hypochritae
hominibus iusti intus autem pleni
estis hypuchrisi et iniquitate.

Uae uobis scribae et pharis
saei qui aedificatis sepulchra
profetarum et ornatis monimen
ta iustorum et dicitis quia si fu
issemus in diebus patrum nostro
rum non esse socii eorum
in sanguine profetarum

101R
© The Board of Trinity College Dublin

Itaque testimonium estis uobismet
ipsis quia filii estis eorum qui profe
tas occiderunt
Et uos implete mensuram pa
trum uestrorum serpen
tes genimina uiperarum quomodo
fugietis a iudicio gechennae
Ideo ecce ego mitto ad uos pro
fetas et sapientes et scribas
et ex illis occidetis et crucifigetis
et ex eis flagellabitis in sinagogis
uestris et persequemini de ciuitate
in ciuitatem ut ueniat super uos
omnis sanguis iustus qui effusus
est super terram a sanguine a
bel iusti usque ad sanguinem za
chariae fili barachiae quem

© The Board of Trinity College Dublin

occidistis inter templum et altare

Amen dico uobis uenient haec
omnia super generationem istam

Hierusalem hierusalem quae
occidis prophetas et lapidas
eos qui ad te missi sunt quotiens
uolui congregare filios tuos quem-
admodum gallina congregat pul-
los suos sub alas suas et noluisti

Ecce relinquitur uobis domus
uestra deserta. Dico autem
uobis non me uidebitis amodo do-
nec dicatis benedictus qui uenit in
nomine domini

Et egresus ihs de templo ibat M XX
et accesserunt ad eum
discipuli eius ut ostenderent ei

102

102 R

© The Board of Trinity College Dublin

et aedificationem templi · Ipse au
tem respondens dixit illis uidetis
haec omnia :· Amen dico uobis non
relinquetur hic lapis super lapi
dem qui non distruatur —— :·
Sedente autem eo super montem
oliuiti accesserunt ad eum dis
cipuli eius secreto dicentes dic no
bis quando haec erunt et quod sig
num aduentus tui et consummati
onis saeculi :·
Et respondens ihs dixit eis ui
dete ne quis uos seducat
multi enim uenient in nomine meo
dicentes ego sum xps et multos se
ducent :· Audietis enim proelia et
opiniones proeliorum —— · Uide

© The Board of Trinity College Dublin

teneturbemini oportet enim haec fieri
sed nondum est finis
Consurget enim gens in gentem et reg-
num contra regnum et erunt
pestilentiae et fames et terrae mo-
tus per loca
Haec autem omnia initia sunt
dolorum
Tunc tradent uos in tribulatione
et occident uos et eritis odio
omnibus gentibus propter nomen
meum
Et tunc scandalizabuntur
multi et inuicem se tradent
et odio habebunt inuicem et mul-
ti pseudo profetae insurgent et
seducent multos et quoniam

103 R
© The Board of Trinity College Dublin

habundabit iniquitas refrigescet
caritas multorum· Qui autem per
manserit usque in finem hic salvus
erit
Et praedicabitur hoc evangeli
um regni in universo orbe in
testimonium omnibus gentibus et tunc
veniet consummatio
Cum ergo videritis abhominationem
desolationis quae dicta est
a danielo profeta stantem in loco
sco qui legit intellegat
Tunc qui in iudea sunt fugiant
ad montes et qui in tecto non
discendat tollere aliquid de domu
sua et qui in agro non revertatur
tollere tunicam suam

© The Board of Trinity College Dublin

Uae autem praegnantibus et
nutrientibus in illis diebus ::
Orate autem ut non fiat fuga
uestra hieme uel sabbato
Erit enim tunc tribulatio magna
qualis non fuit ab initio mun
di usque modo neque fiet
Et nisi breuiati fuissent dies
illi non fieret salua om
nis caro sed propter electos bre
uiabuntur dies illi ::
Tunc si quis uobis dixerit ecce
hic xps aut illic nolite credere
Surgent enim pseudo xpi et
pseudo profetae et dabunt
signa magna et prodigia ita ut in erro
rem mouantur si fieri potest etiam

104

© The Board of Trinity College Dublin

electi ecce praedixi uobis

Si ergo dixerint uobis ecce in de
serto est nolite exire. Ecce
in penetrabilibus nolite credere

Sicut enim fulgor exit ab ori
ente et apparet usque in oc
cidentem ita erit aduentus filii ho
minis

Ubi cumque fuerit corpus illuc
congregabuntur et aquile

Statim autem post tribulationem
dierum illorum sol obscurabi
tur et luna non dabit lumen suum.
Et stelle cadent de caelo et uirtu
tes caelorum commouebuntur
Et tunc apparebit signum filii
hominis in caelo

© The Board of Trinity College Dublin

Et tunc plangent super se om
nes tribus terrae. Et ui
debunt filium hominis uenientem
in nubibus caeli cum uirtute multa
et maiestate. Et mittet angelos suos
cum tuba et uoce magna
Et congregabunt electos suos
a quattuor uentis et a summis
caelorum usque ad terminos eorum
Ab arbore autem fici discite pa
rabulam cum iam ramus eius
tener fuerit et folia nata
scitis quia prope est aestas. Ita
et uos cum uideritis haec omnia
scitote quia prope est in ianuis. A
men dico uobis quia non praeteri
bit haec generatio donec omnia

© The Board of Trinity College Dublin

haec fiant

Caelum & terra & transibunt
uerba uero mea non praete
ribunt. De die autem illa & ho
ra nemo scit neque angeli caelo
rum nisi pater solus

Sicut enim fuit in diebus noe
ita erit & aduentus fili
hominis sicut enim erant in dieb:
ante diluuium comedentes & bi
bentes & nubentes & nuptum
tradentes usque ad eum in diem
quo intrauit noe in arcam & non
cognuerunt donec uenit diluuium
& tulit omnes ita erit aduen
tus fili hominis

Tunc duo erunt in agro unus

105v

© The Board of Trinity College Dublin

adsumetur et unus relinquetur

Duae molentes in mola una
adsumetur et altera relinquetur:·

Uigilate itaque quia nescitis qua
die uel qua hora dns uester uen
turus est :·

Illud autem scitote quoniam
si sciret pater familias qua ho
ra fur uenturus esse uigilaret
utique et non sineret perfoderi
domum suam ideo que estote
et uos parati quia nescitis qua
hora filius hominis uenturus est

Quis nam est putas fidelis ser
uus et prudens quem constituit
dns suus super familiam suam
ut det illis cibum in tempore :·

© The Board of Trinity College Dublin

Beatus ille seruus quem inue-
nerit dominus eius sic facientem
cum uenerit ∴ Amen dico uobis quo
niam super omnia bona sua consti
tuet eum

Si autem dixerit in corde suo
malus ille seruus moram fa
cit dns meus uenire come et
coeperit percutere conseruos suos
manducet autem et bibat cum he-
bris ueniet dns serui illius in die
qua non sperat et hora qua igno
rat et diuidet eum partemque
eius pone& cum hypochritis illic erit
fletus et stridor dentium

HE. XV. Tunc simile erit regnum celorum
decim uirginibus quae accipien

106

© The Board of Trinity College Dublin

tes lampades suas exierunt autem
obiam sponso et sponsae quinq:
ex eis erant fatuae et quinque pr
dentes sed quinq: fatuae non sum
pserunt oleum secum acceptis lam
padibus :· Prudentes uero acci
perunt oleum in uassis suis cum
lampadibus suis moram autem
facientesponso dormitauerunt
omnes et dormiuerunt Me
dia autem nocte clamor factus est
Ecce sponsus uenit exite obiam ei
Tunc surrexerunt omnes uirgi
nes illae et ornauerunt lam
pades suas fatuae autem sapien
tib: dixerunt date nobis de oleo
uestro quia lampades nostrae

107

© The Board of Trinity College Dublin

extinguntur ·:· Responderunt hs
prudentes dicentes ne forte non
sufficiat nobis & uobis ·:· Ite pu
tius aduendentes & emite uobis
Dum autem irent emere uenit
sponsus & quae paratae erant
intrauerunt cum eo ad nuptias
& clausa est ianua ·:· Nouissime
autem uenerunt & reliquae uir
gines dicentes dñe dñe aperi nobis
At ille respondens ait ·:· A
men dico uobis nescio uos · Uig
late itaque quia nescitis horam
neque diem · Quadñs uenturus sit
Sicut enim homo peregre pro
ficiscens uocauit seruos
suos & tradidit illis bona sua ·:·

© The Board of Trinity College Dublin

Et uni dedit .u. talenta. ali duo
alii autem unum. Et unicuiq:
secundum propriam uirtutem
Et profectus est statim. Abiit autem
qui quinque talenta accaperat
Et operatus est in eis: Et lucratus
est alia quinque similiter. Et qui
.ii. accaperat lucratus est alia duo
Qui autem unum talentum acca
perat abiens fodit in terra
Et abscondit pecuniam dni sui.
Post multum uero temporis ue
nit dns seruorum illorum Et
possuit rationem cum eis Et ac
cedens qui quinque talenta ac
aperat. Obtulit alia quinq:
talenta dicens dne .u. talenta

108 R
© The Board of Trinity College Dublin

dedisti mihi· Ecce alia quinque su
perlucratus sum Et ait illi dns eius
euge serue bone et fidelis quia
super pauca fidelis fuisti super
multa te constituam intra in gau
dium dni tui ::

Accessit qui duo talenta
acceperat· Et ait dne duo
talenta tradidisti mihi :· Ecce
alia duo superlucratus sum
Et ait illi dns eius :· Euge serue
bone et fidelis quia super pau
ca fuisti fidelis super multa te
constituam intra in gaudium dni tui

Accedens autem et qui unum
talentum acceperat ait dne
scio quia homo durus es Et

108v

© The Board of Trinity College Dublin

metis ubi non seminasti ∴ et con
gregas ubi non sparsisti et timens
ego abii et abscondi talentum tuum
in terra ecce habes quod tuum est
Respondens autem dominus eius
dixit ei serue male et piger scie-
bas quia ego meto ubi non semino·
et congrego ubi non sparsi
Oportuit ergo te committe-
re pecuniam meam nummu
laris et ueniens ego recipissem
utique cum usuris quod meum est·
Tollite itaque ab eo talentum
et date ei qui habet ·x· talenta
Omni enim habenti dabitur·
et habundabit ei autem
qui non habet et quod uidetur

109

103R

T

© The Board of Trinity College Dublin

habere auferetur ab eo ::

Nutalem autem seruum eicite
foras in tenebras exteriores
ubi erit fletus et stridor dentium

Cum autem uenerit filius homi
nis in maiestate sua et omnes
angeli cum eo tunc sedebit super
sedem maiestatis suae. Et con
gregabuntur ante eum omnes
gentes terrae. Et separabit eos
ab inuicem sicut pastor segregat
oues ab haedis :: Et statuet
quidem oues a dextris suis
Haedos autem a sinistris ::

Tunc dicet rex his qui a dextris
eius erunt uenite benedicti
patris mei possidete regnum

109V

© The Board of Trinity College Dublin

paratum uobis a constitutione mundi
Esuriui enim et dedistis mihi man
ducare Sitiui et dedistis mihi bi
bere hospes eram et collegis
tis me Nudus eram et operu
istis me Infirmus et uisitastis
me In carcere fui et uenistis
ad me Tunc respondebunt
ei iusti dicentes dñe quando te ui
dimus essurientem et pauimus te
Aut sitientem et dedimus tibi
potum quando autem te uidimus
hospitem et colligimus te
Aut nudum et cooperimus te
Aut quando te uidimus infirmum
uel in carcere et uenimus ad te
Et respondens rex dicet illis

110

© The Board of Trinity College Dublin

Amen dico uobis quamdiu fecistis
uni ex his minimis fratribus meis
mihi fecistis :: unt
Tunc dicit his qui a sinistris eius er
Discedite a me maledicti in igne
aeternum qui praeparatus est dia
bulo et angelis eius :: Esurii enim
et non dedistis mihi manducare ::
Sitiui et non dedistis mihi bibere ::
Hospes eram et non collegistis me
Nudus eram et non cooperuistis me ::
Infirmus et in carcere et non uise
tastis a me ::
Tunc respondebunt et ipsi dicen
tes domine quando te uidimus esu
rientem aut sitientem :: Aut hos
pitem :: Aut nudum :: Aut in

© The Board of Trinity College Dublin

firmum uel in carcere et non ministraui
mus tibi. Tunc respondebit illis
dicens. Amen dico uobis quam
diu non fecistis uni ex his fratrib:
meis minimis ambulantibus in no
mine meo mihi nec fecistis
Et abunt hii in suplicium aeternum.
Iusta autem in uitam aeternam.
Et factum est cum consummas
set ihs sermones hos omnes dixit
discipulis suis.
Scitis quia post biduum pascha
fiet et filius hominis trade
tur ut crucifigatur
Tunc congregati sunt principes
sacerdotum et seniores po
puli in atrium principis sacerdo
tis

© The Board of Trinity College Dublin

qui dicebatur caiphas & consilium
fecerunt ut ihm dolo tenerent &
occiderent dicebant autem non in
die festo ne forte tumultus fieret
in populo ::
Cum autem esset ihs in bethania
in domu simonis leprosi ac
cessit ad eum mulier habens ala
bastrum unguenti pretiosi &
effudit super caput eius recum
bente ipso :: Videntes autem dis
cipuli eius indignati sunt dicentes
ut quid perditio haec potuit enim
hoc uenundari pretio magno
& dari pauperibus :: Sciens au
tem ihs ait illis quid molesti es
tis mulieri bonum opus operata

© The Board of Trinity College Dublin

est in me semper pauperes habe-
bitis uobiscum me autem non sem-
per habebitis
Mittens enim haec unguentum
hoc in corpus meum ad sepeliendum
me fecit
Amen dico uobis ubicumque
praedicatum fuerit hoc
euangelium in toto orbe narrabitur
Et quod fecit haec in memoriam
ipsius
Tunc abiit unus de duodecim
ad principes sacerdotum
qui dicitur iudas scarioth
Et ait illis quid uultis mihi
dare et ego uobis eum tradam
At illi constituerunt ei xxx

112

112R

© The Board of Trinity College Dublin

argenteos · Ex inde quae rebat
oportunitatem ut eum traderet
Prima autem die azemorum
accesserunt discipuli ad ihm
dicentes ubi uis paremus tibi man
ducare pascha
At ihs dixit ite in ciuitatem
ad quendam Et dicite ei magis
ter dicit tempus meum prope est
aput te facio pascha cum dis ci
pulis meis · Et fecerunt dis
cipuli sicut praecipit illis ihs
Et parauerunt pascha
Vespere autem facto discum
bebat cum xii · discipulis suis
Et edentib: illis dixit Amen
dico uobis quia unus

112v

© The Board of Trinity College Dublin

uestrum me tradet

Et contristati sunt ualde et
coeperunt singuli dicere
numquid ego sum dne :· At ipse
respondens ait qui intinguit
mecum manum in parabside
hic me tradet Filius quidem
hominis uadit sicut scriptum
est de eo

Uae autem homini illi per quem
filius hominis tradetur
Bonum erat ei si non natus fu
isset homo ille

Respondit autem iudas qui tra
diturus erat eum et dixit
ei numquid ego sum rabbi · Ait illi
ihs tu dixisti :·

© The Board of Trinity College Dublin

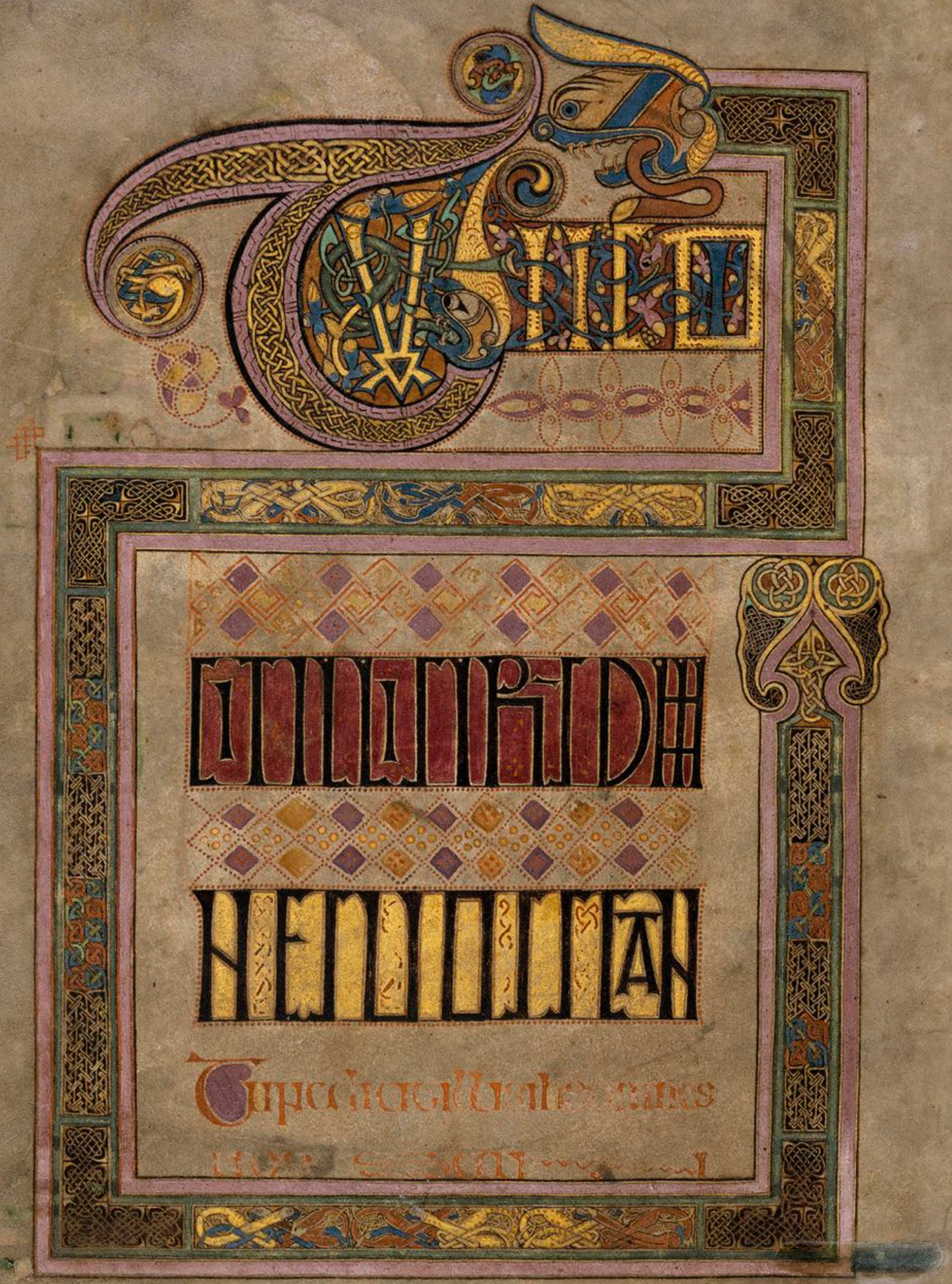
Cenantibus autem eis accepit
ihs panem et benedixit ac
fregit dedit que discipulis suis
dicens accipite edite ex hoc omnes
hoc est enim corpus meum quod
confringitur pro saeculi uita
Et accipens calicem gratias
egit et dedit illis dicens
bibite ex hoc omnes hic est enim
sanguis meus noui testamenti
qui effundetur pro uobis et pro
multis in remisionem peccatorum
Dico autem uobis quia non bi
bam amodo de hoc genimine uitis
usque in diem illum quo illud
bibam uobiscum nouum in regno
patris mei

© The Board of Trinity College Dublin

[illegible] after mea[illegible]
and also he prayeth to his father [illegible] if it were possible
the [illegible] of his passion to passe otherwise [illegible]
[illegible] father to be done



© The Board of Trinity College Dublin



14v

© The Board of Trinity College Dublin

dalum patiemini in me · in ista nocte ·:
Scriptum est enim percutiam pas
torem et dispergentur oues gregis
Postquam autem resurrexero
praecedam uos in galileam ·:
Respondens autem petrus ait illi
Et si omnes scandalizati
fuerint in te ego numquam scan
dalizabor ait illi ihs amen dico
tibi quia in hac nocte ante quam
gallus cantet ter me negabis
At illi petrus etiam si oportu
erit me mori tecum non te
negabo ·: Similiter et omnes dis
cipuli dixerunt ·:
Et uenit ihs cum illis in uillam
que dicitur gethsamani ·:

© The Board of Trinity College Dublin

Et dixit discipulis suis sedite
hic donec uadam illuc ora
rem et adsumpto petro et duobus
filiis zebedaei coepit contris
tari et maestus esse
Tunc ait illis tristis est anima mea
usque ad mortem sustinete
hic et uigilate mecum
Et progresus pusillum procedit
in faciem suam orans et
dicens pater mi si possibile est
transeat a me calix iste
Uerumtamen non sicut ego uolo
sed sicut tu uis
Et uenit ad discipulos suos et
inuenit eos dormientes et
dixit petro sic non potuistis una

© The Board of Trinity College Dublin

hora uigilare mecum· Uigilate et
orate ut non intretis in temptationem
Spiritus quidem promptus est
caro uero infirma
Iterum secundo abiit et orauit
dicens pater mi si non potest
hic calix transire a me nisi illum
bibam fiat uoluntas tua· Et ue
nit iterum et inuenit eos dormientes·
Erant enim oculi eorum gra
uati· Et relictis illis iterum abiit
et orauit tertio eundem sermo
nem dicens
Tunc uenit ad discipulos suos
et dicit illis dormite iam
et requiescite· Ecce adpropin
quauit hora· Et filius hominis

© The Board of Trinity College Dublin

rum
traditur in manus hominum peccato
Surgite eamus ecce ad propin
quauit qui me tradet
Adhuc eo loquente ecce iudas
unus ex duodecim uenit et
cum eo turba multa cum gladiis
et fustibus missi a principib: sa
cerdotum et seniorib: populi
Qui autem tradidit eum dedit
eis signum dicens
Quemcumq: osculatus fuero
ipse est tenete eum
Et confestim accedens ad ihm
dixit aue rabbi et osculatus
est eum dixitq: illi ihs ad quod
uenisti amice fac. Tunc acces
serunt et manus iniecerunt

© The Board of Trinity College Dublin

inihm & tenuerunt eum

Et ecce unus ex his qui erant
cum ihu extendens manum
exemit gladium suum et percussit
seruum principis sacerdotum. Et
amputauit auriculam eius

Tunc ait illi ihs conuerte gladi
um tuum in locum suum om
nes enim qui acceperint gladium
in gladio peribunt. an putas quia
non possum me rogare patrem
meum ut exhibere mihi modo plus
quam xii legiones angelorum. Quo
modo ergo implebuntur scripturae
quia si oportet fieri

In illa hora dixit ihs turbis tam
quam ad latronem uenistis

© The Board of Trinity College Dublin

cum gladiis et fustibus conpraehen
dere me cotidie autem apud uos
sedebam in templo docens et
non me tenuistis
Hoc autem totum factum est
ut implerentur scripturae
prophetarum
Tunc discipuli eius omnes re
licto eo fugerunt
At illi tenentes ihm duxerunt
ad caifan principem
sacerdotum ubi scribae et sen
iores conuenerant
Petrus sequebatur eum
a longe usque in atrium
principis sacerdotum et ingre
sus

© The Board of Trinity College Dublin

intro sedebat cum ministris ut uideret
finem rei ::
Principes autem sacerdotum
et omne concilium quaerebant
falsum testimonium contra ihm ut
in morte traderent eum et non inuene-
runt et cum multa falsi testes ac
cessisent non inuenerunt in eum
quimcam
Nouissime autem uenerunt
duo falsi testes et dixerunt
hic dixit possum distruere hoc
templum di et post triduum reae
dificabo illud ::
Et surgens princeps sacerdotum
ait illi nihil respondens ad ea
quae isti dicunt aduersum te

118

118R

© The Board of Trinity College Dublin

testificantur. ihs autem tacebat

Et princeps sacerdotum ait illi

adiuro te per dm̄ uiuum ut dicas

uobis si tu es xp̄s filius dī uiui

Dicit illi ihs tu dixisti :· do

Uerum tamen dico uobis amodo

uidebitis filium hominis se

dentem a dexteris uirtutis altissimi

Et uenientem in nubibus caeli :·

Tunc princeps sacerdotum

scidit uestimenta sua dicens

blasfemauit quid adhuc egemus

testibus

Ecce nunc audistis blasfemiam

eius quid uobis uidetur :· At

illi respondentes dixerunt reus

est mortis :·

118V

© The Board of Trinity College Dublin

Tunc expuerunt in faciem eius et
colophis eum caeciderunt alii
autem palmas dederunt in faciem
eius dicentes profetiza nobis xpe
quis est qui te percussit
Petrus autem sedebat foris
in atrio et accessit ad eum
una ancella dicens et tu cum ihu
galileo eras at ille negauit coram
omnib: dicens nescio quid dicis
Exeunte autem illo ianuam
uidit eum alia ancella et ait
eis qui ibi erant et hic erat cum
ihu nazareo et iterum negauit
cum iuramento dicens quia non noui
hominem et post pusillum ac
cesserunt qui ibi stabant et

119

113 R

© The Board of Trinity College Dublin

dixerunt petro uere et tu ex illis
es nam et loquella tua manifestum
te facit :· Tunc coepit detestari
et iurare quia non nouisset homi
nem et continuo gallus cantauit.
Et recordatus est petrus uer
bi ihu quod dixerat prius
quam gallus cantet ter me nega
bis et egresus foras amarissime
fleuit :·
xxvij Mane autem facto consilium
fecerunt omnes principes
sacerdotum et seniores populi
aduersus ihm ut eum morti trade
rent et uinctum adduxerunt eum
Et tradiderunt pontio pilato
praesidi :·

© The Board of Trinity College Dublin

Tunc iudas uidens qui eum tradi
dit quia dampnatus est
Paenitentia ductus retulit xxx
argenteos principib: sacerdotum
et senioribus dicens peccaui tra
dens sanguinem iustum uideris
At illi dixerunt quid ad nos tu
Et proiectis argenteis in templo
recessit et abiens laqueo se
suspendit
Tunc autem princeps sacerdo
tum acceptis argenteis dixe
runt non licet eos mittere in cor
ban quia pretium est sanguinis
Consilio autem facto emerunt
ex illis agrum figuli in sepultu
ram peregrinorum propter hoc

120

© The Board of Trinity College Dublin

uocatus est ager ille acheldemach
quod est ager sanguinis usque in
in hodiernum diem
Tunc impletum est quod dictum
est per profetam heremiam
dicentem: Et acceperunt xxx ar
genteos praetium adpraetiati
quod adpraetiauerunt a filiis isra
hel: Et dederunt eos in agrum
figuli · sicut constituit mihi dñs:
Ihs autem stetit ante praesi
dem et interrogauit eum pre
sis dicens tu es rex iudeorum
Dicit ei ihs tu dicis Et cum accus
saretur a principib; sacerdo
tum et seniorib; nihil respondebat
Tunc dicit ei pilatus non audis

© The Board of Trinity College Dublin

quanta aduersum te testificantur
Et non respondit ei ad ullum uerbum
ita ut miraretur praeses multum
Per diem autem sollempnem
consueuerat praeses dimitte
re populo unum uinctum quem
uoluissent
Habebant autem uinctum insig
nem qui dicebatur barrabas
congregatis ergo illis dixit p̄latus
quem uultis dimittam uobis barra
ban aut ihm̄ qui dicitur xp̄s sciebat
enim quod propter inuidiam tra
didissent eum
Sedente autem illo pro tribuna
li missit ad eum uxor eius
dicens nihil sit tibi et iusto illo mul
ta

© The Board of Trinity College Dublin

enim passusum odie perusum
propter eum
Principes autem sacerdotum
et seniores persuaserunt po
pulis ut peterent barban ihm ue
ro perderent
Respondens autem praesis ait
illis quem uultis uobis de duobus
dimittam at illi dixerunt barabban
Dicit illis pelatus quid igitur
faciam de ihu qui dicitur xps
Dicunt omnes crucifigatur
Ait illis praeses quid enim
mali fecit. At illi magis clama
uerunt dicentes crucifigatur.
Uidens autem pelatus quia
nihil proficeret sed magis

© The Board of Trinity College Dublin

tumultus fieret accepta aqua la
uit manus coram omni populo di
cens ego innocens sum a sanguine
iusti huius uos uideritis.

Et respondit uniuersus po
pulus dixit sanguis eius
super nos et super filios uestros

Tunc dimissit illis barabban ihm
uero flagillatum tradidit eis
ucrucifigeretur

Tunc milites praesidis suscipi
entes ihm in praetorio congre
gauerunt ad eum uniuersum cho
ortem et exuentes eum in dueru
nt tonicam purpuream ·

Et clamidem coccineam circum
dederunt ei et plectentes coronam

de spinis inpossuerunt super caput
eius et harundinem in dexteram
eius et genu flexo inludebant ante
eum dicentes aue rex iudeorum
Et expuentes in eum acciperunt
harundinem et percutie
bant caput eius. Et postquam
inluserunt eum et exuerunt eum
clamidem et induerunt eum uesti
mentis suis et duxerunt eum
ut crucifigerent
Exeuntes autem inuenerunt
hominem cyrin eum uenien
tem in obiam sibi simonem homine
hunc angarizauerunt ut tolleret
crucem suam
Et uenerunt ad locum quich

© The Board of Trinity College Dublin

citur golgotha quod nominatur
caluariae locus
Et dederunt ei bibere uinum cum
felle mixtum et cum gustasset
noluit bibere
Postquam crucifixerunt eum
diuiserunt sibi uestimenta eius
sortem mittentes ut impleretur quod
dictum est per profetam dicentem
Diuiserunt sibi uestimenta mea
et super uestem meam misserunt
sortem et sedentes seruabant eum
Et inpossuerunt super caput
eius causam ipsius scriptam
hic est rex iudeorum

© The Board of Trinity College Dublin

[illegible] made good [illegible]
[illegible]

123 V

© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin

unus adextris et unus asinistris

Praeter euntes autem blasphe
mabant eum mouentes capita
sua et dicentes. ua. qui distruebas
templum di et in triduo reaedificas
illud salua autem te ipsum si filius
di es discende nunc de cruce :·

Similiter et principes sacerdotum
inludebant eum cum scribis
et senioribus dicentes alios saluos
fecit. Se ipsum non potest sal
uum facere si rex israhel est dis
cendat nunc de cruce et crede
mus ei. Confidit in dno et nunc li
beret eum si uult dixit enim quia di
filius sum

© The Board of Trinity College Dublin

Et ipsum autem & latrones qui
crucifixerant cum eo inpro
perabant ei · & postquam cruci
fixus est

Et sexta hora tenebrae factae
sunt super uniuersam terram
usque adhoram nonam

Et autem horam nonam cla
mauit ihs uoce magna dicens
heli · heli · lab asabacthani

Hoc est ds ds meus quare me
direliquisti quidam autem illic
stantes & audientes dicebant
heliam uocat iste

Et continuo occurrens unus
ex illis acceptam spongiam
impleuit accoeto & inpossuit

© The Board of Trinity College Dublin

arundini et dabat ei bibere ∴

Ceteri uero dicebant sine uide
amus an ueniat helias et libe
raret eum. Alius autem accepta
lancea pupungit latus eius et
exit aqua et sanguis ∴

Ihs autem iterum exclamans uo
ce magna emissit spm ∴

Et ecce uelum templi scisum
est in duas partes a summo
usque deorsum et terra mota
est et petrae scissae sunt et mo
numenta aperta sunt ∴ et mul
ta corpora scorum dormientium
surrexerunt et exeuntes de monu
mentis ∴ post resurrectionem
eius uenerunt in scam ciuitatem et apparuerunt

125 V

© The Board of Trinity College Dublin

apparuerit ait

Centorio autem et qui cum eo
erant custodientes ihm uiso
terrae motu et his quae fiebant
timuerunt ualde dicentes uere
di erat filius iste

Erant autem ibi mulieres mul
tae alonge uidentes quae
secutae fuerant ihm a galilea
ministrantes illi Inter quas erat
maria magdalenae et maria
iacobi et ioseph et mater filio
rum zebedei

Cum autem sero factum esset
uenit quidam homo diues
ab arimathia nomine ioseph
qui et ipse discipulus erat ihu

126

126R

© The Board of Trinity College Dublin

Hic accessit ad pylatum et petiit
corpus ihu. Tunc pylatus iusit
dari corpus.
Et accepto corpore ihu inuo
luit illud in sindone munda et
possuit eum in monumento suo
nouo quod exciderat in petra.
Et aduoluit saxum magnum et
ostium monumenti et abiit.
Erat autem ibi maria magda
linae et altera maria seden
tes contra sepulchrum.
Altera autem die quae est
post parasceuen conuene
runt principes sacerdotum et
pharissei ad pylatum dicentes dne
recordati sumus quod seductor ille

© The Board of Trinity College Dublin

dixit adhuc uiuens post tertium
diem resurgam :· Iube ergo custodi
ri sepulchrum usque in diem
tertium · Ne forte ueniant disci
puli eius et furentur eum et di
cant plebi surrexit a mortuis :·
Et erit nouissimus error peior
priore ait illis pylatus habitis
milites ite custodite sicut scitis
illi autem abeuntes cum custodibus
munierunt sepulchrum signan
tes lapidem et discesserunt

127

© The Board of Trinity College Dublin

TH.XXVIII

VESPERE A

sabbati quae lucescit
in prima sabbati venit maria
magdalene & altera maria vide-
re sepulchrum & ecce terrae mo-
tus factus est magnus angelus
enim domini de caelo discendit & ac
cedens revolvit lapidem & sede-
bat super eum · Erat autem as
pectus eius sicut fulgor & uesti
mentum eius candidum sicut nix
Prae timore autem eius exterriti
sunt custodes · & facti sunt vel
mortui

Respondens autem angelus dixit

© The Board of Trinity College Dublin

mulieribus nolite timere uos scio enim
quod ihm qui crucifixus est quaeritis non est
hic surrexit enim sicut dixit uenite
Et uidete locum ubi positus erat dñs
Et cito euntes dicite discipulis eius qui
surrexit a mortuis Et ecce praecedit
uos in galileam ibi eum uidebitis sicut
dixit uobis
Et exierunt cito de monumento cum
timore et gaudio magno Currentes
nuntiare discipulis suis
Et ecce ihs occurrit illis dicens haue
Illae autem accesserunt et te
nuerunt pedes eius et adorauerunt eum
Tunc ait illis ihs Nolite timere ite
nuntiate fratribus meis ut eant in galileam
ibi me uidebunt Quae cum abissent ecce

© The Board of Trinity College Dublin

quedam decustodibus uenerunt inciuitatem
Et nuntiauerunt principib; sacerdotum
omnia quae facta fuerant Et congregati
cumsenioribus consilio accepto pecuniam
copiosam dederunt militibus dicentes dici
te quia discipuli eius nocte uenerunt
Et furati sunt eum nobis dormientibus
Et si hoc auditum fuerit apraeside nos
suadebimus ei Et securos uos faciemus
At illi accepta pecunia fecerunt sicut
edocti Et diuulgatum est uerbum istud apud
iudeos usque inhodiernum diem

Undecim autem discipuli eius abierunt
ingalileam inmontem ubi constituerat illis
ihs Et uidentes eum adorauerunt qui
dam autem dubitauerunt Et accedens
ihs Locutus est eis dicens data est mihi

128v

© The Board of Trinity College Dublin



129

© The Board of Trinity College Dublin



129V

© The Board of Trinity College Dublin



130

130 R

T

© The Board of Trinity College Dublin

filii dī sicut scriptum est in esia prophe-
ta :: Ecce mitto angelum meum
ante faciem tuam qui praeparabit
uiam tuam ante te :: am dñi
Uox clamantis in deserto parate ui
rectas facite semitas eius Et prae-
Fuit iohannis in deserto baptizans
dicans baptismum p̄ paenitentiae in
remissionem peccatorum Et egredi
ebatur ad illum omnis iudeae regio Et
hierusolimitae uniuersi Et baptizabā
tur ab illo in iordane flumine confitē
tes peccata sua
Et erat iohannis uestitus pellis came-
li Et zona pellicia circa lumbos
suos Et lucustas et mel siluestre ede-
bat Et praedicabat dicens Uenit

© The Board of Trinity College Dublin

fortior me post me cuius non sum dignus
procumbens soluere corrigiam calcia
mentorum eius. Ego baptizaui uos in
aqua ille uero baptizabit uos in spu sco.
Et factum est in diebus illis uenit
ihs a nazareth galileae et baptizatus
est in iordane a iohanne. Et statim
ascendens de aqua uidit apertos caelos
et spiritum quasi columbam discenden
tem et manentem in ipso. Et uox fac
ta est de caelis tu es filius meus
dilectus in te bene conplacui
Et statim sps expellit eum in desertum
Et erat ibi xl diebus et xl noctibus Et tem
ptabatur a satana ic bant ei
Eratque cum bestis et angeli ministra
Postquam autem traditus est iohannis

131

© The Board of Trinity College Dublin

uenit ihs in galileam cens quoni
Praedicans euangelium regni dī et di
am inpletum est tempus et adpropin
quauit regnum dī : penitemini et credite
euangelio et praeteriens secus mare
galileae uidit simonem et andream
fratrem eius mittentes retia in mare
Erant enim piscatores
Et dixit eis ihs uenite post me et fa
ciam uos fieri piscatores hominum
et protenus relictis retibus secuti sunt eum
Et progresus inde pussillum uidit
iacobum zebedei et iohannem fratrē
eius et ipsos in naui conponentes retia
Et statim uocauit eos et relicto patre
suo zebedeo in naui cum mercenariis se
cuti sunt eum : Et ingrediuntur

© The Board of Trinity College Dublin

cafarnaum et statim sabbatis ingresus
in sinagogam et docebat eos

Et stupebant super doctrinam eius
Erat enim docens eos quasi potestatē
habens et non sicut scribae

Et erat in sinagoga eorum homo in
sp̄u in sp̄u inmundo · Et exclamauit
dicens quid nobis et tibi ihū nazarene
uenisti perdere nos scio qui sis scs dī
Et comminatus ei ihs dicens obmutesce
Et exiit sps inmundus discerpens eum
sps inmusdus · Et exclamauit uoce mag
na exiuit ab eo · Et mirati sunt omnes
ita ut conquirerent inter se dicentes quid
nam est hoc quae doctrina haec noua
est quia in potestate est et spiritibus
inmundis inperat · Et obediunt ei · Et

© The Board of Trinity College Dublin

processit rumor eius statim in omnem
regionem galileae ∴ uenerunt in
Et protenus egredientes de sinagoga
domum simonis et andreae cum iacobo
et iohanne decumbebat hautem socrus
simonis febricitans et statim dicunt ei
de illa et accedens eleuauit eam adpre-
hensa manu eius. Et continuo dimisit
eam febris et ministrabat eis ∴
Uespere autem facto cum occidisset
sol adferebant ad eum omnes male
habentes uariis languoribus et demonia
habentes ∴ Et erat omnis ciuitas con
gregata ad ianuam et curauit multos
qui uexabantur uariis languoribus et
demonia multa ei ciebat ∴ eum
Et non sinebat loqui ea quia sciebant

132v

© The Board of Trinity College Dublin

Et diluculo ualde surgens egresus
abit in desertum locum ibique orabat
Et persecutus est eum simon et qui cum
illo erant. Et cum inuenissent eum et
dixerunt ei quia omnes querunt te. Et
ait illis ihs eamus in proximos uicos
et ciuitates ut et ibi praedicem ad hoc enim
ueni. Et erat praedicans in sinagogis
eorum. Et omni galileae et demonia
eiciens ... N deprecans
Et uenit ad eum laeprosus quidam
eum et genuflexu dixit dne si uis potes me
mundare. Ihs autem misertus est eius
extendit manum suam et tangens eum.
Et ait illi uolo mundare. Et cum dixisse
statim discessit ab eo laepra. Et mun
datus est. Et conspiciens eum ihs aufur

133

133R

© The Board of Trinity College Dublin

uultu eicit eum :· Et comminatus est ei
statim et eiecit illum et dicit ei uide nemini
dixeris· Sed uade ostende te principibus
sacerdotum et offer pro emundatione
tua donum quod praecepit Moyses in tes
timonium illis :·

At ille egresus coepit praedicare
et deffamare sermonem· Ita ut iam
non possit manifeste introire in ciuita
tem sed foris in desertis locis esse· Et
conueniebant ad eum undique

Et iterum intrauit Cafarnaum
post dies et auditum est quod in dom̄
esset· Et conuenerunt multi ita
ut non caperet domus: Neque ante ad
ianuam et loquebatur eis uerbum Et
uenerunt ferentes ad eum paraliti

133V

© The Board of Trinity College Dublin

cum qui a quattuor portabatur Et cum
non possent offerre eum illi prae turba
nudauerunt tectum ubi erat ihs· Et pa
tefacientes summisserunt grabattum
in quo paraliticus iacebat Et cum uidis
set ihs fidem illorum· ait paralitico
fili dimittuntur tibi peccata tua
Erant autem illic quidam de scri
bis sedentes et cogitantes in cordib:
suis dicentes quid hic sic loquitur blas
femat quis poterit dimittere peccata
nisi solus ds quo statim cognito ihs spu suo·
Quia sic cogitarent intra se dixit illis
quid ista cogitatis in cordibus uestris
quid est facilius dicere paralitico dimit
tuntur tibi peccata tua· aut dicere sur
ge et tolle grabattum tuum et ambula

134

© The Board of Trinity College Dublin

in domum tuam · Ut autem sciatis quia
filius hominis habet potestatem inter
ra dimittendi peccata : ait paralitico
tibi dico surge et tolle grabattum tuum
et uade in domum tuam ·:· Et statim
ille surrexit et sublato grabatto a
biit coram omnibus ita ut mirarentur
omnes et honorificarent dnm dicen
tes quia numquam sic uidimus ·:·
Et egresus est rursus ad mare et om
nes turbae quae ueniebant ad eum
et docebat eos et cum praeteriret ui
dit leuin alfei sedentem ad teloneum ·:·
eum :·
Et ait illi sequere me et surgens secutus ÷
Et factum est cum accumberet in do
mu illius multi puplicani et peccatores
simul discumbebant cum ihu et discipu

© The Board of Trinity College Dublin

lis suis :· Erant enim multi qui seque
bantur eum· Et scribae et pharisei uiden
tes quia manducaret cum peccatorib:
Et puplicanis dicebant discipulis eius
Quare cum peccatoribus et puplica
nis manducat et bibit magister
uester
Hoc audito ihs ait illis non necesse
habent sani medico sed qui male
habent non enim ueni uocare iustos sed
peccatores :· Et erant discipuli iohan
nis et farissaei ieiunantes et ueniunt
et dicunt illi cur discipuli iohannis et
farisseorum ieiunant· Tui autem dis
cipuli non ieiunant· Et ait illis ihs num
quid possunt filii sponsi quamdiu spon
sus cum illis est ieiunare quanto tem

135 R
© The Board of Trinity College Dublin

pore habent secum sponsum non pos
sunt ieiunare :· Uenient autem di
es cum auferetur ab eis sponsus
Et tunc ieiunabunt in illis diebus ne
mo enim adsumentum commessuram
panni rudis adsuit uestimento ueteri
Alioquin aufert subplementum nouu̅
a ueteri et maior scisura fit et nemo
mittit uinum nouellum in utres ueteres
Alioquin disrumpit uinum nouum
utres et effunditur uinum et utres pe
ribunt sed uinum nouum in utres nouos
mitti debet et utraque seruantur
Et factum est iterum cum sabbatis
ambularet ihs per sata discipuli eius
coeperunt praegredi et uellere spicas
farissei autem dicebant ei ecce quid fa

135v

© The Board of Trinity College Dublin

unt discipuli tui sabbatis quod non licet

eis facere. Et aiebat illis numquam legistis qu

id fecerit dauid quando necessitatem

Habuit et essurit ipse. Et qui cum eo

erant quomodo intrauit in domum

dei sub habiathar principe sacerdotum

Et panes propossitiones manducauit

quos non licebat eis manducare. nisi so

lis sacerdotibus et dedit his qui cum

eo erant

Et dicebat eis sabbatum propter

hominem factum est et non homo prop

ter sabbatum itaque dominus est filius

hominis etiam sabbati. Et introiuit ite

rum in sinagogam. Et erat ibi hom[o]

habens manum aridam et obserua

bant eum sabbatis si curaret ut accus

136

136 R

© The Board of Trinity College Dublin

sarent eum ⁝ Et ait homini habenti
manum aridam surge in medium Et dicit
eis licet sabbatis benefacere an male ⁝
Animam saluam facere an perdere
At illi tacebant Et circumspiciens eos
cum ira contristatus est super caecita
tem cordis eorum Et dicit homini exten
de manum tuam Et extendit Et restitu
ta est manus illius ⁝
Exeuntes autem statim farissei cum
herudianis consilium faciebant ad
uersus eum quomodo eum perderent
Et ihs cum discipulis suis secessit ad mare
Et turba multa a galilea Et iu
dea secuta est eum Et ab hieru
solimis Et ab idumea Et trans iorda
nen Et qui circa tyrum Et sidonem multi

136v

© The Board of Trinity College Dublin

tudo magna :

Audientes quae faciebat uenerunt
ad eum · Et dixit discipulis suis ut nauicu
la sibi deseruirent propter turbam ne
comprimerent eum multos enim sana
bat ita ut inruerent in eum ut illum tan
gerent quotquot habebant plagas
Et sps inmundi cum illum uidebant pro
cedebant ei :

Et clamabant dicentes tu es filius
di et uehementer comminabatur eis ne
manifestarent illum :

Et ascendens in montem uocauit
ad se quos uoluit ipse · Et uenerunt
ad eum et fecit ut essent xii · Et cum illo
et ut mitteret eos praedicare · Et dedit
illis potestatem curandi infirmitates

137

© The Board of Trinity College Dublin

et eiciendi demonia. Et ut circum euntes
praedicarent euangelium

Et inpossuit simoni nomen petrum
et iacobum zebedei et iohannem
fratrem iacobi et inpossuit eis nomina
bo anergis quod est filii tonitrui. Et
andream et filippum et bartholome-
um et matheum et thomam et iacobum
alphei et thatheum et simonem canna-
neum et iudam scarioth qui tradidit eum

Et uenerunt ad domum et conuenit
iterum turba ita ut non possent neque
panem manducare. Et cum audissent
sui exierunt tenere eum dicebant enim
quoniam in furorem uersus est. Et expa-
uit

Et scribae qui ab hierusolimis dis

© The Board of Trinity College Dublin

cenderent dicebant quia beel zebul
habet et quia in principe demoniorum
eicit demonia
Et conuocatis eis in parabulis dice-
bat eis quomodo potest satanas sata
nan eicere et si regnum in se diuidatur
non potest stare regnum illud et si do
mus super semet ipsam dispertiatur
non potest domus illa stare et si sata
nas consurrexit in semet ipsum disper
titus est et non potest stare sed finem
habet nemo potest uassa fortis ingre-
sus in domum diripere nisi prius fortem
alliget et tunc domum eius diripiet
Amen dico uobis quoniam omnia
dimittentur filiis hominum pec
cata et blasfemiae quibus blasfema

138

© The Board of Trinity College Dublin

uerunt qui autem blasfemauerit in spū
scm̄ non habet remisionem in aeternum
Sed reus erit aeterni delicti quoniam
dicebant spm̄ inmundum habet
Et ueniunt mater eius et fratres
eius et foris stantes miserunt ad
eum uocantes eum et sedebant circa eum
turbae et dicunt ei ecce mater tua et fra
tres tui foris quaerentes te et respon
dens eis dixit quae est mater mea et
fratres mei et circumspiciens eos qui in cir
cuitu eius sedebant ait ecce mater mea
et fratres mei qui enim fecerit uoluntat
tem dn̄i hic frater meus et soror mea
et mater mea est
Et iterum coepit docere ad mare
et congregata est ad eum turba

© The Board of Trinity College Dublin

multa ita ut innauem ascens sederet in
mari et omnis turba circa mare super
terram erat et docebat eos inparabu
lis multa et dicebat illis indoctrina sua
Audite ecce exiit seminans adsemi
nandum · et factum est dum seminaret
aliud cecidit circa uiam et uenerunt
uolucres caeli et comederunt illud ·
aliud cecidit super petrosa ubi non ha
buit terram multam et statim exortum
est quia non habebat altitudinem
terrae et quando exortus est sol estua
uit et eo quod non haberet radicem exa
ruit et aliud cecidit in spinas et as
cenderunt spinae et suffucauerunt
illud et fructum non dedit et aliud
cecidit interram bonam et dabat fructum

139 R
© The Board of Trinity College Dublin

bonum ascendentem et crescentem et ad
ferebat unum xxx· et unum· lx· et unum·
c· et dicebat qui habet aures audiendi
audiat· et cum esset singularis inter
rogauerunt eum dicentes hii qui cum eo
erant cum duodecim parabulas et dice
bat eis uobis datum est nosse misteri
um regni dei

Illis qui foris sunt in parabulis omnia
fiunt ut uidentes uideant et non uide
ant et audientes audiant et non intelle
gant ne quando conuertantur et dimittan
tur eis peccata· et ait illis nescitis para
bulam hanc et quomodo omnes para
bulas cognoscetis

Qui seminat uerbum seminat hii
sunt qui circa uiam ubi seminatur

© The Board of Trinity College Dublin

uerbum et cum audierint confestim uenit
satanas et aufert uerbum quod seminatum est in cordibus eorum. Et hii sunt similiter qui simili super petrosa seminantur
qui cum audierint uerbum statim cum gaudio accipiunt illud et non habent radicem
in se sed est temporalis sunt

Deinde orta tribulatione et persecutione propter uerbum confestim scandalizantur. Et alii sunt qui in spinis seminantur. hii sunt qui uerbum audiunt et erumpnae saeculi et deceptio diuitiarum et circa reliqua concupiscentiae introeuntes suffocant uerbum et sine fructu efficiuntur. Et hii sunt qui supra terram bonam seminati sunt

hii sunt qui audiunt uerbum et suscipi

If we have [illegible] / rotting [illegible] / enduring [illegible] / We shall want / reward [illegible] / of distribut[illegible]

140

© The Board of Trinity College Dublin

unt et fructificant unum xxx et unum
lx et unum c tum
Et dicebat illis numquid uenit lucer
na ut sub modio ponatur aut sub lecto
non ne ut supra candellabrum ponatur
Non enim est aliquid absconditum quod
non manifestetur nec factum est
occultum sed ut in palam ueniat Siquis
habet aures audiendi audiat
Et dicebat illis uidete quid audi
atis in qua mensura mensi fue
ritis remetietur uobis et adicietur uobis
Qui enim habet et dabitur ei et qui
non habet etiam quod habet aufe
retur ab illo
Et dicebat sic est regnum caelorum
quemadmodum si homo iaciat semen

© The Board of Trinity College Dublin

interram etdormiat. etexsurgat noc
te acdie etsemen germinat etincres
cat dumnescit ille ultroenim terra
fructificat primum herbam deinde
spicam deinde plenum frumentum in
spicam etcumse produxerit fructus.
statim mittit falcem quoniam adest.

messis

Et dicebat cuiadsimilabimus regnū
di autcuiparabulae conparabimus il
lud sicest ut granum sinapis quodsemi
natum fuerit interra minusest omnib;
seminibus quaesunt interra. Etcumsemi
natum fuerit ascendit. Etfitmaius
est omnibusholeribus Etfacit ramos
magnos ita ut possint subumbraeius
aves caeli habitare.

141

141 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et talibus multas parabulis loque-
batur eis uerbum prout poterant audi-
re sine parabula autem non loqueba-
tur
Seorsum autem discipulis suis dis-
serebat omnia
Et ait illis in illa die cum sero esse
factum transeamus contra. Et dimit-
tentes turbam adsumunt eum ita
uerat in naui. Et aliae naues erant
cum illo. Et facta est procella magna uen
ti et fluctus mittebat in nauem ita ut
impleretur nauis. Et erat ipse in
puppi supra ceruical dormiens. Et excitant
eum et dicunt ei magister non ad te per-
tinet quia perimus. Et exsurgens commi-
natus est uento. Et dixit mari tace et

© The Board of Trinity College Dublin

obmutesce et cessauit uentus et facta
est tranquilitas magna. et ait illis quid
timidi estis necdum habetis fidem et ti
muerunt magno timore et dicebant
ad alterutrum quis putas est iste
Quia et uentus et mare obediunt ei
Et ueniunt trans fretum maris in regi
one gerasenorum et exeunti ei de naui
statim occurrit ei de monumentis homo
in sp͞u inmundo qui domicilium habebat
in monumentis et neque catenis iam
quisquam eum poterat ligare quia con
pedibus sepe et catenis uinctus disru
pisset catenas et conpedes comminu
isset et nemo poterat eum domare
et semper nocte ac die in monumentis
et in montibus erat clamans et con

142

142 R

© The Board of Trinity College Dublin

deus se lapidibus uidens autem ihm a
longe cucurrit et adorauit eum et ex
clamans uoce magna et dixit quid mihi
et tibi ihu filii di summi adiuro te per
dm ne me torqueas dicebat enim illi
exi sps inmunde ab homine et inter
rogabat eum quid tibi nomen est et
dicit ei legio mihi nomen est quia mul
ti sumus et deprecabatur eum multum
ne se expelleret extra regionem

Erat autem ibi circa montem grex por
corum magnus pascensium et depre
cabantur eum sps dicentes mitte nos
in porcos ut eamus in eos et concessit
eis statim ihs et exeuntes sps inmun
di introierunt in porcos et magno im
petu grex praecipitatus est in mare

142v
© The Board of Trinity College Dublin

ad duo milia suffucati sunt in mare :·
Qui autem pascebant eos fugerunt
et nuntiauerunt in ciuitatem et in agros
et egresi sunt uidere quid esset fac
tum et uenerunt ad ihm et uiderunt
illum qui a demonio uexabatur se
dentem uestitum et sanae mentis et ti
muerunt et narrauerunt illis qui ui
derant· qualiter factum esset ei et
qui demonium habuerat et de porcis
et rogare eum caeperunt ut discae
dere a finibus eorum :·
Cumque ascenderet in nauem coe
pit illum deprecari qui demonio uex
atus fuerat ut esset cum illo et non
admissit eum sed ait illi uade in domum
tuam ad tuos et adnuntia illis quanta

143

143 R

© The Board of Trinity College Dublin

tibi dns fecerit et misertus sit tui et habiit
et coepit praedicare in decapuli quan
ta sibi fecisset ihs et omnes mirabantur.
Et cum transcendisset ihs rursus in
navi trans fretum convenit turba mul
ta ad illum et erat circa mare · Et
venit quidam de archisinagogis no
mine iairus et videns eum procedit ad
pedes eius et deprecabatur eum multum
dicens : Quia filia mea in extremis est
veni inponere manum super eam ut
salva sit et vivat et habiit cum illo et
sequebatur eum turba multa et com
primebant illum · Et mulier quae
erat in profluvio sanguinis annis xii ·
Et fuerat multa perpessa a cumplu
rimis medicis et erogaverat omnia sua

nec quicquam profecerat sed magis de
terius habebat cum audisset de ihu uenit
in turb am retro et tetigit uestimentum
eius dicebat enim intra se quia si uel ues
timentum eius tetigero salua ero et con
festim siccatus est fons sanguinis eius
et sensit corpore quod sanata esset
et plaga et statim ihs cognoscens in semet
ipso uirtutem quae exierat de eo con
uersus ad turbam aiebat quis tetigit
uestimenta mea · et dicebant ei disci
puli illius uides turbam comprimentem
te et dicis quis me tetigit et circumspe
ciebat ihs uidere eam quae fecerat hoc
mulier autem timens et tremens sciens
quod factum esset in se uenit et pro
cecidit ante eum et dixit ei omnem

© The Board of Trinity College Dublin

ueritatem ille autem dixit ei filia fides tua
te saluam fecit uade in pace et esto sana
a plaga tua adhuc eo loquente ueniunt
ab archisinagoga dicentes quia filia tua
mortua est quid ultra uexas magistrum
ihs autem uerbo quod dicebatur audito·
ait archisinagogo noli timere tantum
modo crede et non admisit quemquam
sequi se nisi petrum et iacobum et iohan
nem fratrem iacobi et ueniunt in domum
archisinagogi et uidit tumultum et
flentes et heiulantes multum et ingres
sus ait eis quid turbamini et ploratis
puella non est mortua sed dormit
et inridebant eum ipse uero eiectis om
nibus adsumit patrem et matrem pu
ellae et qui secum erant et ingreditur

© The Board of Trinity College Dublin

ubierat puella iacens & tenens manum
puellae ait illi thabitha cumi quod est
interpraetatum puella tibi dico surge
& confestim surrexit puella & ambu
labat erat autem annorum xii. & ob
stupuerunt stupore maximo & praece
pit illis uehimenter ut nemo id sciret
& dixit dari illi manducare
Egresus inde habiit in patriam
suam & sequebantur illum
discipuli eius & facto sabbato coepit
in sinagoga docere & multi audientes
admirabantur in doctrina eius dicen
tes unde huic haec omnia & quae est
sapientia quae data est illi & uirtutes
tales quae per manus eius efficiuntur.
nonne iste est fabri filius & mariae

145 R

© The Board of Trinity College Dublin

frater iacobi & ioseph & iudae & simonis
nonne sorores eius hic nobiscum sunt &
scandalizabantur in illo :·
Et dicebat illis ihs quia non est profe
pheta sine honore nisi in patria sua & in
cognatione sua & in domu sua & non po
terat ibi uirtutem ullam facere nisi pau
cos infirmos ut possi tis manibus cura
uit & mirabatur propter incredulita
tem eorum docens :·
Et circumibat castellum circuitu
Et conuocauit duodecim & coepit
eos mittere binos & dabat eis
potestatem spm inmundorum & prae
cepit eis ne quid tollerent in uia nisi uirgam
tantum non peram non panem neque
in zonas aes sed calciatos scandalis & ne

145v

© The Board of Trinity College Dublin

induerentur duabus tunicis ::

Et dicebat eis quocumque introieri
tis in domum illic manete donec exeatis
inde ::

Et quicumque non receperint uos
nec audierint uos exeuntes inde
excutite puluerem de pedibus uestris in
testimonium illis ::

Et exeuntes illi praedicabant ut
poenitentiam agerent et daemo
nia multa iciebant et unguebant oleo
multos aegros et sanabant ::

Et audiuit herodis rex manifes
tum enim factum est nomen
eius et dicebat quia iohannis baptiza
surrexit a mortuis · et propterea o
perantur uirtutes in illo adniautens

146

146 R

© The Board of Trinity College Dublin

dicebant quia helias est· alii uero dice
bant propheta est quasi unus ex profetis·
Quo audito herodis ait quem ego deco
llaui iohannem hic a mortuis surrexit
Ipse enim herodis missit ac tenuit
iohannem et uinxit eum in carcerem
propter herodiadem uxorem fratres
sui herodis autem insidiabatur illi et
uolebat eum occidere nec poterat he
rodis enim metuebat iohannem sciens
eum uirum iustum et scm et custodiebat
eum· et audito eo quod multa faciebat·
et libenter eum audiebat et cum dies
opor tunus accedisset herodis natalis
sui caenam fecit principibus et tribunis
et primis galileae· cumque introisset
filia ipsius herodiadis et saltasset

philipi fratris sui quia duxerat eum· Dicebat enim iohannis herodi
non licet tibi habere uxorem

© The Board of Trinity College Dublin

Et placuisset herodi simulque recumben
tibus rex ait puellae pete a me quod uis
et dabo tibi et iurauit illi multa quia quid
quid petieris dabo tibi licet dimedium reg
ni mei. Quae cum exisset dixit matri
suae quid petam et illa dixit caput io
hannis baptistae. cumque introisset
statim cum festinatione ad regem petiuit
dicens uolo ut protinus des mihi caput
iohannis baptistae in disco. Et contris
tatus est rex propter ius iurandum et
propter simul recumbentes noluit
eam contristare sed miso speculatore
praecipit adferri caput eius in disco
Et decolauit eum in carcere et adtulit
caput eius in disco et dedit illud puel
lae et puella dedit matri suae

147

147R

© The Board of Trinity College Dublin

Quo audito discipuli eius uenerunt et tu
lerunt corpus eius et possuerunt illud
in monumento

Et conuenientes apostoli ad ihm
renuntiauerunt illi omnia quae egerant
et docuerant

Et ait illis uenite seorsum in deser
tum locum et requiescite pussil
lum erant enim qui ueniebant et redie
bant multi et nec manducandi spatium
habebant

Et ascendens innaui habierunt
in desertum locum seor um et ui
derunt eos abeuntes et cognuerunt
mu ta et pedestre et de omnibus ciuita
tibus occurrerunt illuc et praeuenerunt
eos et exiens uidit turbam multam ihs

© The Board of Trinity College Dublin

Et misertus est super eos quia erant sicut
oues non habentes pastorem et coepit do
cere illos multa. Et cum iam hora multa
fierit accesserunt discipuli eius dicentes
Desertus est locus hic et iam hora pre
terit dimitte illos ut euntes in prox
imas uillas et uicos emant sibi cibos
quos manducent. Et respondens ait illis
date illis manducare. Et dixerunt ei
Euntes emamus denariis ducentis pa
nes et dabimus eis manducare. Et dicit
eis ihs quot panes habetis ite et uidete
Et cum cognouissent dicunt ei quinque
panes et duos pisces. Et praecepit illis
ut accumbere facerent omnes secundum
contubernia super uiridi faenum. Et dis
cubuerunt in partes per centenos et

148

148R

© The Board of Trinity College Dublin

per quinquagenos. Et acceptis quinque pa
nibus et duobus piscibus intuens in caelum
benedixit et fregit panes et dedit discipu
lis suis ut ponerent ante eos et duos pisces
diuisit omnibus et manducauerunt om
nes et saturati sunt et sustulerunt reli
quias fragmentorum duodecim cofinos
plenos et de piscibus. Erant autem qui man
ducauerunt quinque milia uirorum
Et statim cogit discipulos suos as
cendere in nauem ut praecederent
eum trans fretum ad bethsaidam dum
ipse dimitteret populum.
Et cum dimisisset eos abiit in montem
orare
Et cum sero esset iam erat nauis
in medio mari et ipse solus in terra

148 v

© The Board of Trinity College Dublin

Et uidens eos laborantes inremigando erat
enim uentus contrarius eis · Et circa quar
tam uigiliam noctis uenit ad eos super
mare ambulans et uolebat praeteri
re eos at illi ut uiderunt eum ambulan
tem super mare putauerunt fantasma
esse et exclamauerunt omnes enim eum
uiderunt et conturbati sunt et statim
loquutus est cum eis et dixit illis confidite
ego sum nolite timere ∴

Et ascendit ad illos in nauem
et cessauit uentus et plus magis intra se
stupebant et mirabantur non enim
intellexerunt de panibus erat enim
cor illorum obcaecatum et cum trans
fretassent peruenerunt in terram
genesareth et adplicuerunt ∴

149

© The Board of Trinity College Dublin

Cumque egressi essent de naui continuo
cognouerunt eum uiri loci illius et percur
rentes uniuersam regionem illam coe
perunt in grabattis eos qui se male ha
bebant circumferre ubi audiebant eum
esse et quocumque introibat in uicos
uel in uillas aut in ciuitates et in plateis po
nebant infirmos et deprecabantur eum
ut uel fimbriam uestimenti eius tangerent

Et quotquot tangebant eum salui
fiebant

Et conuenerunt ad eum farissei
et quidam de scribis uenien
tes ab hierusolimis et cum uidissent
quosdam ex discipulis suis communi
bus manibus id est non lotis mandu
care panes uituperauerunt farissei

© The Board of Trinity College Dublin

enim et omnes iudei nisi crebro lauent
manus non manducant tenentes tradi
tionem seniorum et a foro nisi babtiza
rentur non comedunt et alia multa sunt
quae tradita sunt illis seruare baptis
mata calicum et orceorum et aera
mentorum et lectorum ::
Et interrogabant eum farissei
et scribae dicentes quare dis
cipuli tui non ambulant iuxta traditi
onem seniorum sed communibus mani
b: manducant panem at ille respon
dens dixit eis bene profetauit essaias
de uobis hypocritis sicut scriptum
est populus hic labis me honorat
cor autem eorum longe est a me inua
nas
num autem me colunt docentes doctri

© The Board of Trinity College Dublin

Et mandata hominum relinquentes enim
mandatum dī tenentes traditionem ho
minum baptismata urceorum et cali
cum et alia similia his facitis multa.
Et dicebat illis bene inritam facitis man
datum dī ut traditionem uestram serue
tis moyses enim dixit honora patrem
tuum et matrem tuam et qui maledixerit
patri aut matri morte moriatur.
Uos autem dicitis si dixerit homo pa
tri aut matri corban quod est donum
quodcumque ex me tibi profuerit et ul
tra non dimittitis eum quicquam facere
patri suo aut matri rescindentes uerbum dī
per traditionem uestram quam tradidis
tis et similia huiusmodi multa facitis.
Et aduocans iterum turbam dicebat

© The Board of Trinity College Dublin

illis audite me omnes et intellegite nihil
est extra hominem introiens in eum qu
od possit eum quoinquinare sed quae
de homine procedunt illa sunt quae
communicant hominem si quis aures
habet audiendi audiat
Cum introissent in domum a tur
ba interrogabant eum discipu
li eius parabulam. Et ait illis sic et uos
inprudentes estis non intellegas quia om
ne quod extrinsecus introiens in homi
nem non potest eum communicare
quoniam non intrat in cor eius sed in uen
trem et in secessum exit purgans om
nes escas dicebat autem quoniam
quae de homine exeunt illa quoinqui
nant hominem ab intus enim de corde

151

151 R

© The Board of Trinity College Dublin

hominum cogitationes malae procedu
nt adulteria fornicationes humicidia
furta falsa testimonia auaritia nequi
tiae dolus inpudicitia oculus malus
blasfemiae superbia stultitia omnia
mala haec ab intus procedunt et com
monicant hominem ∴
Et inde surgens habiit in finibus tiri
et sidonis et egresus in domum neminem
uoluit scire et non potuit latere mu
lier enim statim ut audiuit de eo cuius
habebat filia spm inmundum intrauit
et procedit ad pedes eius · Erat enim
mulier gentalis syro fenissa genere ∴
Et Rogabat eum ut daemonium
eiceret de filia eius qui dixit illi
sine prius saturari filios non est enim

151v

© The Board of Trinity College Dublin

bonum sumere panem filiorum et mit
tere canibus· At illa respondit et di
cit ei utique domine nam et catuli submen
sa dominorum suorum comedunt
de micis puerorum Et ait illi ihs propter
sermonem hunc uade exit demonium
de filia tua Et cum abisset ad domum
suam inuenit puellam iacentem supra
lectum et demonium exisse ·:·

Et iterum exiens de finibus tyri et
uenit per sidonem ad mare
galileae inter medios fines decapul
eos Et adducunt ei surdum et mutum
Et depraecabantur eum ut inponat
illi manum Et adpraechendens eum
de turba deorsum missit digitos suos
in auriculas eius Et expuens tetigit lin

152

152 R

© The Board of Trinity College Dublin

guam eius & suspiciens in caelum & inge
muit & ait illi epphetha quod est aperire
& statim apertae sunt aures eius & solu
tum est uinculum linguae eius & loque
batur recte & praecipit illis ne cui di
cerent

Quanto autem eis praecipiebat tan
to magis plus praedicabant & eo
amplius admirabantur dicentes
Bene omnia fecit & surdos facit
audire & mutos loqui

In illis diebus iterum cum turba multa
esset nec haberent quod manduca
rent cum uocatis discipulis ait illis mi
sereor super turbam istam quia ecce
iam triduo sustinent me nec habent
quod manducent & si dimisero eos ieiu

© The Board of Trinity College Dublin

nos in domus suas deficient in uia quia

quidam exeis de longe uenerunt

Et Responderunt ei discipuli sui un

de istos poterit quis hic saturare pani

bus in solitudine Et interrogauit eos

quot panes habetis qui dixerunt ei sep

tem Et praecepit turbae discumbere

super terram Et accipiens septem panes

gratias agens fregit Et dabit discipu

lis suis ut adponerent Et adposuerunt

turbae Et habebant pisciculos paucos

Et ipsos benedixit Et iusit adponi illis

Et manducauerunt Et saturati sunt Et

sustulerunt quod superauerat de frag

mentis septem sportas plenas

Erant autem qui manducauerunt

quasi quattuor milia hominum

153

153 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et dimissit eos & statim asc·endens
in nauem cum discipulis suis uenit in par-
tes dalmanutha
Et exierunt farissei ad eum & coepe-
runt conquirere cum eo quaeren-
tes ab illo signum de caelo temptantes
eum & ingemescens sp̄u suo ait
Quid generatio ista signum quaerit
amen dico uobis non dabitur gene-
rationi isti signum & dimittens eos as-
cendit iterum in nauem habiit trans
fretum & obliti sunt discipuli eius su-
mire panes & nisi unum panem non
habent secum in naui
Et praecipiebat eis dicens · uidete
& cauete a fermento farisseorum
& a fermento herodis

153v

© The Board of Trinity College Dublin

Et cogitabant ad alterutrum dicen
tes quia panes non habemus quo
cognito ihs ait illis quid cogitatis in cor
dibus uestris quia panes non habetis non
dum cognoscetis nec intellegitis adhuc
caecatum habetis cor uestrum oculos
habentes non uidentes aures habentes
non audientes nec recordamini quando
quinque panes fregi in quinque milia ho
minum et quot cofinos fragmentorum
plenos sustulistis dicunt ei xii· Quan
do et septem panes in iiii milia hominū
et quot sportas fragmentorum tulis
tis· Et dicunt ei septem et dicebat eis quo
modo nondum intellegitis

Ueniunt in bethsaidam et ad
ducunt ei caecum et rogabant

154

154 R

© The Board of Trinity College Dublin

eum ut illum tangeret & adpraehens

manum caeci eduxit eum extra uicum

& expuens in oculos eius inpossitas ma-

nibus suis interrogauit eum si aliquid

uideret & aspiciens ait uideo homines

uelud arbores ambulantes deinde in-

possuit manum super oculos eius &

caepit uidere & restitutus est ita ut ui-

deret clare omnia & missit eum in domū

suam dicens uade in domum tuam & si

in uicum introieris nemini dixeris

Egresus est ihs & discipuli eius

in castella cessare pilippi & in uia in-

terrogabat discipulos suos dicens eis

Quem me dicunt esse homines. qui

responderunt illi dicentes iohannem

baptistam alii heliam alii uero heremi-

© The Board of Trinity College Dublin

tam quasi unum de profetis· tunc dicit illis·
uos uero quem me esse dicitis ⁛

Respondens petrus ait ei· tu es xps ⁛
Et comminatus est eis ne cui dicerent
de illo Et coepit docere illos quia oportet
filium hominis multa pati Et reprobari
a senioribus Et a summis sacerdotibus
Et scribis Et occidi Et post tres dies resur
gere Et palam uerbum loquebatur ⁛

Et adprachendens eum petrus coe
pit increpare eum qui conuersus Et ui
dens discipulos suos comminatus est
petro dicens uade retrome satanas quia
non sapis ea quae dei sunt sed quae sunt
hominum ⁛

Et conuocata turba cum discipulis
suis dixit eis si quis uult post me sequi

155

© The Board of Trinity College Dublin

abneget seipsum sibi & tollat crucem
suam & sequatur me qui enim uoluerit
animam suam saluam facere perdet
eam qui autem perdiderit animam
suam propter me & euangelium sal
uam eam faciet quid enim proderit
homini si lucretur mundum totum &
detrimentum faciat animae suae aut
quid dabit homo commotationem pro
anima sua :·

Qui enim me confessus fuerit &
uerba mea in generatione ista ad
ultera & peccatrice & filius hominis
confundet eum cum uenerit in gloria
patris sui cum angelis sc̄s ·:·

Et dicebat illis amen dico uobis
quia sunt quidam de hic stantibus qui

© The Board of Trinity College Dublin

non gustabunt mortem donec uideant
regnum di ueniens in uirtute sua ::
Et post dies septem adsumpsit
ihs petrum et iacobum et iaco
hannem et ducit illos in montem excel
sum seorsum solus et transfiguratus
est coram ipsis et uestimenta eius fac
ta sunt splendentia candida nimis
uelut nix qualia fullo super terram
non potest candida facere et appa
ruit illis helias cum moyse et erant
loquentes cum ihu et respondens ait
petrus ad ihm rabbi bonum est nobis
esse hic faciamus tria tabernacula
tibi unum et mosi unum et heliae u
num non enim sciebat quid diceret
erant enim timore exterriti et facta est

156R

© The Board of Trinity College Dublin

nubs obumbrans eos et uenit uox de nube
dicens hic est filius meus carissimus au
dite illum et statim circum spicientes
neminem amplius uiderunt nisi ihm
tantum secum. Et discendentibus illis
de monte praecipit illis ne cui quae ui
dissent narrarent nisi cum filius hom
nis resurrexit a mortuis
Et uerbum continuerunt apud se
conquirentes quid esset cum a mor R
tuis resurrexisset
d
Et interrogabant eum dicentes qui
ergo dicunt farisei et scribae quia he
liam oportet uenire primum. Qui res
pondens ait illis helias cum uenerit pri
mo restituit omnia. Et quomodo scrip
tum est in filium hominis ut multa pa

156v

© The Board of Trinity College Dublin

tiatur et contempnatur· sed dico uobis
quia et helias uenit et fecerunt illi que
cumque uoluerunt sicut scriptum est de eo

Et ueniens ad discipulos suos uidit
turbam magnam circa eos et scribas con
quirentes cum illis et confestim omnis
populus uidens eum stupefactus est et
expauerunt et adcurrentes salutabant
eum et interrogauit eos quid inter uos
conquiritis :·

Et respondens unus de turba dixit
magister adtuli filium meum ad te haben
tem spm inmutum qui ubicumque eum
adpraehenderit adlidit eum et spumat
et stridet dentibus et arescit et dixi
discipulis tuis ut eicerent illum et non
potuerunt qui respondens dicit eis :·

© The Board of Trinity College Dublin

O generatio incredula et peruersa quam
diu apud uos ero quamdiu uos patiar
adferte illum adme. Et adtulerunt eum
Et cum uidisset illum statim sps contur
bauit eum et elisus interra uolutaba
tur spumans. Et interrogauit patrem
eius quantum temporis est exquo hoc ei
accidit at ille ait ab infantia. Et fre
quenter eum in ignem et in aquas missit
ut eum perderet sed si quid potes ad
iuua nos misertus nostri. Ihs autem ait
illi si potes credere omnia possibilia
credenti. Et continuo exclamans pater
pueri cum lacrimis aiebat credo dne
adiuua incredulitatem meam

Et cum uideret ihs concurrentem
turbam comminatus est spui

© The Board of Trinity College Dublin

inmundo dicens illi surde et mute sps
ego tibi praecipio exi ab eo et amplius
ne introeas in eum et clamans multum
discerpens eum exiit ab eo et factus
est sicut mortuus ita ut multi dicerent
quia mortuus est ihs autem tenens ma
num eius eleuauit illum et surrexit

Et cum introisset in domum discipu
li eius secreto interrogabant eum qua
re nos non potuimus eicere eum et
dixit illis ihs hoc genus in nullo potest
exire nisi in oratione et ieiunio

Et inde profecti praetergrediebā
tur galileam nec uolebant
quemquam scire docebat autem disci
pulos suos et dicebat illis quoniam
filius hominis tradetur in manus homi
num

158

158R

© The Board of Trinity College Dublin

Et occident eum et occisus tertia die re-
surget at illi ignorabant uerbum et
timebant eum interrogare ∴
Et uenerunt cafarnaum qui cum
domi essent interrogabat eos
quid in uia tractabatis ∴
At illi tacebant siquidem inter se
in uia disputauerunt quis esset
illorum maior et residens uocauit
duodecim et ait illis si quis uult primus
esse erit omnium nouissimus et omni
um minister et accipiens puerum sta
tuit eum in medio eorum quem cum
conplexus est se et ait illis quisquis
unum ex huius modi pueris in nomin^e^
meo receperit me recipit
Et quicumque me susciperit

158v

© The Board of Trinity College Dublin

non me suscipit sed eum qui me missit ∴
Respondit illi iohannis dicens magis
ter uidimus quendam in nomine
tuo eicientem demonia qui non se sequi
tur nos et prohibuimus eum ihs au
tem ait nolite prohibere eum nemo
eum est enim qui facit uirtutem in no
mine meo et possit cito male loqui
de me qui enim non est aduersum uos
pro uobis est
Quisquis enim potum dederit uobis
calicem aquae in nomine meo quia
xpi estis amen dico uobis quia non per
det mercem suam
Et quisquis scandalizauerit unu
ex his pussillis credentibus in
me bonum est illi magis si circum

159

159 R
© The Board of Trinity College Dublin

daretur mola asinaria in collo eius
et in mare mitteretur :·

Et si scandalizauerit te manus
tua abscide illam bonum est
tibi debilem introiere in uitam quam
duas manus habentem ire in gehen
nam ignis inextinguibilis

Ubi uermis eorum non moritur et
ignis non extinguetur. Et si pes tuus
te scandalizat amputa illum
bonum est tibi clodum introire in
uitam aeternam quam duos pedes
habentem mitti in gehennam ignis non
extinguibilis ubi uermis eorum non mo
ritur. Et ignis non extinguitur. quod oc
lus tuus scandalizat te eice illum
bonum est tibi luscum introire in regn

© The Board of Trinity College Dublin

inregnum dī quamduos oculos haben
tem mitti ingehennam ignis ubiuermis
eorum nonmoritur. et ignis nonextingui
tur. omnis enim igne salietur et omnis
uictima sallitur ::

Bonum est sal quodsi sal insulsum
fuerit inquoillud condietis habete in
uobis salem :: Et pacem habete
inter uos ::

Et inde exsurgens uenit infines
iudeae ultra iordanen et conueniunt
iterum adeum turbae et sicut consue
rat iterum docebat eos

Accedentes farisei interroga ba
nt eum si licet uiro uxorem dimittere
temptantes eum. At ille respondens
Dixit eis quid uobis praecepit moyses

160

© The Board of Trinity College Dublin

quidixerunt moyses permissit libel
lum repudi scribere et dimittere qui
bus respondens ihs ait adduritiam cor
dis uestri scripsit uobis praeceptum
illud abinitio autem creaturae mas
culum et feminam fecit eos ds prop
ter hoc relinquet homo patrem suum
et matrem suam et adherebit uxori
suae et erunt duo in carne una itaq;
iam non sunt duo sed una caro quod
ergo ds iunxit homo non separet
Et in domu iterum discipuli eius
interrogauerunt eum de eodem
Et ait illis quicumque dimisse
rit uxorem suam et aliam duxerit
adulterium conmittit super eam
Et si uxor dimisserit uirum suum et

© The Board of Trinity College Dublin

alii nupserit mechatur

Et offerebant illi paruulos ut
tangeret illos discipuli autem commi
nabantur offe- rentibus quos cum ui
deret ihs indigne tulit et ait illis sine
te paruulos uenire ad me et ne pro
hibueritis eos talium enim est regnum
di · Amen dico uobis quisque non re
ceperit regnum di uelud paruulus
non intrabit in illud Et conplexans
eos Et inponens manus super illos
benedicebat eos

Et cum egresus esset in uiam
procurrens quidam genu flexo an
te eum rogabat eum magister
bone quid faciam uitam aeternam
recipiam

© The Board of Trinity College Dublin

Ihs autem dixit ei quid me dicis bo
num nemo bonus nisi unus ds prae
cepta nosti · ne adulterabis ne occides ne
furteris ne falsum testimonium dixe
ris ne fraudem feceris honora pa
trem tuum et matrem ∴ Et ille res
pondens ait illi magister omnia hec
seruaui a iuuentute mea ∴
Ihs autem intuitus eum dilexit
eum et dixit illi unum tibi deest
uade quaecumque habes uende et
da pauperibus et habebis thesaurum
in caelo et ueni sequere me ∴
Qui contristatus in uerbo hoc habiit
merens · Erat enim habens pos
sesiones multas et circum spiciens
ihs ait discipulis suis · quam difficile

161 v

© The Board of Trinity College Dublin

qui pecunias habent in regnum dī in-
troibunt· Discipuli autem eius obstu-
pescebant in uerbis eius ∴ At ihs rur-
sus respondens ait illis filioli quam
defficile est confidentes in pecuniis
in regnum dī introire· Facilius est
enim camellum per foramen acus trans-
sire· quam diuitem intrare in regnum
dī qui magis mirabantur dicentes ad
semet ipsos & quis potest saluus fi-
eri & intuens illos ihs ait apud hom-
nes quidem inpossibile est sed non
aput dm̄ omnia enim possibilia sunt
apud dm̄ ∴
Coepit petrus dicere ei ecce nos
dimissimus omnia & secuti sumus
te quid erit nobis ∴

© The Board of Trinity College Dublin

Respondens ihs ait amen dico uobis
nemo est qui reliquerit domum aut
fratres aut sorores aut matrem aut
patrem aut filios aut agros propter
me et propter euangelium qui non ac
cipiet centies tantum nunc in tempore
hoc in saeculo uenturo uitam aeternam
Qui autem reliquerit domum et fra
tres et sorores et matres et filios et ag
ros cum persecutionibus et in futuro
uitam aeternam accipiet
Multa autem erunt primi nouissi
mi et nouissimi primi
Erant autem in uia ascendentes
hierusolima et praecedebat illos
ihs et stupebant et sequentes time
bant et adsumens iterum xii cae

162 V

© The Board of Trinity College Dublin

pit illis dicere quae essent ei uentura
quia ecce ascendimus hierusolimam
et filius hominis tradetur principib;
sacerdotum et scribis et senioribus
et dampnabunt eum morte et tra-
dent eum gentibus et inludent ei et con-
spuent in eum et flagillabunt eum
et interficient eum et tertia die resur-
Et accedunt ad eum iacobus et
iohannis filii zebedei dicen-
tes magister uolumus ut quodcumq;
petierimus facias nobis. At ille dixit
eis quid uultis ut faciam uobis et dix-
erunt da nobis ut unus ad dexteram
tuam et alius ad sinistram sedeamus
in gloria tua. Ihs autem ait eis nes-
citis quid petatis potestis bibere cali-

163R

© The Board of Trinity College Dublin

quem ego bibo aut baptismo quo ego bapti
zor baptizari :- At illi dixerunt ei pos
sumus :- Ihs autem dixit eis calicem
quidem quem ego bibo bibetis et baptis
mum quo ego baptizor baptizamini·
sedere autem ad dexteram meam uel
ad sinistram non est meum dare uobis
sed quibus paratum est :-
Et audientes decem caeperunt
indignari de iacobo et iohanne·· Ihs h
uocans eos ait illis scitis quia hii qui
uidentur principari gentibus dominan
tur eis et principes eorum potestatem
habent ipsorum non ita est autem in
uos sed quicumque uoluerit fieri
maior erit uester minister et quicum
que uoluerit primus esse in uobis

© The Board of Trinity College Dublin

primus esse erit omnium seruus

Nam et filius hominis non uenit ut
ministraretur ei · Sed ut ministra
ra et daret animam suam redempti
onem pro multis

Et uenerunt hericho et proficis
cente eo de hericho et discipuli
eius et plurima multitudine filius
cuiusdam timei barthimeus · Caecus
sedebat uiam iuxta mendicans qui
cum audisset quia ihs nazareus est
Coepit clamare et dicere fili dauid
ihu misserere mei Et commina ban
tur illi multi ut taceret at ille multo
magis clamabat fili dauid missere
re mei · Et stans ihs praecipit illum
uocari Et uocant caecum dicentes ei

164

© The Board of Trinity College Dublin

animo aequiore esto surge uocat te qui pro
iecto uestimento suo exiliens uenit ad eum
Et respondens ei ihs dixit quid uis tibi fa
ciam caecus autem dixit ei rabboni ut
uideam ihs autem ait illi uade fides
tua te saluam fecit et confestim uidit
et sequebatur eum in uia
Et cum adpropinquarent ihs
Ierusolimae et bethaniae ad
montem oliueti mittit duos de discipulis
suis et ait illis ite in castellum quod est
contra uos et statim introeuntes illud
inuenietis pullum assinae ligatum
super quem nemo adhuc hominum se
dit soluite illum et adducite et si quis
uobis dixerit quid facitis hoc dicite quia
dno neccessarius est et continuo illum

© The Board of Trinity College Dublin

dimittat huc

Et abeuntes inuenerunt pullum li
gatum ante ianuam foris in
biuio et soluunt eum et quidam de illic
stantibus dicebant illis quid facitis sol
uentes pullum qui dixerunt eis sicut
praeceperat illis ihs et dimisserunt
eis et adduxerunt pullum ad ihm · Et in
possuerunt illi uestimenta sua et se
dit super eum multa autem uestimenta
sua strauerunt in uia alii autem fron
de scidebant de arborib: et sternebant
in uia

Et qui praeibant et qui sequebantur
clamabant dicentes ·
Osanna benedictus qui uenit in no
mine dni · Benedictum qui uenit regnum

165

© The Board of Trinity College Dublin

sis :·

patris nostri dauid ossanna in excel

Et introiuit hierusolimam in tem
plum et circum spectis omnib:
cum iam uespera esset hora :·

Exiuit in bethaniam cum duodecim
discipulis suis· Et alia die cum exi
rent a bethania cum xii· essuriit cumq:
uidisset a longe ficum habentem folia
uenit uidere si quid forte inueniret
in ea Et cum uenisset ad eam nihil in
uenit praeter folia non enim erat
tempus ficorum Et respondens dixit
ei iam non amplius in aeternum quis
quam fructum ex te manducet Et au
diebant discipuli eius :·

Et ueniunt in hierusolimam
Et cum introisset templum

© The Board of Trinity College Dublin

caepit eiecere uendentes & ementes in
templo ⁘ & mensas nummulariorum
& cathedras uendentium columbas
euerit & non sinebat quisquam ut
uas transferre per templum & docebat
dicens eis nonne scriptum est quia domus
mea domus orationis uocabitur omnib:
gentibus uos autem fecistis eam spelon
cam latronum

Et audito principes sacerdotum
& scribae quaerebant quomodo
eum perderent timebant enim eum
quia uniuersa turba mirabatur
super doctrinam eius

Et cum uespera facta esse egre
diebatur de ciuitate & cum
mane transirent uiderunt ficum

166

166R

© The Board of Trinity College Dublin

aridam factam a radicibus et recorda
tus petrus dicit ei rabbi · Ecce ficus cuim
ledixisti aruit

Et respo[illegible]d[illegible] [illegible] [illegible] habete
fidem [illegible] [illegible]co uobis quia
quicumque dixerit huic monti tollere et
mittere in mare et non essitauerit in cor
de suo sed crediderit quia quodcumq:
dixerit fiet ei

Propter ea dico uobis omnia quae
cumque orantes petitis credite
quia accipietis et uenient uobis

Et cum sta bitis adorationem
dimittete siquid habetis ad
uersus aliquem et ut pater uester qui
in caelis est dimittat uobis peccata
uestra quod si uos non dimisseritis

hominibus nec pater uester qui in caelis est
dimittet uobis peccata uestra.
Et ueniunt rursus hierusolimam
et cum ambularet in templum
accesserunt ad eum summi sacerdotes
et scribae et seniores et dicunt illi in
qua potestate haec facis et quis tibi
dedit hanc potestatem ut haec facias.
Ihs autem respondens ait illis in
terrogabo uos et ego unum uerbum
et respondete mihi et dicam uobis in qua
potestate haec faciam baptismum
iohannis de caelo erat an ex hominib:
respondete mihi at illi cogitabant
inter se dicentes si dixerimus de caelo
dicet nobis quare non credidistis ei.
Si dicimus ex hominibus timemus

© The Board of Trinity College Dublin

populum omnes enim habebant iohan
nem quia uere profeta esset. Et respon
dentes dixerunt Ihu nescimus. Respon
dit ihs ait illis neque ego dico uobis
in qua potestate haec facio :·

Et coepit illis in parabulis loqui
Uineam pastinauit homo et
circumdedit sepem et fodit lacum
et aedificauit turrem et locauit eam
agricolis et peregre profectus est
et missit et agricolas in tempore ser
uum ut ab agricolis acciperet de fruc
tu uineae qui adprachensum eum cae
derunt et dim[i]sserunt uacuum et
iterum missit ad illos alium seruum
et illum in capite uulnerauerunt et
contumiliis adfecerunt et rursum

167v

© The Board of Trinity College Dublin

alium missit seruum & illum occide-
runt & plures alios quosdam cae-
dentes alios uero occidentes · Adhuc
ergo unum habens filium carissimum
& illum missit ad eos nouissimum
dicens quia uerebuntur filium meum
coloni autem dixerunt ad inuicem hic
est heres uenite occidamus eum &
nostra erit hereditas & adpraehen-
dentes eum occiderunt & eicerunt
extra uineam quid ergo faciet dns
uineae ueniet & perdet colonos &
dabit uineam aliis nec scripturam ha
nc legistis :: Lapidem quem repro
bauerunt aedificantes hic factus est
in caput anguli a dno factus est istud
& hoc est mirabile in oculis nostris ::

168

168R

© The Board of Trinity College Dublin

Et quaerebant eum tenere et ti
muerunt turbam cognuerunt
enim quia ad eos parabulam hanc dix
erat et relicto eo abierunt
Et mittunt ad eum quosdam ex pha
risseis et herodianis ut eum
caperent in uerbo qui uenientes dicunt
ei magister scimus quia uerax es et non
curas quemquam nec enim uides in
faciem hominum sed in ueritate uiam
di doces dic ergo nobis licet dari tribu
tum cessari an non dabimus qui sciens
uersutias eorum ait illis ihs quid me
temptatis hipocritae adferte mihi
denarium ut uideam. At illi attule
runt ei et ait illis cuius est imago
haec et inscriptio et dicunt illi cessa

© The Board of Trinity College Dublin

ris respondens autem ihs ait illis·
Reddite ergo quae sunt cessaris cessari
Et quae sunt dei deo et mirabantur sup reg
Et uenerunt ad eum saducei qui di
cunt non esse resurrectionem et inter
rogabant eum dicentes magister moy
ses nobis scripsit ut si cuius frater mor
tuus fuerit et dimisserit uxorem et
filios non reliquerit ut accipiat fra
ter eius uxorem ipsius et resuscitet se
men fratri suo· Septem ergo fratres
fuerunt apud nos et primus accipit
uxorem et mortuus est non relicto semi
ne et secundus accipit eam et mortu
us est nec iste reliquit semen· i· Et ter
tius similiter
Et acciperunt eam similiter

© The Board of Trinity College Dublin

septem et non reliquerunt semen nouis
sima omnium defuncta est mulier in
resurrectione ergo cum resurrexerint
cuius de eis erit uxor septem enim ha
buerunt eam uxorem · Et respondens
ihs ait illis nonne ideo erratis nescientes
scripturas neque uirtutem dni · Cum
enim a mortuis resurrexerint neq:
nubent neque nubentur sed erunt
sicut angeli in caelis · De mortuis au
tem quod resurgant non legistis in li
bro moysi super rubum quomodo dix
it illi ds inquiens ego sum ds abracham
et ds isaac et ds iacob · Non est ds mor
tuorum sed ds uiuentium · Uos ergo
multum erratis et accessit unus de
scribis qui audierat illos conquirentes

© The Board of Trinity College Dublin

Et uidens quia responderat illis bene
interrogauit eum dicens magister quod
est primum omnium mandatum
Ihs autem respondit ei quia primum
omnium mandatum est. Audi israhel
dns ds noster unus est ds
Et diliges dnm dm tuum ex toto corde
tuo et ex tota anima tua et ex tota mente
tua et ex tota uirtute tua. Hoc est pri
mum mandatum secundum autem si
mile illi diliges proximum tuum tamquam
te ipsum maius horum omnium aliud
mandatum non est
Et ait illi scriba bene magister in
ueritate dixisti quia unus est ds
et non est alius praeter eum ut diligatur
ex toto corde et ex toto intellectu et ex

170

170R
© The Board of Trinity College Dublin

tota anima et ex tota fortitudine et dile
gere proximum tuum quam te ipsum mai
us est omnibus holocaustomatib: et
sacrificiis. Ihs autem uidens quod sapi
enter respondisset dixit illi non es lon
ge a regno dī ::
Et nemo iam audebat eum in
terrogare
Et respondens ihs dicebat docens
in templo quomodo dicunt scri
bae xp̄m filium esse dauid ipse enim
dauid dicit in spu sco. Dixit dn̄s dn̄o
meo sede a dextris meis donec ponam
inimicos tuos scabillum pedum tuorum.
Ipse ergo dauid dicit eum dn̄m et unde
est filius eius et multa turba eum
libenter audiuit ::

© The Board of Trinity College Dublin

Et dicebat eis in doctrina sua ca
vete a scribis · qui volunt
in stolis ambulare et salutari in fore
et in primis cathedris sedere in sina
gogis et primos discubitos in caenis ::
Qui devorant domus viduarum
et pupillorum occassione longa
orantes isti accipient maius iudicium ::
Et sedens ihs contra gazophila
cium aspiciebat quomodo tur
ba iactaret aes in gazo filacium
et multa divites iactabant multa
cum venisse autem una vidua pau
percula missit era duo minuta quod
est quadrans et convocatis discipu
los suos ait illis amen dico vobis quo
niam vidua haec paupercula plus

© The Board of Trinity College Dublin

omnibus missit qui misserunt in gazo
philacium · Omnes enim ex eo quod ha
bundabat illis misserunt · Haec ue
ro de penuria sua omnia quae habuit
missit totum uictum suum
Et cum egrederetur de templo
ait illi unus ex discipulis suis
magister aspice quales lapides et
quales structurae templi et res
pondens ihs ait illi uides has omnes
magnas ae dificationes non relin
quetur lapis super laper lapidem
qui non distruatur
Et cum sederent in montem ole
uarum contra templum in
terrogabant eum separatim ptrus
et iacobus et iohannis et andreas

171v

© The Board of Trinity College Dublin

dic nobis quando ista fient et quod
signum erit quando haec omnia in
cipient consummari et respondens
ihs caepit dicere illis uidete ne qui
suos seducat. Multa enim uenient
in nomine meo dicentes quia ego sum
xps et multos seducent cum autem
uideritis bella et opiniones bellorum
ne timueritis. Oportet enim fieri sed
nondum est finis exsurget autem
gens in gentem et regnum super regnum
et erunt terrae motus per loca et
fames initium dolorum haec omnia
Uidete autem uos met ipsos tra
dent enim uos in concilis et in
sinagogis suis uapulabitis et ante
praesides et reges stabitis propter
me

172

172 R

© The Board of Trinity College Dublin

in testimonium illis
Et in omnes gentes primum opor
tet praedicari euangelium
Et cum duxerint uos tradentes
nolite praecogitare quid lo
quamini sed quod datum uobis fu
erit in illa hora id loquemini non
enim eritas uos loquentes sed sp̄s sc̄s
qui loquitur in uobis tradet autem
frater fratrem in mortem et pater
filium et consurgent filii in parentes
et morte adficient eos et eritas odio
omnibus propter nomen meum qui
autem sustenuerit usque in finem
hic saluus erit
Cum autem uideritas abhominati
onem desolationis stantem ubi
172 v
© The Board of Trinity College Dublin

non debet qui legit intellegat

Tunc qui in iudea sunt fugiant ad
montes et qui supra tectum ne
discendat in domum nec introeat ut
tollat aliquid de domu sua. Et qui in
agro erit non reuertatur tollere ues
timentum suum

Ve autem pregnantib: et nutrientib:
in illis diebus

Orate autem ut hieme non fiat
fuga uestra uel sabbato

Erunt enim dies illi tribulationes
tales quales non fuerunt ab ini
tio creaturae quam condedit ds us
que nunc neque fient

Et nisi breuiasset dns dies non
fuisset salua omnis caro sed

© The Board of Trinity College Dublin

propter electos quos elegit brebi
abit dies ::

Tunc si quis uobis dixerit
ecce hic est xps et ecce illic
ne credideritis

Exsurgent enim seudo xpi et
seudo profetae et dabunt
signa et prodigia et ad seducendos
si potest fieri etiam electos uos au
tem uidete ecce praedixi uobis omnia

In illis dieb: post tribulationem
illam sol contenebrabitur et
luna non dabit splendorem suum
et stellae caeli erunt decidentes
et uirtutes quae sunt in caelis con
mouebuntur

Tunc uidebunt filium

© The Board of Trinity College Dublin

hominis uenientem in nubibus cum
uirtute magna et gloria et tunc mit
tet angelos suos et congregabunt
electos suos. et congregabunt a qua
tuor uentis a summo terrae usque
ad summum caeli. A ficulnia autem
arbore discite parabulam cum
iam ramus eius tener fuerit et fo
lia nata fuerint cognoscitis quia
in proximo sit aestas sic et uos cum
uideritis haec omnia fieri scitote
quod in proximo sit in ianuis amen
dico uobis quoniam non transiet
generatio haec donec omnia ista
fiant caelum et terra transibunt
uerba autem mea non transibunt.
De die autem illa et hora nemo

© The Board of Trinity College Dublin

scit neque angeli in caelo neq: filius
hominis nisi pater
Videte uigilate et orate nescitis
enim qua hora uel tempus sit
Sicut homo qui peregre profec
tus est reliquit domum suam
et dedit seruis suis potestatem cui
usque operis et ianuatori praece
pit ut uigilaret
Vigilate ergo nescitis enim quan
do dns domus ueniat sero an
media nocte an galli cantu an
mane ne cum uenerit repente inue
niat uos dormientes quod autem
uobis dico omnib: dico uigilate
Erat autem pascha et azemo
rum post biduum

174v

© The Board of Trinity College Dublin

Et querebant summi sacerdotes
et scribae quomodo eum do
lo tenerent et occiderent · Dicebant
enim non in die festo ne forte tumul
tus fieret in populos
Et cum esset in bethania in do
mu simonis leprosi et recu
berit uenit mulier habens alabastrū
ungenta pretiosi nardi spicati et
fracto alabastro effudit super ca
put eius erant autem quidam indig
ne ferentes inter semet ipsos de dis
cipulis et dicentes ut quid perditio
ista ungenti facta est poterat enim
unguentum istud uenundari plus
quam trecentis denaris et dari pa
perib: et fremebant in eam · Ihs

175

175 R

© The Board of Trinity College Dublin

autem dixit illis sinete eum quid mo
lesti estis illi bonum opus operata
est in me semper enim pauperes ha
bebitis uobiscum et cum uolueritis po
testis illis benefacere me autem
non semper habebitis
Quod habuit haec fecit preuenit
enim ungere corpus meum in se
pulturam. Amen dico uobis ubi cum
que praedicatum fuerit euangeli
um istud in uniuersum mundum et
quod fecit haec narrabitur in memo
riam eius
Et iudas scarioth es unus de
duodecim abiit ad summos
sacerdotes ut proderet eum illis
qui audientes gauissi sunt et prom[s]

© The Board of Trinity College Dublin

serunt ei pecuniam se daturos & ex
eo querebant quomodo eum oportu
ne traderet. Et primo die azemorū
quando pascha immolabant dicunt
ei discipuli quo uis iamus & paremus
tibi ut manduces pascha & mittit
duos ex discipulis suis & dicit illis ite
in ciuitatem & occurret uobis homo
lagunam aque baiolans sequemi
ni eum & quocumq: introierit di
cite domino domus quia magister
dicit ubi est reffectio mea ibi pas
cha cum discipulis meis manducem
& ipse uobis demonstrabit cena
culum grande stratum & illic pa
rate nobis & abierunt discipuli
eius & uenerunt in ciuitatem &

176

© The Board of Trinity College Dublin

inuenerunt sicut dixerat illis et pa
rauerunt pascha :·
Vespere autem facto uenit
cum xii· et discumbentibus eis et
manducantibus ait illis ihs
Amen dico uobis quia unus ex
uobis me tradet qui manducat
mecum
Et illi coeperunt contristari
et dicere ei singillatim num
quid ego sum
Qui ait illis unus de duodecim
qui intingit mecum manum in
catino et filius quidem hominis
uadit sicut scriptum est de eo
uae autem homini illi per quem
filius hominis tradetur :·

© The Board of Trinity College Dublin

Bonum est eis non esse natus
homo ille ∴
Et manducantibus illis accipit
ihs panem et benedixit et fre
git et dedit eis et ait sumite hoc est
corpus meum
Et accepto calice gratias agens
dedit eis et biberunt ex illo
omnes · Et ait illis hic est sanguis meus
novi et aeterni testamenti qui pro
multis effundetur in remisionem
peccatorum amen dico vobis quia
iam non bibam de generatione vitis
usque in diem illum cum illud nobis
cum bibam novum in regno di ∴
Et hymno dicto exierunt in mon
tem oliuarum

177

© The Board of Trinity College Dublin

Et ait illis ihs omnes uos scanda
lum patiemini in me in ista nocte
Quia scriptum est percutiam
pastorem et dispergentur o
ues gregis sed postquam resur
rexero praecedam uos in galileam
Petrus uero ait ei et si omnes scan
dalizati fuerint sed non ego.
Et ait illi ihs amen dico tibi quia
tu hodie in nocte hac prius quam
bis gallus uocem dederit ter me es
negaturus
At ille magis loquebatur et si o
portuerit me simul commori
tibi non te negabo similiter autem
et omnes dicebant
Et ueniunt in praedium cuius no

© The Board of Trinity College Dublin

ecce qui me tradet prope est
Et adhuc eo loquente uenit
iudas scarioth unus e xii
et cum eo turba multa cum gladiis
et fustibus a summis sacerdotib:
et scribis et senioribus
Dedit autem traditor eius sig
num dicens eis quemcumque
osculatus fuero ipse est tenete eum
et adducite. Et cum uenisset statim
accedens ad eum ait rabbi et oscula
tus est eum alli in manus iniecerunt
ihesum et tenuerunt eum
Unus autem quidam de circum
stantibus educens gladium
percussit seruum principis summi
sacerdotis et amputauit illi auri

178

© The Board of Trinity College Dublin

culam eius

Et respondens ait illis ihs tam
quam ad latronem existis cum
gladiis et lignis conpraehendere me
cotidie eram apud uos in templo
docens et non me tenuistis sed ut in
pleantur scripturae

Tunc discipuli eius reliquerunt eum
omnes et fugerunt

Adoliscens autem quidam se
quebatur eum amictus sin
done super nudo et tenuerunt eum
at ille ei ectas ındone nudus fugit
ab eis

Et adduxerunt ihm ad summum
sacerdotem et conueniunt
omnes sacerdotes et scribae et senio
res

178v

© The Board of Trinity College Dublin

Petrus autem secutus est eum
a longe usque in atrium sum
mi sacerdotis Et sedebat cum
ministris Et tale faciebat se adign em
Omni uero sacerdotes Et omne
consilium querebant aduersus
ihm testimonium ut eum morti tra
derent nec inueniebant multa enim
testimonium falsum dicebant ad
uersus eum Et cumuenientia testimo
nia non erant
Et quidam surgentes falsum
testimonium ferebant aduer
sus eum dicentes quoniam nos au
diuimus eum dicentem Ego desoluam
templum hoc manu factum Et post
triduum Aliud non manu factum

179

179R

© The Board of Trinity College Dublin

aedificabo Et non erat conueniens tes
timonium illorum exsurgens sum
mus sacerdos in medium Et interro
gauit ihm̄ dicens non respondis quic
quam ad ea quae tibi obiciuntur ab
his ille autem tacebat Et nihil re
spondit rursum summus sacerdos
interrogabat eum Et dicit tu es
xp̄s filius dī benedicti
Ihs autem dixit ei Ego sum Et ui
debitis filium hominis seden
tem adextris uirtutis Et uenientem
innubibus caeli
Summus autem sacerdos scidit
uestamenta sua Et ait
Quid adhuc desideramus testes
audistis blasfemiam eius quid

179v

© The Board of Trinity College Dublin

uobis uidetur qui omnes contempna
uerunt eum esse reum mortis

Et coeperunt quidam conspu
ere eum et uelare faciem
eius et colophis eum cedere et dice
re ei profetiza et ministri alapis
caedebant eum

Et cum esse petrus in atrio se
orsum uenit una ex ancillis
summi sacerdotis et cum uidisse
petrum cale facientem se aspiciens
illum ait et tu cum ihu nazareno
eras at ille negauit dicens neque
scio neque noui quid dicas

Et exiit foras ante atrium
et gallus cantauit rursus
autem cum uidisse illum ancilla

180

© The Board of Trinity College Dublin

coepit dicere circumstantibus quia
hic ex illis est at ille iterum negauit
et post pussillum rursus qui adsta
bant dicebant petro uere ex illis es
nam et galileus es ille autem coe
pit anathemazare et iurare quia
nescio hominem istum quem dicitis
et statim iterum gallus cantauit
Et recordatus est petrus uer
bi ihu quod dixerat ei pri
us quam gallus canta bis ter me
negabis et coepit flere
Et confestim mane consilium
facientes summi sacerdo
tes cum senioribus et scribis et uni
uerso concilio diderunt
Uincentes ihm duxerunt et tra

180v
© The Board of Trinity College Dublin

eum pilato
Et interrogauit eum pilatus
tu es rex iudeorum at ille
respondens ei ait tu dicis
Et accussabant eum summi
sacerdotes in multis ipse ue
ro nihil respondit · Pilatus autem
rursum interrogabat eum dicens
non respondis quicquam uide in
quantis te accussant · Ihs autem
amplius nihil respondit ita ut mira
retur pilatus
Per diem autem festum dimitte
re solebat illis unum ex uinc
tis quemcumque petissent
Erat autem in carcere qui dice
batur barabbas qui cum sedi
tiosis

181

© The Board of Trinity College Dublin

erat uinctus qui fecerat insiditione
homicidium Et cum ascendisset tur
ba coepit rogare sicut semper fa
ciebat illis per diem sollemnem
ut dimitteret unum uinctum pilatus
autem respondit eis Et dixit uultis
dimittam uobis regem iudeorum sci
ebat enim quod per inuidiam tradi
derunt eum summi sacerdotes
Pontifices autem concitau
uerunt turbam ut magis
barabban dimitteret eis
Pilatus autem iterum respon
dens ait illis quid ergo uultis
ut faciam regi iudeorum at illi cla
mabant iterum dicentes crucifige
eum pilatus uero dicebat eis quid

© The Board of Trinity College Dublin

enim mali fecit. At illi magis clama
bant crucifige eum

Pilatus autem uolens propopu
lo satis facere dimissit illis bar
ban et tradidit ihm flagillis cessum
ut crucifigeretur :·

Milites autem duxerunt eum
in atrium praetorii
Et conuocant totam cohortem
Et induerunt eum purpuram et
inponunt ei plectentes spineam coro
nam et coeperunt salutare eum
dicentes haue rex iudeorum Et percu
tiebant capud eius harundine et con
spuebant eum et ponentes genua
adorabant eum

Et postquam inluserunt ei et

182

182R

© The Board of Trinity College Dublin

uerunt illum purpura et induerunt
eum uestamentis suis

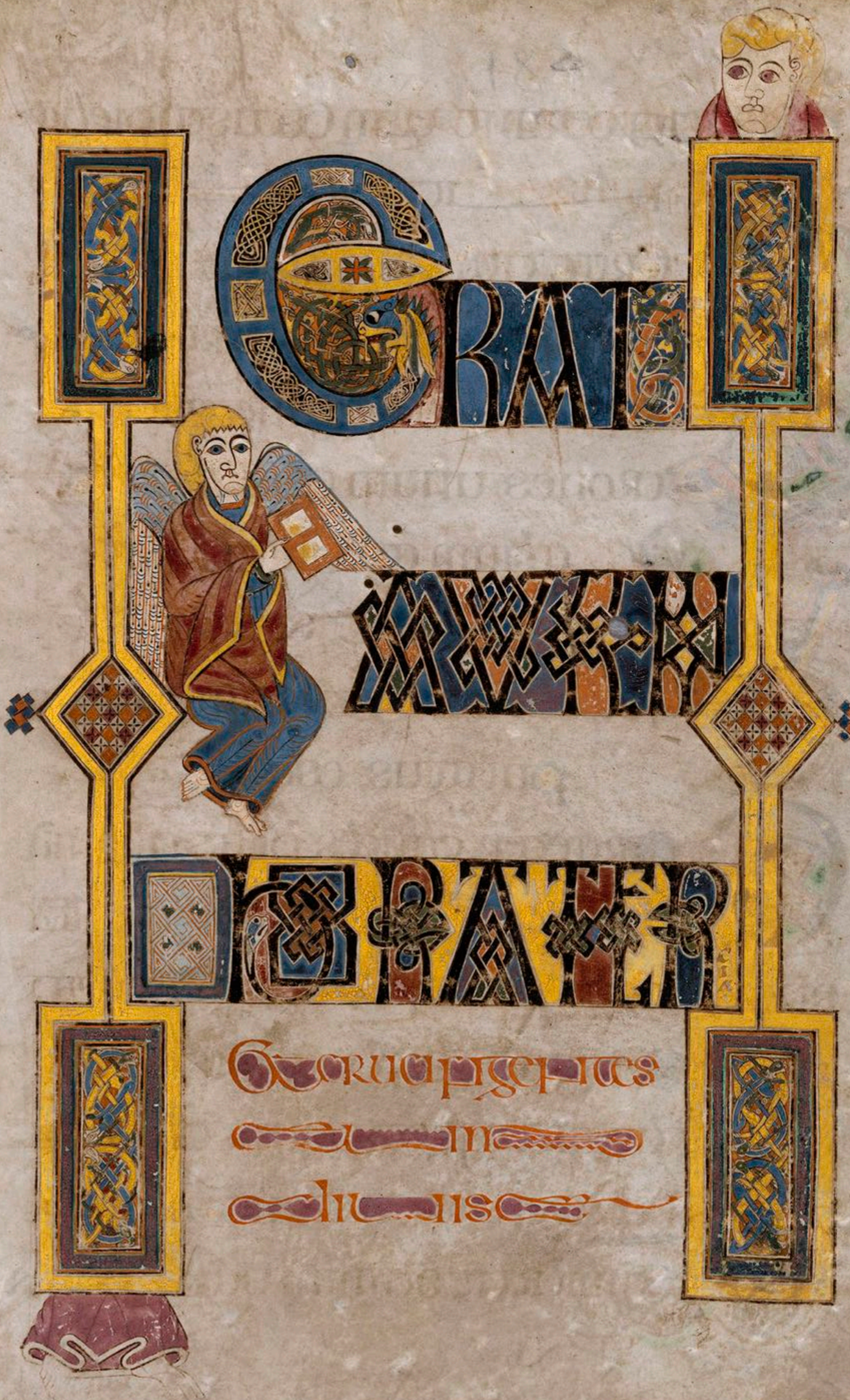
Et educunt illum ut crucifige
rent eum et angarizaue
runt praetereuntem quendam
simonem cyrineum uenientem de
uilla patrem alexandri et rufi
ut tolleret crucem eius

Et perducunt illum in golgo
tha locum quod est inter
praetatum caluariae locus

Et dabant ei bibere murra
tum uinum et non accepit

Et crucifigentes eum diuise
runt uestimenta eius mit
tentes sortem super eis quis quid
tolleret

© The Board of Trinity College Dublin



183 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et crucifixerunt eum et custodieba

nt eum

Erat titulus causae eius in

scriptus rex iudeorum

Cum eo crucifigunt duos la

trones unum ad dextris et

alium a sinistris eius

Vt ad impleta est scriptura

quae dicit et cum iniquis de

putatus est ::

Et praeter euntes blasphema

bant eum mouentes capita

sua et dicentes ua qui distruit tem

plum et in trib: dieb: aedificat il

lud saluum te fac ipsum discen

dens de cruce

Et similiter summi sacerdotes

© The Board of Trinity College Dublin

inludentes ad alterutrum cum scri
bis dicebant alios saluos fecit se
ipsum non potest saluum facere
xps rex israhel discendat nunc
de cruce ut uideamus et credamus ei
Et qui cum eo crucifixi erant con
uiciebantur ei
Et facta hora sexta tenebre
factae sunt super totam
terram usque ad horam nonam
Et hora nona exclamauit
ihs uoce magna dicens
helio helio lamasabacthani quod
est interpraetatum ds ds meus ut
quid me dereliquisti Et quidam
de circumstantibus audientes dice
bant ecce heliam uocat iste

184 R
© The Board of Trinity College Dublin

Currens autem unus ex eis
& implens spongiam aceto
circumponensque calamo potum
dabat ei dicens
Sinite uideamus si ueniat helias
ad deponendum eum
Ihs autem emissa uoce magna
expirauit
Et uelum templi scisum est in
duas partes a summo usq;
deorsum
Videns autem centorio qui ex ad
uersos stabat quia sic clamans
expirasse ait uere homo hic fili
us erat dī
Erant autem & mulieres de lon
ge aspicientes inter quas era
t

© The Board of Trinity College Dublin

maria magdalene et maria iacobi
minoris et ioseph mater et salo
mae et cum esset in galilea seq:
bantur eum et ministrabant ei·
Et aliae multae quae simul cū
eo ascenderant hierusolima
Et cum iam sero esset factū
quia erat parasceue quod
est ante sabbatum uenit ioseph
ab arimathia nobilis decurio qui
et ipse erat exspectans regnum
dī et audacter introiuit ad pela
tum et petit corpus ihū pelatus
autem mirabatur si iam obisset
Et arcessito centurione interro
gabat eum si iam mortuus esset
Et cum cognouisset a centurione

185

donauit corpus ihu ioseph

Joseph autem mercatus est sin
donem et deponens eum in
uoluit in sindonem et possuit eum
in monumento quod excisum erat
de petra et aduoluit lapidem ad
ostium monumenti et abiit

Maria autem magdalenae
et maria ioseph aspicie
bant ubi poneretur

Et cum transisset sabbatum
maria magdalenae et ma
ria iacobi et salome emerunt a
romata ut uenientes ungerent eum

Et ualde mane una sabba
torum ueniunt ad monu
mentum orto iam sole et diceba
nt

185v

© The Board of Trinity College Dublin

ad monumentum quis reuoluit nobis la
pidem ab ostium monumenti·

Erat autem magnus nimis Et res
picientes uiderunt reuolutum lapi
dem erat quippe magnus ualde

Et introeuntes in monumento uide
runt iuuenem sedentem ad dextris
coopertum stola candida et obstu
puerunt it

Qui dicit illis nolite expaues
cere ihm quaeritis nazarenum
non est hic crucifixum surrex
it ecce locus ubi possuerunt eum
sedite discipulis eius et dicite et
petro qui et ecce praecedit uos in ga
lileam ibi eum uidebitis sicut dixit
uobis

186

186 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et illae exeuntes fugerunt de
monumento inuaserat enim
eas tremor et pauor et nemini quic
quam dixerunt timebant enim
Surgens autem ihs mane prima
sabbati apparuit ·ihs· primo
magdalenae de qua eiecebat septē
demonia et illa uadens nuntiauit
his qui cum eo fuerant lugentibus
et flentibus et illi audientes quia ui
ueret et uisus esset ab ea non credi
derunt post haec autem duobus
ex his ambulantibus ostensus est
in alia effigie euntibus in uillam
et illi euntes nuntiauerunt cae
teris· Sed nec illis crediderunt
nouissime autem recumbentibus

186 v

© The Board of Trinity College Dublin

illis undecim apparuit ihs· Et expro
brauit incredulitatem eorum Et du
ritiam cordis illorum quia his qui ui
derant eum resurrexisse non credi
derunt· nunaq nabus· Et dixit eis
euntes in mundum uniuersum prae
dicate euangelium omni creaturae
qui crediderit Et baptizatus fu
erit saluus erit· Qui uero non
crediderit condempnabitur signa
autem eos qui crediderint
Hec sequentur in nomine meo de
monia eicient loquentur linguis
nouis serpentes tollent· Et si
mortiferum quid biberint non eos
nocebit super aegros inponent ma
nus Et bene habebunt· Et dns

187

187R

T

© The Board of Trinity College Dublin



187v

© The Board of Trinity College Dublin



188 R
© The Board of Trinity College Dublin

Quidem multi conatisunt ordinare
narrationem quaeinnobis complaetesunt
rerum sicut tradiderunt nobis qui
abinitio ipsi uiderunt et minis
tri fuerunt sermonis. uisum
est et mihi adsecuto aprincipio
omnibus diligenter exordine
tibi obtime scribere theofile
utcognoscas eorum uerborum
dequibus eruditus es ueritatem

FUIT IN DIEBUS HEROD
is regis iudae sacer
dos quidam nomine zaccharias
deuice abia et uxor illi defilia
bus aaron et nomen ei elizabeth

© The Board of Trinity College Dublin

Erant autem iusti ambo ante dm̄ et
incedentes in omnibus mandatis et iustifi
cationibus dn̄i sine querella. Et non erat
illis filius eo quod esset elizabeth ste
rilis et ambo processerunt in dieb;
suis factum est autem cum sacerdotio
fungeretur zacharias in ordine uicis
suae ante dm̄ secundum consuetudi
nem sacerdotii sorte exiit ut incensum
poneret et ingressus in templum dn̄i
Et omnis multitudo erat populi o
rans foris hora incensi apparuit
apparuit autem angelus dn̄i illi stans
a dextris altaris incensi et zacharias
turbatus est uidens et timor inruit su
per eum ait autem angelus dicens ne ti
meas zacharias quia exaudita est de

189

189 R

© The Board of Trinity College Dublin

precatio tua et uxor tua elizabeth pa
riet tibi filium et uocabis nomen eius
iohannem et erit gaudium tibi et exsul
tatio et multi innatiuitate eius gaude
bunt erit enim magnus coram dno
et uinum et siceram non bibet et spu
sco replebitur adhuc ex utero matris
suae et multos filiorum israhel con
uertet ad dnm ipsorum et ipse prae
cedit ante illum in spu et uirtute heliae
ut conuertat corda patrum in filios et
incredibiles ad prudentiam iustorum
parare dno plebem perfectam et dixit
zacharias ad angelum unde hoc sciam
ego enim sum senex et uxor mea praeces
sit in diēb: suis :: Et respondens an
gelus dixit ei ego sum gabriel qui adsto

189v

© The Board of Trinity College Dublin

ante dm̄ et missus sum loqui ad te· Et
haec tibi euangelizare· Et ecce eris
tacens et non poteris loqui usque in di
em quo haec fiant pro eo quod non cre
didisti uerbis meis quae implebuntur
in tempore suo· Et erat pleps exspec
tans zachariam et mirabantur quod
tardaret ipse in templo egresus autem
non poterat loqui ad illos et cognoue
runt quod uissionem uidisset in tem
plo et ipse erat annuens eis et perman
sit mutus et factum est ut impleti sunt
dies officii eius abiit in domum suam
post hos autem dies concepit eliza
beth uxor eius et occultabat se men
sibus quinque dicens quia sic fecit
mihi dn̄s in diebus quibus respexit

© The Board of Trinity College Dublin

auferre obprobrium meum inter homi
nes In mense autem sexto missus est an
gelus gabriel a do in ciuitatem galilae
cui nomen erat nazareth ad uirginem
disponsatam uiro cui nomen erat io
seph de domo dauid et nomen uirginis
maria. Et ingresus angelus ad eam dixit
haue gratia plena dns tecum benedic
ta tu inter mulierib: quae cum audis
set turbata est in sermone eius et co
gitabat qualis esset ista salutatio et
ait angelus ei ne timeas maria inuenis
ti enim gratiam apud dm :: Ecce con
cipies in utero et paries filium et uo
cabis nomen eius ihm · hic erit magis
et filius altissimi uocabitur · Et da
bit illi dns ds sedem dauid patris eius

Et regnabit in domu iacob in aeternum et
regni eius non erit finis ∴ Dixit autem
maria ad angelum quomodo fiet istud
quoniam uirum non cognosco et respon
dens angelus dixit ei sps scs superueni et
in te et uirtus altissimi obumbrabit
tibi ideoque quod nascetur ex te scm
uocabitur filius di · Et ecce elizabeth
cognata tua et ipsa concepit filium in
senectute sua et hic mensis est sextus
illi quae uocatur sterilis · Quia non erat
impossibile apud dm omne uerbum ·
Dixit autem maria ad angelum ecce
ancella dni fiat mihi secundum uer
bum tuum · Et discessit ab illa ange
lus · Exsurgens autem maria in die
bus illis abiit in montana cum festina
tione

191

191 R
© The Board of Trinity College Dublin

in ciuitatem iudae · Et intrauit in domum
zachariae · Et salutauit elizabeth Et
factum est ut audiuit salutationem ma
riae · elizabeth exultauit infans in u
tero eius Et repleta est spu sco eliza
beth Et exclamauit uoce magna et dixit.
Benedicta tu inter mulieres Et bene
dictus fructus uentris tui Et unde hoc
mihi ut ueniat mater dni mei ad me
ecce enim ut facta est uox salutationis
tuae in auribus meis exultauit in gau
dio infans in utero meo Et beata quae
credidisti quoniam perficientur ea
quae dicta sunt tibi a dno · Et ait maria
Magnificat anima mea dnm
Et exsultauit sps meus in
deo salutari meo quia respexit hum

© The Board of Trinity College Dublin

litatem ancillae suae ecce enim exhoc
beatam me dicent omnes generationes
quia fecit mihi magna qui potens est
Et scm nomen eius Et misericordia eius
inprogenies Et progenies timentibus eum
fecit potentiam inbrachio suo dispsit
sit superbos mente cordis sui depos
suit potentes de sede Et exaltavit hu
miles esurientes implevit bonis Et
divites dimissit inanes suscipit isra
hel puerum suum memorari miseicor
diae suae sicut locutus est adpatres
nostros abracham Et semini eius usque
insaecula ∴ Mansit autem maria
cum illa quassi mensibus trib: Et reuer
sa est indomum suam · Elizabeth h
impletum est tempus pariendi Et pe

192

192 r
© The Board of Trinity College Dublin

perit filium et audierunt uicini et cogna
ti eius quia magnificauit dns miseri
cordiam suam cum illa et congratu
labantur ei · Et factum est in die
octauo uenerunt circumcidere puerum
et uocabant eum nomine patris eius za
chariam et respondens mater eius dixit
nequaquam sed uocabitur iohannis et
dixerunt ad illam quia nemo est in
cognatione tua qui uocetur hoc nomi
ne · innuebant autem patri eius quem
uellet uocari eum et postulans pugilla
rem scripsit dicens iohannis est nomen
eius et mirati sunt uniuersi · Apertum
est autem ilico os eius et lingua eius et lo
quebatur benedicens dnm · Et factus
est timor super omnes uicinos eorum

© The Board of Trinity College Dublin

Et super omnia montana iudaeae diuul
gabantur omnia uerba haec et possu
erunt omnes qui audiebant in corde suo
dicentes quid putas puer iste erit et
enim manus domini erat cum illo Et zach
rias pater eius inpletus est spiritu sancto
Et profetauit dicens
Benedictus dominus deus israhel quia uisi
tauit et fecit redemptionem
plebis suae Et erexit cornu salutis
nobis in domu dauid pueri sui Sicut lo
cutus est per os sanctorum profetarum
suorum qui ab aeuo sunt Et liberauit nos
ab inimicis nostris et de manu omnium
qui nos oderunt Ad faciendam miseri
cordiam cum patribus nostris et memo
rari testamenti sui sancti Iusiurandum

193

193 r

© The Board of Trinity College Dublin

quod iurauit ad abracham patrem nos
trum daturum se nobis ut sine timore
de manibus inimicorum nostrorum libe
rati :· Seruiamus illi in sc̄itate et iustitia
coram ipso omnib: dieb: nostris :· Et
tu puer profeta altissimi uocaberis
praeibis enim ante faciem dn̄i parare
uias eius :· Ad dandam scientiam salu
tis plebi eius in remisionem peccatorum
eorum :· per uiscera misericordiae dī nos
tri in quibus uisitauit nos oriens ex al
to :· Inluminare his qui in tenebris et
umbra mortis sedent ad dirigendos
pedes nostros in uiam pacis :·

Puer autem crescebat et confor
tabatur in spū et erat in desertis
usq: ad diem ostensionis suae et israhel

© The Board of Trinity College Dublin

Factum est autem in illis diebus exiit
edictum accessare agusto ut censu
profiterentur uniuersi per orbem
terrae · haec descriptio prima facta
est a praeside sgriae cyrino nomine
Et ibant omnes ut profiterentur singuli
in suam ciuitatem ascendit autem iose
ph a galilea de ciuitate nazareth in iu
deam ciuitatem dauid quae uocatur
bethlem eo quod esset de domo et fami
lia dauid ut profiteretur cum maria
sibi disponsata uxore praegnante
de spū scō · Factum est autem cum ibi
essent impleti sunt dies ut pareret · Et
peperit filium suum primogenitum
Et pannis eum inuoluit et reclinauit
eum in praesepio quia non erat eis locus

194 R

© The Board of Trinity College Dublin

in diuersorio · Et pastores erant in eadem
regione uigilantes et custodientes uigili
as noctis supra gregem suum · Et ecce
angelus dni stetit circa illos et claritas
di circum fulsit eos et timuerunt timo
re magno et dixit eis angelus nolite
timere ecce enim euangelizo uobis gau
dium magnum quod erit omni populo
quia natus est uobis hodie saluator
qui est xps dns in ciuitate dauid et hoc
uobis signum inuenietis eum infantem pan
nis inuolutum et positum in praesepio ·
Et subito facta est cum angelo multitu
do militiae caelestis laudantium dnm
et dicentium gloria in altissimis dō · Et
in terra pax hominibus bonae uolun
tatis · Et factum est ut discesserunt

194v

© The Board of Trinity College Dublin

ab eis angeli in caelum pastores loque-
bantur ad inuicem transeamus usque
in bethlem et uideamus hoc uerbum quod
factum est sicut dns ostendit nobis·
Et uenerunt festinantes et inuenerunt
mariam et ioseph et infantem possitum
in praesepio uidentes autem cognoue-
runt de hoc uerbo quod dictum erat
illis de puero hoc et omnes qui audieru
nt mirata sunt et de his quae dicta erant
a pastoribus ad ipsos· Maria autem
conseruabat omnia uerba haec con-
ferens in corde suo et reuersi sunt pas
tores glorificantes et laudantes dnm
in omnib: quae audierant et uiderant
sicut dictum est ad illos ·· Et post
quam consummati sunt dies octo ut

195

© The Board of Trinity College Dublin

circumcideretur puer uocatum est nomen
eius ihs · Quod uocatum est ab angelo
priusquam in utero conciperetur :·
Et postquam inpleti sunt dies pur
gationes eius secundum legem moysi tu
lerunt illum in hierusalem ut adsigna
rent eum dño sicut scriptum est in lege
dñi quia omne masculinum adaperi
ens uuluam scm dño uocabitur Et ut
darent hostias secundum quod dictum
est in lege dñi par turturum aut duos
pullos columbarum Et ecce homo
erat in hierusalem cui nomen erat
simeon Et homo iste iustus et timora
tus exspectans consulationem israhel
Et sps scs erat in eo Et responsum ac
ceperat a spu sco non uisurum se

© The Board of Trinity College Dublin

mortem nisi prius uideret xpm̄ dn̄i Et
uenit in spū in templum Et cum induce
rent puerum ihm̄ parentes eius ut
facerent secundum consuetudinē
legis pro eo Et ipse accipit eum in ulnas
suas Et benedixit dm̄ et dixit · Nunc
dimitte seruum tuum dn̄e secundum
uerbum tuum in pace quia uiderunt
oculi mei salutare tuum quod praepa
rasti ante faciem omnium populorum
lumen ad reuelationem gentium Et glo
riam plebis tuae israhel ⁝ Et erat
pater eius Et mater mirantes super his
quae dicebantur de illo Et benedixit
illos symeon Et dixit ad mariam ma
trem eius ecce positus est hic in ruinam
Et resurrectionem multorum in israhel

© The Board of Trinity College Dublin

Et signum cui contradicetur & tuam
ipsius animam pertransiet gladius
ut reuelentur ex multis cordibus co
gitationes. Et erat anna profetissa
filia fanuel de tribu aser haec proces
serat in diebus multis & uixerat cum
uiro suo annis septem a uirginitate sua
& haec uidua erat usque ad annos oc
toginta quattuor quae non discedebat
de templo ieiuniis & obsecrationibus
seruiens dō nocte ac die :· Et haec
ipsa hora superueniens confitebatur
dño & loquebatur de illo omnibus
qui exspectabant redemptionem hieru
salem. Et ut perfecerunt omnia secun
dum legem dñi reuersi sunt in galileam
in ciuitatem suam nazareth :·

196v

© The Board of Trinity College Dublin

Puer autem crescebat et confortaba
tur plenus sapientia et gratia dei
erat cum illo et ibant parentes eius per
omnes annos in hierusalem in die sol
lemni paschae :: Et cum factus
esset annorum duodecim ascendenti
bus illis in hierusolima secundum con
suetudinem diei festi consummatisq;
diebus cum redirent remansit puer
ihs in hierusalem et non cognouerunt
parentes eius existimantes autem illum
in comitatu uenerunt iter diei et requi
rebant eum inter cognatos et notos et
non inuenientes regresi sunt in hierusa
lem requirentes eum · Et factum
est post triduum inuenerunt eum in
templo sedentem in medio doctorum

© The Board of Trinity College Dublin

audientem illos et interrogantem illos·
Stupebant autem omnes qui eum au
diebant super prudentiam et respon
sis eius et uidentes admirata sunt
Et dixit mater eius ad filium fili
quid fecisti nobis sic· Ecce pater tuus
et ego dolentes quaerebamus te· et ait
ad illos quid est quod me quaerebatis
nesciebatis quoniam in his quae patris
mei sunt oportet me esse· et ipsi non
intellexerunt uerbum quod locutus est
ad illos et discendit cum eis et uenit na
zareth et erat subditus illis et mater
eius conseruabat omnia uerba haec
in corde suo et ihs proficiebat sapien
tia aetate et gratia apud dm et homines·
Anno autem quinto decimo imperii

© The Board of Trinity College Dublin

tiberi cessaris procurante pontio pylato
iudeam tetrarcha herode galilaeae phi
lippo autem fratre eius tetrarcha iturae
et traconitidis regionis · et lyssania abi
linae tetrarcha sub principibus sacer
dotum anna et caipha · Factum est uer
bum dñi super iohannem filium za
chariae in deserto :·

Et uenit in omnem regionem iorda
nis praedicans babptismum peniten
tiae in remisionem peccatorum sicut
scriptum est in libro sermonum esa
riae profetae · Uox clamantis in de
serto parate uiam dñi rectas facite
semitas eius · Omnis uallis implebitur
et omnis mons et collis humiliabitur ·
et erunt praua in directa et aspera

198

© The Board of Trinity College Dublin

inuias planas et uidebitur maies dni et
uidebit omnis caro salutare dī ∴
Dicebat ergo ad turbas quae exieba
nt ut baptizarentur ab ipso ·
O generatio uiperarum quis ostendit
uobis fugere a uentura ira facite ergo
fructus dignos paenitentiae et ne que
periatis dicere patrem habemus abra
ham dico enim uobis quia potest ds
de lapidibus istis suscitare filios a
brachae iam enim securis ad radicem
arborum posita est omnis ergo ar
bor non faciens fructum bonum exci
ditur et in ignem mittetur ∴
Et interrogabant eum turbae
dicentes quid ergo faciemus respon
dens autem dicebat illis qui habet duas

198v

© The Board of Trinity College Dublin

tunicas det non habenti et qui habet es
cas similiter faciat. Venerunt autem
et publicani ut baptizarentur et dixe
runt ad illum magister quid faciemus
at ille dixit ad eos nihil amplius quam
constitutum est vobis faciatis interro
gabant autem eum et milites dicentes
quid faciemus et nos et ait illis neminem
concutiatis neque calumniam faciatis
et contenti estote stipendiis vestris ex
istimante autem populo et cogitanti
bus omnibus in cordibus suis de iohan
ne ne forte ipse esset xps

Respondens iohannis dicens omnibus
Ego quidem baptizo vos aqua
in paenitentiam venit autem fortior me
Cuius non sum dignus solvere corrigi

49

199R

© The Board of Trinity College Dublin

calciamentorum eius ipse uos baptiza
bit in spu sco et igni · Cuius uentilabrum
in manu eius et mundabit aream suam
et congregabit triticum in horreum suum
paleas autem conburet igni inextingui
bili multa quidem et alia exhortans
euangelizabat populo

HErodis autem tetrarcha cum cor
riperetur ab illo de herodiade
uxore fratris sui et de omnibus malis
quae fecit herodis adiecit et hoc su
pra omnia inclusit iohannem in car
cerem Factum est autem cum bap
tizaretur omnis populus et ihu bap
tizato et orante apertum est caelum
et discendit sps scs corporali specie
sicut columbam in ipsum et uox de caelo

199v

© The Board of Trinity College Dublin

factaest tu es filius meus dilectus in te
bene conplacuit mihi

Et ipse ihs erat incipiens quasi an
norum triginta ut putabatur filius
ioseph

Qui fuit heli
Qui fuit matha
Qui fuit leui
Qui fuit melchi
Qui fuit iannae
Qui fuit ioseph
Qui fuit mathathie
Qui fuit amos
Qui fuit naum
Qui fuit esli
Qui fuit nagge
Qui fuit mathath



200

200 R

© The Board of Trinity College Dublin

Qui fuit mathathe
Qui fuit iace
Qui fuit semei
Qui fuit ioseph · osse
Qui fuit iuda
Qui fuit iohanna
Qui fuit ressa
Qui fuit zorbba
Qui fuit salathiel
Qui fuit neri
Qui fuit melchi
Qui fuit addi
Qui fuit cosam
Qui fuit elmadam
Qui fuit er
Qui fuit iesu
Qui fuit eliezer

© The Board of Trinity College Dublin

Qui fuit zorim
Qui fuit mathat
Qui fuit leui
Qui fuit semeon
Qui fuit iuda
Qui fuit ioseph
Qui fuit iona
Qui fuit eliacim
Qui fuit melcha
Qui fuit menna
Qui fuit mathathia
Qui fuit nathan
Qui fuit dauid
Qui fuit iesse
Qui fuit obed
Qui fuit boos
Qui fuit salmon

© The Board of Trinity College Dublin

Qui fuit naasson
Qui fuit aminadab
Qui fuit aram
Qui fuit esrom
Qui fuit fares
Qui fuit iudae
Qui fuit iacob

Qui fuit isaac
Qui fuit abracham
Qui fuit tharae
Qui fuit nachor
Qui fuit seruch
Qui fuit ragau
Qui fuit falec

Qui fuit eber
Qui fuit sala
Qui fuit cainan

© The Board of Trinity College Dublin

QVI fuit arfaxat
QVI fuit sem
QVI fuit noe
QVI fuit lamech
QVI fuit mathusale
QVI fuit enoc
QVI fuit iared
QVI fuit malelehel
QVI fuit cainan
QVI fuit enos
QVI fuit seth
QVI fuit adam
QVI fuit dī :



202

203R

© The Board of Trinity College Dublin



© The Board of Trinity College Dublin



203

Jesus autem plenus S. S.

203 R

© The Board of Trinity College Dublin

regresus est ab iordane et agebatur in
spu in desertum in diebus quattuor agin
ta et temptabatur a diabulo·
Et nihil manducauit in diebus illis
et consummatis his esuriit
dixit autem illi zabulus si filius dei es
dic lapidi huic ut panis fiat et res
pondit ad illum ihs scriptum est
quia non in pane solo uiuit homo sed
in omni uerbo dei
Et duxit illum zabulus in mon
tem excelsum et ostendit illi
omnia regna orbis terrae in momen
to temporis et ait ei tibi dabo potes
tatem hanc uniuersam et gloriam
illorum quia mihi tradita sunt et
cui uoluero do illa tu uero si adorans

© The Board of Trinity College Dublin

adoraueris coram me erunt tua omnia

Et respondens ihs dixit illi scriptum
est dnm dm tuum adorabis et illi soli
seruies · Et duxit illum in hierusa
lem et statuit eum supra pinnam tem
pli et dixit illi si filius di es mitte te
hinc deorsum scriptum est enim quod
angelis suis mandauit de te ut conser
uent te quia in manibus suis tollent
te ne forte offendas ad lapidem pe
dem tuum · Et respondens ihs ait
illi dictum est non temptabis dnm
dm tuum · Et consummata omni temp
tatione diabulus recessit ab illo
usque ad tempus ::

Et regresus est ihs in uirtute sps
in galileam et fama exiit in uniuersa

204

204 R

© The Board of Trinity College Dublin

regionem de illo et ipse docebat in sy
nagogis eorum et magnificabatur ab
omnibus :· Et uenit nazareth ubi
erat nutritus et intrauit secundum
consuetudinem suam die sabbati in
synagogam et surrexit legere et tra
ditus est illi liber profetae eseiae et
reuoluit librum inuenit locum ubi
scriptum erat sps dni super me
propter quod unxit me euangelizare
pauperibus misit me sanare con
tritos corde predicare captiuis re
misionem :· Et caecis uisum restitu
ere dimittere confractos in requiem
praedicare annum dni acceptum
et diem retributionis et cum conpli
cuisse librum reddidit ministro et

© The Board of Trinity College Dublin

sedit & omnium in synagoga oculi erant
intendentes in eum coepit autem dicere
ad illos quia hodie impleta est haec scrip
tura in auribus uestris :· Et omnes
testimonium illi dabant & mirabantur
in uerbis gratiae quae procedebant de
ore ipsius & dicebant nonne hic est fi
lius ioseph · Et ait illis utique dicetis
mihi hanc similitudinem medice cura te
ipsum quanta audiuimus facta in car
farnaum fac hic & in patria tua
Ait autem amen dico uobis quia nemo
profeta acceptus est in patria sua
In ueritate dico uobis multae uiduae
erant in diebus heliae in israhel
quando clusum est caelum annis trib;
& mensibus sex cum facta est famis

205R
© The Board of Trinity College Dublin

magna in omni terra et ad nullam illa
rum misus est helias nisi in sarepta
sydoniae ad mulierem uiduam et mul
ti leprosi erant in israhel sub eleseo
profeta et nemo illorum mundatus est
nisi neman syrius et repleti sunt omnes
in synagoga ira haec audientes et sur
rexerunt et eiecerunt illum extra ciuita
tem et duxerunt illum usque ad su
per cilium montis supra quem ciuitas
illorum erat aedificata ut praecipita
rent eum ipse autem transiens per
medium illorum ibat Et disce
dit capharnaum ciuitatem galilaeae ibique
docebat illos sabbatis Et stupe
bant in doctrina eius quia in potesta
te erat sermo eius Et in sina

205v

© The Board of Trinity College Dublin

goga erat homo habens demonium in
mundum et exclamauit uoce magna di
cens quid nobis et tibi ihū nazarene
uenisti perdere nos scio te quis sis scs
di et increpauit illum ihs dicens obmutes
ce et exi ab illo· Et cum proiecisset il
lum demonium in medium exiuit ab illo
nihilque illum nocuit et factus est
pauor in omnibus et conloquebantur
ad inuicem dicentes quod est hoc uerbū
quod in potestate et uirtute imperat
inmundis spiritibus et exeunt et de
uulgabatur fama de illo in omnem
locum regionis
Surgens autem de sinagoga introiuit
in domum simonis et acciderat so
crus autem symonis tenebatur magn

206

206 R

© The Board of Trinity College Dublin

febribus et rogauerunt illum pro ea et
stans super illam imparauit febri et
dimisit illam et continuo surgens minis
trabat illis cum sol autem occidisset
omnes qui habebant infirmos uaris
languoribus ducebant illos ad eum at
ille singulis manum inponens cura
bat eos· Exiebant autem etiam dae
mnia a multis clamantia et dicentia
quia tu es filius dī et increpans non sine
bat ea loqui quia sciebant ipsum esse
xp̄m :: Facta autem die egressus
ibat in desertum locum et turbae
requirebant eum et uenerunt usque
ad ipsum et detenebant eum ne disce
deret ab eis quibus ille ait quia et aliis
ciuitatibus oportet me euangelizare

© The Board of Trinity College Dublin

regnum dī quia ideo missus sum. Et erat
praedicans in sinagogis galileae

Factum est autem cum turbae inrue — lucas v.
rent in eum ut audirent uerbum dī. Et
ipse stabat secus stagnum genesareth
Et uidit duas naues stantes secus stag
num piscatores autem discenderant et
lauabant retia ascendens autem in
nauem unam quae erat simonis roga
uit eum reducere a terra pussillum
Et sedens docebat de nauicula turbas

Ut cessauit autem loqui dixit ad simo
nem duc in altum et laxate retia uestra
in capturam. Et respondens simon dix
it illi praeceptor per totam noctem
laborantes nihil coepimus in uerbo tu
o laxabo rete. Et cum hoc fecissent

207

207 R

© The Board of Trinity College Dublin

concluserunt piscium multitudinem
copiosam ita utrumpebaturh autem
rete eorum et adnuerunt sociis quie-
rant in alia naui ut uenirent et adiu
uarent eos et uenerunt et impleuerunt
ambas nauiculas ita ut mergerentur ∴
Quod cum uidisset simon petrus
procedit ad genua ihu dicens exi
a me dne quia homo peccator sum·
Stupor enim circumdederat eum et
omnes qui cum illo erant in captura
piscium quam ceperant similiter
autem iacobum et iohannem filios
zebedei qui erant socii simonis ∴
Et ait ad simonem ihs noli timere
ex hoc iam homines eris capiens et
subductis ad terram nauibus relictis

© The Board of Trinity College Dublin

omnibus secuti sunt illum
Et factum est cum esset in una ciuita
tem et ecce uir plenus lepra et uidens ihm
procidens in faciem rogauit eum dicens
dne si uis potes mundare. Et extendens
manum tetigit illum dicens uolo munda
re et confestim lepra discessit ab illo et
ipse praecepit illi ut nemini diceret sed
uade ostende te sacerdoti et offer pro
mundatione tua sicut praecepit mos
ses in testimonium illis.
Perambulabat autem magis sermo
de illo et conueniebant turbae multae
ut audirent et curarentur ab infirmita
tibus suis: Ipse autem secedebat
in deserto et orabat. Et factum est
in una dierum et ipse sedebat docens

208

208 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et erant farisaei sedentes et legis doc
tores qui uenerant ex omni castello gali
laeae et iudaeae et hierusalem et uirtus
erat dni ad sanandos eos

Et ecce uiri portantes in lecto homi
nem qui erat paralyticus et quaereba
nt eum inferre et ponere ante eum et
non inuenientes qua parte illum infer
rent prae turba ascenderunt supra
tectum et per tegulas submiserunt illu
cum lecto in medio ante ihm quorum
fidem ut uidit dixit homo remittuntur
tibi peccata tua et coeperunt cogita
re scribae et farisaei dicentes quis
est hic qui loquitur blasfemias quis
potest dimittere peccata nisi solus
ds ut cognouit autem ihs cogitationes

208v

© The Board of Trinity College Dublin

eorum respondens dixit ad illos quid
cogitatis in mala in cordib· uestris quid
est facilius dicere dimittuntur tibi
peccata an dicere surge et ambula ut
autem sciatis quia filius hominis potes
tatem habet in terra dimittere pecca
ta ait paralitico tibi dico surge tolle
lectum tuum et uade in domum tuam
et confestim surgens coram illis sus
tulit in quo iacebat et abiit in domum
suam magnificans dm̄ et stupor ad
praehendit omnes et magnificabant
dm̄ et repleti sunt timore dicentes quia
uidimus mirabilia hodie.

Post haec exiit et uidit pu
plicanum nomine leui seden
tem ad theloneum et ait illi sequere

209

209 R

© The Board of Trinity College Dublin

me. Et relictis omnibus surgens secu
tus est eum. Et fecit ei conuiuium
magnum leui in domu sua. Et erat turba
multa. puplicanorum et aliorum qui
cum illo erant discumbentes. Et mur-
murabant farisaei et scribae eorum
dicentes ad discipulos eius quare cum
puplicanis et peccatoribus manduca
tis et bibitis. Et respondens ihs
dixit ad illos non egent qui sani sunt
medico sed qui male habent. Non
ueni uocare iustos sed peccatores
in paenitentiam. At illi dixerunt ad
eum quare discipuli iohannis ieiu
nant frequenter et obsecrationes
faciunt similiter et farisaeorum
tui autem edunt et bibunt quibus

209v

© The Board of Trinity College Dublin

ipse autem ait numquid potest filii
sponsi dum cum illis est sponsus fa
cere ieiunare · uenient autem dies
cum ablatus fuerit ab illis sponsus
tunc ieiunabunt in illis diebus ⁘
Dicebat autem et similitudinem ad
illos quia nemo cummissuram
uestimento nouo inmittat inuestimen
tum uetus alioquin et nouum rumpit
et ueteri non conuenit cummissura a
nouo · Et nemo mittat uinum no
uum inutres ueteres alioquin rumpit
uinum nouum utres et ipsum effun
ditur et utres peribunt · Sed uinum
nouum inutres nouos mittendum
est · et utraque conseruantur · Et
nemo bibens uetus statim uult nouum

© The Board of Trinity College Dublin

dicit enim uetus melius est ::

UC. III.

Factum est autem in sabbato secun
do primo cum pertransiret ihs
per sata uellebant discipuli
eius spicas et manducabant confri
cantes manibus quidam autem faris
saeorum dicebant illis quid faciatis
quod non licet sabbatis. Et res
pondens ihs ad eos dixit nec hoc legis
tis quid fecerit dauid cum essuriret
ipse et qui cum eo erant quomodo
intrauit in domum dei et panes pro
positionis sumpsit et manducauit
et dedit his qui cum ipso erant quos
non licebat manducare nisi solis sa
cerdotibus et dicebat illis quia dns
est filius hominis etiam sabbati ::

© The Board of Trinity College Dublin

Factum est autem in alio sabbato
ut intraret in sinagogam et doceret
et erat autem ibi homo et manus eius
dextera erat arida et obseruabant
autem scribae et farisaei si in sab
bato curaret ut inuenirent accussa
re illum ipse uero sciebat cogitatio
nes eorum. Et ait homini qui habe
bat manum aridam surge et sta in
medium et surgens stetit et ait ad illos
ihs interrogo uos si licet sabbato bene
facere an male animam saluam fa
cere an perdere. Et circumspectis
omnibus dixit homini extende manum
tuam et extendit et restituta est manus
eius sicut et altera ipsi autem reple
ti sunt insipientia et conloquibantur

211

211 R

© The Board of Trinity College Dublin

adinuicem quidnam facerent deihu ::

Factum est autem in illis diebus exiit
in montem orare et erat pernoctans
in oratione di ::

Et cum dies factus esset uocauit ad
se discipulos suos et elegit duodecim
ex ipsis quos apostolos nominauit.
Simonem quem cognominauit petrum.
et andream fratrem eius. iacobum
et iohannem fylippum et bartholome
um. mattheum et thomam iacobum
alphei et simonem qui uocatur ze
lotis. iudam iacobi. et iudam scari
oth qui fuit proditor .

Et discendit cum eis et stetit in lo
co campestri et turba discipulorum
eius et multitudo copiosa plebis ab

211v

© The Board of Trinity College Dublin

omni iudea et hierusalem et trans fre
trum et maritima et tyri et sidonis qui
uenerant ut audirent eum et sanaren
tur a languoribus suis et qui uexaban
tur a spiritibus inmundis curaban
tur et omnis turba querebat eum
tangere quia uirtus de illo exibat et
sanabat omnes :· Et ipse eleuatis
oculis in discipulos suos dicebat :·
Beati pauperes spū quia uestrum
est regnum dī :·
Beati qui nunc esuritis quia sat
ra bemini :· bitis :·
Beati qui nunc fletis quia ride
Beati eritis cum uos oderint
homines et cum separauerint
uos et exprobrauerint et eicerint

212 R

© The Board of Trinity College Dublin

nomen uestrum tamquam malum
propter filium hominis gaudete in illa
die et exultate ecce enim merces ues
tra multa est in caelo secundum hae[c]
enim faciebant profetis patres eo
rum :· Uerumtamen uae uobis di
uitabus qui habetis consulationem
uestram · Uae uobis qui saturati estis
quia esuritis · Uae uobis qui ridetis
nunc quia lugebitis et flebitis :·
Uae cum bene uobis dixerint omnes
homines secundum haec faciebant
seudo profetis patres eorum :·
Sed uobis dico qui auditis diligite
inimicos uestros benefacite his qui
uos oderunt · benedicite maledi
centibus uobis orate pro calumni

pantibus uos :· Et qui te percutit in
maxillam praebe et alteram· Et a
beo qui aufert tibi uestimentum etiam
tonicam noli prohibere· Omni autem
petenti te tribue· et qui aufert quae tua
sunt ne repetas· Et prout uultis
ut faciant uobis homines et uos faci
te illis similiter :·

Et si diligitis eos qui uos diligunt
quae uobis est gratia nam et peccato
res diligentes se diligunt :·

Et si bene feceritis his qui uobis be
ne faciunt quae uobis est gratia· si
quidem et peccatores hoc faciunt·

Et si mutuum dederitis his a quib:
speratis accipere quae gratia est
uobis nam et peccatores peccatorib:

213

© The Board of Trinity College Dublin

feneraunt ut recipiant aequalia ∴
Uerum tamen diligite inimicos uestros
et benefacite eis et mutuum date · ni
hil desperantes et erit merces uestra
multa in caelis et eritis filii altissimi
qui ipse benignus est super ingratos
et malos estote ergo misericordes si
cut et pater uester misericors est ∴
Nolite iudicare ut non iudicabemini · no
lite condempnare ut non condemp
nabemini · Dimittite et dimittemini ·
Date et dabitur uobis mensuram
bonam conuersam et coagitatam
et super effluentem dabunt in sinum
uestrum eadem quippe mensura qua
mensi fueritis remitietur uobis ·
Dicebat autem illis et similitudi

© The Board of Trinity College Dublin

nem numquid potest caecus caecum
ducere nonne ambo in foveam cadent·
Non est discipulus super magistrum;
perfectus autem omnis erit si
cut magister eius :·
Quid autem uides festucam in oculo
fratris tui trabem autem quae
in oculo tuo est non consideras· Aut
quomodo potes dicere fratri tuo fra
ter sine eiciam festucam de oculo tuo
ipse in oculo tuo trabem non uide
ns hypocrita eice primum trabem
de oculo tuo Et tunc perspicies ut
educas festucam de oculo fratris tui·
Non est enim arbor bona quae fa
cit fructus malos· Neque ar
bor mala faciens fructum bonum

214R

© The Board of Trinity College Dublin

unaquaeque arbor de fructu suo cog
noscitur ·:·

Neque enim de spinis colligunt fi
cus neque de rubo uendemiant uuam
Bonus homo de bono thesauro
cordis sui profert bonum ma
lus homo de malo thesauro profert
malum ex abundantia enim cordis
os loquitur ·:·

Quid autem uocatis me dñe dñe
et non facitis quae dico uobis ·:·

Omnis qui uenit ad me et audit
sermones meos et facit eos
ostendam uobis cui similis sit simi
lis est homini aedificanti domum
qui fodit in altum et possuit funda
menta supra petram inundatione

214v

© The Board of Trinity College Dublin

h autem facta inlisum est flumen do-
mui illi et non potuit eam mouere fun
data enim erat supra petram qui h
audit et non fecit similis est homini
aedificanti domum suam supra ter-
ram sine fundamento in qua inli
sus est fluuius et continuo conruit
et facta est ruina domus illius magna
Cum autem implesset omnia uerba luc vii
sua in aures plebis intrauit caphar
naum centurionis autem cuiusdam
seruus male habens erat moriturus
qui illi erat praetiosus et cum audis
set de ihu misit ad eum seniores
iudaeorum rogans eum ut ueniret
et saluaret seruum eius at illi cum
uenissent ad ihm rogabant eum

© The Board of Trinity College Dublin

sollicite dicentes ei quia dignus est ut
hoc illi praestes dilegit enim gentem
nostram et synagogam ipse aedifica
uit nobis. Ihs autem ibat cum illis
et cum iam non longe esset a domo mi
sit ad eum centurio amicos dicens domine
noli uexari non enim dignus sum ut
sub tectum meum intres propter quod
et me ipsum non sum dignum arbitra
tus ut uenirem ad te sed dic uerbo et
sanabitur puer meus nam et ego homo
sum sub potestate constitutus ha
bens sub me milites et dico huic uade
et uadit et alio ueni et uenit et seruo
meo fac hoc et facit. quo audito ihs
miratus est et conuersus sequentibus
se turbis dixit amen dico uobis nec

© The Board of Trinity College Dublin

in israhel tantam fidem inueni ::
Et reuersi qui missi fuerant domum
inuenerunt seruum qui languebat
sanum :: Et factum est deinceps
ibat in ciuitatem quae uocatur naim
et ibant cum illo discipuli eius et tur
ba copiosa. cum autem adpropinqua
ret portae ciuitatis et ecce defunctus
efferebatur filius unicus matris suae
et haec erat uidua et turba ciuitatis
multa cum illa. quam cum uidisset ihs
misericordiam motus super eam dixit
illi noli flere. et accessit et tetigit lo
culum hii autem qui portabant ste
terunt et ait adolescens tibi dico sur
ge et resedit qui erat mortuus et coe
pit loqui et dedit illum matri suae

216R
© The Board of Trinity College Dublin

accepit autem omnes timor Et magnifi
cabant dm dicentes quia profeta mag
nus surrexit in nobis Et quia ds uisita
uit plebem suam :· In iudeam
Et exiit hic sermo in uniuersam
de eo Et omnem circa regionem :·
Et nuntiauerunt iohanni discipuli
eius de omnibus his Et conuocauit
duos de discipulis suis iohannis Et mi
sit ad ihm dicens tu es qui uenturus
es an alium exspectamus cum autem
uenissent ad eum uiri dixerunt io
hannis baptista misit nos ad te di
cens tu es qui uenturus es an alium
exspectamus in ipsa autem hora cu
rauit multos a languoribus Et plagis
et spiritibus malis Et caecis multis do

216v

© The Board of Trinity College Dublin

nauit uisum et respondens dixit illis
euntes nuntiate iohanni quae uidistis
et audistis quia caeci uident et clodi
ambulant leprosi mundantur sur
di audiunt mortui resurgunt paupe
res euangelizantur et beatus est qui
cumque non fuerit scandalizatus
in me · Et cum discessissent nuntii
iohannis coepit dicere de iohanne ad
turbas quid exisitis in desertum uidere
harundinem a uento moueri sed quid
existis uidere hominem mollibus ues
timentis indutum ecce qui in ueste pre
tiosa sunt et in deliciis in domibus regum
sunt sed quid existis uidere profetam
utique dico uobis et plus quam profetam
Hic est de quo scriptum est ecce mitto

217

217 R

© The Board of Trinity College Dublin

angelum meum ante faciem tuam qui
praeparabit uiam tuam ante te
Dico enim uobis maior inter natos
mulierum profeta iohan ne baptista
nemo est qui autem minor est in
regno di maior est illo
Et omnis populus audiens et pu
plicani iustificauerunt dm baptizati
baptismo iohannis farissei autem
et legis periti consilium di spreueru
nt in semet ipsos non baptizati abeo
Cui ergo similes dicam homines ge
nerationes huius et cui similes sunt
similes sunt pueris sedentibus in
foro et loquentibus adinuicem et di
centibus cantauimus tibiis uobis et
non saltastis lamentauimus uobis

274v

© The Board of Trinity College Dublin

et non plorastis. Uenit enim iohannis
baptista neque manducans panem
neque bibens uinum et dicitis demo
nium habet. Uenit filius hominis
manducans et bibens et dicitis ecce
homo deuorator et bibens uinum ami
cus publicanorum et peccatorum et
iustificata est sapientia ab omnibus
filiis suis. Rogabat autem eum qui
dam ex fariseis ut manducaret cum
illo et ingresus in domum farisaei dis
cubuit et ecce mulier quae erat in ci
uitate peccatrix ut cognouit quod accu
buit in domum farisaei adtulit ala
bastrum unguenta et stans retro secus
pedes eius lacrimis coepit rigare pe
des eius et capillis capitis sui tergebat

218 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et osculabatur pedes eius et unguento
unguebat. uidens autem farisaeus qui
uocauerat eum ait intra se dicens hic
si esset profeta sciret utique quae
et qualis mulier quae tangit eum quia
peccatrix est. et respondens ihs dixit
ad illum simon habeo tibi aliquid di
cere. at ille ait magister dic. duo debi
tores erant cuidam feneratori unus
debebat denarios quingentos et alius
quinquaginta non habentibus illis
unde redderent donauit utrisque
quis ergo eum plus diligit. responde
ns simon dixit aestimo quia is cui plus
donauit at ille dixit ei recte iudicas
ti. Et conuersus ad mulierem dixit si
moni uides hanc mulierem intraui

© The Board of Trinity College Dublin

Et osculabatur pedes eius et unguento
unguebat uidens autem farisaeus
qui uocauerat eum ait intra se dice-
ns hic si esset profeta sciret utique
quae et qualis mulier quae tangit
eum quia peccatrix est et respon-
dens ihs dixit ad illum simon habeo
tibi aliquid dicere at ille ait magis
ter dic duo debitores erant cuidam
feneratori unus debebat denarios
quingentos et alius quinquaginta
non habentibus illis unde reddere-
nt donauit utrisque quis ergo eum
plus diligit respondens simon dixit
aestimo quia is cui plus donauit at
ille dixit ei recte iudicasti et conuer
sus ad mulierem dixit simoni uides

219

© The Board of Trinity College Dublin

hanc mulierem intraui in domum tuam
aquam pedibus meis non dedisti haec
autem lacrimis rigauit pedes meos
Et capillis suis tersit osculum mihi
non dedisti haec autem ex quo intrauit
non cessauit osculari pedes meos oleo
caput meum non unxisti haec autem un
guento unxit pedes meos propter quod
dico tibi remittentur illi peccata mul
ta quoniam dilexit multum cui autem
minus dimittitur minus diligit dixit
autem ad illam remittuntur tibi pecca
ta Et coeperunt qui simul accumbeba
nt dicere intra se quis est hic qui eti
am peccata dimittit dixit autem ad
mulierem fides tua te saluam fecit
uade in pace :: Et factum est

lucas. VIII
III.

219v

© The Board of Trinity College Dublin

deinceps et ipse iter faciebat per ciui
tates et castella praedicans et euan
gelizans regnum dī et exierunt et xii
discipuli cum illo et mulieres aliquae
quae erant curatae a spiritibus ma
lignis et infirmitatibus maria quae
uocatur magdalenae de qua demo
nia septem exierant et iohanna uxor
chuzae procuratoris herodis et sus
sanna et aliae multae quae minis
trabant eis de facultatibus suis

Cum autem turba plurima con
uenirent et de ciuitatibus properarent
ad eum dixit per similitudinem exiit
qui seminat seminare semen suum
et dum seminat aliud cicidit secus
uiam et conculcatum est et uolucr
es

220 R
© The Board of Trinity College Dublin

caeli comederunt illud ∴ Et aliud
cicidit super petram et natum aruit
quia non habebat humurem et aliud
cicidit inter spinas et simul exortae
spinae suffucauerunt illud et aliud
cicidit in terram bonam et ortum fecit
fructum centuplum haec dicens cla
mabat qui habet aures audiendi au
diat· Interrogabant autem eum
discipuli eius quae esset haec parabu
la quibus ipse dixit uobis datum est
nosse misterium regni dī ∴
Ceteris autem in parabulis uiden
tes non uideant et audientes non in
tellegant ∴ Est autem haec para
bula semen est uerbum dī qui aute̅
secus uiam sunt qui audiunt de

220 V
© The Board of Trinity College Dublin

inde uenit zabulus & tullit uerbum
de corde eorum ne credentes salui
fiant. Item qui supra petram qui cum
audierint cum gaudio accipiunt uer
bum. Et hii radices non habent quia
ad tempus credunt & in tempore
tribulationis recedunt quod autem
in spinis cicidit hii sunt qui audieru
nt & sollicitudinibus & diuitiis
& uoluptatibus uitae euntes suffu
cantur & non referunt fructum qui
autem in bonam terram hii sunt
qui in corde bono & obtimo audien
tes uerbum retinent & fructum ad
ferunt in patientia

Nemo autem lucernam accendens
operit eam uaso aut subtus lectum

221 R
© The Board of Trinity College Dublin

ponit sed supra candellabrum ponit
ut intrantes uideant lumen · Non
enim est occultum quod non reueletur
neque absconditum quod non cognos
catur et inpalam ueniat · Uidete
ergo quomodo audiatis qui enim habe-
date ergo quomodo dabitur illi ::
Et quicumque non habet etiam quo
putat se habere auferetur ab illo ::
Uenerunt autem ad illum
mater et fratres eius et non pote
rant adire ad eum prae turba et
nuntiatum est illi mater tua et fra
tres tui stant foris uolentes te ui
dere qui respondens dixit ad eos
mater mea et fratres mei hii sunt
qui uerbum dei audiunt et faciunt

Factum est autem in una dierum et
ipse ascendit in nauicula et discip
li eius et ait ad illos transfretemus
stagnum et ascenderunt nauigantib:
autem illis obdormiuit et discendit
procella uenti in stagnum et comple
bantur nauis fluctibus et periclita
bantur. accedentes autem suscita
uerunt eum dicentes praeceptor
perimus at ille surgens increpauit
uentum et tempestatem aquae et
cessauit. et facta est tranquillitas
dixit autem illis ubi est fides uestra
quia timentes mirati sunt dicentes ad
inuicem quis putas hic est quia et uen
tis imperat et mari et oboediunt ei
et nauigauerunt autem ad regionem

222

222 R

© The Board of Trinity College Dublin

gerasinorum quae est contra galileam
Et cum ingresus esset ad terram
occurrit illi uir quidam qui habebat
demonium iam temporibus multis
Et uestimento non induebatur neque
manebat in domo sed in monumentis
is autem ut uidit ihm procedit an
te illum et exclamans uoce magna
dixit quid mihi et tibi est ihu fili di
altissimi obsecro te ne me torque
as praecipiebat enim spu inmundo
ut exiret ab homine multis enim tem
poribus arripiebat illum et uinciae
batur catenis et compedibus custo
ditus et ruptis uinculis agebatur a
demonio in desertum interrogauit
autem illum ihs dicens quod tibi

222v

© The Board of Trinity College Dublin

nomen est at ille dixit legio quia intra
uerunt demonia multa in eum et ro
gabant illum ne imperaret illis ut in
abyssum irent. Erat autem ibi grex
porcorum multorum pascentium
in monte et rogabant eum ut permit
teret eos in illos ingredi et permisit
illos exierunt ergo demonia ab homi
ne et intrauerunt in porcos et impe
tu abiit grex per praeceps in stagnum
et suffocatus est quod ut uiderunt
factum qui pascebant fugerunt et
nuntiauerunt in ciuitatem et in uillas
exierunt autem uidere quod factum
est et uenerunt ad ihm et inuenerunt
hominem sedentem a quo demonia
exierant uestitum ac sana mente ad

© The Board of Trinity College Dublin

pedes eius et timuerunt nuntiaue-
runt autem illis et qui uiderant quo
modo sanus factus esset alegione
et rogauerunt illum omnis multitu
do regionis gerasinorum ut discede-
ret abipsis quia timore magno tene
bantur · Ipse autem ascendens na
uem reuersus est et rogabat eum
uir a quo demonia exierant ut cum
eo esset dimisit autem eum ihs di
cens redi in domum tuam et narra
quanta tibi fecit ds et abiit per uni
uersam ciuitatem praedicans quanta
illi fecisset ihs :: Factum est autem
cum redisset ihs excepit illum tur
ba erant enim omnes expectantes
eum et ecce uenit uir cui nomen erat

© The Board of Trinity College Dublin

iarus et ipse princeps sinagogae erat
et cicidit ad pedes ihu rogans eum in in
traret in domum eius quia filia uni
ca erat illi fere annorum duodecim
et haec moriebatur. Et contigit dum
iret a turbis conprimebatur Et muli
er quaedam erat in fluxu sanguinis
ab annis duodecim quae in medicis
erogauerat omnem substantiam suam
nec ab ullo potuit curari accessit re
tro et tetigit fimbriam uestimenti eius
et confestim stetit fluxus sanguinis
eius et ait ihs quis est qui me tetigit
negantib: autem omnibus dixit petrus
et qui cum illo erant praeceptor tur
bae te conprimunt et adfligunt et
dicis quis me tetigit et dixit ihs tetigit

224

224 R

© The Board of Trinity College Dublin

me aliquis nam ego noui uirtutem
de me exisse. uidens autem mulier quia
non latuit eum tremens uenit et pro
cedit ante pedes illius et ob quam
causam tetigerit eum indicauit coram
omni populo et quem ad modum con
festim sanata sit. at ipse dixit illi
filia fides tua te saluam fecit uade
in pace. adhuc illo loquente uenit
aliquis ad principem sinagogae di
cens ei quia mortua est filia tua nolite
uexare illum. IHS autem audito
hoc uerbo respondit patri puellae
noli timere crede tantum et salua
erit. Et cum uenisset domum non
permisit intrare secum quemquam
nisi petrum et iohannem et iacobum

224v
© The Board of Trinity College Dublin

et patrem et matrem puellae flebant
autem omnes et plangebant illam at
ille dixit nolite flere non est mortua
sed dormit. Et diridebant eum scien
tes quia mortua esset. Ipse autem
tenens manum eius clamauit dicens
puella surge. Et reuersus est sps eius
et surrexit continuo et iusit dari illi
manducare. Et stupuerunt parentes
eius quibus praecipit ne alicui dice
rent quod factum erat. Conuo
catis autem duodecim apostolis de
dit illis uirtutem et potestatem su
per omnia demonia et ut languores
curarent emisit illos praedicare
regnum di et sanare infirmos.
Et ait ad illos nihil tuleritis in uia

IX

225

225 R

© The Board of Trinity College Dublin

neque uirgam neque peram· Neque calcia
menta neque panem neque pecuniam
neque duas tonicas habeatis Et in quam
cumque domum intraueritis ibi ma
nete et inde ne exeatis· Et quicum
que non receperint uos exeuntes
de ciuitate illa etiam puluerem pe
dum uestrorum excutite in testimo
nium super illos :- Egressi autem
circumibant per castella et ciuita
tes euangelizantes et curantes ubiq:
Audiuit autem herodis tetracha
omnia quae fiebant ab eo et haesi
tabat eo quod diceretur a quibus
dam quia iohannis surrexit a mor
tuis a quibusdam uero quia helias
apparuit ab aliis autem quia pro

© The Board of Trinity College Dublin

ftæ unus de antiquis surrexit et ait
herodis iohannem ego decollaui quis
autem est iste de quo audio ego talia
et quaerebat uidere eum ∴ Et re
uersi apostoli narrauerunt illi q:
cumque fecerunt. Et adsump
tis illis secessit seorsum in locum
desertum qui est bethsaida. quod cum
cognouissent turbae secutae sunt
illum et excepit illos et loquebatur
illis de regno dei. Et eos qui cura indige
bant sanabat ∴ Dies autem coe
perat declinare et accedentes duo
decim dixerunt illi. Dimitte turba
ut euntes in castella uillasque quae
circa sunt deuertant et inueniant
escas quia hic in loco deserto sumus

226

226 R

© The Board of Trinity College Dublin

ait autem ad illos uos date illis mandu
care· et illi dixerunt non sunt nobis
plusquam quinque panes et duos pis
ces nisi forte nos eamus et emamus in om
nem hanc turbam escas erant autem
fere uiri ·u· milia· et ait autem ad disci
pulos suos facite illos discumbere
per conuiuia quinquagenos et ita fe
cerunt et discumbere fecerunt omnes·
Acceptis autem ihs ·u· panib: et duo
bus piscib: respexit in caelum et bene
dixit illis et fregit et tribuit discipu
lis suis ut ponerent ante turbas et man
ducauerunt omnes et saturati sunt
et sublatum est quod superfuit illis
fragmentorum cophini duodecim·
Et factum est cum solus esset orans

© The Board of Trinity College Dublin

Et cum illo discipuli Et interrogauit illos
dicens quem me dicunt esse turbae at
illi responderunt et dixerunt iohan
nem baptistam alii autem heliam a
lii quia profeta unus de prioribus
surrexit dixit autem illis uos autem
quem me esse dicitis respondit simon
petrus dixit xpi n dī · Et ille incre
pans illos praecipit ne cui dicerent
dicens quia oportet filium hominis
multa pati et reprobari a senioribus
et principib: sacerdotum et scribis et
occidi et tertia die resurgere ··
Dicebat autem ad omnes si quis uult
post me uenire abneget se ipsum
et tollat crucem suam cotidie et se
quatur me qui enim uoluerit animam

227

227 R
© The Board of Trinity College Dublin

suam saluam facere perdet illam
nam qui perdiderit animam suam
propter me saluam faciet illam
quid enim proficiat homo si lucretur
uniuersum mundum se autem ip
sum perdet · Et detrimentum sui fa
ciat · Nam qui me erubuerit et me
os sermones huius et filius hominis
erubescet cum uenerit in maiesta
te sua et patris et scōrum angelorū
Dico autem uobis uere sunt ali
qui hic stantes qui non gustabunt mor R.
tem donec uideant regnum dī
Factum est autem post haec uerba
feredies octo et adsumpsit petrum
et iohannem et iacobum et ascendit
in montem ut oraret · Et factum est

© The Board of Trinity College Dublin

dum oraret species uultus eius altera
et uestitus eius albus refulgens et ecce
duo uiri loquebantur cum illo erant
autem moyses et helias uisi in maies
tate et dicebant excessum eius quem
completurus erat in hierusalem petrus
uero et qui cum illo grauati erant som
no et euigelantes uiderunt maiestatem
eius et duos uiros qui stabant cum
illo et factum est cum discenderent
ab illo ait petrus ad ihm praeceptor
bonum est nos hic esse faciamus tria
tabernacula unum tibi et unum
mosi et unum heliae nesciens quid
diceret haec autem illo loquente fac
ta est nubes et obumbrauit eos et ti
muerunt intrantibus illis in nubem

228 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et uox facta est de nube dicens hic est fi
lius meus dilectus ipsum audite. Et
dum fieret uox inuentus est ihs solus
Et ipsi tacuerunt et nemini dixerunt
in illis dieb: quicquam ex his quae uide
rant. Factum est autem in sequenti
die discendentib: illis de monte occur
rit illi turba multa. Et ecce uir de
turba exclamauit dicens magister
obsecro te respice in filium meum
quia unicus est mihi. Et ecce sps eum
praehendit illum et subito clamat
Et elidit et dissipat eum cum spuma
Et uix discedit ab eo dilanians eum
Et rogaui discipulos tuos ut eicerent il
lum et non potuerunt. Respondens
autem ihs dixit. O generatio increde

228v

© The Board of Trinity College Dublin

lis et peruersa usque quo ero apud
uos et patiar uos adduc huc filium tu
um et cum acciderat elesit illum demo
nium et dissipauit et increpauit ihs
spm inmundum et sanauit puerum
et reddidit illum patri eius :-
Stupebant autem omnes in magni
tudine di · Omnibus quae mi
rantibus in omnibus quae faciebat
dixit ad discipulos suos ponite uos
in cordibus uestris sermones istos
filius enim hominis futurum est
ut tradatur in manus hominum at
illi ignorabant uerbum istud et
erat uelatum ante eos ut non senti
rent illud timebant interrogare
eum de hoc uerbo · Perauit autem

229 R
© The Board of Trinity College Dublin

cogitatio meos quis eorum maior esset
at ihs uidens cogitationes cordis eorū
adpraechendens puerum statuit eum
secus se et ait illis quicumque susci
perit puerum istum innomine meo me
recipit et quicumque me recipit non
me recipit sed recipit eum qui me misit
nam qui minor est inter omnes uos hic
maior est. Respondens autem io
hannis dixit praeceptor uidimus quen
dam innomine tuo eicientem demonia
et prohibuimus eum quia non sequi
tur nobiscum et ait adillum ihs sini
te eum et nolite prohibere qui enim
non est aduersum uos prouobis est.
Factum est autem cum conpleren
tur dies adsumptionis eius et ipse

© The Board of Trinity College Dublin

Et ipse faciem suam firmauit ut iret
in hiesrusalem et misit nuntios ante
conspectum suum et euntes intrauerú
nt in ciuitatem samaritanorum ut pa
rarent illi et non receperunt
eum quia facies eius erat euntes in hi
erusalem cum uidissent autem disci
puli eius iacobus et iohannis dixerunt
dñe uis dicimus ut ignis discendat de
caelo et consumat illos. Et con
uersus increpauit illos et abierunt
in aliud castellum. Factum est au
tem ambulantibus illis in uia dixit
quidam ad illum sequar te quocumq;
ieris et ait illi ihs uulpes foueas ha
bent et uolucres caeli nidos ubi re
quiescent filius autem hominis non

230 R

© The Board of Trinity College Dublin

habet ubi caput reclinet :· Ait
autem ad alterum sequere me ille h
dixit dñe permitte mihi primum ire
et sepelire patrem meum dixit que ei
ihs sine ut mortui sepeliant mortuos
suos tu autem uade adnuntiare regnū
di· Ait et alter sequar te dñe sed
primum permitte mihi renuntiare his
qui in domi sunt ait ad illum ihs nemo
mittens manum suam in aratrum et
aspiciens retro aptus est regno di :·
Post haec autem designauit dñs
et alios septuaginta duos et misit
illos binos ante faciem suam in omnē
ciuitatem et locum quo erat ipse uen
turus et dicebat illis :· tem
Messis quidem multa operari au

230v

© The Board of Trinity College Dublin

pauci rogate ergo dnm messis ut mittat
operarios in messem suam :· Ite ecce
ego mitto uos sicut agnos inter lupos
Nolite portare sacculum neque pe
ram neque calciamenta et neminem
per uiam salutaueritis · In quacum
que domum intraueritis primum di
cite pax huic domui et si ibi fuerit fi
lius pacis requiescet super illam pax
uestra sin autem ad uos reuertetur ·
In eadem autem domo manete ede
dentes et bibentes quae apud illos
sunt dignus enim est operarius merce
de sua · et nolite transire de domu in
domum · Et in quamcumque ciuita
tem intraueritis et susciperint uos
manducate quae adponentur uobis

© The Board of Trinity College Dublin

Et curate infirmos qui in illa sunt et
dicite illis adpropinquauit in uos reg
num di. In quam cumque autem ciui
tatem intraueritis et non receperint
uos exeuntes in plateas eius dicite eti
am puluerem qui adhaesit in nobis
de ciuitate uestra in pedibus extergimus
in uos tamen hoc scitote quia adpro
pinquauit regnum di. Dico autem
uobis quia sodomis in die illa remisi
us erit quam illi ciuitati. Uae tibi
corozain. Uae tibi bethsaida quia si
in tyro et sidone factae fuissent uir
tutes quae in uobis factae sunt olim
in cilicio et cinere sedentes egissent
paenitentiam uerum tamen tyro et
sidoni remissius erit in iudicio quam

© The Board of Trinity College Dublin

uobis Et tu cafarnaum numquid usq:
in caelum exaltata es usque ad infernū
demergiris · Qui uos audit me au
dit et qui uos spernit me spernit
qui autem me spernit spernit eum
qui me misit · Reuersi sunt autem
septuaginta duo cum gaudio dicen
tes dñe etiam demonia subiciuntur
nobis in nomine tuo et ait illis uide
bam satanan sicut fulgor de caelo
cadentem · Ecce dedi uobis potesta
tem calcandi super serpentes et scor
piones et super omnem uirtutem ini
mici et nihil uos nocebit · Uerum
tamen in hoc nolite gaudere quia
sp̄s uobis subiciuntur · Gaudete au
tem quod nomina uestra scripta su
nt

232

232 R

© The Board of Trinity College Dublin

in caelis · In ipsa hora exultauit ihs
in spu sco et dixit confiteor tibi pater.
dne caeli et terrae quod abscondisti
haec a sapientibus et prudentibus et
reuelasti ea paruulis etiam pater quia.
sic placuit ante te : Omnia mihi
tradita sunt a patre meo et nemo scit
qui sit filius dī nisi pater et qui sit
pater nisi filius et cui uoluerit filius
reuelare ·· Et conuersus ad disci
pulos suos dixit beati oculi qui uident
quae uidetis dico enim uobis quod mul
ti profetae et iusti uoluerunt uidere
quae uos uidetis non uiderunt et au
dire quae auditis et non audierunt.
Et ecce quidam legis peritus sur
rexit temptans illum et dicens magis

© The Board of Trinity College Dublin

ter quid faciendo uitam aeternam po
sidebo at ille dixit ad eum in lege quid
scriptum est quomodo legis ille res
pondens dixit· Diliges dnm dm
tuum ex toto corde tuo et ex tota ani
ma tua. et ex omnibus uirib: tuis et
ex omni mente tua. et proximum
tuum sicut teipsum dixit q: illi ihs
recte respondisti hoc fac et uiues ::
Ille autem uolens iustificare seipsm
dixit ad ihm et quis est meus proximus
suscipiens autem ihs dixit· homo qui
dam discendebat ab hierusalem in
hiericho et incidit in latrones qui et
despoliauerunt eum et plagis inposi
tis abierunt semi uiuo relicto acci
dit autem ut sacerdos quidam dis

© The Board of Trinity College Dublin

cendere eadem uia et uiso illo praete
riuit similiter et leuita cum esset se
cus locum et uideret eum pertransiuit
Samaritanus autem quidam iter
faciens uenit secus eum et uidens mi
sericordia motus est et adpropians
alligauit uulnera eius infundens
oleum et uinum et inponens illum in
iumentum suum et duxit eum stabu
lum et curam eius egit et altera die
protulit duos denarios et dedit
stabulario et ait curam illius habe
et quodcumque super erogaueris
ego cum rediero reddam tibi quis
horum trium uidetur tibi proximus
fuisse illi qui incidit in latrones
at ille dixit qui fecit misericordiam

© The Board of Trinity College Dublin

in illum et ait illi ihs uade et tu fac simi
liter :· Factum est autem dum ire
et ipse intrauit in quoddam castellū
et mulier quaedam martha nomine
excepit illum in domu suam et huic
erat soror nomine maria quae e
tiam sedens secus pedes dni audie
bat uerbum illius martha autem
satagebat circa frequens minister
ium. quae stetit et ait dne non est
tibi curae quod soror mea reliquit
me solam ministrare dic ergo illi ut
me adiuuet et respondens dixit illi
dns martha martha sollicita es et tur
baris circa plurima porro unum est
necessarium maria autem optimam
partem elegit quae non auferetur ab e
bea :·

234

© The Board of Trinity College Dublin

lucas XI

Et factum est cum esset in loco quo
dam orans ut cessavit dixit unus
ex discipulis eius ad eum dne doce nos
orare sicut et iohannis docuit disci
pulos suos. Et ait illis cum oratis dicite
Pater noster qui es in caelis scifi
ficetur nomen tuum. Adveniat
regnum tuum. Fiat voluntas tua
sicut in caelo et in terra. Panem
nostrum cotidianum da nobis hodie.
Et dimitte nobis debita nostra si
quidem et ipsi dimittimus omni de
benti nobis. Et ne nos inducas in tem
ptationem. Sed libera nos a malo.
Et ait ad illos quis vestrum ha
be amicum et ibit ad illum
media nocte et dicit illi amice comm

© The Board of Trinity College Dublin

modo ac mihi tres panes quoniam amicus
meus uenit de uia ad me et non habeo
quod ponam ante illum et ille dein
tus respondens dicat noli mihi mo
lestus esse iam hostium clausum est
et pueri mei mecum sunt in cubili
non possum surgere dare tibi et
ille si perseuerauerit pulsans amici
dico uobis et si non dabit illi sur
gens eo quod amicus eius sit prop
ter improbitatem tamen eius surgit
et dabit illi quot quot habet ne
cessarios. Et ego uobis dico petite
et dabitur uobis querite et inueni
etis pulsate et aperietur uobis om
nis enim qui petit accipit et qui que
rit inuenit et pulsanti aperietur:

© The Board of Trinity College Dublin

Quis autem ex uobis patrem petit
panem filius eius numquid lapidem
dabit illi aut piscem petierit numquid
pro pisce serpentem dabit illi aut
si petierit ouum numquid porriget
illi scorpionem. Si ergo uos cum sitis
mali nostis bona dare filiis uestris
quanto magis pater uester de caelo
dabit spm bonum petentibus se

Et erat eiciens demonium et illud
erat mutum et cum iecisset de
monium locutus est mutus et admi
ratae sunt turbae. Quidam h
ex farisseis dixerunt in beelzebul
principem demoniorum eicit demonia

Et alii temptantes signum de
caelo quaerebant ab eo

© The Board of Trinity College Dublin

Ipse autem ut uidit cogitationes eorū
dixit eis omne regnum in se ipsum di
uisum desolabitur. Et domus supra
domum cadet. Si autem satanas sa
tan iecit in se ipsum diuisus est quo
modo stabit regnum ipsius quia dici
tis in beel zebul principe demonio
rum iecere me demonia. si autem ego
in beel zebul eicio demonia filii uestri
in quo eiciunt ideo ipsi iudices erunt
uestri porro si in digito dī eicio demo
nia profecto preuenit in uos regnū
dī. Cum fortis armatus custodiat
atrium suum in pace sunt ea quae
possidet si autem fortior illo su
perueniens uicerit eum uniuersa
arma eius auferet in quibus confi

© The Board of Trinity College Dublin

debat et spolia eius distribuet · qui non
est mecum aduersum me est et qui
non colligit mecum s dispersit ·
Cum inmundus sps exierit de homi
ne perambulat per loca inaquosa ·
quaeriens requiem et non inueniens
dicit reuertar in domum meam unde
exiui et cum uenerit inuenit eam ua
cantem scopis mundatam et tunc
uadit et adsumit septem alios
sps nequiores se et ingresi habita
bunt ibi et sunt nouissima homi
nis illius peiora priorib: Factum
est autem cum haec diceret extollens
uocem quaedam mulier de turba
dixit illi beatus uenter qui te porta
uit et ubera quae suxisti at ille ·

© The Board of Trinity College Dublin

dixit immo beati qui audiunt uerbũ
di et custodiunt · Turbis autem con
currentibus coepit dicere generatio
haec generatio nequam est signum
quaerit et signum non dabitur illi
nisi signum ionae · nam sicut ionas
fuit signum ninue · uitis ita erit et fi
lius hominis generationi istae · regina
austri surget in iudicio cum uiris gene
rationis huius et condempnabit illos
quia uenit a finib: terrae · audire
sapientiam salamonis · et ecce plus
salamone hic · uiri nini uitae surge
nt in iudicio cum generatione haec et
condempnabunt illam quia poeni
tentiam egerunt ad praedicationem
ionae · plus et ecce · iona hic

~~207~~
237

© The Board of Trinity College Dublin

Nemo lucernam accendit et in ab
sconso ponit neque sub modio sed
supra candellabrum ut qui ingredi
untur lumen uideant. Lucerna
corporis tui est oculus tuus si oculus
tuus fuerit simplex totum corpus
tuum lucidum erit si autem nequam
fuerit etiam corpus tuum tenebrosū
erit uide ergo ne lumen quod in te est
tenebrae sint si ergo corpus tuum
totum lucidum fuerit non habens
aliquam partem tenebrarum erit
lucidum tuum et sicut lucerna fulgo
ris inluminabit te. Et cum loq:
retur rogauit illum quidam farise
us ut pranderet apud se et ingressus
recubuit fariseus autem coepit in

© The Board of Trinity College Dublin

tra se reputans dicere quare non bap-
tizatus esset ante prandium et ait dñs
ad illum nunc uos farisaei uos prius
quod foris est calicis et catini munda-
tis quod autem intus est uestrum ple-
num est rapina et iniquitate stulta non
ne qui fecit quod de foris est etiam
id quod intus est fecit uerum tamen
quod superest date elimosinam · et
ecce omnia munda sunt uobis ·
Sed uae uobis farisei qui decimatis
mentam et rutam et omne holus
et praeteritis iudicium et caritatem
dī · haec autem oportuit facere et
illa non omittere · Ue uobis fari-
saei qui diligitis primas cathedras
in sinagogis et salutationes in foro

238

238R

© The Board of Trinity College Dublin

Uae uobis scribae & farisei chipocri
tae quia estis inmonumenta quae non pa
rent & homines ambulantes supra illa
nesciunt · Respondens autem quidam
ex legis peritis ait illi magister haec di
cens etiam nobis contumiliam facis at
ille ait & uobis legis peritis uae quia
honeratis homines honerib: quae porta
ri non possint & ipsi uno digito uestro
non tangitis sarcinas ipsas · Uae
uobis qui aedificatis monumenta pro
fetarum patres autem uestri occide
runt illos profecto testificamini quia
consentitis operibus patrum uestrorum
quoniam quidem ipsi eos occiderunt
uos autem aedificatis eorum sepul
chra · Propter ea & sapientia

© The Board of Trinity College Dublin

di dixit mittam ad illos profetas et a
postolos et ex illis occident et persequ
entur ut inquiratur sanguis omnium
profetarum qui effusus est a constitu
tione mundi a generatione ista a san
guine abel iusti usque ad sanguinem zac
chariae qui periit inter altare et ae
dem ita dico uobis requiretur ab hac
generatione .. Uae uobis legis peri
tis quia abstulistis clauem scientiae
ipsi non introistis et eos qui introibant
prohibuistis. Cum haec ad illos di
cere coeperunt farisaei et legis
periti grauiter insistere et os eius
obprimere de multis insidiantes ei
et quaerentes capere aliquid ex ore
eius ut accussarent eum multa saute lucas x

239

239 R

© The Board of Trinity College Dublin

turbis circumstantib: ita ut se inuicem
conculcarent coepit dicere ad discipu
los suos · Attendite a fermento
fariseorum quae est hippocrisis ·:
Nihil autem opertum est quod non re
ueletur. neque absconditum quod
non sciatur. quoniam quidem quae in te
nebris dixistis in lumine dicentur. Et
quod in aurem dixistis et locuti estis
in cubiculis praedicabitur in tectis
Dico autem uobis amicis meis ne ter
reamini ab his qui occidunt corpus
et post haec non habent amplius quid
faciant ostendam uobis quem timeatis
timete eum qui post quam occiderit
habet potestatem mittere in gehennam
ita dico uobis hunc timete. Nonne quin
q:

© The Board of Trinity College Dublin

omnia quae nata sunt mihi et bona mea
et dicam animae meae anima habes
multa bona posita in annos pluri
mos requiesce comede bibe epu
lare :· Dixit autem illi d(eu)s stulte
hac nocte animam tuam repetu
nt a te quae autem parasti cuius eru
nt sic est qui sibi thesaurizat et non
est in d(eu)m diues :· Dixit que ad
discipulos suos ideo dico uobis noli
te solliciti esse animae uestrae
quid manducetis neque corpori quid
uestiamini nonne anima plus est
quam esca et corpus quam uestimen
tum :· Considerate coruos quia
non seminant neque metunt quibus
non est cellarium neque horreum

240

© The Board of Trinity College Dublin

Et ds pascit illos quanto magis uos plu
res estis illis quis autem uestrum cogi
tando potest adicere ad staturam su
am cubitum unum si ergo neque quod
minimum est potestis quid de ceteris
solliciti estis considerate lilia agri
quomodo crescunt non laborant
non neunt dico autem uobis nec sala
mon in omni gloria sua uestiebatur
sicut unum ex istis si autem fenum
quod hodie in agro est et cras in cli
banum mittitur ds sic uestit quanto
magis uos pusillae fidei et uos no
lite querere quid manducetis aut
quid bibatis et nolite in sublimae
extolli haec enim omnia gentes mun
di querunt pater autem uester scit

© The Board of Trinity College Dublin

quoniam his indigetis· Uerumtamen
quaerite regnum dī & haec omnia a
dicientur uobis :· Nolite timere pus
sillus grex quia conplacuit patri
uestro dare uobis regnum :·
Uendite quae possidetis & date
elimosynam :· Facite uobis sac
culos qui non ueterescunt thesaurū
non deficientem in caelis quo fur
non adpropiat neque tinea corrū
pit ubi enim thesaurus uester est
ibi & cor uestrum erit :· Sint
lumbi uestri praecincti & lucernae
uestrae ardentes & uos similes ho
minibus exspectantibus dnm suum
quando reuertatur a nuptiis ut cum
uenerit & pulsauerit confestim

241 R
© The Board of Trinity College Dublin

aperiant ei :· Beati sunt serui illi
quos cum uenerit dns inueniat uigilan
tes amen dico uobis quod praecinget se
et faciet illos discumbere et transi
ens ministrabit illis et si uenerit in
secunda uigilia et si in tertia uigilia
uenerit et ita inuenerit beati sunt
serui illi :· Hoc autem scitote quia
si sciret pater familias qua hora
fur ueniret uigilaret utique et non
sineret perfodiri domum suam et uos
estote parati quia qua hora non pu
tatis filius hominis ueniet Ait
autem ei petrus dne ad nos dicis ha
nc parabulam an et ad omnes Dix
it ei dns quis putas est fidelis dis
pensator et prudens quem consti

© The Board of Trinity College Dublin

uit dns super familiam suam ut det
illis in tempore tritici mensuram be
atus ille seruus quem cum uenerit
dns inueniet ita facientem uere dico
uobis quia super omnia quae possidet
constituet eum : Quod si dixerit
seruus ille in corde suo moram
facit dns meus uenire et coeperit
percutere pueros et ancellas et ede
re et bibere et inebriari ueniet dns
serui illius in die qua non sperat et
hora qua nescit et diuidet eum par
temque eius cum infidelibus ponet.
Ille autem seruus qui cognouit uo
luntatem dni sui et non praepara
uit et non fecit secundum uoluntat
tem eius uapulabit multa quis

non cognouit et fecit contra uoluntat
tem domini sui digna plagis uapulabit
paucis : Omni autem cui multum
datum est multum queritur ab eo
et cui commendauerunt multum
plus petent ab eo · Ignem ueni mit
tere in terram et quid uolo si accen
datur baptismum autem habeo bap
tizari et quomodo coartarusq; du
perficiatur. putatis quia pacem ue
nim dare in terram non dico uobis
sed separationem erunt enim ex hoc
quinque in domo una diuisi tres in
duos et duo in tres diuidentur pater
in filium et filius in patrem suum
mater in filiam et filiam in matrem
socrus in nurum suam et nurus

242v
© The Board of Trinity College Dublin

in socrum suam· Dicebat autem et
ad turbas cum uideritis nubem ab o-
riente et ab occassu statim dicitis nim-
bus uenit et ita fit et cum austrum
flantem dicitis quia aestus erit et fit
et fit hypocritae faciem terrae et cae-
li nostis probare hoc autem tempus qu-
omodo non probatis quid autem et a uo-
bis ipsis non iudicatis quod iustum est
Cum autem uadis cum aduersario tu-
o ad principem in uia da operam
liberari ab illo ne forte trahat te
apud iudicem et iudex tradat te ex-
actori et exactor mittat te in car-
rem [illegible] ubi non exies inde
donec etiam nouissimum minutum
reddes· Aderant autem quidam lucas xiii

243

243r

© The Board of Trinity College Dublin

in ipso tempore nuntiantes illi de gali
laeis quorum sanguinem pilatus mis
cuit cum sacrificiis eorum et respon
dens dixit illis putatis quod hi galilei
prae omnibus galilaeis peccatores
fuerunt quia talia passi sunt non
dico uobis sed nisi poenitentiam ha
bueritis omnes similiter peribitis
Sicut illi decem et octo supra quos
cicidit turris in siloam et occidit eos
putatis quia et ipsi debitores fueru
nt praeter omnes homines habitan
tes in hierusalem non dico uobis sed
si non poenitentiam egeritis similiter
peribitis
Dicebat autem hanc similitudi
nem arborem fici habebat

© The Board of Trinity College Dublin

quidam plantatam in uinea sua
Et uenit quaerens fructum in illa
Et non inuenit dixit autem ad culto-
rem uineae ecce anni tres sunt ex qu°
uenio querens fructum in ficulnea hac
Et non inuenio succede ergo illam
ut quid etiam terram occupat at
ille respondens dicit illi dn̄e dimit-
te illam et hoc anno usque dum fo-
deam circa illam et mittam stercora
et siquidem fecerit fructum sin au-
tem in futurum succides eam
Erat autem docens in sinagoga
eorum sabbatis et ecce mulier q:
habebat sp̄m infirmitatis annis de-
cim et octo et erat inclinata nec om-
nino poterat sursum respicere quam

244

© The Board of Trinity College Dublin

cum uideret ihs uocauit eam ad se et
ait illi mulier dimisa es ab infirmita
te tua et inposuit illi manus et con
festim erecta est et glorificabat dm̄.
Respondens autem archi sinagogus
indignans quia sabbatis curasset
ihs dicebat turbae quia sex dies sunt
in quib; oportet operari in his ergo ue
nite et curamini et non die sabbati
respondit autem ad illum dns et dixit
hyppocritae unusquisque uestrum
sabbato non soluet bouem suum aut
asinum a praesepio et ducat ad aqua
re. Hec autem filiam abrachae
quam alligauit satanas ecce decem
et octo annis non oportuit solui a uin
culo isto die sabbati et cum hec

244V

© The Board of Trinity College Dublin

dicerat erubescebant omnes aduersa
rii eius et omnis populus gaudebat
in uniuersis quae gloriose fiebant ab eo
Dicebat ergo cui simile est regnum
dei · Et cui simile esse existimabo
illud simile est grano sinapis
quod acceptum homo misit in hortum
suum et creuit et factum est in arbo
rem magnam et uolucres caeli requi
euerunt in ramis eius ·
Et iterum dixit cui simile existima
bo regnum dei · Simile est fer
mento quod acceptum mulier absco
dit in farinae sata tria donec fer
mentaretur totum ·
Et ibat per ciuitates et castella
docens et iter faciens in hieru
salem

© The Board of Trinity College Dublin

Ait autem illi quidam dn̄e si pauci su nt
qui saluantur ipse autem dixit ad illos
contendite intrare per angustam por
tam quia multi dico uobis querunt in
trare et non poterunt :·
Cum autem intrauerit pater famili
as et cluserit ostium et incipietis
foris stare et pulsare ostium dicentes
dn̄e aperi nobis et respondens dicet
uobis nescio uos unde sitis recedite
a me omnes qui operamini iniquitatē
Tunc incipietis dicere manducauimu
coram te et bibimus et in plateis nos
tris docuisti et dicet uobis nescio uos
unde sitis discedite a me omnes ope
rarii iniquitatis ibi erit fletus et stri
dor dentium :· Cum autem uideritis

245v

© The Board of Trinity College Dublin

abracham & isaac & iacob & omnes
profetas in regno dī uos autem expelli
foras & uenient aboriente & occidente
& aquilone & austro & accumbent
in regno dī.
Ecce sunt nouissimi qui erant
primi & sunt primi qui erant
nouissimi :
In ipsa die accesserunt quidam
ad eum farisaeorum dicentes
illi exi & uade hinc quia herodis
uult te occidere & ait illis ite dicite
uulpi illi ecce eicio demonia & sani
tates perficio hodie & cras & tertia
die consummor uerumtamen opor
te me hodie & cras & sequenti am
bulare quia non capit profetam

246 R

© The Board of Trinity College Dublin

perire extra hierusalem

Hierusalem hierusalem quae oc
cidis profetas et lapidas eos
qui mittuntur ad te quotiens uolui
congregare filios tuos quem admodum
auis nidum suum sub pinnis et nolu
isti ecce relinquitur uobis domus ues
tra deserta dico autem uobis quia
non uidebitis me donec ueniat
cum dicatis benedictus qui uenit
in nomine dni ::

Et factum est cum intraret in do
mum cuiusdam principis fa
riseorum sabbato manducare pa
nem et ipsi obseruabant eum et ec
ce homo quidam hydropicus erat
ante illum :: Et respondens

246v

© The Board of Trinity College Dublin

ihs dixit ad legis peritos et fariseos
dicens si licet sabbato curare an
non at illi tacuerunt ipse uero ad
praehensum hominem sanauit eum
ac dimisit et respondens ad illos
dixit cuius uestrum asinus aut bos
in puteum cadit et non continuo ex
trahit illum die sabbati et non po
terant ad haec respondere illi ∴
Dicebat autem et ad inuitatos
parabulam intendens quomo
do primos discubitos eligerent di
cens ad illos cum inuitatus fueris
ad nuptias non discumbas in primo
loco ne forte honoratior te sit
inuitatus ab eo et ueniens qui te et illum
uocauit dicat tibi da huic locum et

247R
© The Board of Trinity College Dublin

tunc incipias cum robore nouissimum
locum tenere sed cum uocatus fueris
uade recumbe in nouissimo loco ut
cum uenerit qui te inuitauit dicat tibi
amice ascende superius tunc erit tibi
gloria coram simul discumbentib:
Quia omnis qui se exaltat humilia
bitur et qui se humiliat exaltabitur
Dicebat autem et ei qui se inuitaue
rat. Cum facis prandium aut
caenam noli uocare amicos tuos neq:
fratres tuos neque cognatos neque
uicinos diuites ne forte et ipsi te re
inuitent et fiat tibi retributio sed cum
facis conuiuium uoca pauperes de
biles claudos caecos et beatus eris
quia non habent retribuere tibi re

© The Board of Trinity College Dublin

tribuetur enim tibi inresurrectione ius
torum· Hec cum audisset quidam
desimul discumbentibus dixit illi be
atus qui manducabit panem inregno di·
At ipse dixit ei homo quidam fecit
cenam magnam et uocauit mul
tos et misit seruum suum adhoram
cenae dicere inuitatis uti uenirent
quia iam parata sunt omnia· Et
coeperunt simul omnes excusare
primus dixit ei uillam emi et neces
se habeo exire et uidere illam rogo
te habe me excusatum· Et alter
dixit iuga bouum emi quinque et
eo probare illa et ideo uenire non
possum rogo te habe me excusatum
Et alius dixit uxorem duxi et ideo non

© The Board of Trinity College Dublin

possum uenire. Et reuersus seruus nun
tiauit haec dno suo. tunc iratus pater
familias dixit seruo suo exi cito in pla
teas et uicos ciuitatis et pauperes ac
debiles et caecos et clodos introduc
huc et ait seruus dne factum est ut
imperasti et adhuc locus uacat et
ait dns seruo exi in uias et sepes et
conpelle intrare quoscumq; inueneris
ut inpleatur domus mea. Dico autem
uobis quod nemo uirorum illorum
qui uocati sunt gustabit caenam
meam. Ibant autem turbae multae
cum eo et conuersus dixit ad illos
siquis uenit ad me et non odit patrem
suum et matrem et uxorem et filios et
fratres et sorores adhuc autem et ani

© The Board of Trinity College Dublin

mam suam non potest meus esse disci
pulus et qui non baiulat crucem suam
et uenit post me non potest meus esse
discipulus. Quis enim ex uobis uo
lens turrem aedificare non prius
sedens conputat sumptus qui nec
cessarii sunt si habet ad perficiendum
ne postquam ea posuerit fundamen
tum et non potuerit perficere omnes
qui uident incipiant inludere ei dicen
tes quia hic homo coepit aedificare et
non potuit consummare. Aut quis
rex iturus committere bellum aduer
sus alium regem non sedens prius co
gitat si possit cum decem milibus oc
currere ei qui cum uiginti milibus
uenit aduersum se alioquin adhuc

249

249 R

© The Board of Trinity College Dublin

illo longe posito agente legationem mit
tens rogat ea quae pacis sunt.
Sic ergo omnis ex uobis qui non renuntiat
at omnibus quae posidet non pot
est meus esse discipulus.
Bonum est sal si autem sal quoq:
euanuerit in quo condietur neq: in
terram neq: in sterquilinio utile est
sed foras mittitur qui habet aures au
diendi audiat
Erant autem adpropinquantes ei
publicani et peccatores ut audirent
illum et murmurabant farisaei et
scribae dicentes quia hic peccatores
recipit et manducat cum illis
Et ad illos parabulam istam di
cens quis ex uobis homo qui habet cen
tum

lucas

© The Board of Trinity College Dublin

oues & si perdiderit unam ex illis nonne
dimittit nonaginta nouem in deserto &
uadit ad illam quae perierit donec
inueniat eam & cum inuenerit illam
inponit in umeros suos gaudens & ue-
niens domum conuocat amicos & ui
cinos suos dicens illis congratulamini
mihi quia inueni ouem meam quae peri
erat dico autem uobis quod ita gaud
ium erit in caelo super unum peccato
rem paenitentiam habentem quam
super nonaginta nouem iustos qui
nonniagent penitentiam ∴

Aut quae mulier habens dragmas
decem si perdiderit dragmam
unam nonne accendit lucernam
& uerat domum suam & querit

250

250 R

© The Board of Trinity College Dublin

diligenter donec inueniat et cum inuene
rit conuocat amicos et uicinos dicens
congratulamini mihi quia inueni drag
mam quam perdideram
Ita dico uobis gaudium erit coram
angelis dī super uno peccatore
penitentiam agente
Ait autem homo quidam habuit
duos filios et dixit adulescen
tior ex illis patri pater da mihi
portionem substantiae quae
me contingit et diuisit illis substan
tiam et non post multos dies congre
gatis omnib: adulescentior filius
peregre profectus est in regionem
longinquam et ibi dissipauit sub
stantiam suam uiuendo luxoriose

250 v

© The Board of Trinity College Dublin

Et postquam omnia consummaues
set facta est famis ualida in regione
illa et ipse coepit egere et abiit et ad
haesit uni ciuium regionis illius et
misit illum in uillam suam ut pasce
ret porcos et cupiebat implere uen
trem suum de siliquis quas porci mandu
cabant et nemo illi dabat In se
autem conuersus dixit quanti mer
cennarii patris mei abundant panib:
ego autem hic fame pereo surgam et
ibo ad patrem meum et dicam illi pater
peccaui in caelum et coram te iam non
sum dignus uocari filius tuus fac me
sicut unum de mercennariis tuis et sur
gens uenit ad patrem suum cum autē
adhuc longe esset uidit illum pater

257 R
© The Board of Trinity College Dublin

ipsius & misericordia motus est & ac
currens accidit supra collum eius &
osculatus est illum ~ Dixitq: ei
filius pater peccaui in caelum & coram
te iam non sum dignus uocari filius tu
us fac me sicut unum de mercennaria
ris tuis · Dixit autem pater ad ser
uos suos cito proferte stolam primam
& induite illum & date anulum in ma
num eius & calciamenta in pedes & ad
ducite uitulum saginatum & occidite
& manducemus & aepulemur quia
hic filius meus mortuus erat & re
uixit perierat & inuentus est & coe
perunt aepulari ∴ Erat autem fi
lius eius senior in agro & cum ueniret
& adpropinquaret domui audiuit

251v

© The Board of Trinity College Dublin

sefoniam et chorum et uocauit unum
de seruis et interrogauit quae haec es
sent isque dixit ei frater tuus uenit
et occidit pater tuus uitulum sagina
tum quia saluum illum recipit indig
natus est autem et nolebat introire
pater ergo illius egressus coepit rogare
illum at ille respondens dixit patri
suo ecce tot annis seruio tibi et num
quam mandatum tuum praeterii
et numquam dedisti mihi edum ut
cum amicis meis epularer sed post
quam filius tuus hic qui deuorauit
substantiam suam cum meretricib:
uenit occidisti illi uitulum saginatum
at ipse dixit illi fili tu semper me
cum fuisti et es et omnia mea tua sunt

© The Board of Trinity College Dublin

aepulari autem te & gaudere oporte
bat quia frater tuus hic mortuus
erat & reuixit perierat & inuentus est
Dicebat autem & ad discipulos
suos homo quidam erat diues
qui habebat uilicum & hic diffama
tus est apud illum quassi dissipas
set bona ipsius & uocauit illum &
ait illi quid hoc audio de te redde
rationem uilicationis tuae iam
enim non poteris uilicare ait autem
uilicus intra se quid faciam quia dominus
meus aufert a me uilicationem
fodere non ualeo mendicare erubes
co. scio quid faciam ut cum amotus
fuero a uilicatione recipiant me
in domus suas conuocatis itaque

© The Board of Trinity College Dublin

singulis debitorib: dñi sui dicebat pri
mo quantum debes dño meo at ille dix
it centum batos olei dixitque ille acci
pe cautionem tuam et sede cito scribe
quinquagenta deinde alio dixit tu uero
quantum debes qui ait centum choros
tritici · ait illi accipe literas tuas et
scribe octoginta et laudauit dñs ui
licum iniquitatis quia prudenter fe
cisset · dixit autem ad discipulos suos
dico uobis quia filii huius saeculi pru
dentiores filiis lucis in generatione
sua sunt · et ego dico uobis facite
uobis amicos de mamona iniquita
tis ut cum defeceritis recipiant uos
in aeterna tabernacula qui fidelis
est in minimo et in maiori fidelis est

© The Board of Trinity College Dublin

Et qui in modico iniquus est et in maio
ri iniquus est si ergo in iniquo mamo
ne fideles non fuistis quod uestrum est
quis credet uobis et si in alieno fide
les non fuistis quod uestrum est quis dabit uobis
Nemo seruus potest duobus do
minis seruire aut enim unum odie
et alterum diliget aut unum adherebit
et al. terum contempnet non potestis do seruire et mamone
Audiebant haec omnia farisaei qui
erant auari et diridebant illū
et ait illis uos estis qui iustificatis
uos coram hominib: ds autem nouit
corda uestra quia quod hominib: al
tum est abominatio est ante dm:
Lex et profetae usque ad iohan
nem et ecce regnum dī euangeli

253v

© The Board of Trinity College Dublin

zatur et omnis in illud uim facit
Facilius est autem caelum et terram
praeterire quam de lege unum
apicem cadere
Omnis qui dimittit uxorem suam
et ducit alteram mechatur et qui
dimissam a uiro ducit mechatur
Homo quidam erat diues et in
duebatur purpura et bysso et
aepulabatur cotidie splendide et
erat quidam mendicus nomine la
zarus qui iacebat ad ianuam eius
ulceribus plenus cupiens saturari
de micis quae cadebant de mensa diu
tis sed et canes ueniebant et lingebant
ulcera eius. Factum est autem ut
moreretur mendicus lazarus

254

254 R

© The Board of Trinity College Dublin

et portaretur ab angelis in sinum
abrachae
Mortuus est autem et dives et sepul
tus est in inferno elevans ocu
los suos cum esset in tormentis vide
bat abracham a longe et lazarum
in sinu eius et ipse clamans dixit
pater abracham miserere mei et
mitte lazarum ut intinguat extre
mum digiti sui in aqua ut refrigeret
linguam meam quia crucior in hac
flamma et dixit illi abracham fili
recordare quia recepisti bona in vi
ta tua et lazarus similiter mala
nunc autem hic consulatur tu vero
cruciaris et in his omnib: inter vos et
nos chaos magnum firmatum est

254v

© The Board of Trinity College Dublin

ut hii qui uolunt hinc transire ad uos

non possunt neq: inde huc transmeare.

Ait rogo ergo te pater ut mittas

eum in domum patris mei ha

beo enim quinq: fratres ut testetur

illis ne et ipsi ueniant in locum hunc

tormentorum & ait illi abracham

habent moysen & profetas audiant

illos at ille dixit non pater abra

cham sed si quis ex mortuis ierit ad

eos paenitentiam agent ait autem

illi si moyses & profetas non audiunt

neque si quis ex mortuis resurrexerit

credent

Et ad discipulos suos ait impo Luk XV

sibile est ut non ueniant scanda luk 17

la. Uae autem illi per quem ueniunt

255

255R

© The Board of Trinity College Dublin

utilius est illi si lapis molaris inpona
tur circa collum eius et proiciatur in
mare quam ut scandalizet unum de
pussillis istis

Adtendite uobis si peccauerit in
te frater tuus increpa illum et si
penitentiam egerit dimitte illi ·
Et si septies in die peccauerit in te
et septies in die conuersus fue
rit ad te dicens penitet me dimitte illi ·
Et dixerunt apostoli ad ihm dne ad
auge nobis fidem dixit autem dn
dns si habueritis fidem sicut granum
sinapis diceretis huic arbori mori
eradicare et trans plantare in ma
re et oboediret uobis :·

Quis autem uestrum habet seruum

255v

© The Board of Trinity College Dublin

arantem aut oues pascentem qui regres
so de agro dicat illi statim transire cum
be et non dicat ei para quod cenem
et praecinge te et ministra mihi donec
manducem et bibam et post haec tu mā
ducabis et bibes numquid gratiam ha
bet seruo illi qui fecit quae sibi impe
rauerat non puto. Sic et uos cum fe
ceritis omnia quae praecepta sunt uo
bis. Dicite serui inutiles sumus quod
debuimus facere fecimus. Et fac
tum est dum iret in hierusalem tran
sibat per mediam samariam et ga
lileam et cum ingrederetur quoddā
castellum occurrerunt ei decem uiri
leprosi qui steterunt a longe et leua
uerunt uocem dicentes ihū precepto
R.

256

256R

© The Board of Trinity College Dublin

miserere nostri quos ut uidit dixit
ite ostendite uos sacerdotibus· Et fac
tum est dum irent mundati sunt unus
autem ex illis ut uidit quia mundatus
est regressus est cum magna uoce
magnificans dm̄ et cecidit in faciem
ante pedes eius gratias agens et hic
erat samaritanus respondens au
tem ihs̄ dixit nonne decem mundati
sunt et nouem ubi sunt non est in
uentus qui rediret et daret gloriam
dō nisi hic alienigena et ait illi surge
et uade quia fides tua te saluum
fecit

Interrogatus autem a farisaeis
quando uenit regnum dī· Res
pondit eis et dixit non uenit

© The Board of Trinity College Dublin

regnum dī· cum obseruatione· neque
dicent ecce hic aut ecce illic ecce enim
regnum dī intra uos est· Et ait ad disci
pulos suos uenient dies quando desi
deretis uidere unum diem filii hominis
et non uidebitis· Et dicent uobis ecce
hic et ecce illic et nolite ire neque sec
temini

Nam sicut fulgor coruscans desub
caelo in ea quae sub caelo sunt ful
ga ita erit filius hominis in die sua·

Primum autem oportet illum mul
ta pati et reprobari a generatione
hac

Et sicut factum est in diebus noe
ita erit in dieb: filii hominis· ae
debant et bibebant uxores duceba
nt

257

257R

© The Board of Trinity College Dublin

Et dabantur adnuptias usque indiem
quaintrauit noe inarcam et uenit
diluuium et perdidit omnes

Similiter sicut factum est indieb:
loth aedebant et bibebant emeba
nt et uendebant plantabant et aedi
ficabant quadie autem exiuit loth
asodomis pluit ignem et sulphor de
caelo et omnes perdidit secundum
haec erit quadie filius hominis reue
labitur

In illa hora quifuerit intecto et uas
eius indomo nediscendat tolle
re illa et quiinagro similiter non
redeat retro

Memores estote uxoris loth
Quicumque quaesierit animam suam

© The Board of Trinity College Dublin

saluare perdet illam et quicumque
perdiderit illam propter me uiuifica
bit eam. Dico uobis in illa nocte
erunt duo in lecto uno unus adsume
tur et alter relinquetur duae erunt
molentes in unum una adsumetur
et altera relinquetur. Duo erunt
in agro unus adsumetur et alterum
relinquetur
Respondentes dicunt illi ubi dñe
qui dixit eis ubicumque fuerit cor
pus illuc congregabuntur aquile
Dicebat autem et parabulam LVK XV
ad illos quoniam oportet sem
per orare et non deficere dicens iu
dex quidam erat in quadam ciuitate
qui dm non timebat et hominem

258

© The Board of Trinity College Dublin

non uerebatur uidua autem quaedam
erat in ciuitate illa et ueniebat ad
eum dicens uindica me de aduersario
meo et nolebat per multum tempus
post haec autem dixit intra se et si
dm̄ non timeo nec hominem reuerior
tamen quia molesta est mihi haec
uidua uindicabo illam ne in nouissi
mo ueniens suggillet me ait autem
dn̄s audite quid iudex iniquitatis
dicit d̄s autem non faciet uindictam
electorum suorum clamantium ad
se die ac nocte et patientiam habe
bit in illis dico uobis quia cito faciet
uindictam illorum uerum tamen
filius hominis ueniens putas inue
niet fidem in terra dixit autem

258v

© The Board of Trinity College Dublin

Et ad quosdam qui in se confidebant
tamquam iusti et aspernabantur ce-
teros parabulam istam duo homines
ascenderunt in templum ut orarent
unus farisaeus et alter publicanus
farisaeus stans haec apud
se orabat ds gratias ago tibi quia
non sum sicut et caeteri hominum rap
tores iniusti adulteri uelud etiam hic
publicanus ieiuno bis in sabbato de
cimas do omnium quae possedeo Et
puplicanus a longe stans nolebat
nec oculos ad caelum leuare sed per
cutiebat pectus suum dicens ds pro
pitius esto mihi homini peccatori
Dico itaque uobis discendit hic
iustificatus in domum suam ab illo

deus propicius mihi homini pecc

259

259 R

© The Board of Trinity College Dublin

magis quam ille fariseus

Quia omnis qui se exaltat humilia
bitur qui se humiliat exaltabi
tur. Adferebant autem
ad illum et infantes ut eos tangeret
quod cum uidissent discipuli incre
pabant illos. Ihs autem cum uocasset
illos dixit sinite pueros uenire ad
me et nolite eos prohibere talium
enim est regnum dī

Amen dico uobis quicumque non
acceperit regnum dī sicut puer
non intrabit in illud

Interrogauit eum quidam prin
ceps dicens magister bone quid fa
ciens uitam aeternam possidebo

Dixit autem ei ihs quid me dicis

259v

© The Board of Trinity College Dublin

bonum nemo bonus nisi solus ds

Mandata nosti · non occides non moe
chaberis · non furtum facies · non fal
sum testimonium dices · honora pa
trem tuum & matrem tuam · Qui ait
haec omnia custodiui a iuuentute mea

Quo audito ihs ait ei adhuc unum
tibi deest omnia quaecumque
habes uende & da paupe
ribus & habebis thesaurum in caelo
& ueni sequere me

Ille auditis contristatus est
quia diues erat ualde · uidens
autem illum ihs tristem factum dixit
quam difficile qui pecunias habent
in regnum dei intrabunt facilius est

260

© The Board of Trinity College Dublin

ns
enim camellum per foramen acus tra
ire quam diuitem intrare intrare
in regnum dī. Et dixerunt qui audie
bant et quis potest saluus fieri at
illis quae impossibilia sunt apud ho
mines possibilia sunt apud dm. Ait
autem petrus ecce nos qui dimissimus
omnia et secuti sumus te ::
Qui dixit eis amen dico uobis nemo
est qui relinquat domum suam
aut parentes aut fratres aut uxo
rem aut filios propter regnum dī et
non recipiat multo plura in hoc tem
pore in saeculo autem uenturo uitam
aeternam possidebit
Adsumpsit autem ihs duodecim

© The Board of Trinity College Dublin

Et ait illis ecce ascendimus hierusoli
mam et consummabuntur omnia
quae scripta sunt per profetas de fi
lio hominis tradetur enim gentibus
et inludetur et flagillabitur et con
spuetur et post quam flagillauerint
occident eum et tertia die resurget
Et ipsi nihil horum intellexerunt
et erat uerbum istud abscondi
tum ab eis et non intellegebant quae
dicebantur.
Factum est autem cum adpropinqua
ret hiericho caecus quidam se
debat secus uiam mendicans et cum
audiret turbam praeter euntem inter
rogabat quid hoc esse dixerunt autem

261

261 R

© The Board of Trinity College Dublin

ei quod ihs nazarenus transiret et cla
mauit dicens ihu fili dauid miserere
mei et qui praeibant increpabant ei
ut taceret ipse uero multo magis cla
mabat fili dauid miserere mei· Stans
autem ihs iussit illum adduci adse
adpropinquasset interrogauit illum
dicens quid tibi uis faciam at ille dixit
dne ut uideam et ihs dixit illi respice
fides tua te saluum fecit et confes
tim uidit et sequebatur illum magni
ficans dm et omnis plebs ut uidit
dedit laudem do :

Et ingresus perambulabat heri
cho et ecce uir nomine za
cheus et hic erat princeps puplicanorum

© The Board of Trinity College Dublin

rum et ipse diues erat et quaerebat ui
dere ihm quis esset et non poterat pre
turba quia statura pusillus erat et
praecurrens ascendit in arborem sico
morum ut uideret illum quia inde erat
transiturus et cum uenisset ad locum
suscipiens ihs uidit illum et dixit ad eum
zacche festinans discende quia hodie
in domu tua oportet me manere et
festinans discendit et excepit illum
gaudiens et cum uiderent omnes mur
murabant dicentes quod ad hominem
peccatorem deuertisset stans autem
saccheus dixit ad dnm ecce dimedium
bonorum meorum dne do pauperib:
et si quit aliquem defraudaui reddo

262

262 R

© The Board of Trinity College Dublin

quattoruplum ait ihs ad eum quia hodie
salus domui huic facta est eo quod ipse
filius sit abrachae

Venit enim filius hominis querere et
saluum facere quod perierat

Haec illis audientib: adiciens dixit
parabulam eo quod esset prope
hierusalem et quia existimarent quod
confestim regnum dei manifestaretur

Dixit homo quidam nobilis abiit
in regionem longinquam accipere
sibi regnum et reuerti

Vocatis autem decem seruis suis de-
dit illis decem mnas et ait ad illos
negotiamini dum uenio ciues autem eius
oderant illum et miserunt legationem

© The Board of Trinity College Dublin

post illum dicentes nolumus hunc regna
re super nos. Et factum est ut rediret
accepto regno et iusit uocari seruos qui
bus dedit pecuniam ut sciret quantum
quis negotiatus esset. uenit autem pri
mus dicens dne mna tua decem mnas
adquisiuit et ait illi euge bone serue
quia in modico fidelis fuisti eris potes
tatem habens supra decem ciuitates.
Et alter uenit dicens dne mna tua fe
cit quinque mnas et huic ait et tu esto
supra quinque ciuitates. Et alter uenit
dicens dne ecce mna tua quam habui
repositam in sodario timui enim te
quia homo austeris es tollis quod non
posuisti et metis quod non seminasti

263 R
© The Board of Trinity College Dublin

dicit ei de ore tuo te iudico serue nequam
sciebas quod ego austeris homo sum tolle-
ns quod non posui et metens quod non se-
minaui et quare non dedisti pecuniam
meam ad mensam et ego ueniens cum
usuris utique exegissem illud quod meum
esset et adstantibus dixit auferte ab
illo mnam et date illi qui decem mnas
habet et dixerunt ei domine habet decem
mnas
DICO autem uobis quia omni haben-
ti dabitur et habundabit ab e-
o autem qui non habet et quod ha-
bet auferetur ab illo
VERUMTAMEN inimicos meos illos
qui noluerunt me regnare super

263v

© The Board of Trinity College Dublin

e
se adducite huc Et interficite antem
Et his dictis praecedebat ascen
dens in hierusolymam· Et
factum est cum adpropinquasset ad
bethfage Et bethania ad montem
qui uocatur oliueti misit duos disci
pulos suos dicens ite in castellum
quod contra uos est in quod intro
euntes inuenietis pullum asinae
alligatum cui nemo umquam hominum
sedit soluite illum Et adducite
huc Et si quis uos interrogauerit qua
re soluitis sic dicetis ei quia dominus ope
ram eius desiderat
Abierunt hautem qui missi erant
Et inuenerunt sicut dixit illis

264

264 R

© The Board of Trinity College Dublin

pullum stantem soluentibus autem illis
pullum dixerunt domini eius ad illos
quid soluitis pullum at illi dixerunt
quia dn̄s eum necessarium habet Et duxe
runt illum ad ihm̄ Et iectantes uestimen
ta sua supra pullum Et inpossue
runt ihm̄· Eunte autem illo subter
nebant uestimenta sua in uia :·
Cum adpropinquaret iam
ad discensum montis oliueti
coeperunt omnes turbae discenden
tium gaudentes laudare dm̄ uoce
magna super omnib: quas uiderun̄
uirtutibus dicentes benedictus qui
uenit rex in nomine dī· Pax in caelo
Et gloria in excelsis

© The Board of Trinity College Dublin

Et quidam farisaeorum de tur
bis dixerunt ad illum magis
ter increpa discipulos tuos quibus
ipse ait dico uobis quia si hii tacue
runt lapides clamabunt
Et ut adpropinquauit uidens
ciuitatem fleuit super illam
dicens quia si cognuisses tu et quidem
in hac die tua quae ad pacem tibi nu
nc autem abscondita sunt ab oculis
tuis quia uenient dies in te et circum
dabunt te inimici tui uallo et coan
gustabunt te undique et ad ter
ram prosternent te et filios tuos qui
in te sunt et non relinquent
in te lapidem super lapidem et uenie
nit

265

265R

© The Board of Trinity College Dublin

inte . haec cum uniuersa . eo quod non cognoue-
ris tempus uisitationis tuae

Et ingresus in templum coepit
eicere uendentes in illo et emen
tes et mensas nummulariorum effu
dit et cathedras uendentium colum
bas euertit dicens illis scriptum est
quia domus mea domus orationis est
uos autem fecistis illam speloncam
latronum

Et erat docens cotidie in templo
principes autem sacerdotum
et scribae et principes plebis quere
bant illum perdere . et non inueniebant
quid facerent illi omnis enim popu
lus suspensus erat audiens illum

© The Board of Trinity College Dublin

Et factum est in una dierum do Lu xx

cente illo populum in templo

et euangelizante conuenerunt prin

cipes sacerdotum et scribae cum se

niorib: et aiunt dicentes ad illum dic

nobis in qua potestate haec facis aut

quis est qui dedit tibi hanc potestatem

Respondens autem dixit ad illos inter

rogabo uos et ego uerbum unum res

pondete mihi baptismum iohannis

de caelo erat an ex hominib: At illi co

gitabant inter se dicentes quia si dix

erimus de caelo dicet nobis quare ergo

non credidistis illi si autem dixerimus

ex hominib: ples uniuersa lapidabit

nos certa sunt enim iohannem profetam

266

© The Board of Trinity College Dublin

esse· Et responderunt se nescire unde
esset· Et ihs ait illis neq: ego dico uobis
in qua potestate haec facio :·
Cepit autem dicere ad plebem para
bulam hanc homo plantauit ui
neam Et locauit eam colonis et ipse
peregre fuit multis temporib: Et in
tempore misit ad cultores seruum ut
de fructu uineae darent illi qui cesum
dimiserunt eum inanem Et addidit
alterum seruum mittere illi autem
hunc quoq: caedentes et adficientes
contumelia dimiserunt inanem Et
addidit tertium mittere qui et illum
uulnerantes eiecerunt dixit autem
dns uineae quid faciam mittam filium

© The Board of Trinity College Dublin

meum dilectum forsitan cum hunc uide-
rint uerebuntur quem cum uidissent
coloni cogitauerunt inter se dicentes
hic est heres occidamus illum ut nostra
fiat hereditas. Et eicientes illum extra
uineam occiderunt quid ergo faciet illis
dns uineae ueniet et perdet colonos
istos et dabit uineam aliis

Quo audito dixerunt illi absit
ille autem aspiciens eos ait quid
est ergo quod scribtum est lapidem
quem reprobauerunt aedificantes
hic factus est in capud anguli. Om
nis qui ciciderit supra illum lapidem
conquassabitur supra quem autem
ciciderit comminuet illum

267

267 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et quaerebant principes sa
cerdotum et scribae mit
tere in illum manus illa hora et tim
uerunt populum cognouerunt enim
quod ad ipsos dixerit similitudinem
istam
Et obseruantes miserunt insi
diatores qui se esse iustos si
mularent ut caperent eum in sermo
ne et traderent illum principatui
et potestati praesidis et interroga
uerunt illum dicentes magister sci
mus quia recte dicis et doces et non
accipis personam sed in ueritate
uiam dei doces licet nobis tributum
dare cesari an non considerans

267v

© The Board of Trinity College Dublin

autem dolum illorum dixit ad eos quid
me temptatis ostendite mihi denarium
cuius habet imaginem uel inscribtionem
Respondentes dixerunt caesaris
Et ait illis reddite ergo quae caesa
ri sunt caesari et quae dei sunt deo
Et non potuerunt uerbum eius repre
hendere coram plebe et mirati in res
ponso eius tacuerunt

Accesserunt autem quidam saddu
caeorum qui negant esse resur
rectionem et interrogauerunt eum
dicentes magister moyses scribsit
nobis si frater alicuius mortuus
fuerit habens uxorem et hic sine
filiis fuerit ut accipiat eam frater
eius

© The Board of Trinity College Dublin

uxorem et suscitet semen fratri suo sep
tem ergo fratres apud nos erant et
primus accepit uxorem et mortuus
est sine filiis et sequens accepit illam
et ipse mortuus est sine filio et ter
tius accepit illam similiter et omnes
septem et non reliquerunt semen
et mortui sunt nouissima autem
omnium mortua est et mulier in
resurrectione ergo cuius erit eorum
uxor siquidem septem habuerunt
eam uxorem et ait illis ihs filii sae
culi huius generantur et generant
nubunt et nubuntur et ducuntur
ad nuptias illi uero qui digni habe
buntur saeculo illo et resurrectio
ne

ex mortuis neque nubunt neq: ducunt
uxores neque enim ultra mori poteru
nt aequales enim angelis sunt et fi
li sunt di· Cum sint fili resurrec
tionis quia uere resurgunt mortui
Et moyses ostendit secus rubum si
cut dicit uidit in rubo dnm dm abra
cham et dm isaac et dm iacob· ds au
tem non est mortuorum sed uiuorum
omnes enim uiuunt ei· Responden
tes autem quidam scribarum dixe
runt magister bene dixisti ::
Et amplius non audebant eum
quicquam interrogare ::
Dixit autem ad illos quomodo
dicunt xpm filium dauid

269

269 R

© The Board of Trinity College Dublin

esse et ipse dauid dicit in libro psal
morum dixit dns dno meo sede adex
tris meis donec ponam inimicos tu
os scabillum pedum tuorum. Da
uid ergo dnm illum uocat et quo
modo filius eius est

Audiente autem omni populo dixit
discipulis suis adtendite ascri
bis qui uolunt ambulare in stolis
et amant salutationes in foro et
primas cathedras in sinagogis et
primos discubitos in conuiuis

Qui deuorant domus uiduarum
simulantes longam orationem
hi accipiant damnationem
vi . xxi maiorem Respiciens autem

© The Board of Trinity College Dublin

uidit eos qui mittebant munera sua
in gazo filacium diuites uidit autem
Et quandam uiduam pauperculam
mittentem aera minuta duo Et dixit
uere dico uobis quia uidua haec pau
per plusquam omnes misit in do
num dī nam omnes hii ex abundantia
sibi miserunt in munera dī dum haec
autem ex eo quod deest illi omnem
uictum suum quem habuit misit
Et quibusdam dicentibus de tem
plo quod lapidibus bonis
Et donis ornatum esset dixitque
haec uidetis uenient dies in quib: non
relinquetur lapis super lapidem
hic in pariete qui non destruatur

270 R
© The Board of Trinity College Dublin

INterrogauerunt autem illum dice-
tes praeceptor quando haec
erunt & quod signum cum fieri inci-
pient qui dixit uidete ne seducamini
Multa enim uenient in nomine meo di-
centes quoniam ego sum xps & tem-
pus adpropinquauit nolite ergo ire
post illos cum autem audieritis pro-
elia & seditiones nolite terreri opo-r-
tet enim primum haec fieri sed non sta-
tim finis tunc dicebat illis
IN illis diebus surget gens contra
gentem & regnum aduersum reg-
num & terrae motus magni erunt
per loca & pestilentiae & fames
terroresque de caelo & signa magna

© The Board of Trinity College Dublin

erunt et tempestates :-
Sed ante haec omnia inicient in uobis
manus suas et persequentur om
nes uos tradentes in sinagogis et cus
todias trahentes ad reges et ad prae
sides propter nomen meum contin
get autem uobis in testimonium :-
Ponite ergo in cordib: uestris non
praemeditari quem ad modum
respondeatis ego enim dabo uo
bis os et sapientiam cui non poterunt
resistere et contradicere omnes
aduersarii uestri trademini autem
a parentib: et fratrib: et cognatis
et amicis et morte adficient ex uo
bis et eritis odio omnibus hominib:

© The Board of Trinity College Dublin

propter nomen meum et capillus
de capite uestro non peribit in paci
entia uestra possidebitis animas
uestras
Cum autem uideritis circumdari
ab exercitu hierusalem tunc sci
tote quia adpropinquauit desolatio
eius
Tunc qui in iudea sunt fugiant
in montes et qui in medio eius disce
dant et qui in regionibus non intrent
in eam quia dies ultionis hii sunt
ut inpleantur omnia quae scripta sunt
Uae autem prignantibus et nutrien
tibus in illis diebus
Erit enim praesura magna

© The Board of Trinity College Dublin

super terram et ira populo huic

Et cadent in ore gladii et cap
tivi ducentur in omnes gentes
et hierusalem calcabitur a gentibus
donec impleantur tempora nationum

Et erunt signa in sole et luna et stel
lis et in terris et praesura gentium
prae confusione sonitus et maris et
fluctuum arescentibus hominibus pre
timore et expectatione quae super
venient universo orbi nam virtutes
caelorum movebuntur

Et tunc videbunt filium ho
minis venientem in nube
cum potestate magna et maiestate
his autem fieri incipientib: respicit
e

272

272 R

© The Board of Trinity College Dublin

Leuate capita uestra quoniam
adpropinquat redemptio uestra
Et dixit illis similitudinem uidete
ficulniam et omnes arbores cum
producunt iam ex se fructum sci
tis quoniam prope est aestas ita
et uos cum uideritis haec omnia fieri
scitote quoniam prope est regnum
dei amen dico uobis quia non preteri
bit generatio haec donec omnia
fiant caelum et terra transibunt
uerba autem mea non transient
adtendite autem uobis ne forte
grauentur corda uestra in cra
pula et ebrietate et curis huius
uitae et superueniat in uos

© The Board of Trinity College Dublin

repentina dies illa tamquam laque-
us enim superueniet in omnes qui sede-
nt super faciem orbis terrae uigilate
itaque omni tempore orantes ut
digni habeamini fugere ista omnia
quae futura sunt et stare ante
filium hominis
Erat autem in diebus docens in
templo noctibus uero exiens
morabatur in monte qui uocatur
oliueti et omnis populus manicabat
ad eum in templo audire eum
Adpropinquabat eum dies fes- LVK XX
tus azimorum qui dicitur pasch
a
quaerebant principes
sacerdotum et scribae

273

© The Board of Trinity College Dublin

quomodo eum interficerent timebant
uero plebem

INtrauit autem satanas in iudam
qui cognominabatur scarioth
unum de duodecim
Et abiit et locutus est cum principi
bus sacerdotum et magistrati
bus quemadmodum illum traderet
eis et gauisi sunt et pullicati sunt
et pacti sunt pecuniam illi dare
et spopondit et querebat oportu
nitatem ut traderet illum sine tur
bis uenit autem dies festus azimo
rum in qua necesse erat occidi pas
cha et misit petrum et iohannem
dicens euntes parate nobis pascha

273v
© The Board of Trinity College Dublin

ut manducemus at illi dixerunt ubi uis
paremus et dixit ad eos ecce introeun
tibus uobis in ciuitatem occurret uobis
homo amphoram aquae portans se
quemini eum in domum in quam intro
erat et dicetis patri familias domus
dicit tibi magister ubi est deuersorium
ubi pascha cum discipulis meis man
ducem et ipse uobis ostenderet cena
culum magnum stratum et ibi para
te euntes autem inuenerunt sicut
dixit illis et parauerunt pascha et
cum facta esset hora discubuit et
xii apostoli cum eo

Et ait illis desiderio desideraui hoc
pascha manducare uobis
cum

274

274 R

© The Board of Trinity College Dublin

antequam patiar

Dico enim uobis quia ex hoc non
manducabo illud donec imple
atur in regno dī ⁘

Et accepto calice gratias egit et
dixit accipite et diuidite inter
uos dico enim uobis quod non bibam
de generatione uitis donec regnum dī
ueniat. Et accepto pane gratias
egit et fregit dedit eis dicens hoc est
corpus meum quod pro uobis datur
hoc facite in meam commemorati
onem

Similiter et calicem postquam
cenauit dicens hic est calix no
uum testamentum in sanguine meo

© The Board of Trinity College Dublin

quod pro uobis effunditur

Verumtamen ecce manus traden
us me mecum est in mensa. Et
quidem filius hominis secundum
quod definitum est uadit uerum
tamen uae illi homini per quem trade
tur

Et ipsi coeperunt querere in
ter se quis esset ex eis qui hoc
facturus esset

Facta est autem contentio inter
eos quis eorum uidetur esse ma
ior. Dixit autem eis reges gentium do
minantur eorum et qui potestatem
habent super eos benefici uocantur.
uos autem non sic sed qui maior est

© The Board of Trinity College Dublin

in uobis fiat sicut iunior et qui pre-
cessor est sicut ministrator

Nam quis maior est qui recum
bit aut qui ministrat ingentab:
nonne qui recumbit in uobis autem
non sic sed qui ministrat · Ego autem
in medio uestrum sum sicut qui minis
trat uos autem estis qui per mansistis
mecum in temptationibus meis et ego
dispono uobis sicut disposuit mihi
pater meus regnum ut edatis et bi
batis super mensam meam in regno meo
Et sedeatis super thronos iudican
tes duodecim tribus israhel
Ait autem dominus simon simon ecce
satanas expetit uos ut cribra
ret

275v
© The Board of Trinity College Dublin

sicut triticum ego autem rogaui pro te
ut non deficiat fides tua.
Et tu aliquando conuersus confir
ma fratres tuos et rogate
ne intretis in temptatio nem
Qui dixit ei dne tecum paratus sum
et in carcerem et in mortem ire
Et ille dixit ei dico tibi petre non can
tabit hodie gallus donec ter me ab
neges nosse me.
Et dixit eis quando misi uos sine
sacculo et pera et calciamen
tis numquit aliquit defuit uobis at
illi dixerunt nihil dixit ergo eis sed nunc
qui habet sacculum tollat similiter
et peram et qui non habet gladium

276

276R

© The Board of Trinity College Dublin

uendat tonicam suam et emat gladium

Dico enim uobis quoniam adhuc
hoc quod scribtum est oportet
impleri in me. Et quod cum iniustis de
putatus est. Etenim ea quae sunt
de me finem habent

At illi dixerunt dñe ecce gladii duo
hic at ille dixit eis satis est

Et ingressus ibat secundum con
suetudinem in montem oliuarum
secuti sunt autem illum et discipuli

Et cum peruenisset ad locum dix(it)
illis orate ne intretis in temp
tationem tum iactatus

Et ipse auulsus est ab eis quan
est lapidis et positis genibus

© The Board of Trinity College Dublin

orabat dicens :·

Pater si uis transfer calicem hunc
a me uerumtamen non mea uo
luntas sed tua fiat

Apparuit autem illi angelus de cae
lo confortans eum Et factus est
in agonia et prolixius orabat et fac
tus est sudor eius sicut guttae sangui
nis decurrentis in terram

Et cum surrexisset ab oratione
et uenisset ad discipulos suos
inuenit illos dormientes prae tristitia
Et ait illis quid dormientis surgite
Et orate ne intretis in temptationem

Adhuc illo loquente ecce turba
et qui uocabatur iudas unus de xii·

© The Board of Trinity College Dublin

ante cedebat eos

Et adpropinquauit ihu ut osculā
retur eum· Ihs autem dixit illi
iuda osculo filium hominis tradis·

Uidentes autem hii qui circa ipsum
erant quod futurum erat dixeru
nt ei dne· si uis percutiamus in gladio Et
percussit unus ex illis seruum princi
pis sacerdotum Et amputauit auricu
lam eius dexteram respondens autē
ihs ait eis sinite usque huc

Et cum tetigisset auriculam eius
sanauit eum

Dixit autem ihs ad eos qui uene
rant ad se principes sacerdo
tum et magistratus templi et senio

© The Board of Trinity College Dublin

res quasi ad latronem existis cum gla
diis et fustibus cumpraehendere me.
Cum cotidie uobiscum fuerim in tem
plo non extendistis manus in me sed
haec est hora uestra et potestas
tenebrarum
Conpraehendentes autem eum
duxerunt ad domum principes
sacerdotum
Petrus uero sequebatur eum a lon
ge. accenso autem igne in medio
atrio et circum sedentib; illis
erat petrus in medio eorum quem
cum uidisset ancella quaedam seden
tem ad lumen et cum fuisset intuita
dixit et hic cum illo erat. At ille nega
uit

278 R

© The Board of Trinity College Dublin

eum dicens mulier non noui illum
Post pussillum alius uidens eum
dixit· Et tu de illis es petrus
uero ait· O homo non sum Et inter
uallo facto quasi horae unius alius
quidam adfirmabat dicens uere
Et hic cum illo erat nam et galileus est
Et ait petrus homo nescio quid dicis
Et continuo adhuc illo loquente can
tauit gallus·
Et conuersus dñs respexit petrū
Et recordatus est petrus uerbi
dñi sicut dixit quia prius quam gallus
cantet ter me negabis nosse· Et egres
sus foras petrus fleuit amarissime
Et uiri qui tenebant illum inlu

278v

© The Board of Trinity College Dublin

debant ei caedentes et uelauerunt eum
et percutiebant faciem eius et interro
gabant eum dicentes profetiza nobis
quis est qui te percussit et alia multa
blasfemantes dicebant in eum
Et ut factus est dies conuenerunt
seniores plebis et principes
sacerdotum et scribae et interroga
bant et duxerunt illum in concilium
suum· dicentes si tu es xps dic nobis·
Et ait illis si uobis dixero non
credetis mihi ∴ Si autem inter
rogauero non respondebitis mihi neq;
dimittetis
Ex hoc autem erit filius hominis
sedens a dextris uirtutis di:

279

279 R

© The Board of Trinity College Dublin

Dixerunt autem omnes tu ergo es
filius dī · Qui ait uos dicitis quia
ego sum
At illi dixerunt quid adhuc desi
deramus testimonium ipsi enim
audiuimus de ore eius blasfemiam
Et surgens omnis multitudo eorum
duxerunt illum ad pilatum
Coeperunt autem accussare illum
dicentes hunc inuenimus subuer
tentem gentem nostram · Et soluen
tem legem nostram prophetas et pro
hibentem tributa dare caesari et
dicentem se xpm regem esse
Pilatus autem audiens interro
gauit eum dicens tu es rex iudeorum

LVK: XXIII
278 V
© The Board of Trinity College Dublin

rum at ille respondens ait tu dicis
At ille autem pilatus ad principes sa
cerdotum et turbas nihil inuenio
causae in hoc homine
At illi inualescebant dicentes com
mouet populum docens per uni
uersam iudaeam et incipiens a gali
laea usque huc pilatus autem audi
ens galileam interrogauit eum si
homo galileus esset ut cognouit quod
de herodis potestate esset remisit
eum ad herodem qui et ipse in hieruso
limis erat illis diebus herodis autem
uiso ihu gauisus est ualde erat enim
cupiens ex multo tempore uidere
eum eo quod audiret multa de illo

© The Board of Trinity College Dublin

Et sperabat signum aliquod uidere
ab eo fieri interrogabat autem illum
multis sermonibus at ipse nihil res
pondebat. Stabant etiam prin
cipes sacerdotum et scribae con
stanter accussantes eum
Praeuit autem illum herodis
cum exercitu suo et inlusit in
duitum ueste alba et remisit
ad pilatum et facti sunt amici hero
dis et pilatus in ipsa die nam ante
ea inimici erant ad inuicem
Pilatus autem conuocatis princi
pibus sacerdotum et magistratib:
et plebe dixit ad illos obtulistis
mihi hunc hominem quasi auer

© The Board of Trinity College Dublin

tentem populum & ecce ego coram uo
bis interrogans eum nullum causam in
ueni in homine isto ex his in quib; eum a
cussatis Sed neque herodis nam ab
sic remis sit eum ad uos nam re
missi uos ad illum & ecce nihil dignuƺ
morte actum est ei

Emendatum ergo illum dimittam
necesse autem habebat dimit
tere eis per diem festum unum uinctum

Exclamauit autem simul uniuer
sa turba dicens tolle hunc & di
mitte nobis barabban qui erat
propter sedicionem quandam fac
tam in ciuitate & homicidium missǔ
i⸗ carcerem

281 R
© The Board of Trinity College Dublin

Iterum autem pylatus locutus est
ad illos uolens dimittere eis ihm at
illi succlamabant dicentes crucifi
ge crucifige illum
Ille autem tertio dixit ad illos quid
enim mali fecit iste nullam causam
mortis inuenio in eo corripiam ergo
illum et dimittam
At illi instabant uocibus magnis
postulantes ut crucifigere
tur. Et inualescebant uoces eorum
Et pylatus adiudicauit fieri pe
titionem eorum dimissit h
illis eum qui propter homicidium
et sidicionem misus fuerat in car
cerem quem petebant ihm uero

© The Board of Trinity College Dublin

tradidit uoluntati eorum

Ssuperunt ergo ihm et portans crucem ducebatur · Et cum inducerent eum adpraehenderunt simonem quendam cyrinensem uenientem de uilla et inpossuerunt illi crucem portare post ihm

Sequebatur autem illum multa turba populi et mulierum quae plangebant et lamentabantur eum conuersus autem ad illas ihs dixit filiae hierusalem nolite flere super me sed super uos ipsas flete et super filios uestros quoniam ecce uenient dies in quibus dicent beatae steriles et uentres qui non genuerunt

282 R

© The Board of Trinity College Dublin

Et ubera quae non lactauerunt tunc
incipient dicere montibus cadite su
per nos et collibus operite nos quia
si in uiridi ligno haec faciunt in ari
do quid fiet
Ducebantur autem et alii duo
nequam cum eo ut interficerentur
Post quam uenerunt in locum
qui uocatur caluariae ubi
crucifixerunt eum
Latrones duos unum a dextris
et alterum a sinistris
Ihs autem dicebat pater dimit
te illis non enim sciunt
quid faciunt
Diuidentes uero uestimenta

283v

© The Board of Trinity College Dublin

eius miserunt sortes & stabat popu
lus spectan is. Et diridebant il
lum principes sacerdotum dicentes
alios saluos fecit se saluum faciat
si hic est xps di electus

Inludebant autem ei & milites
accedentes & acetum offerentes
illi dicentes si tu es rex iudeorum
saluum te fac

Erat autem & superscribtio ihu
scribta super illum litteris
grecis & latinis & ebreicis hic est
rex iudeorum

Unus autem de his qui pende
bant latronibus blasfemabat
eum dicens si tu es xps saluum fac

© The Board of Trinity College Dublin

temet ipsum et nos
Respondens autem alter increba
bat illum dicens neque tu times
dm quod in eadem damnatione
es et nos quidem iuste nam digna fac
tis recipimus hic uero nihil mali ges
sit et dicebat ad ihm dne memento
mei cum ueneris in regnum tuum et
dixit illi ihs amen amen dico tibi ho
die mecum eris in paradiso
Erat autem fere hora sexta et
tenebrae factae sunt in uniuer
sa terra usque in horam nonam
et obscuratus est sol
Et uelum templi scisum est
medium et exclamans uo
ce

© The Board of Trinity College Dublin

magna ihs ait pater in manus tuas
cummendo spm̄ meum · Et haec dicens
expirauit · Uidens autem cen
turio quod factum fuerat glorifica
uit dm̄ dicens uere hic homo iustus erat ::
Et omnis turba eorum qui simul
aderant ad spectaculum istud
Et uidebant quae fiebant percutien
tes pectora sua reuertebantur. Sta
bant autem omnes noti eius a longe
Et mulieres quae secutae erant
eum a galilea haec uidentes :: ::
Et ecce uir nomine ioseph qui
erat decurio uir bonus et ius
tus hic non consenserat consilio et ac
tibus eorum erat autem ab aremathia

284

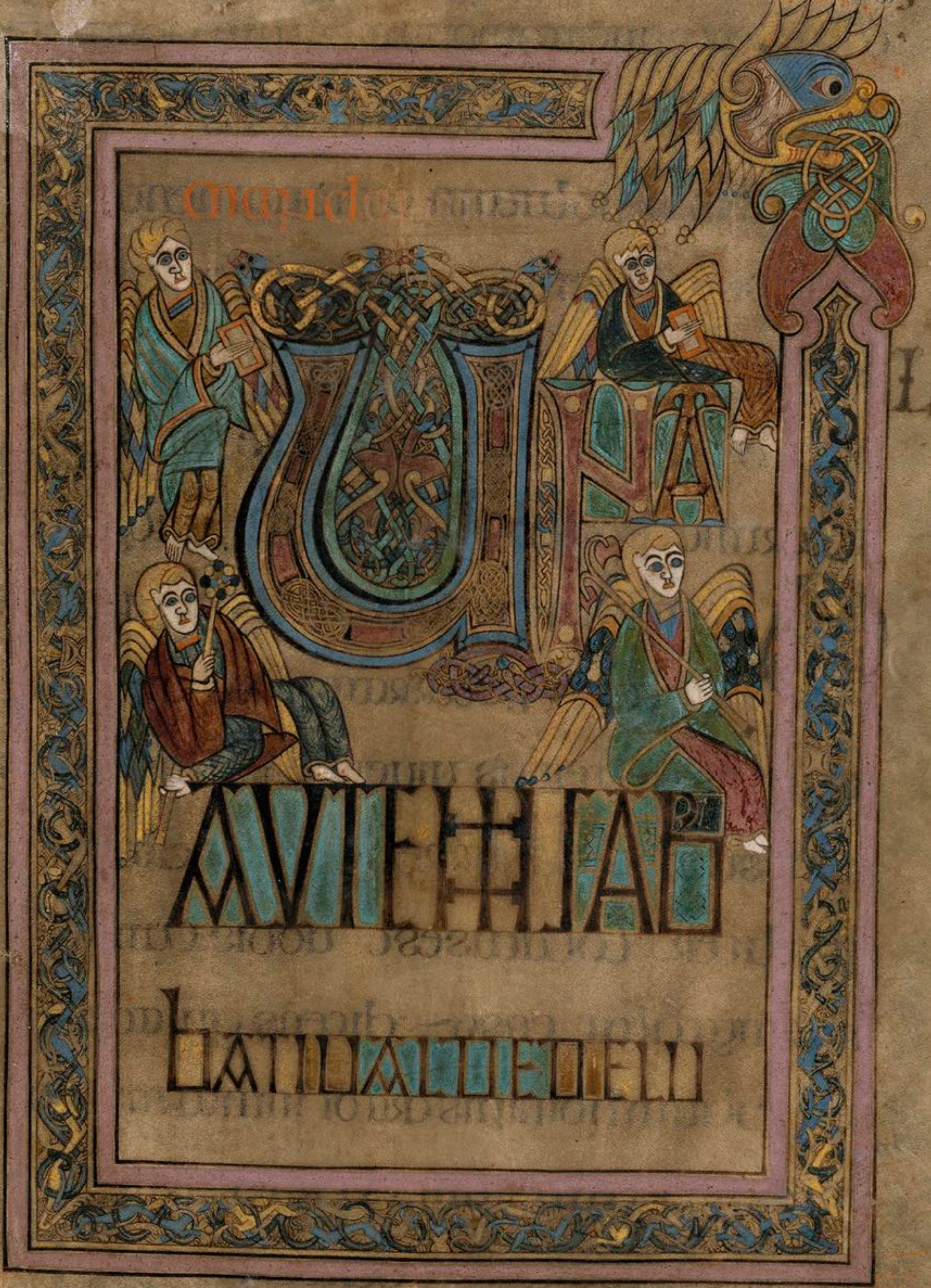
© The Board of Trinity College Dublin

ciuitate iudae quiexspectabant et
ipse regnum dī hic accessit ad pilatum et
et petiit corpus ihū
Et depossitum inuoluit in sindo-
ne mundo et possuit eum in
monumento exciso in quo nondum quis-
quam possitus fuerat. Et composito eo
inposuit monumento lapidem magnum·
Et dies erat parasceue et sab-
batum inluscescebat inlu cesce-
bat subsecutae sunt autem mulieres
duae quae cum ipso uenerant de galilea
uiderunt monumentum et quem ad mo-
dum possitum erat corpus eius :·
Et reuertentes parauerunt a-
romata et unguenta et

284V

© The Board of Trinity College Dublin

sabbato quidem siluerunt secundum



Luc. XX

285R

© The Board of Trinity College Dublin

culo uenerunt admonumentum portantes
quaeparauerunt aromata. Etinuenerunt
lapidem reuolutum amonumento. Et
ingressae noninuenerunt corpus dñi
ihū. Et factum est dum mente conster
natae essent deisto. Et ecce duo uiri
steterunt secus illas inueste fulgente.
Cum timerent autem et declinarent
uultum interram dixerunt ad
eas quid quaeritis uiuentem cummortuis
non est hic sed surrexit. Recordamini
qualiter locutus est uobis cumad
huc ingalilea esset dicens quiaopor
tet filium hominis tradi inmanus ho
minum peccatorum et crucifigi et ter
tia die resurgere. Et recordatae sunt.

© The Board of Trinity College Dublin

uerborum eius

Et regressae de monumento nuntia
uerunt haec omnia illis undecim
⁊ ceteris omnibus

Erat autem maria magdalenae
⁊ iohanna ⁊ maria iacobi ⁊
ceterae quae cum illis erant quae di
cebant ad apostolos haec ⁊ uisa sunt
ante illos sicut deleramentum uerba
ista ⁊ non credebant illis. Petrus au
tem surgens cucurrit ad monumentum
⁊ procumbens uidit linteamina sola
posita ⁊ abiit secum mirans quod
factum fuerat ⁊ ecce duo ex illis ibant
ipsa die in castellum quod erat in
spatio stadiorum sexaginta ab hie

286

286 R

© The Board of Trinity College Dublin

rusalem nomine ammaus et ipsi loque
bantur adinvicem de his omnibus quae
acciderant. Et factum est dum fa
bularentur et secum quaererent et ipse
ihs adpropinquans ibat cum illis ocu
li autem eorum tenebantur ne eum
agnoscerent. Et ait ad illos qui sunt
hi sermones quos confertis adinvicem
ambulantes et estis tristes et respondens
unus cui nomen erat cleopas dixit ei
tu solus peregrinus es in hierusalem
non cognovisti quae facta sunt in illa
his diebus quibus ille dixit quae et di
xerunt de ihu nazareno qui fuit uir
propheta potens in opere et sermone
coram do et omni populo et quomodo

286v

© The Board of Trinity College Dublin

tradiderunt eum summi sacerdotum et
principes nostri in damnationem mor
tis et crucifixerunt eum. Nos autem spe
rabamus quia ipse esset redempturus
israhel et nunc super haec omnia tertia
die est et quo haec facta sunt. Sed mul
eres quaedam ex nostris terruerunt nos
quae ante lucem fuerunt ad monumen
tum et non inuento corpore eius uene
runt dicentes se etiam uisionem ange
lorum uidisse qui dicunt eum uiuere
Et abierunt quidam ex nostris ad monu
mentum et ita inuenerunt sicut mulie
res dixerunt ipsum uero non uiderunt
Et ipse dixit ad eos. O stulti et tardi
corde ad credendum in omnibus quae

287 R

© The Board of Trinity College Dublin

locuta sunt profetae nonne haec oportuit
pati xp̄m · Et ita intrare in gloriam suam
Et incipiens a mose et omnibus profetis
interpraetabatur illis in omnibus scrip
turis quae de ipso erant Et adpropinqua
uerunt castello quo ibant et ipse se
finxit longius ire Et coegerunt illum
dicentes mane nobiscum quoniam adues
perascit Et inclinata est iam dies et
intrauit manere cum illis · Et fac
tum est dum recumberet cum illis accepit
panem et benedixit et fregit et porrige
bat illis et aperti sunt oculi eorum Et
cognouerunt eum et ipse euanuit ex ocu
lis eorum et dixerunt ad inuicem nonne
cor nostrum ardens erat in nobis dum

© The Board of Trinity College Dublin

loqueretur inuia et aperiret nobis scrib
turas et surgentes eadem hora regresi
sunt inhierusalem et inuenerunt con
gregatos undecim et eos quicumipsis
erant dicentes quod resurrexit dhs ue
re et apparuit simoni et ipsi narraba
nt quae gesta erant inuia et quomodo
cognouerunt eum infractione panis
Dum haec autem loquuntur ihs ste
tit inmedio eorum et dicit eis
pax uobis ego sum nolite timere con
turbati uero et conterriti existimabant
se spm uidere et dixit eis quid turba
ti estis et quare cogitationes ascende
runt incorda uestra uidete manus
meas et pedes quia ipse ego sum

© The Board of Trinity College Dublin

palpate et uidete quia sps carnem et os
sa non habet sicut me uidetis habere.
Et cum hoc dixisset ostendit eis manus
et pedes. Et adhuc autem illis non
credentibus et mirantibus prae gaudio
dixit habetis hic aliquid quod mandu
cetur. at illi obtulerunt ei partem piscis
assi et fauum mellis et cum manducas
set coram eis sumens reliquias dedit eis.
Et dixit ad eos haec sunt uerba mea
quae locutus sum ad uos cum adhuc es
sem uobiscum quoniam necesse est
impleri omnia quae scribta sunt in lege
mosi et profetis et psalmis de me.
Tunc aperuit illis sensum ut intellege
rent scripturas et dixit eis quoniam

288v

© The Board of Trinity College Dublin

sic scribtum est et sic oportebat xpm pati
et resurgere amortuis die tertia et prae
dicari innomine eius penitentiam et re
misionem peccatorum inomnes gentes in
cipientibus abhierusolima :·
Vos autem estis testes horum et
ego mitto promisum patris mei inuos
uos autem sedete incivitate quoadus
que induamini uir uirtutem exalto :·
Eduxit autem eos foras inbethaniam
et eleuatis manib: suis benedixit
eis et factum est dum benediceret illis
recessit ab eis et ferebatur in caelum
et ipsi adorantes regressi sunt in hieru
salem cum gaudio magno et erant sem
per intemplo laudantes et benedicentes om
deg :·

289

289 R

© The Board of Trinity College Dublin

Johes marchand

Johes

[illegible] hystoria [illegible] scripta [illegible]

[illegible] consuetudines [illegible] attenda registro

hac [illegible] [illegible]

[illegible] templorum predia terre

[illegible] terre [illegible] que transire [illegible]

Unus est Harbisero regis [illegible]

[illegible] fieri [illegible]

[illegible] vel sine [illegible] ea sunt

[illegible] nulla [illegible]

[illegible] tollenda [illegible] putant

[illegible] tempore sunt

[illegible] fronte [illegible] maiora [illegible]

[illegible] imponunt pondera sacris

[illegible]

[illegible] templo [illegible]

[illegible] donacio [illegible]

[illegible] templi concessa [illegible]

[illegible] libera [illegible]

[illegible] terris [illegible]

[illegible] veteres [illegible] sunt [illegible]

Dum inter [illegible] templi venerat [illegible]

[illegible] tunc [illegible]

Era [illegible]

hinc metaphore tunc [illegible] translacio: [illegible]

Unde [illegible] sic [illegible] colte [illegible]

[illegible] [illegible]

Templi [illegible] hoc [illegible]

[illegible] terre que [illegible]

[illegible] sacra [illegible] putantur

terre [illegible]

[illegible]

templi [illegible]

[illegible] Harbiser [illegible]

[illegible] templi [illegible] [illegible]

Nec poterit fieri [illegible]

[illegible] censura [illegible] dignos

[illegible] imponunt [illegible] pondera dira sacris

Unde columbina [illegible] est liberrima templi

Nomine [illegible] [illegible]

Sed modo [illegible] erat [illegible]

[illegible] que [illegible] videntur

[illegible] [illegible]

[illegible] magna erat a° Dni 1586 huius [illegible] mortibatur . preterea

Elizabetha Regina [illegible] erat [illegible] bello [illegible] et [illegible] Jacobi Rex Scotie qui incepit Regnare a° Dni 1602

[illegible] maxima erat in nonnullis [illegible] et [illegible] mirabiliter [illegible] a° Dni 1604 [illegible] fuerit [illegible] Richardi [illegible] scripsit [illegible] prescribet:

289v

© The Board of Trinity College Dublin

Explicit euan
gelium secun
dum Lucan:

Explicit euangelium
secundum Lucan:

Incipit secundum
Iohannem

290 R

© The Board of Trinity College Dublin



290v

© The Board of Trinity College Dublin



291

291 R

© The Board of Trinity College Dublin



291 v

© The Board of Trinity College Dublin



In principio erat verbum [...]

292R

© The Board of Trinity College Dublin

erat apud dm̄ Et ds erat uerbum hoc erat
in principio apud dm̄ omnia per ipsum fac
ta sunt et sine ipso factum est nihil quod
factum est in ipso uita erat et uita erat lux
hominum et lux in tenebris lucet et tenebrae
eam non conprachenderunt

Fuit homo misus a dō cui nomen erat
iohannis hic uenit in testimonium
ut testimonium perhiberet de lumine
ut omnes crederent per illum non erat
ille lux sed ut testimonium perhiberet de
lumine hominem uenientem in

Erat lux uera quae inluminat omnem
mundum in mundo erat et mundus per
ipsum factus est et mundus eum non cogno
uit io IIII runt quotquot autem reci

In propria uenit et sui eum non recepe
perunt eum dedit eis potestatem filios dī

© The Board of Trinity College Dublin

fieri his qui credunt in nomine eius qui non
ex sanguinibus neque ex uoluntate carnis
neque ex uoluntate uiri sed ex dō nati sunt
Et uerbum caro factum est et habitauit
in nobis et uidimus gloriam eius gloriam
quasi unigeniti a patre plenum gratiae et
ueritatis clamabat dicens hic erat
I Iohannis testimonium perhibet de ipso et
quem dixi uobis qui post me uenturus est
ante me factus est quia prior me erat
Et de plenitudine eius nos omnes accepi
mus et gratiam pro gratia quia lex per
moysen data est gratia et ueritas per ihm
xpm facta est filius qui est in sinu
III Deum nemo uidit umquam nisi unigenitus
patris ipse enarrauit do miserunt
Et hoc est testimonium iohannis quando
iudaei ab hierusolymis sacerdotes et leui
tas

293

© The Board of Trinity College Dublin

ad eum ut interrogarent eum tu quis es et con
fessus est et non negauit et confessus est
quia non sum ego xp̄s et interrogauerunt
eum quid ergo helias es tu et dicit non sum
propheta es tu et respondit non · dixeru
nt ergo ei quis es ut responsum demus his
qui miserunt nos quid dicis de te ipso ∴ ∴
Ait ergo uox clamantis in deserto dirigite
uiam dñi ∴ Erant ex pharisaeis et inter
Sicut dixit esaias profeta. Et qui missi fue
rogauerunt eum et dixerunt ei quid ergo
babtizas si tu non es xp̄s neque helias
neque profeta ∴ in aqua medius h
Respondit éis iohannis dicens ego babtizo
uestrum stetit quem uos nescitis ipse est
qui post me uenturus est qui ante me fac
tus est cuius ego non sum dignus ut soluam
eius corrigiam calciamenti

293 v

© The Board of Trinity College Dublin

Haec in bethania facta sunt trans iordanen
ubi erat iohannis baptizans. Altera
die uidit iohannis ihm uenientem ad se et
ait ecce agnus di ecce qui tollit peccatum
mundi ∴ me factus est quia prior me
Hic est de quo dixi post me uenit uir qui ante
erat et ego nesciebam eum sed ut manifeste
tur in israhel propterea ueni ego in aqua
baptizans ∴ quia uidi spm discendente
Et testimonium perhibuit iohannes dicens
tem sicut columbam de caelo et mansit sup
eum et ego nesciebam eum sed qui misit me
baptizare in aqua ille mihi dixit super
quem uideris spm discendentem et manen
tem super eum hic est qui baptizat in spu
sco et ego uidi et testimonium perhibui quia
hic est filius di ∴ cipulis eius duo et res
Altera die iterum stabat iohannes et ex dis

294

294R

© The Board of Trinity College Dublin

respiciens ihm ambulantem dixit ecce agnus
di et audierunt eum duo discipuli loquentes
et secuti sunt ihm :· Conuersus autem ihm
et uidens eos consequentes se dixit eis
quid quaeritis qui dixerunt ei rabbi quod
dicitur interpraetatum magister ubi ha
bitas · Dicit eis uenite et uidete · uenerunt
et uiderunt ubi maneret et apud eum
manserunt die illo hora autem erat quasi de
cima . erat autem andreas frater simonis
petri unus ex duobus qui audierant ab
ab iohanne et secuti fuerant eum :·
INuenit hic primum fratrem suum simo
nem · et dicit ei inuenimus messiam quod
est interpraetatum xps et adduxit eum
ad ihm intuitus autem eum ihs dixit tu es
simon filius iohanna tu uocaueris ce
phas quod interpraetatur . petrus

© The Board of Trinity College Dublin

In crastinum uoluit exire in galileam et inue-
nit philippum et dicit ei ihs sequere me ·
Erat autem philippus a bethsaida ciuita-
te andreae et petri inuenit philippus na-
thanahel et dicit autem ei quem scribsit
moyses in lege et prophetae inuenimus
ihm filium ioseph a nazareth et dicit ei na-
thanahel a nazareth post est aliquid
boni esse dicit ei philippus ueni et uide ui-
dit ihs nathanahelem uenientem ad se et
dicit de eo ecce uir israhelita in quo dolus
non est dicit ei nathanahel unde me nosti ·
Respondit ihs et dixit ei prius quam te
philippus uocaret cum esses sub arbore
fici uidi te respondit ei nathanahel et
ait ei rabbi tu es filius dī tu es rex israhel ·
Respondit ihs et dixit ei quia dixi tibi uidi
te sub ficu credis maius hiis uidebis et

© The Board of Trinity College Dublin

dicit eis amen amen dico uobis. Uidebitis cae-
lum apertum et angelos dī ascendentes
et discendentes supra filium hominis ∴ ∴ ∴

Et die tertia nuptiae factae sunt
in channan galileae et erat mater
ihū ibi uocatus est autem ibi et ihs et disci-
puli eius ad nuptias et deficiente uino dicit
mater ihū ad eum uinum non habent et
dicit ei ihs quid mihi et tibi est mulier non-
dum uenit hora mea. Dicit mater eius
ministris quodcumque dixerit uobis facite

Erant autem ibi lapideae hydriae sex
possitae secundum purificationem iude-
orum capientes singulae metretas binas
uel ternas. Dicit eis ihs implete hedrias a-
quam et impleuerunt eas usque ad sum-
mum et dicit eis ihs aurite nunc et ferte
archiriclino et tulerunt. Ut autem

© The Board of Trinity College Dublin

gustauit architriclinus aquam uinum fac
tam et non sciebat unde esset ministri
autem sciebant qui hauri erant aquam uo
cauit sponsum architriclinus et dicit ei
omnis homo primum bonum uinum ponit
et cum inebriati fuerint tunc id quod dete
rius est tu autem seruasti bonum uinum
usque adhuc hoc fecit initium signorum
ihs in channa galileae et manifestauit
gloriam suam et crediderunt in eum disci
puli eius :· mater eius et fratres eius

Post hoc discendit capharnauum ipse et
et discipuli eius et ibi manserunt non multis
diebus

Et prope erat pascha iudaeorum et ascen
dit hierusolima ihs :· oues et colū

Et inuenit in templo uendentes boues et
bas et nummularios sedentes et cum fecis s
et

296.

296 R

© The Board of Trinity College Dublin

quasi flagillum defuniculis omnes eiecit
detemplo oues quoque et boues et numm
lariorum effudit aes et mensas subuertit
et his qui columbas uendebant dixit au
ferte ista hinc. Nolite facere domum
patris mei domum negotiationis
Recordati uero sunt discipuli eius quia scrip
tum est zelus domus tuae comedit me
Responderunt ergo iudaei et dixerunt ei
quod signum ostendis nobis quia haec facis
Respondens ihs et dixit eis soluite templum
hoc et in tribus diebus excitabo illud dixerunt
ergo iudaei xl et ui annis aedificatum est
templum hoc et tu tribus diebus excitabis
illud ille autem dicebat de templo corporis
sui. Cum ergo surrexisset a mortuis recor
dati sunt discipuli eius quia hoc dicebat
et crediderunt scripturae et sermoni

© The Board of Trinity College Dublin

quem dixit ihs :· Cum autem esset hieru
solimis in pascha in die festo multi credi
derunt in nomine eius uidentes signa eius
quae faciebat ipse autem ihs non credebat
semet ipsum eis eo quod ipse nosset omnes
et quia opus ei non erat ut quis testimonium
periberet de homine ipse enim sciebat quid
esset in homine :· Erat autem homo ex   Iohn iii
pharisaeis nomine nicodimus princeps iu
daeorum hic uenit ad eum nocte et dixit ei
rabbi scimus quia a dō uenisti magister ne
mo enim potest haec signa facere quae tu
facis nisi fuerit dn̄s cum eo :· Respondit ihs
et dixit ei amen amen dico tibi nisi quis natus
fuerit denouo non potest uidere regnum dī
Dicit ad eum nicodemus quomodo potest
homo nasci cum senex sit numquid potest
in uentrem matris suae rursus introire

297

297 R

© The Board of Trinity College Dublin

&renasci · Respondit ihs amen amen dico
tibi nisi quis renatus fuerit exaqua & spu sco
non potest introire inregnum di quod natum
est ex carne caro est quia decarne natum
est & quod natum est ex spu sps est quia ds
sps est & ne mireris quia dixi
tibi oportet uos nasci denuo sps ubi uult
aspirat & uocem eius audis sed non scis unde
ueniat & quo uadat sic est omnis qui natus est
ex spu · Respondit nicodemus & dixit ei quo
modo possunt haec fieri · Respondit ihs &
dixit ei tu es magister inisrahel & haec ignoras
amen amen dico tibi quia quod scimus loqui
mur & quod uidimus testamur & testimonium
nostrum non accipitis si terrena dixi uobis
& non creditis quomodo si dixero uobis cae
lestia credetis & nemo ascendit in caelo nisi
qui discendit de caelo filius hominis qui est

© The Board of Trinity College Dublin

in caelo ∴ Et sicut exaltauit moyses serpentem
in deserto ita exaltari oportet filium hominis
ut omnis qui credit in ipso non pereat sed ha-
beat uitam aeternam ∴ Sic enim dilexit
ds hunc mundum ut filium suum unigenitum
daret ut omnis qui credit in eum non pereat
sed habeat uitam aeternam · Non enim mi-
sit ds filium suum in mundum ut iudicet
mundum sed ut saluetur mundus per ipsum
Qui credit in eum non iudicatur qui autem
non credit iam iudicatus est quia non credidit
in nomine unigeniti filii di hoc est autem iu-
dicium quia lux uenit in mundum Et dilexe-
runt homines magis tenebras quam lucem
erant enim eorum mala opera ∴ Omnis enim
qui male agit odit lucem et non uenit ad lu-
cem ut non arguantur opera eius qui autem
facit ueritatem uenit ad lucem ut manifeste-
tur

298 R

© The Board of Trinity College Dublin

eius opera quia in dō sunt facta ∴

Post haec uenit ihs et discipuli eius in iudeam
terram et illic demorabatur cum eis et bab
tizabat ∴ ∴ ∴ non iuxta salim
Erat autem et iohannis baptizans in ae
quia aquae multae erant illic et adueniebant multa et baptizabantur ∴ iohannis
Nondum enim misus fuerat in carcere
Facta est ergo quaestio ex discipulis iohan
nis cum iudaeis de purificatione et ue
nerunt ad iohannem et dixerunt ei rab
bi qui erat tecum trans iordanen cui tu tes
timonium perhibuisti ecce hic baptizat
et omnes ueniunt ad eum ∴ Respondit
iohannis et dixit non potest homo accipe
re quicquam nisi fuerit ei datum de caelo ∴
Ipsi uos testimonium mihi perhibetis
quod dixerim ego non sum xps sed qui

© The Board of Trinity College Dublin

misus sum ante illum :: autem

Qui habet sponsam sponsus est amicus
sponsi qui stat et audit eum et gaudio
gaudet propter uocem sponsi. Hoc ergo gau
dium meum inpletum est illum oportet cres
cere me autem minui. Qui desursum uenit
supra omnes est qui est de terra de terra est
et de terra loquitur qui de caelo uenit supra
omnes est et quod uidit et audit hoc testatur
et testimonium eius nemo accipit qui accipit
eius testimonium signauit quia ds uerax est
quem enim misit ds uerba di loquitur non
enim ad mensuram dat ds spm ::

Pater diligit filium et omnia dedit in
manu eius :: qui autem incredulus
Qui credit in filium habet uitam aeternam cap.
est filio non uidebit uitam sed ira di ma
net super eum :: Ut ergo cognouit ihs quia Cap. IV.

299

© The Board of Trinity College Dublin

audierunt pharisaei quia ihs plures disci
pulos facit & baptizat quam iohannis
quamquam ihs non baptizaret sed discipu
li eius. Reliquit iudaeam
Et abiit iterum in galileam
Oportebat autem eum transire per
samariam uenit ergo in ciuitatem sama
riae quae dicitur sichar iuxta praedi
um quod dedit iacob ioseph filio suo erat au
tem ibi fons iacob. Ihs ergo fatigatus ex
itinere sedebat sic super fontem hora
erat quasi sexta. uenit mulier de samaria
haurire aquam. Dicit ei ihs da mihi bibere
discipuli enim eius abierant in ciuitatem
ut cibos emerent. Dicit ergo mulier illa
samaritana quomodo tu iudaeus cum sis
bibere a me poscis quae sum mulier sama
ritana non enim coutuntur iudei samari

© The Board of Trinity College Dublin

tanis :· Respondit ihs et dixit ei si scires
donum dī et quis est qui dicit tibi da mihi bibe-
re tu forsitan petisses ab eo et dedisset
tibi aquam uiuam :· Dicit ei mulier dn̄e neque
in quo aurias habes et puteus altus est
unde ergo habes aquam uiuam numquid
tu maiores patre nostro iacob qui dedit
nobis puteum et ipse ex eo bibit et filii
eius et pecora eius :· Respondit ihs et
dixit ei omnis qui bibit ex aqua hac sitiet
iterum qui autem biberit ex aqua quam
ego dabo ei non sitiet in aeternum sed aqua
quam ego dabo ei fiet in eo fons aquae sali-
entis in uitam aeternam :· Dicit ei mulier
dn̄e da mihi hanc aquam ut non sitiam neq;
ueniam huc aurire :· Dicit ei ihs uade uo-
ca uirum tuum et ueni huc :· Respondit
ei mulier et dixit non habeo uirum

300

© The Board of Trinity College Dublin

Dicit ei ihs bene dixisti quia non habes non
uirum quinque enim uiros habuisti et nunc
quem habes non est tuus uir hoc uere
bene dixisti :· Dicit ei mulier dne uideo
quia propheta es tu patres nostri in mon
te hoc adorauerunt et uos dicitis quia in
hierusolimis est locus ubi adorare oport
Dicit ei ihs mulier crede mihi quia uenit
hora quando neque in monte hoc neque
in hierusolymis adorabitis patrem uos
adoratis quod nescitis nos autem adora
mus quod scimus quia salus ex iudaeis
est sed uenit hora et nunc est quando
ueri adoratores adorabunt patrem
in spu et ueritate nam et pater tales
quaerit qui adorent eum sps est ds
et eos qui adorant eum in spu et ueritat
te oportet adorare· Dicit ei mulier

300v

© The Board of Trinity College Dublin

scio quia messias uenit qui dicitur xp̄s cum
ergo uenerit ille nobis adnuntiabit omnia ·:·
Dicit ei ih̄s ego sum qui loquor tecum et con
tinuo uenerunt discipuli eius et miraban
tur quia cum muliere loquebatur nemo
tamen dixit ei quid quaeris aut quid loque
ris cum ea ·:· Reliquit ergo hydriam suam
mulier et abiit in ciuitatem et dicit illis
hominibus uenite et uidete hominem qui
dixit mihi omnia quaecumque feci num
quid ipse est xp̄s exierunt de ciuitate et
ueniebant ad eum interea rogabant eum
discipuli dicentes rabbi manduca ille au
tem dixit eis ego cibum habeo manducare
quem uos nescitis ·:· Dicebant ergo disci
puli ad inuicem numquid aliquis adtulit
ei manducare ·:· ·:· Dicit eis ih̄s meus est
cibus ut faciam uoluntatem eius qui misit

© The Board of Trinity College Dublin

me ut perficiam opus eius. nonne uos dicitis
quod adhuc quattuor menses sunt et messis
uenit. ecce dico uobis leuate oculos uestros
et uidete regiones. quia albae sunt iam
ad messem et qui metit mercedem accipit
et congregat fructum in uitam aeternam
ut et qui seminat simul gaudeat et qui me-
tit. in hoc enim est uerbum uerum quia ali-
us est qui seminat et alius est qui metit
ego misi uos metere quod uos non laborastis
alii laborauerunt et uos in labores
eorum introistis. Ex ciuitate autem illa
multi crediderunt in eum samaritano-
rum propter uerbum mulieris testimoni-
um perhibentis quia dixit mihi omnia quae-
cumque feci. Cum uenissent ergo ad illum
samaritani. Rogauerunt eum ut ibi ma-
neret. et mansit ibi duos dies et multo

© The Board of Trinity College Dublin

plures crediderunt propter sermonem
eius et mulieri dicebant quia iam non prop
ter tuam loquellam credimus ipsi enim
audiuimus et scimus quia hic est uere
saluator mundi in galileam
Post duos autem dies exiit inde et abiit
Se enim ihs testimonium perhibuit quia
propheta in sua patria honorem non habet
Cum ergo uenisset in galileam excepe
runt eum galilaei cum omnia uidissent
quae fecerat hierusolimis in die festo et
ipsi enim uenerunt ad diem festum uenit
ergo iterum in channan galileae ubi fecit
aquam uinum
Erat quidam regulus cuius filius
infirmabatur in capharnaum
hic cum audisset quia ihs adueniret a
iudea in galileam abiit ad eum et rogabat

© The Board of Trinity College Dublin

ad eum ut discenderet et sanaret filium eius
incipiebat enim mori dixit ergo ihs ad eum
nisi signa et prodigia uideritis non creditis.
Dicit ad eum regulus dne discende prius
quam moriatur filius meus :· Dicit ei ihs
uade filius tuus uiuit credidit homo ser
moni quem dixit ei ihs et ibat · Iam autem
eo discendente serui occurrerunt ei et nun
tiauerunt dicentes quia filius eius uiueret.
Interrogabat ergo horam ab eis in qua me
lius habuerat et dixerunt ei quia heri ho
ra septima reliquit eum febris · Cognouit
ergo pater quia illa hora erat in qua dixit
ei ihs filius tuus uiuit et credidit ipse et
domus eius tota :· Hoc iterum secundum
signum fecit ihs cum uenisset a iudaea
in galilaeam :
Post haec erat dies festus iudaeorum

© The Board of Trinity College Dublin

Et ascendit ihs hierusolimis est autem hie
rusolẏmis super probatica piscina quae
cognominatur hebraeicae bethsaida .u.
porticos habens · In his iacebat multitu
do magna languentium caecorum clau
dorum aridorum exspectantium para
lyticorum aquae motum :· Angelus
autem dni secundum tempus discende
bat in piscinam et mouebatur aqua qui
cumque ergo prior discendisset in pisci
na post motionem aquae sanus fiebat
a languore quacumque detinebatur :·
Erat autem ibi quidam homo xxxuiii :·
annos habens in infirmitate sua · hunc c
um uidisset ihs iacentem et cognouisset
quia iam multum tempus habet · dicit
ei uis sanus fieri :· Respondit ei langui
dus dne hominem non habeo ut cum tur

303

303 R

© The Board of Trinity College Dublin

bata fuerit aqua mittat me in piscinam ·
dum uenio enim ego alius ante me discendit
Dicit ei ihs surge et tolle grabattum tuum
et ambula et statim sanus factus est ho
mo et sustulit grabattum suum et ambu
labat · Erat autem sabbatum in ille
die dicebant iudaei illi qui sanatus fuerat
sabbatum est non licet tibi tollere graba
tum tuum
Et respondit eis qui me fecit sanum
ille mihi dixit tolle grabattum
tuum et ambula · Interrogauerunt ergo
eum quis est ille homo qui dixit tibi tolle
grabattum tuum et ambula is autem qui
sanus fuerat effectus nesciebat quis esset
Ihs enim declinauit turbam constitutam
in loco · postea inuenit eum ihs in templo
et dixit illi ecce sanus factus es iam noli

© The Board of Trinity College Dublin

peccare ne deterius tibi aliquid contingat.

Abiit ille homo et nuntiauit iudaeis
quia ihs esset qui fecit eum sanum prop
ter ea persequebantur iudaei ihm quia
haec faciebat in sabbato : Ihs autem
respondens ait eis pater meus usque mo
do operatur et ego operor ergo magis q:
rebant eum iudaei interficere quia non
solum soluebat sabbatum : Sed et patrem
suum dicebat dm aequalem se faciens
do respondit itaque ihs et dixit eis . A
men amen dico uis non potest filius a se
facere quicquam nisi quod uiderit patrem
facientem . Quaecumque enim ille fece
rit haec et filius similiter facit . Pater
enim diligit filium et omnia demonstra
uit ei quaecumque ipse facit et maiora
his demonstrabit ei opera ut uos miremini

© The Board of Trinity College Dublin

sicut enim pater suscitat mortuos et uiui
ficat sic et filius quos uult . uiuificat ne
que enim pater iudicat quemquam
sed iudicium omne dedit filio ut omnes
honorificent filium sicut honorificant
patrem :: :: rificat pa
Qui non honorificat filium non hono
trem qui misit illum
Amen amen dico uobis quia qui uer
bum meum audit et credit ei qui
me misit habet uitam aeternam et in iu
dicium non uenit sed transit a morte
ad uitam Amen amen dico uobis
quia uenit hora et nunc est quando
mortui audient uocem dī Et qui audie
rint uiuent sicut enim pater habet
uitam in semet ipso sic dedit et filio
uitam habere in semet ipso et potestat

304v

© The Board of Trinity College Dublin

tem dedit ei & iudicium facere quia filius
hominis est· Nolite mirari hoc quia uenit
hora in qua omnes qui in monumentis
sunt audient uocem eius & procedent
qui bona fecerunt in resurrectionem
uitae qui uero mala egerunt in resur
rectionem iudicii· Non possum ego a me
ipso facere quicquam sicut audio iudi
co & iudicium meum iustum est
Quia non quaero uoluntatem meam
sed uoluntatem eius qui me misit
Si ego testimonium perhibeo de me tes
timonium meum non est uerum
alius est uerum qui testimonium per
hibet de me & scio quia uerum est tes
timonium quod perhibet de me Uos
misistis ad iohannem & testimonium
perhibuit ueritati Ego autem non ab

305R

© The Board of Trinity College Dublin

homine testimonium accipio sed haec dico
ut uos salui sitis ille erat lucerna ardens
et lucens uos autem uoluistis exultare
ad horam in luce eius. Ego autem habeo
testimonium maius iohanne opera enim
quae dedit mihi pater ut perficiam ea
ipsa opera quae ego facio testimonium
perhibent de me quia pater me misit et
qui misit me pater ipse testimonium per
hibuit de me :· que speciem eius uidistis :·
Neque uocem eius umquam audistis ne
Et uerbum eius non habetis in uobis
manens quia quem misit ille
huic uos non creditis scrutamini scriptu
ras quia uos putatis in ipsis uitam aeter
nam habere :· Et illae sunt quae testi
monium perhibent de me. Et non uultis
uenire ad me ut uitam habeatis claritat

© The Board of Trinity College Dublin

tem abhominibus nonaccipio Sedcogno
uiuos quiadilectionem dī nonhabetis in
uobis egoueni innomine patris mei Et
nonaccipistis me · Si autem alius uene
rit innomine suo illum accipietis quo
modo potestis uos credere quigloriam
abinuicem accipitis Etgloriam quae
asolo est dō nonquaeritis · Nolite pu
tare quiaego accussaturus sim uos a
put patrem est quiaccussat uosmoy
ses inquouos speratis sienim crederitis
moysi crederitis forsitan Etmihi · De me
enim ille scripsit siautem illius literis
Noncreditis quomodo uerbis meis creditis :·
Post haec abiit ihs trans mare galileae
quod est tiberiadis Etsequebatur eum
multitudo magna quiauidebant sig
na quae faciebant superhiis quiinfir

306

306 R
© The Board of Trinity College Dublin

a abantur :·

Subiit ergo in montem ihs & ibi sede
bat cum discipulis suis :·

Erat autem proximum pascha
dies festus iudaeorum :·

Cum leuasset ergo oculos ihu & uidis
set quia multitudo maxima uenit
ad eum dicit ad philippum unde ememus
panes ut manducent hii hoc autem dice
bat temptans eum :· Ipse enim sciebat
quod esset facturus :· Respondit ei ph
lippus ducentorum denariorum panes
non sufficiunt eis ut unus quisque modi
cum quid accipiat dicit ei unus ex disci
pulis eius andreas frater simonis pe
tri est puer unus hic qui habet ·u· pa
nes ordiacios & duos pisces sed haec
quid sunt inter tantos homines dixit

ergo ihs facite homines discumbere
Erat autem multum faenum in loco ·
Discubuerunt ergo uiri numero quasi · u ·
milia :· Accepit ergo ihs panes et cum
gratias egisset distribuit discumbenti
bus similiter et ex piscibus quantum
uolebant ut autem inpleti sunt dixit
discipulis suis colligite quae superaue
runt fragmenta ne pereant · Colli
gerunt ergo et inpleuerunt · xii · Cophi
nos fragmentorum ex quinque panib;
ordiaceis quae superauerunt hiis qui
manducauerunt :· Illi ergo homines
cum uidissent quod fecerat signum
dicebant quia hic est uere propheta
qui uenturus est in hunc mundum :· Ihs
ergo cum cognouisset quia uenturi essent
ut raperent eum et facerent eum regem

307

307 R

© The Board of Trinity College Dublin

Fugit iterum in montem ipse solus ut
autem sero factum est discenderunt
discipuli eius ad mare. Et cum as
cendissent navem venerunt trans
mare in capharnaum et tenebrae
iam factae erant et non venerat ad eos
ihs mare autem vento magno flante
exurgebat. Cum remigassent ergo qua
si stadia uigenti quinque aut xxx
uident ihm ambulantem super mare
et proximum navi fieri et timuerunt
ille autem dixit eis ego sum nolite time
re. Reuoluerunt ergo accipere eum in
navi et statim fuit navis ad terram
ad quam ibant

Altera die turba quae stabat trans
mare vidit quia navicula alia non
erat ibi nisi una. Et quia non intro

307v

© The Board of Trinity College Dublin

isset cum discipulis suis ihs in nauem
sed soli discipuli eius abissent. Aliae
uero superuenerunt naues a tiberiade
iuxta locum ubi manducauerunt panem
gratias agentes dno. Cum ergo uidisset
turba quia ihs non esset ibi neque disci
puli eius ascenderunt nauiculas et uene runt
capharnaum quaerentes ihm et cum
inuenissent eum trans mare dixeru
nt ei rabbi quando uenisti huc. Respon
dit eis ihs et dixit amen amen dico uobis
quaeritis me non quia uidistis signa sed
quia manducastis ex panibus et saturati
estis operamini non cibum qui perit sed
qui permanet in uitam aeternam
quem filius hominis uobis dabit. Hunc
enim pater signauit ds. Dixerunt ergo
ad eum quid faciemus ut operemur opera

308 R

© The Board of Trinity College Dublin

di :: Respondit ihs et dixit eis hoc est ops
di ut credatis in eum quem misit ille ::
Dixerunt ergo ei quod ergo tu facis sig
num ut uideamus et credamus tibi
quid operaris :: runt in deserto
Patres nostri manna manducaue
sicut scriptum est panem caeli dedit
eis manducare Dixit ergo eis ihs amen
amen dico uobis non moyses dedit uobis
panem de caelo sed pater meus dat uobis
panem de caelo uiuum panis enim di est
qui discendit de caelo et dat uitam mun
do Dixerunt ergo ad eum dne semper
nobis da panem hunc ::
Dixit autem eis ihs ego sum panis uitae
qui uenit ad me non esuriet et qui credit
in me non sitiet umquam sed dixi uobis
quia et uidistis me et non credidistis ::

© The Board of Trinity College Dublin

Omne quod dat mihi pater ad me
uenit et eum qui ad me uenit non eiciam
foras :: uoluntatem meam
Quia discendi de caelo non ut faciam
sed uoluntatem eius qui me misit ::
Haec est autem uoluntas eius qui mi
sit me patris ut omne quod dedit
mihi non perdam ex eo sed resuscitem
illum in nouissimo die. Haec est enim
uoluntas patris mei qui misit me ut om
nis qui uidit filium et credit in eum ha
beat uitam aeternam et resuscitabo
eum in nouissimo die ::
Murmurabant ergo iudaei de illo
quia dixisset ego sum panis qui de
caelo discendi et dicebant nonne hic
est ihs filius ioseph cuius nos nouimus
patrem et matrem quomodo ergo dicit

309 R
© The Board of Trinity College Dublin

hic qui de caelo discendi :· murmurare
Respondit ergo ihs et dixit eis nolite
inuicem nemo potest uenire ad me ni
si pater qui misit me traxerit eum et ego
resuscitabo eum in nouissimo die · Scrip
tum est in profetis et erunt omnes doce
biles di omnis qui audiuit a patre et di
dicit uenit ad me :· Nisi is qui est
Non quia patrem uidit quisquam
a do hic uidit patrem :· :·
Amen amen dico uobis qui credit
in me habet uitam aeternam :·
Ego sum panis uitae patres uestri
manducauerunt manna in deser
to et mortui sunt :· ex ipso mandu
Hic est panis de caelo discens ut si quis
cauerit non moriatur :· cendi
Ego sum panis uiuus qui de caelo dis

siquis manducauerit exhoc pane uiuet
inaeternum et panis quem ego dabo caro
mea est pro mundi uita
Litigabant ergo iudaei adinuicem dicen
tes quomodo potest hic nobis carnem
suam dare admanducandum dixit ergo
eis ihs amen amen dico uobis nisi mandu
caueritis carnem fili hominis et biberi
tis eius sanguinem non habebitis uitam
in uobis qui manducat meam carnem et
bibit meum sanguinem habet uitam
aeternam et ego resuscitabo eum in nouis
simo die :: :: :: guis meus uere est
Caro enim mea uere est cibus et san
potus et meum sanguinem
Qui manducat meam carnem et bibit
in me manet et ego in illo sicut mi
sit me uiuens pater et ego uiuo propter

310

310R

© The Board of Trinity College Dublin

patrem et qui manducat me et ipse uiuet
hic est panis qui de caelo discendit non si
cut manducauerunt patres uestri man
nam et mortui sunt qui manducat hunc
panem uiuet in aeternum haec dixit ihs in sy
nagoga docens in capharnauum Multi
ergo audientes ex discipulis eius dixerunt
durus est hic sermo quis potest eum audi
re Sciens autem ihs apud semet ipsum
quia murmurarent de hoc discipuli eius
dixit eis hoc uos scandalizat
Si ergo uideritis filium hominis ascen
dentem ubi erat prius
Sps est qui uiuificat caro non prodest
quicquam Et uita sunt sed
Uerba quae ego locutus sum uobis sps
sunt quidam ex uobis qui non credunt
Sciebat enim ab initio ihs qui essent

310v
© The Board of Trinity College Dublin

credentes et quis traditurus esset eum :·

Et dicebat propterea dixi uobis quia
nemo potest uenire ad me nisi fuerit
ei datum a patre meo ex hoc multi discipu
lorum eius abierunt retro etiam non cum
illo ambulabant :· Dixit ergo ihs ad
xii numquid et uos uultis abire :·

Respondit ergo ei simon petrus dne ad
quem ibimus uerba uitae aeternae
habes et nos credidimus et cognouimus
quia tu es xps filius di :·

Respondit eis ihs nonne ego uos xii elegi
et unus ex uobis zabulus est dicebat
autem de iuda simonis scariothis hic enim
erat traditurus eum cum esset unus ex xii :·

Post haec autem ambulabat ihs in ga
lileam non enim uolebat in iudeam
ambulare quoniam quaerebant eum

311

© The Board of Trinity College Dublin

iudaei interficere :· Erat autem in proxi
mo dies festus iudaeorum scenophegia ·
Dixerunt autem ad eum fratres eius
transi hinc et uade in iudeam ut et disci
puli tui uideant opera tua quae facis
nemo quippe in occulto aliquid facit
et quaerit ipse in palam esse si haec fa
cis manifesta te ipsum mundo neque enim
fratres eius credebant in eum
Dicit ergo eis ihs tempus meum nondum
aduenit tempus autem uestrum semper
adest paratum non potest mundus o
disse uos me autem odit quia ego testimo
nium perhibeo de illo quia opera eius ma
la sunt uos ascendite ad diem festum hunc
istum quia meum tempus nondum in
pletum est
Haec cum dixisset ipse mansit

ingalileam utautem ascenderunt fra
tres eius tunc etipse ascendit addiem
festum nonmanifeste sedquasi inocculto
Iudaei ergo quaerebant eum indie festo
Et dicebant ubiest ille Etmurmur mul
tus erat deeo inturba quidamenim dice
bant quiabonus est ⁖ Alii autem dice
bant nonsedseducit turbas nemo tamen
palam loquebatur deillo propter metum
iudaeorum ⁖ Iam autem diefesto median
te ascendit ihs intemplum Etdocebat
Etmirabantur iudaei dicentes quomo
do hic litteras scit cumnon dedicerit
Respondit eis ihs Etdixit mea doctri
na non est mea sedeius quimisit me si
quis uoluerit uoluntatem eius facere
cognoscit dedoctrina utrum exdeo sit
anego ame ipso loquor Quiasemet
ipso loquitur gloriam propriam

312

© The Board of Trinity College Dublin

quaerit quiautem quaerit gloriam
eius quimisit illum hic uerax est et
iniustitia inillo nonest :· Nonne
moyses dedit uobis legem et nemo exuobis
facit legem quidme quaeritis interficere
Respondit turba. et dixit daemonium
habes quiste quaerit interficere
Respondit ihs et dixit eis unum opus
feci et omnes miramini propterea moy
ses dedit uobis circumcissionem nonquia
ex moyse est sed ex patribus et in sabba
to circumcidistis hominem siautem
circumcissionem accipit homo insab
bato ut nonsoluatur lex moysi mihi
indignamini quia totum hominem sal
uum feci insabbato nolite iudicare
secundum faciem sediustum iudicium
iudicate · Dicebant ergo quidam exhi
erusolimis nonne hic est quem q:·runt

© The Board of Trinity College Dublin

interficere. Et ecce palam loquitur
et nihil ei dicunt numquid cognouerunt
principes quia hic est xps sed hunc sci
mus unde sit xps autem cum uenerit
nemo scit unde sit
Clamabat ergo docens in templo ihs
et dicens et me scitis et unde sim sci
tis et a me ipso non ueni sed est uerus
qui misit me quem uos non scitis ego autem
scio eum et si dixero quia nescio eum
ero similis uobis mendax et scio eum
quia ab ipso sum et ipse me misit
Quaerebant ergo eum adpraehen
dere et nemo misit in illum manus
quia nondum uenerat hora eius
De turba autem multi crediderunt
in eum et dicebant xps cum uenerit
numquid plura signa faciet quam

313

313 R

© The Board of Trinity College Dublin

hic facit Audierunt pharisaei turbã
murmurantem de illo haec
Et miserunt principes et pharis
saei ministros ut adprae hende-
rent eum pus uobiscum sũ
Dixit ergo ihs adhuc modicum tem
et uado ad eum qui misit me
Quaeritis me et non inuenietis et
ubi sum ego uos non potestis uenire
Dixerunt ergo iudaei ad semet ipsos
quo hic iturus est quia non inueniemus
eum numquid in dispersionem gentiũ
iturus est et docturus gentes quis est
hic sermo quem dixit quaeritis me
et non inuenietis et ubi sum ego uos non
potestis uenire In nouissimo h die
magno festiuitatis stabat ihs et
clamabat dicens si quis sitit ueniat

313v

© The Board of Trinity College Dublin

ad me et bibat qui credit in me sicut
dixit scriptura flumina de uentre eius
fluent aquae uiuae :: Hoc autem
dixit de spu quem accepturi erant cre
dentes in eum :: Nondum enim erat
sps datus quia ihs nondum fuerat
glorificatus :: hosser
Ex illa ergo turba cum audissent
mones eius dicebant hic est uere
propheta alii dicebant hic est xps :
Quidam autem dicebant numquid
a galilea xps uenit nonne scrip
tura dicit quia ex semine dauid et
de bethlem castello ubi erat dauid
uenit xps :
Dissensio itaque facta est in turba
propter eum :: adpraehen
Quidam autem ex ipsis uolebant

314

© The Board of Trinity College Dublin

dere eum sed nemo inmisit super illum
manus :· ·: ces & pharisaeos
Venerunt igitur ministri ad pontifi
& dixerunt eis illi quare non adduxistis
eum :· Responderunt ministri num
quam sic locutus est homo sicut hom
loquitur Responderunt ergo
eis pharisaei numquid & uos seducti
estis numquid aliquis ex principibus
credidit in eum aut ex pharisaeis :· ·:
Sed turba haec quae non nouit legem
maledicta sunt Dicit nicodemus ad
eos ille qui uenit ad eum nocte qui
unus erat ex ipsis numquid lex nos
tra iudicat hominem nisi audierit
prius ab ipso & cognouerit quid faci
at Responderunt & dixerunt ei
numquid & tu galilaeus es scrutare

© The Board of Trinity College Dublin

scripturas et uide quia profeta a ga
lilaea non surgit Et reuersi sunt
unus quisque in domum suam ihs
perrexit in montem oliueti · Et dilu
culo iterum uenit in templum et om
nis populus uenit ad eum et sedens
docebat eos :· Adducunt autem scri
bae et pharisaei mulierem in adulte
rio depraehensam et statuerunt eam
in medio et dixerunt ei magister haec
mulier modo depraehensa est in ad
ulterio · In lege autem moyses manda
uit nobis :· huiusmodi lapidare tu
ergo quid dicis haec autem dicebant
temptantes eum ut possint accussare
eum :· Ihs inclinans se deorsum digi
to scribebat in terram cum autem
perseuerarent interrogantes eum

315

315 R

© The Board of Trinity College Dublin

ergat se et dixit eis · Quisine peccato
est uestrum primum inillam lapidem
mittat et iterum se scribebat interram
audientes autem unus post unum ex
iebant incipientes asenioribus et reman
sit solus et mulier inmedio stans ere
gens se autem ihs dixit ei mulier ubisunt
quiteaccussabant nemo te condempna
uit quae dixit nemo dne dixit autem
ihs necegote condemnabo uade et
amplius iam noli peccare · Iterum
ergo locutus est ihs dicens egosum
lux mundi quisequitur me non am
bulabit intenebris sed habebit lu
men uitae · Dixerunt ergo ei pha
risaei tu de teipso testimonium perhibes
testimonium tuum non est uerum
Respondit ihs et dixit eis et siego

© The Board of Trinity College Dublin

testimonium perhibeo de me ipso uerum
est testimonium meum :: Quia scio un
de ueni et quo uado uos autem nescitis
unde uenio aut quo uado ::
Uos secundum carnem iudicatis ego
non iudico quemquam et si iudico ego iu
dicium meum uerum est quia solus
non sum sed ego et qui me misit pater
et in lege uestra scriptum est quia duo
rum hominum testimonium uerum est
ego sum qui testimonium perhibeo de me
ipso et testimonium perhibet de me pa
ter qui misit me Dicebant ergo ei ubi
est pater tuus
Respondit eis ihs neque scitis neque
patrem meum si me sciretis forsi
tan et patrem meum sciretis
Haec uerba locutus est ihs in gaz

316

316R

© The Board of Trinity College Dublin

philacio docens in templo & nemo ad
praehendit eum quia necdum uenerat
hora eius

Dixit ergo iterum eis ihs ego uado &
quaeritis me & in peccato uestro mori
emini quo ego uado uos non potestis
uenire

Dicebant ergo iudaei numquid in
terficiet semet ipsum quia dicit
quo ego uado uos non potestis uenire
& dicebat eis uos deorsum estis ego de
supernis sum uos estis de hoc mundo
ego non sum de hoc mundo · dixi ergo uo
bis quia moriemini in peccatis uestris ·
Si enim non credideritis quia ego sum mo
riemini in peccato uestro dicebant er
go ei & tu quis es

Dixit eis ihs principium quia & loquor

© The Board of Trinity College Dublin

uobis multahabeo deuobis loqui etiu
dicare sedquimisit meuerax est ego
quaeaudiui abeo haec loquor inmun
do etnoncognouerunt quiapatrem
eis dicebat Dixit ergo eis ihs cumexal
taueritis filium hominis tunccognosce
tis quiaegosum etameipso facio nihil
sedsicut docuitme pater haec loqu
or etquimisitme mecumest nonre
liquit mesolum quiaego quaeplacita
suntei facio semper haecillo loquen
te multi crediderunt ineum
Dicebat ergo ihs adeos quicrediderunt
ei iudaeos siuos permanseritis inser
monemeo uere discipuli meieritis et
cognoscetis ueritatem etueritas libe
rabit uos responderunt ei semen
abrahae sumus etnemini seruiuimus

3AR
© The Board of Trinity College Dublin

umquam quomodo tu dicis liberi eritis
Respondit eis ihs amen amen dico uobis
quia omnis qui facit peccatum seruus
est peccati seruus autem non manet in
domo in aeternum si ergo filius uos libe
rauerit uere liberi eritis scio quia fili
abrachae estis sed quaeritis me inter
ficere quia sermo eius non capit in uobis
Ego quod audiui apud patrem loqu
or Et uos quae uidistis apud patrem
uestrum facitis · Responderunt et
dixerunt ei pater noster abracham
est dicit eis ihs si filii abrachae estis
Opera abrachae facite nunc autem
quaeritis me interficere hominem
qui ueritatem uobis locutus sum quae
audiui a do hoc abracham non fecit
uos facitis opera patris uestri Dix

317v

© The Board of Trinity College Dublin

erunt itaque ei nos ex fornicatione non
sumus natum unum patrem habemus dm̄
Dixit ergo eis ihs̄ si ds̄ pater uester esset
diligeritis me utique ego enim a dō pro
cessi et ueni neque enim a me ipso ueni
sed ille me misit quare loquellam
meam non cognoscitis quia non potestis
audire sermonem meum uos ex patre
diabulo estis et desideria patris ues
tri uultis facere ille homicida erat
ab initio et in ueritate non stetit quia
non est ueritas in eo cum loquitur
mendacium ex propriis loquitur quia
mendax est et pater eius ego autem
quia ueritatem dico non creditis mihi
quis ex uobis arguit me de peccato si
ueritatem dico quare uos non creditis
mihi qui ex dō est uerba dī audit prop ter

318
318 R
© The Board of Trinity College Dublin

uos non audias quia ex deo non estis ::

Responderunt igitur iudaei et dixeru
nt ei :: Nonne bene dicimus nos quia
samaritanus es tu et daemonium
habes :: Respondit ihs ego demonium
non habeo sed honorifico patrem meum
et uos inhonorificatis me · Ego autem
non quaero gloriam meam est qui qua
erat et iudicat · Amen amen dico uo
bis si quis sermonem meum seruaue
rit mortem non uidebit in aeternum ::
Dixerunt ergo iudaei nunc cognoui
mus quia daemonium habes Abra
R.
cham mortuus est et prophetae mo
tui sunt et tu dicis si quis sermonem
meum seruauerit non gustabit mor
tem in aeternum numquid tu maior
es patre nostro abracham qui mortuus

318v

© The Board of Trinity College Dublin

est & prophetae mortui sunt quem te
ipsum facis :: Respondit ihs si ego
honorifico me ipsum honor meus nihil
est est pater meus qui glorificat me
quem uos dicitis quia ds noster est & non
cognouistis eum :: Ego autem noui eum
Et si dixero quia non noui eum ero similis
uobis mendax sed scio eum & seruo ::
Abracham pater uester exultauit
ut uideret diem meum & uidit & gauisus
Dixerunt ergo iudaei ad eum quinqua-
ginta annos nondum habes & abra-
cham uidisti ::
Dixit eis ihs amen amen dico uobis
antequam abracham fieret ego
sum :: Tulerunt ergo lapides ut iacea-
rent in eum ihs abscondit se & exiuit
de templo & praeteriens uidit hominem

319

319 R

© The Board of Trinity College Dublin

caecum anatiuitate Et interrogaue
runt eum discipuli sui rabbi quis pecca
uit hic aut parentes eius ut caecus nas
ceretur· Respondit eis ihs neque hic pec
cauit neque parentes eius sed ut manife
tetur operatoni in illo me operari opera
eius qui misit me donec dies est uenit nox
quando nemo potest operari quamdiu
in mundo sum lux sum mundi haec cum
dixisset· exspuit in terram et fecit lu
tum ex sputo et liniuit lutum super
oculos eius· Et dixit ei uade et laua
in natatoria siloe· quod interpraetatur
missus· Abiit ergo et lauit et uenit uide
ns itaque uicini et qui uiderant eum
quia prius mendicus erat dicebant
nonne hic est qui sedebat et mendica
bat· Alii dicebant quia hic est alii h

© The Board of Trinity College Dublin

nequaquam sed similis est eius ille dice
bat quia ego sum :· Dicebant ergo iu
daei quomo apertasunt oculi tibi :·:·:·
Respondit ille homo qui dicitur ihs lu
tum fecit et unxit oculos meos et dixit
mihi uade ad natatoriam siloe et la
ua et abii et laui et uidi :· Et dixerunt
ei ubi est ille ait nescio adducunt eum
ad pharisaeos qui caecus fuerat erat
autem sabbatum quando lutum fecit
ihs et aperuit oculos eius iterum ergo
interrogabant eum et pharisaei quomo
do uidisset · ille autem dixit eis lutum
possuit super oculos et laui et uideo :·
Dicebant ergo ex pharisaeis quidam
non est hic homo a do quia sabbatum
non custodit alii dicebant quomodo
potest homo peccator haec signa face

re

320R

© The Board of Trinity College Dublin

et scisma erat in eis :· Dicunt ergo cae
co iterum tu quid dicis de eo qui aper
it oculos tuos · Ille autem dixit quia
propheta est non crediderunt ergo iu
dei de illo quia caecus fuisset et vidis
set donec vocaverunt parentes eius
qui viderat et interrogaverunt eos
dicentes hic est filius vester quem vos
dicitis quia caecus natus est quomodo
ergo nunc videt :· Responderunt eis
parentes eius et dixerunt scimus
quia hic est filius noster et quia cae
cus natus est quomodo autem nunc
videat nescimus aut quis aperuit
oculos eius nos nescimus :· Ipsum in
terrogate aetatem habet ipse de se
loquatur haec dixerunt parentes
eius quia timebant iudaeos · Iam enim

320 V

© The Board of Trinity College Dublin

conspirauerant iudaei ut si quis eum
confiteretur xpm extra sinagogam fie
ret propterea parentes eius dixerunt
quia aetatem habet ipsum interrogate
uocauerunt ergo rursum hominem qui
fuerat caecus et dixerunt ei da glori
am dõ. nos scimus quia hic homo pecca
tor est dixit ergo ille si peccator est
nescio unum scio quia caecus cum essem
modo uideo

Dixerunt ergo illi quid fecit tibi quo
modo aperuit tibi oculos. Respondit
eis dixi uobis iam et audistis quid iterū
uultis audire. Numquid et uos uultis
discipuli eius fieri. maledixerunt ei et di
xerunt tu discipulus illius es. Nos ħ
discipuli sumus mosi. Nos scimus
quia mosi locutus est ds hunc autem

321

321 R

© The Board of Trinity College Dublin

nescimus unde sit · Respondit ille
homo et dixit eis in hoc enim mirabile est
quia uos nescitis unde sit et aperuit
oculos meos oculos scimus autem qui
peccatores ds non audit · Sed si quis dī
cultor est et uoluntatem eius facit hu
nc exaudit a saeculo non est auditum
quia aperuit quis oculos caeci nati ni
si esset hic a dō non poterat facere
quicquam · Responderunt et dixeru
nt ei in peccatis natus es totus et tu doces
nos et eiecerunt eum foras

Audiuit autem ihs quia eiecerunt eum
foras et cum inuenisset eum dixit ei tu
credis in filium dī · Respondit ille et dix
it quis est dne ut credam in eum et dixit
ei ihs et uidisti eum et qui loquitur tecum
ipse est at ille ait credo dne et procedens

321 V

© The Board of Trinity College Dublin

adorauit eum et dixit ei ihs in iudicium
ego in hunc mundum ueni ut qui non uident
uideant et qui non uident caeci fiant
et audierunt quidam ex phariseis qui
cum ipso erant et dixerunt ei numquid
et nos caeci sumus · Dixit eis ihs si caeci
essetis non haberetis peccatum nunc ue
ro dicitis quia uidemus peccatum ues
trum manet

Amen amen dico uobis qui non intrat
per ostium in ouile ouium sed
ascendit aliunde ille fur est
et latro qui autem intrat per ostium intro
pastor est ouium hunc ostiarius ape
rit et oues uocem eius audiunt et pro
prias oues uocat nominatim et educ
cit eas et cum proprias oues emiserit
ante eas uadit · Et oues illum sequn

322

322 R

© The Board of Trinity College Dublin

tur quiasciunt uocemeius

Alienum autem non sequntur sed
fugiunt abeo quia non nouerunt uocem
alienorum. Hoc prouerbium dixit
eis ihs illi autem non cognouerunt quid
loquerettur eis dixit ergo eis iterum ihs
Amen amen dico uobis quia ego sum
ostium ouium omnes quotquot uene-
runt fures sunt et latrones sed non
cognouerunt eos oues ego sum ostium
per me si quis introierit saluabitur
et ingredietur et egredietur et pascua
inueniet fur non uenit nisi ut furetur
et mactet et perdet ego ueni ut uitam
habeant et abundantius habeant
Ego sum pastor bonus bonus pastor
animam suam ponit pro ouibus
suis mercennarius et qui non est pastor

322 v

© The Board of Trinity College Dublin

cuius non sunt oues propriae uidit lu
pum uenientem et dimittit oues et fu
git et lupus rapit et dispergit oues
mercennarius autem fugit quia mer
cennarius est et non pertinet ad eum
de ouibus as
Ego sum pastor bonus et cognosco me
et cognoscunt me meae
Sicut nouit me pater et ego agnosco
patrem et animam meam pono
pro ouibus meis
Et alias oues habeo quae non
sunt ex hoc ouili et illas opor
tet me adducere et uocem meam audi
ent et fiet unum ouile et unus pastor
propterea me pater diligit quia ego po
no animam meam ut iterum sumam eam
Nemo tollit eam a me sed ego pono eam

323

© The Board of Trinity College Dublin

ame ipso potestatem habeo ponendi eam
Et potestatem habeo iterum sumendi eam
hoc mandatum accepi apatremeo :· Dis
sensio iterum factaest interiudaeos
propter sermones hos dicebant autem
multi exipsis daemonium habet etinsa
nit quid eum auditis alii dicebant haec
uerba nonsunt daemonium habentis
numquid daemonium potest caecorum
oculos aperire

Facta sunt autem enchenia inhierusol
imis et hiems erat et ambulabat ihs in
templo inporticu salomonis· Circum
dederunt ergo eum iudaei et dicebant
ei· Quousque animam nostram tolli
s si tu es xps dic nobis palam

Respondit eis ihs loquor uobis et non
creditis opera quae ego facio innomine

323v

© The Board of Trinity College Dublin

patris mei· haec testimonium perhi
bent de me· sed uos non creditis quia non
estis ex ouibus meis· Oues meae uocem
meam audiunt et ego cognosco eas et se
quuntur me et ego uitam aeternam do eis.
Et non peribunt in aeternum et non ra
piet eas quisquam de manu mea· pater
meus quod dedit mihi maius est et nemo
potest rapere de manu patris mei·
Ego et pater unum sumus sustulerunt
ergo lapides iudaei ut lapidarent eum·
Respondit eis ihs multa opera bona
ostendi uobis ex patre meo propter
quod eorum opus me lapidatis
Responderunt ei iudaei de bono
opere non lapidamus te sed de blas
femia et quia tu homo cum sis facis
teipsum dm̄ · Respondit eis ihs nonne

324

© The Board of Trinity College Dublin

scriptum est in lege uestra quia ego dixi
dii estis si illos dixit deos ad quos sermo
dī factus est et non potest solui scrip
tura quem pater sc̄ificauit et misit
in mundum uos dicitis quia blasphemat
quia dixi filius dī sum

Si non facio opera patris mei nolite
credere mihi si autem facio et si mihi
non uultis credere operibus credite
ut cognoscatis et credatis quia in me
pater et ego in patre

Quaerebant ergo eum adpraehen
dere et exiuit de manibus eorum
Et abiit iterum trans iordanen
in eum locum ubi erat iohannis baptiza
ns primum et mansit illic

Et multi uenerunt ad eum et dice
bant quia iohannis quidem sig

© The Board of Trinity College Dublin

num fecit nullum omnia autem quaecum
que dixit iohannis de hoc uera erant
Et multi crediderunt in eum

John xi

Erat autem quidam languens laza
rus a bethania de castello mariae
et marthae sororum eius maria autem
erat quae unxit dnm unguento et exter
sit pedes eius capillis suis cuius frater
lazarus infirmabatur miserunt er
go sorores eius ad eum dicentes dne
ecce quem amas infirmatur
Audiens autem ihs dixit eis infir
mitas haec non est ad mortem sed pro
gloria dī ut glorificetur filius dī per
eum diligebat ihs martham et sororē
eius mariam et lazarum ut ergo audiuit
quia infirmabatur tunc quidem man
sit in eodem loco duobus diebus deinde

325

325 R

© The Board of Trinity College Dublin

posthaec dicit discipulis suis eamus in iu
deam iterum Dicunt ei discipuli rabbi
nunc quaerebant te iudaei lapidare et
iterum uadis illuc
Respondit ihs nonne xii horae sunt
diei siquis ambulauerit in die non of
fendit quia lux non est in eo
Haec ait et post hoc dicit eis · Lazaru[s]
amicus noster dormit sed uado ut a som
no exsuscitem eum mit saluus erit
Dixerunt ergo discipuli eius dne si dor
Dixerat autem ihs de morte eius illi
autem putauerunt quia de dormitio
ne somni diceret Tunc ergo dixit eis
ihs manifeste lazarus mortuus est
Et gaudeo propter uos ut credatis quo
niam non eram ibi sed eamus ad eum
Dixit ergo thomas qui dicitur didimus

© The Board of Trinity College Dublin

ad condiscipulos suos eamus et nos ut
moriamur cum eo uenit itaque ihs et in
uenit eum quattuor dies iam in monu
mento habentem

Erat autem bethania iuxta hieruso
lyma quasi stadis quindecim

Multa autem ex iudaeis uenerant ad
martham et mariam ut consularentur
eas de fratre suo martha ut audiuit
quia ihs uenit occurrit illi maria autem
domi sedebat

Dixit ergo martha ad ihm dne si fuis
ses hic frater meus non fuisset mortuus
sed et nunc scio quia quaecumque po
posceris a do dabit tibi ds

Dicit ihs resurget frater tuus

Dicit martha scio quia resurget in
resurrectione in nouissimo die

326

326R

© The Board of Trinity College Dublin

Dixit ei ihs egosum resurrectio et uita
quicredit inme etiam simortuus uiuit
et omnis quiuiuit et credit inme non mo
rietur inaeternum · Credis hoc ait illi ita
que dne ego credidi quia tu es xps filius
di qui inhunc mundum uenisti
Et cum haec dixisset abiit et uocauit
mariam sororem suam silentio dicen
tio dicens magister adest et uocat te
illa ut audiuit surrexit cito et uenit
ad eum nondum enim uenerat ihs incas
tellum sed erat adhuc in illo loco ubi
occurrerat ei martha
Iudaei igitur qui erant cum ea indomo
et consulabantur eam cum uidissent
mariam cito surrexit et exiit secuti st
eam dicentes quia uadit ad monumen
tum ut ploret ibi · Maria uero cum

© The Board of Trinity College Dublin

uenisse ubi erat ihs uidens eum cecidit
ad pedes eius et dixit ei dne si fuises hic
non esse mortuus frater meus
Ihs uero uidit eam plorantem et
iudaeos qui uenerant cum ea plorantes
infremuit spu et turbauit se ipsum
et dixit ubi possuistis eum
Dicunt ei dne ueni et uide et lacrima
tus est ihs. Dixerunt ergo iudaei ecce
quomodo amabat eum quidam autem
dixerunt ex eis non poterat hic qui ape
ruit oculos caeci facere ut et hic non
moriretur. Ihs ergo rursum fremens
in semet ipso uenit ad monumentum
erat autem spelunca et lapis superpos
situs erat ei. Ait ihs tollite lapidem
Dicit ei martha soror eius qui fuerat
mortuus dne iam fetet quatriduanus

327

327 R

© The Board of Trinity College Dublin

enim est. Dicit ei ihs nonne dixi tibi
quoniam si credideris uidebis gloriam di
sustulerunt ergo lapidem ihs autem ele
uatis sursum oculis dixit pater gratias
ago tibi quoniam audisti me. ego autem
sciebam quia semper me audis sed prop
ter populum qui circum stat dixi ut cre
dant quia tu me misisti · II · IIauir
Haec cum dixisset uoce magna excla
mauit lazare ueni foras et statim pro
dit qui fuerat mortuus ligatus pedibus
et manibus institis et facies illius sudari
erat alligata · Dicit eis ihs soluite
eum et sinite abire
Multi ergo ex iudaeis qui uenerant
ad mariam et uiderant quae fecit cre
diderunt in eum quidam autem ex ipsis
abierunt ad pharisaeos et dixerunt

© The Board of Trinity College Dublin

eis quae fecit ihs collegerunt ergo ponti
fices et pharisaei in concilium et dice-
bant quid facimus quia hic homo mul
ta signa facit si dimittimus eum sic
omnes credent in eum et uenient roma
ni et tollent nostrum et locum et gentem
unus autem ex ipsis caiphas cum esset
pontifex anni illius dixit eis
Uos nescitis quicquam nec cogitatis quia
expedit uobis ut unus moriatur homo
pro populo et non tota gens pereat
hoc autem a semet ipso non dixit sed cum
esset pontifex anni illius prophetauit
quia ihs moriturus erat pro gente et
non tantum pro gente sed ut filios dí
qui erant dispersi congregaret in unum.
Ab illo ergo die cogitauerunt ut
interficerent eum ihs ergo iam

328

© The Board of Trinity College Dublin

non in palam ambulabat apud iudae-
os sed abiit in regionem iuxta desertum
in ciuitatem quae dicitur ephrem et
ibi morabatur cum discipulis suis
Proximum autem erat pascha iudeorum
et ascenderunt multi in hierusolimam
de regione ante pascha ut sc̄ificarent
se ipsos quaerebant ergo ihm̄ et conloq:
bantur ad inuicem in templo stantes quid
putatis quia non ueniat ad diem festum.
Dederant autem pontifices et phari
saei mandatum ut si quis cognouerit
ubi sit indicet ut adpraehendatur
Ihs ergo ante sex dies paschae uenit
in bethaniam ubi lazarus fuerat mor
tuus quem suscitauit ihs
Fecerunt autem ei caenam ibi et mar
tha ministrabat lazarus uero erat

328v

© The Board of Trinity College Dublin

unus exdiscumbentibus cumeo

Mariaergo accepit libram unguenti
nardipistici praetiosi etunxit pedes
ihu etextersit capillissuis pedeseius
etdomus inpletaest exodore unguenti

Dixitergo unus exdiscipulis eius iudas
scariothis quierat eum traditurus quae
re hocunguentum nonuenit trecentis
denariis etdatum esse egenis dixit
autem hocnonquia deegenis pertinebat
adeum sedquia fuerat etloculos
habens eaquae mittebantur portabat

Dixitergoihs sine illam utindiem
sepulturae meae seruet illud paupe
res enim semper habebitis uobiscum
meautem nonsemper habebitis

Cognouit ergoturbamulta exiudae
is quiaillic esse etuenerunt

329

© The Board of Trinity College Dublin

non propter ihm tantum sed ut lazarū
uiderent quem suscitauit a mortuis.
Cogitauerunt autem principes sa-
cerdotum et lazarum ut interficerent
quia multi propter illum abibant
ex iudaeis et credebant in ihm
In crastinum autem turba multa
quae uenerat ad diem festum cum
audissent quia uenit ihs in hier
solyma acceperunt ramos palmarū
et processerunt obuiam ei : et cla-
mabant ossanna benedictus qui ue-
nit in nomine dni rex israhel
Et inuenit ihs asellum et sedit
super eum sicut scriptum est noli
timere filia sion ecce rex tuus uenit se-
dens super pullum asinae :
Haec non cognouerunt discipuli eius

© The Board of Trinity College Dublin

primum sed quando glorificatus est ihs
tunc recordati sunt quia haec erant scrip
ta de eo ⁊ haec fecerunt ei testimonium
ergo perhibebat turba quae erat cum eo
quando lazarum uocauit de monumen
to ⁊ suscitauit eum a mortuis propter
ea. ⁊ obuiam uenit ei turba quia audie
runt eum fecisse hoc signum pharisaei
autem dixerunt ad semet ipsos uidetis
quia nihil proficimus · Ecce mundus to
tus post eum abiit erant autem genti
les quidam ex his qui ascenderant ut
adorarent in die festo hi ergo ad phi
lippum qui erat a bethsaida galileae
⁊ rogabant eum dicentes dne uolumus
ihm uidere uenit philippus ⁊ dicit an
dreae · Andreas rursum ⁊ philip
pus dixerunt ihu ·

330

© The Board of Trinity College Dublin

IHS autem respondit eis dicens uenit
hora ut clarificetur filius hominis
Amen amen dico uobis quia nisi gra-
num frumenti cadens in terram
mortuum fuerit ipsum solum manet
si autem mortuum fuerit multum fruc-
tum adfert
Qui amat animam suam perdet eam
et qui odit animam suam in hoc mun-
do in uitam aeternam custodit eam
Si quis mihi ministrat me sequatur
et ubi sum ego illic et minister meus
erit si quis mihi ministrauerit honori-
ficabit pater meus
Nunc anima mea turbata est et quid di-
cam pater saluum fac me ex hac hor-
a sed propterea ueni in horam hanc
Pater clarifica tuum nomen

330 V

© The Board of Trinity College Dublin

Amen amen dico uobis qui accipit
si quem misero me accipit qui
autem me accipit accipit eum qui me mi
sit

Cum haec dixisset ihs turbatus est sp
et protestatus est et dixit amen amen
dico uobis quia unus ex uobis me tradet

Aspiciebant ergo se ad inuicem dis
cipuli hesitantes de quo diceret

Erat ergo recumbens unus ex discipu
lis eius in sinu ihu quem diligebat ihs
innuit ergo huic simon petrus et dicit ei
quis est de quo dicit itaque cum recubu
isset ille supra pectus ihu dicit ei dne
quis est Respondit ihs ille est cui
ego intinctum panem porrexero

Et cum intinxisset panem dedit
iudae simoni scariothis et p

© The Board of Trinity College Dublin

Et post bucellam tunc introiuit in illum satanas
Dicit ei ihs quod facis fac citius hoc.
Hoc autem nemo sciuit discumbenti-
um adquid dixerit ei quidam enim puta-
bant quia loculos habebat iudas quia
dicit ei ihs eme ea quae opus sunt nobis.
ad diem festum aut egenis ut aliquid daret.
Cum ergo accepisset ille bucellam
exiuit continuo erat autem nox cum
ergo exisset dicit ihs nunc clarificatus
est filius hominis et ds clarificatus est
in eo si ds clarificatus est in eo et ds
clarificabit eum in semet ipso et con-
tinuo clarificabit eum
Filioli adhuc modicum sum quaereti-
s me et sicut dixi iudaeis quo ego
uado uos non potestis uenire et
uobis dico modo mandatum nouum

331 V
© The Board of Trinity College Dublin

do uobis utdiligatis inuicem sicutdilexi
uos utetuos diligatis inuicem
In hoc cognoscent omnes quia mei disci
puli estis sidilectionem habueritis adinui
cem
Dicit ei simon petrus domine quo uadis : Res
pondit ihs quo ego uado non potes me
modo sequi sequeris autem postea
Dicit ei petrus quare non possum sequi
te modo animam meam pro te ponam
Respondit ihs animam tuam pro me
pones Amen amen dico tibi non cantat
bit gallus donec me ter neges
Non turbetur cor uestrum credite in dm̄
Et in me credite in domo patris mei
mansiones multae sunt si quo minus
dixissem uobis quia uado parare uobis
locum : Et si abiero et praeparauero

332

332 R

© The Board of Trinity College Dublin

uobis locum iterum uenio et accipiam
uos ad me ipsum ut ubi sum ego et uos sitis
et quo ego uado scitis et uiam scitis
Dicit ei thomas dne nescimus quo uadis
et quomodo possumus uiam scire
Dicit ei ihs ego sum uia et ueritas et uita
nemo uenit ad patrem nisi per me si cog
nouissetis me et patrem meum cognoui
ssetis utique et amodo cognoscetis eum
et uidistis eum Dicit ei philippus dne
ostende nobis patrem et sufficit nobis
Dicit ei ihs tanto tempore uobiscum sum
et non cognouistis me philippe qui uidit me
uidit et patrem quomodo tu dicis osten
de nobis patrem non credis quia ego in
patre et pater in me est uerba quae ego
loquor uobis a me ipso non loquor pa
ter autem in me manens ipse facit opera

332 v

© The Board of Trinity College Dublin

non credetis quia ego in patre et pater
in me est alioquin propter ipsa opera
credite. Amen amen dico uobis qui cre
dit in me opera quae ego facio et ipse
faciet et maiora horum faciet ::
Quia ego ad patrem uado et quodcumq;
petieritis in nomine meo hoc faciam
ut glorificetur pater in filio si quid pet
eritis me in nomine meo hoc faciam si di
ligitis me mandata mea seruate ::
Et ego rogabo patrem et alium para
clitum dabit uobis ut maneat uobiscum
in aeternum spm ueritatis quem mundus
non potest accipere quia non uidet eum
nec scit eum uos autem cognoscetis eum
quia apud uos manebit et in uobis erit
non relinquam uos orfanos ueniam
ad uos adhuc modicum et mundus me

333

333 R

© The Board of Trinity College Dublin

iam non uidet uos autem uidetis me quia
ego uiuo et uos uiuetis in illo die uos cognos
cetis quia ego sum in patre meo et uos in
me et ego in uobis qui habet mandata
mea et seruat ea ille est qui diligit me

Qui autem diligit me diligetur a patre
meo et ego diligam eum et manifesta
bo meipsum

Dicit ei iudas non ille scariothis dñe
quid factum est quia nobis manifesta
turus es teipsum et non mundo

Respondit ihs et dixit ei siquis diligit
me sermonem meum seruabit et pa
ter meus diligit eum et ad eum ueniemus
et mansionem apud eum faciemus qui
non diligit me sermones meos non seruat

Et sermo quem audistis non est me
us sed eius qui me misit patris

© The Board of Trinity College Dublin

haec locutus sum uobis apud uos manens.
Paraclitus autem sps scs quem mittet
pater in nomine meo ille uos docebit
omnia et suggeret uobis omnia quaecumq;
que dixero uobis pacem relinquo uobis
pacem meam do uobis. Non quomodo mun
dus dat ego do uobis. Non turbetur cor
uestrum neque formidet audistis quia
ego dixi uobis uado et uenio ad uos
Si diligeretis me gauderetis utique quia
uado ad patrem quia pater maior me est
Et nunc dixi uobis priusquam fiat ut
cum factum fuerit credatis iam non mul
ta loquar uobiscum
Uenit enim princeps mundi huius et
in me non habet quicquam sed ut cognos
cat mundus quia diligo patrem et sicut
mandatum dedit mihi pater sic facio.

334R

© The Board of Trinity College Dublin

begyn ye chapter here

Surgite eamus Ego sum uitis uera & pater
meus agricola est Omnem palmitem in
me non ferentem fructum tollet eum
pater Et omnem qui adfert fructum
purgabit eum ut fructum plus adferat
Iam uos mundi estis propter sermonem
quem locutus sum uobis manete in me
Et ego in uobis sicut palmes non potest
facere fructum a semet ipso nisi man-
serit in uite sic nec uos nisi in me manseritis
Ego sum uitis uos autem palmites
qui manet in me & ego in eo hic ad-
fert fructum multum quia sine me
nihil potestis facere si quis in me non
manserit mittetur foras sicut palmes
& aruit & colligent eos & in ignem
mittuntur & ardet ·it·
Si manseritis in me & uerba mea in

I Geralde plunket of Dublin wrot the cotents of every chapter
I meane where every chapter doth begin
1568.

the boke cotaynes toward ... iij leves at this present xxvij august 1588
August 4. 1621 I numbered the leaves of this booke and found them to be in number 344
... Ja. Ussher Midensis elect.

334v

© The Board of Trinity College Dublin

uobis manserint quodcumque uolue
ritis et petieritis fiet uobis
In hoc clarificatus est pater meus ut
fructum plurimum adferatis et
efficiamini mei discipuli sicut dilexit
me pater et ego dilexi uos manete in
dilectione mea si praecepta mea seru
ueritis manebitis in dilectione mea si
cut et ego praecepta patris mei ser
uaui et maneo in eius dilectione Haec lo
cutus sum uobis ut gaudium meum in uo
bis sit et gaudium uestrum impleatur hoc
est praeceptum meum ut diligatis inui
cem sicut dilexi uos
Maiorem hanc dilectionem nemo
habet ut animam suam quis
ponat pro amicis suis :- praecipio uobis
Uos amici mei estis si feceritis quae ego

336 John XV. 6

335R

© The Board of Trinity College Dublin

iam non dico uos seruos quia seruus nesc
quid faciat dns eius uos autem dixi amicos
quia omnia quaecumque audiui a patre
meo nota feci uobis non uos me elegistis
sed ego elegi uos et possui uos ut eatis
et fructum adferatis et fructus uester
maneat
Ut quodcumque petieritis patrem
in nomine meo det uobis
Haec mando uobis ut diligatis in
uicem si mundus uos odit scitote
quia me priorem uos odi habuit si de mun
do fuissetis mundus quod suum erat
diligeret quia uero de mundo non estis
sed ego elegi uos de mundo propter ea
odit uos mundus
Mementote sermonis mei quem
ego dixi uobis non est maior sr̄

335v
© The Board of Trinity College Dublin

uus domino suo

Si me persecuti sunt et uos persequen
tur si sermonem meum seruauerunt
et uestrum seruabunt

Haec omnia facient uobis propter
nomen meum

Quia nesciunt eum qui misit me
issem peccatum non
Si non uenissem et locutus eis non fu
haberent nunc autem excussatio
nem non habent de peccato suo

Qui me odit et patrem meum odit
mo alius fecit pecca
Si opera non fecissem in eis quae ne
tum non haberent nunc autem et
uiderunt et oderunt et me et patrem
meum sed ut inpleatur sermo qui in
lege eorum scriptus est quia odio

335

© The Board of Trinity College Dublin

habuerunt me gratis. Cum uenerit para
clitus quem ego mittam uobis a patre spiritum
ueritatis qui a patre procedit ille testi
monium perhibebit de me. Et uos testimoni
um perhibetis quia ab initio mecum estis

Ioh. xvi Haec locutus sum uobis ut non scan
dalizemini absque synagogis fa
cient uos. Sed uenit hora ut omnis
qui interficit uos arbitretur obsequium
se praestare deo. Et haec facient quia
non nouerunt patrem neque me. sed haec
et locutus sum uobis ut cum uenerit ho
ra eorum reminiscamini quia ego dixi uobis

Haec autem uobis ab initio non dixi
quia uobiscum eram. Et nunc uado
ad eum qui me misit et nemo ex uobis inter
roget me quo uadis. sed quia haec locutus
sum uobis tristitia impleuit cor uestrum.

© The Board of Trinity College Dublin

here lacketh a leafe, beinge ye beyninge of ye xvi chap. of St John
This Leaf found 1741

sed ego ueritatem dico uobis expedit uo
bis ut ego uadam · Si enim ego non abiero
paracletus non ueniet ad uos si autem
abiero mittam eum ad uos Et cum uene
rit ille arguet mundum de peccato et
de iustitia et de iudicio de peccato quidem
quia non crediderunt in me
De iustitia uero quia ad patrem uado
et iam non uidebitis me · De iudicio
autem quia princeps huius mundi iudi
catus est adhuc multa habeo uobis di
cere sed non potestis portare modo
Cum autem uenerit ille sps ueritatis
docebit uos omnem ueritatem non enim
loquitur a semet ipso sed quaecumque
audiet loquitur et quae uentura sunt
adnuntiabit uobis ille me clarificabit
quia de meo accipiet et adnuntiabit
uobis

© The Board of Trinity College Dublin

Omnia quaecumque habet pater
mea sunt
Propterea dixi quia de meo accipiet
et adnuntiabit uobis modicum
et iam non uidebitis me. Et iterum modicum
et uidebitis me quia uado ad patrem
Dixerunt ergo discipuli eius ad inuicem
quid est quod dicit nobis modicum et
non uidebitis me. Et iterum modicum
et uidebitis me et quia uado ad patrem
Dicebant ergo quid est hoc quod dicit
modicum nescimus quid loquitur.
Cognouit ergo ihs quia uolebant eum
interrogare et dixit eis de hoc quaeri
tis inter uos quia dixi modicum et non
uidebitis me. Et iterum modicum et ui
debitis me. Amen amen dico uobis
quia plorabitis et flebitis uos mundus

334v T
© The Board of Trinity College Dublin

autem gaudebit uos autem contrista
bimini sed tristitia uestra uertetur in
gaudium :- Mulier cum parit tristiti
am habet quia uenit hora eius
Cum autem peperit puerum iam non
meminit pressurae propter gaudium
quia natus est homo in mundum et uos
igitur nunc quidem tristitiam habebi
tis iterum autem et uidebo uos et gaude
bit cor uestrum et gaudium uestrum ne
mo tollet a uobis et in illo die me non
interrogabitis quicquam
Amen amen dico uobis si quid petie
ritis patrem in nomine meo dabit uobis
usque modo non petistis quicquam
in nomine meo · Petite et accipietis ut
gaudium uestrum sit plenum
Haec in prouerbiis locutus sum uobis·

There lacketh in this end of the booke iiii cap:
being in nomber about xii leaves [illegible]

338

338 R

© The Board of Trinity College Dublin

uenit hora cum iam non in prouerbis lo
quar uobis sed palam de patre adnuntiabo
uobis illo die in nomine meo petetis et
non dico uobis quia ego rogabo patrem
de uobis. Ipse enim pater amat uos
quia uos me amastis et credidistis quia
ego a deo exiui exiui a patre et ueni in mun
dum et iterum relinquo mundum et uad
do ad patrem

Dicunt ei discipuli eius ecce nunc palam
loqueris et prouerbium nullum
dicis nunc scimus quia scis omnia et non
opus est tibi ut quis te interroget in
hoc credimus quia a deo existi

Respondit eis ihs modo credis ecce
uenit hora et iam uenit ut dispar
gamini unus quisque in propria et
me solum relinquatis et non sum

© The Board of Trinity College Dublin

et solus quia pater mecum est
Haec locutus sum vobis ut in me pacem ha
beatis in mundo praesuram habebi
tis sed confidite ego vici mundum haec lo
cutus est ihs et sublevatis oculis in cae
lum dixit pater venit hora clarifica
filium tuum ut filius tuus clarificet te
sicut dedisti ei potestatem omnis carnis
ut omne quod dedisti ei det ei vitam aeternam
Haec est autem vita aeterna ut cogno
scant te solum deum verum et quem misisti
ihm xpm ego te clarificavi super ter
ram opus consummavi quod dedisti
mihi ut faciam et nunc clarifica me tu
pater apud temet ipsum claritate
quam habui priusquam mundus esset
apud te manifestavi nomen tuum ho
minibus quos dedisti mihi de mundo

erant [illegible] et mihi [illegible]
sermonem [illegible] servaverunt [illegible]
[illegible] quae dedisti mihi [illegible]
[illegible] quae dedisti mihi dedi eis [illegible]
[illegible] cognoverunt vere quia a te exi[illegible]
[illegible] crediderunt quia tu me misisti ego pro eis ro[illegible]
[illegible] mundo rogo sed pro his quos de[illegible]
[illegible] sunt [illegible]
[illegible]
[illegible] hi in mundo [illegible]
[illegible]

Pater sancte conserva [illegible] eos in nomine [illegible]
[illegible] dedisti mihi [illegible]
[illegible]